A

1306

I

BIBLIOTHECA ACADEMIAE SCIENTIARVM HVNGARICAE
MDCCCXXVI

1963

FOTO
N.R.

1

MTA KÖNYVTÁRA
KÉZIRATTÁR
AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

1876

KÉZIRATOK

FOLYTATÁS

2

Tekintetes Jó-tévő Ur!

A magyar tudományos akademia által az 1876-ik évre a szám
mü pályatárgyi hirdetések, azon felszólítolag, nem kétlem,
Nékünk is határ-idejét a lapokban nem igen fogják
találni elő, sőt többek figyelmét kiváltják. Vélejük
ezért Tekintetes Jó-tévő Uramat arra kérni bátorkodom
ajánlani Uramnak jóvoltát lenne.
Másolásom a Nemzeti Hirlap határ-idejéig kész
lehúnek tudatni jóvoltát lenne. Vagyunk tisztelettel

Uramnak Martin VI/876

Jóbben.

Ék. maj 27. 1876.

256.

6

Ir.

Nagyméltóságu Trefort Ágoston
vallás- és közoktatási magyar
királyi Miniszter Urnak helyi
tikkadtával

Budapesten

Nagyméltóságos Miniszter Úr!

Folyó hó 25-én 393. ekr. alatti alatt
kelt leiratára tisztelettel kellő
tudomásul szolgálom, hogy a
Vindakiküldött munkájától az alsó
dömöki Könyvtári hivatala által
kiállítandó tárgyi nyugtát szerencsém
van /: alatt jövedelmezni
Mély tisztelettel

/.

Budapesten 1876 márcz. 30.

Nagyméltóságod

alázatos

258

1876

393 sz.

A tudományos akadémia könyvtárából
boldogult b. Eötvös József miniszternek megkeresése folytán a vallás és közoktatási minisztérium hivatalos használatára kölcsönvett „Kollár „Historia jurisprudentiae patronatus Hungariae regum" czimü munkát s ala zártan azzal küldöm vissza a tud. akadémiának, hogy az illető könyvtári ügyet, vagy annak nem létében a mondott mü átvételéről kiállítandó könyvtári elismervényt hozzám juttatni szíveskedjék.

Budapesten 1876 évi márczius hó 25-én

Trefort

jkönyv

A magyar tudományos
akadémiának.

Ék. 1876 márc. 28.

258

Értesítik az akad. könyvtár-
hoz, visszavárólag a kérés-
vény beküldése végett.
Budapest 1876 márcz. 28.

Szamotánszky
Lőrinczkat.

A kérvény elküldetett 30/III.

A m. kir. akademia nyelv- és szépmivészeti
osztályába levelező tagúl ajánlom

Dr Barna Ignáczot,

Horatius oltái ör könyvének és Juvenalis satirái-
nak szerencsés fordítóját.

Barna fordításai az eredetinek — mai nap-
ság már nem közönségesen tanulmánya a szépészetnek
se és annak fellemébe bohatolni nehéz, a ma-
gyar nyelv költői s nyelvi tekintetben egyaránt
kitünő kezelése felismeri. A klassikai formákban,
szerényi és virág, könyvmarky és Czuczor óta
senki több könnyüséggel, erővel és elegantiával
nem mozgott; s ha Horatius egyes darabjait, e-
gyes kivalogatásból annyi — vagy ide oda talán több
szerencsével vették is, egészben jelesebb mind
senki sem adott; Juvenált pedig előtte senki sem
le, annyi erővel, oly római szigorral s a magyar
nyelv oly ékességével, mely — ha egyes helyekben, hivat-
az archaeologiai tárgyalásból s történeti magyará-
zatok illetőleg javitni vagy pótolni való lesz is
is jőni, de az iró szellemébe s a kor rajzába tel-
jesen belelátni magát s bepillantani tudja az ol-
vasó is.

Dr Barnától ki egészen más munka
tőtől várathatnál lenni az irodalmi téren s
a római klassikusok már-már honosulnának va-
ló világának müveltéi ügyes lesznek, e téren
még új és új ajándékokat várhat irodalmunk.

Ferenczi

Indokolva látom azért, ha, (mái) tervezet szerzői indokai elismerésül, s a jövő remélye fejében is, Borovszkay füzeti akademiákban, s e tekintetben tehetségök által megújítani.

Budapest 1876 márczius 26.

Szájx Károly
a Balásybeli r. Dog.

Vezsna 1876 március 27.

259.

I.

Dr Varga Ágoston

tv. tagul ajánlja

Szájz Károly

Tekintetes Akademia!

Alólirottnak van szerencséje Dr Lengyel Béla urat az alkalmazott vegytannak egyetemi nyilv. rendkívüli tanárát az ~~Tek~~ akadémia levelező tagjává beavató megválasztására ajánlani. Ebbeli ajánlatára a következőket terjeszti elő.

Lengyel Béla a középtanodai kikeperlelőc után és a műegyetemi tanfolyam bevégeztével tétán a tudomány egyetem bölcsészeti hallgatója lett és kiváló előmenetele alapján 1864/5 - 1866/6 isk. éveken át a k. m. tudom. egyetem vegytani intézetének állami ösztöndíjas vegyész. segédévé ~~lett~~. 1866/7 - 1868/8 ban (pedig) nagyszámban intézetnek tanársegéde volt. 1868/9 ben állami utasítási ösztönzéssel Bunsen Robert heidelbergi tanárnál folytatta vegytani tanulmányait, ki őt 1869/70 - re tanársegédévé választotta. 1870-ben a budapesti tudományegyetemen ~~több~~ mint bölcsészettudor nostrifikáltatván nagyszámban évben ~~magántanár~~ az alkalmazott vegytannak magántanárává képesítetett. 1872 ben pedig

A Tekintetes Akademiának!

Mindenkor szükséges volt a Tekintetes
Akadémiának a kebelében burgyán
és szerencsésen ápolt tudományoknak
mezején, különösen ezen működési
eszközzel és elemekkel szerzett nagyszámú
tárgyakat tagjai kusztusában befűz-
ni, s így egyrészről tisztelettel illet-
ném a tudomány bajnokait más
részről nevöke és jelessegök fényénél
tulajdon dicsőségemet öregbíteni.

Egy ily tárgyat nagyon szerencsém
a Tekintetes Akademia elé állí-
tani De Candolle Alfonzban, azon
kitünő tudósban, ki a növénytan
mezején elismert jelessége műveiben
nagy szolgálatokat tett a tudo-
mánynak, maradandó emléket
állított magának.

Az ő családja hárum egymásra
következő nemzedékében ritkaszámu
jeles fiúkat adván a tudomány
világnak De Candolle Alfonz mint a
világhirü De Candolle Agoston Gyra

Linnénak hírnévi méltó fia és a növénytani iró De Candolle Károly növénytani iró atyja, méltó képviselője azon iránynak gazdagságának és szellemi hatalmának, melyet e család kebeléből kikerült monumentalis munkáik fényesen képviselnek.

A delej részletezésében látjuk mélyen De Candolle Alfonznak a növénytani földirásra és növénytani alaptudomány szakmájában nevét örökítő" müveit - elég lesz a Tekintetes Akademia elött a „Prodromus systematis regni vegetabilis" Párisban 1828-ban megkezdett és 1874ben bevégzett 17 kötetü nagyszerü munkát megnevezni, mely atyjától megkezdetve általa folytatva és a növénytan legkitünöbb tudósai által a világban legkörülebb bevégezve lön; - elég volna említeni, hogy a Florenzben egybegyülekezett, szakat meghaladó jelesei a növénytudományoknak a congressus tanácskozásaik élnöki székébe ülte ték öt, hódolván igy az érdemnek, mely személyében fényeskedik.

2

Ugyhiszem, hogy ezen felirást, a tudós világ szándékán athenaeumai által való hasonló megtiszteltetése után, a külföldi tiszteleti tagok sorába igtatni kéjvén, a Tekintetes Akademia kegyességénél vissza nem élek.

Kelt Kolozsvár, 1876-ik böjtmás hó 15-én.

Dr. Hauser Károly
valósai érsek,
Akademia igazgató- és
tiszteleti tag.

A Tekintetes Akademiának
Budapest

Veszem 1876 márcz. 27.

261.

III ostályba

Aug apátsági

METEOROL. ÉS FÖLDDELEJ. MAGY. KIR. KÖZPONTI INTÉZET · 1870 ·

330/876.

A magyar tudományos Akademia III osztályának.

Azon férfiak közé, kik Magyarországon tudományokkal gyakorlatilag foglalkoznak, az égyallai Földes ur Kon. Konkoly Miklós úr tartozik. Mert nem csak saját költségén egy csillagdát állitott fel; mely mint tudjuk hazánk, ban az egyetlen működő; és azt igen jó műszerekkel fel is szerelte.

Kivált az Astrophysika terén nem csekély érdemet szerzett magának: A napfoltokat több éven át fáradalmasan megfigyelte és annak positiojat meghatározta, hullócsillagokat észlelt. Ujabb időben Különösen spektroskapicus kutatásokkal foglalkozott, s nehány szép eredményt nyert.

Bátorkodom tehát ezen igen iparkodó urat a magy. tudományos akademiának levelező tagjává ajánlani, azon tudományos értekezletek lajstromát, melyeket Konkoly úr eddig közre tett, egyuttal a tekintetes osztály elé terjesztem.

Budapesten 1877ki Marczius hó 23án

P. D. Schenzl Gyula
levelező tag.

Veszem 1876 márcz. 27.

262.

1 mell.

III.

Tanügyi ügyek

III.

MŰEGYET. KÖZPONTI KÖNYVTÁR · 1870 · MAGY. KIR. FÖLDTANI INTÉZET

Lajstroma

azon tudományos értekezleteknek, melyek ez ideig Konkoly Miklós úr által közzé tétettek.—

1870. Spectroscopische Beobachtungen des Nordlichtes am 25 Febr 1870 Heisz Wochenschrift Jg. 1870 pagina 395.
1871. Nordlicht am Tage am 5 Nov. 1871. und Nordlichter am 2, 3 Nov. Heisz p. 410 und Természet.
1871. Feuerkugel am Tage am 17 Jänner. Heisz Wochensch. pag 37 Jg 1871.
1871 Atmosphärische Lufterscheinung am 5 Feber 1871 nach ☉ Untergang Heisz Wochensch. Jg 1871 pag. 151. Természet. tud. közlöny III. köt 2½ füz. p. 302.
1871 Ein Gewitter. Heisz Wochensch. Jg 1871 pag. 1119.
1871 „Asteroidák tanulmányozása érdekében" Természet tud. közl. 17. szám pag. 257.
1872. Az időmeghatározásról. Természet. pag. 321.
1872. A próbák közlemények. Természet. pag. 194, 263, 278 és 318.
1872. Ein Lufterscheinung am 9. Juli 1872. Heisz Wochensch. 239 és Természet.
1872 Sternschnuppenfall am 27 Nov. 1872. Astron. Nachricht Bd 80 pag 283. Természettudományi közl. III. köt 24 füzet auch Heisz Wochensch.
1873. Az ősteknősökről. Természet. 1873 évf. pag. 1, 19 és 31.
1873 Biela üstökös feltalálása Természet. pag 37 évfolyam 1873.
1873. Időjárási viszonyok. Természet. pag. 52 " "
1873. A világrendszer támadásáról. Természet. pag. 99 " "
1873. Delejességi észlelések. Természet. pag. 175 " "
1873. Néveretesebb csillagdák leírása részben saját tapasztalás folytán. Természet. pag. 316. " "
1873. Spectroscopische Beobachtungen des Juli Schwarmes der Sternschnuppen. Astron. Nachr. Bd 82. pag 151. auch Monthly Notices of R. A. S.
1873. Spectroscopische Beobachtungen der Spur eines Ansehnlichen Meteores am 13 October. Astron. Nachr. Bd 82 pag 289. auch Wochensch. und Természettudományi Közl. V. köt 5 füzet pag. 450.
1873 Verbesserung am Triebwerke eines Refractors, speciell an der unabhängigen Bewegung, sowie eine neue Construction eines Chronogra, fen um Sonnenflecke zu registriren. Astron. Nachr. Bd 81 pag. 189 sowie Carl, physicalisches Repert. Természett. Közl. u. s. w.
1874 Spectrum des Cometen Coggia; Ast. Nachr. Bd 84 pag. 171. auch Bulletin Hebdom. de l'association scientifique, Paris.
1874. Spectroscopische Unternehmungen der Sternschnuppen des August,

schwarmes 1874. Astron Nachrichten Bd 84 pag. 337. Wochenschrift Monthly Notice of the R. A. S. London und Bulletin hebdomadaire de l'association scientifique a Paris.

1874. Über ein Erdbeben in Komorn 28 Jänner. Heisz Wochenschrift Jahrgang 1874 pagina 80. —

1874 Beobachtung des Venus Durchganges in Klausenburg. Astron. Nachrichten Bd. 85. pag. 165. —

1875 Meteor am 8 Jänner 1875. Heisz Wochenschr. pag. 47. —

1875. Beobachtung des Spectrums vom Cometen Encke. Astron. Nachrichten Bd. 85 pag. 317 auch Bulletin hebdomadaire de l'association scientifique a Paris —

Az ó-gyallai csillagda leirása és benne történt nap-folt-észlelések 1872 és 1873 évből. Beadatott a Magy. tud. Academiának 1874 Marcz. 16-án 5½ táblával. —

Csillagászati észleléseim 1874 és 1875 ben } Előterjesztetett a M. tud. Acca-
Napfolt észlelések Ó-Gyallán 1874 és 1875 ben } demia Márcz. hó-i ülésén.
Fényes csillagok észlelései Ó-Gyallán, megjelentek a bécsi tud. Academia kiadványában (Separatabdruck aus den Annalen der Wiener K.K. Sternwarte 3 folge XXIII Band) „Stern-schnuppen Beobachtungen" ausgeführt von Anfange 1874 bis Ende 1874 Zusammengestellt von Dr. Edm. Weisz.

M. TUDOMÁNYOS FÖLDDELEGJ. MAGY. KIR. KÖZPONTI MÚZEUM 1870

Lajstroma

azon tudományos értekezleteknek, melyek ez ideig Konkoly Miklós úr által közzé tétettek.—

1870. Spectroscopische Beobachtungen des Nordlichtes am 25 Octob 1870 Neisz Wochenschrift 3 g. 1870 pagina 395.

1871. Nordlicht am Tage am 5 Nov. 1871. und Nordlichter am 2, 3 Nov. Neisz p. 410 und Természet.

1871. Feuerkugel am Tage am 17 Jänner. Neisz Wochensch. pag 37 3 g 1871.

1871 Atmosphärische Lufterscheinung am 5 Feber 1871 nach ☉ Untergang Neisz Wochensch. 3 g 1871 pag. 151. Természet. tud. Közlöny III köt 24 füz. p. 302.

1871 Ein Gewitter. Neisz Wochensch. 3 g 1871 pag 1119.

1871 „A csillagászat érdekében" Természet tud közl. 17. szám pag 257.

1872. Az időmeghatározásról. Természet. pag. 321.

1872. A próbák Közlemények. Természet. pag. 194, 263, 278 és 318.

1872. Ein Lufterscheinung am 9. Juli 1872. Neisz Wochensch. 239 és Természet.

1872. Sternschnuppenfall am 27 Nov. 1872. Astron: Nachricht Bd 80 pag 283. Természettudományi Közl. III. Kötet 24 füzet. auch Neisz Wochensch.

1873. Az üstökösökről. Természet 1873 évf. pag. 1, 19 és 31.

1873 Biela üstökös feltalálása Természet. pag 37 évfolyam 1873.

1873 Időjárási viszonyok. — Természet. pag. 52 " "

1873. A Világrendszer támadásairól. Természet pag. 99 " "

1873. Delejességi észlelések. Természet. pag. 175 " "

1873. Nevezetesebb csillagdák leírása részben saját tapasztalás folytán Természet. pag. 316. " "

1873. Spectroscopische Beobachtungen des Juli Schwarmes der Sternschnuppen. Astron. Nachr. Bd 82. pag 151. auch Monthly Notices of R. A. S.

1873. Spectroscopische Beobachtungen der Spur eines Ansehnlichen Meteores am 13 October. Astron. Nachr. Bd 82 pag 289. auch Wochensch. und Természettudományi Közl. V. köt 51 füzet pag. 460.

1873. Verbesserung am Triebwerke eines Refractors, speciell an der unabhängigen Bewegung, sowie eine neue Construction eines Chronogra, fen um Sonnenflecke zu registriren. Astron. Nachr. Bd 81 pag. 189 sowie Carl, physicalisches Repert. Természett. Közl. u. s. w.

1874 Spectrum des Cometen Coggia, Ast. Nachr. Bd 84 pag. 174. auch Bulletin Hebdom. de l'association scientifique, Paris.

1874. Spectroscopische Unternehmungen der Sternschnuppen des August,

Tagajánlás a Nyelvtudományi Osztály részére.

Kiktő tagságra ajánlom:

Dr. Donner Ottót, Helsingfors-ban.

Dr. Donner Otto egy fiatal finn nyelvtudós, ki hivatalos szaktudományának a szanszkrit philologiát s az indogerman nyelvtudományt vallja, a melynek tárgyaiból a helsingforsi egyetemen előadásokat tart. — De ernkivül már jó idő óta burgó igyekezetet fejt ki a nyelvészetnek oly különkörében is, melynek tárgyai közé — az ő nemzeti nyelve, a finn nyelv mellett — maga a magyar nyelv is tartozik; — arra: mivelt az ugor és török-altaji összehasonlító nyelvtudományt, s erre nézve ki kell emelnem, hogy tüzetesen megismerkedett a magyar nyelvvel is, s hogy a magyar nyelvtudomány-nak minden mozzanatait érdekelt figyelemmel kiséri.

Dr. Donnernek az ugor s ezzel az altaji összehasonlító nyelvtudomány terén eddig kifejtett dicséretes munkásságát ilyen dolgozatok jelzik mint: „Das Personalpronomen in den altajischen Sprachen (I. Finnische sprachen)" Berlin 1865. — „Öfversikt af den finsk Ugriska språkforskningens historia" Helsingfors 1872. — „Vergleichendes Wörterbuch der finnisch-ugrischen Sprachen" Helsingfors 1874.

I. füzet

Mind ezekhez azonban jelentőségre nézve sokkal föltünőbb lesz jobb munkája: „Lieder der Lappen. gesammelt von O. Donner" Helsingfors 1876., — melyben

az ugor nyelvtudományra nézve igen fontos s egyéb tekintetben is becses eredeti nyelvanyag-hagyományt a tél fenyegető enyészettől megmentett. E valódi Kincs, melynek létezéséről eddig alig volt sejtelem s melyről csak legujabban egy érdemes író (v. Düben) a lappokról irt Könyvében adott hírt, — a déli lappok nál még régibb korból fönmaradt elbeszélő nép-költészet, melynek néhány nagyobb maradványa más irak egy 80 éves megvakult öreg lapp ember, Fjellner A., sorsolai lelkipnek emlékezetében élt. Donner 1874 év nyarán felkereste e nagybecsü kincs őrzőjét lakóhelyén Svédországban, s megszerezte tőle az említett epikus költemények lappnyelvü eredetijét, s kiadta most, egyéb kisebb költészeti darabokkal együtt, s érdekes magyarázó értekezés sel a rokon népek költészetéről a fenti ismeretes könyvében, — a mely által kétségtelenül oly maradandó érdemet szerzett magának, hogy azt a M. T. Akademia is, külső tagsága megadásával, méltán elismerheti.

Budapest 1876.
Március 28-kán.

Budenz József,
v. r. tag

Érk. 1876 március 28.

267.

I.

Tekintetes magyar tudomá-
nyos Akademia!

Tagajánlatomat, melyet a mult
években kelt zingfoszi eppesmi
tanár és összehasonlító nyelvész
Donner Otzlár tudor ur kilep-
gá leendő megválasztatása ér-
dekében nem tettem s nem is tet-
nyira magamtól mint erre a Te-
kintetes Akademia I osztályá-
nak nagyérdemü elnöke Mlgos
Zulovszky ferenc és osztályti-
kár Agos Gyulai Pál urak
által eppenesen felszólitva sze-
tem volt, de az elsajátabbik
értelmében meghivatásnak abso-
lus tobbségből mindannyiszor ta-
pán eppenlen szavazat hiányzás
miatt megválasztatásától tarto-
tól nem nikettem: becsületbeli
kötelességemnek tartom ez idén is
megujitani, azon reménnyel le-
csegtetvén magamat, hogy e je-
lest tudod, nemzetünknek buzgó
barátja, s ha nem is a hilfoldön
mely az ő nemzete nyelvét ennyi
nyire nem érti mint a magyar tu-
dományosság terén minden esetre
elismert tekintély, legujabban
megjelent müvével, melynek cim-
me: Ueber den Lappen gesam-
mele von O. Donner, - mely be-
e hihalósfélben lévő négyöredéh
nej kozzó forkero" összes költe-
seri maradványait tetemes anya-
gi áldozattal összegyüjtötte, ala-
pos tudományossággával megvilá-
gositotta és az ily dolgokba

Ugyz.

gyönyörködő tudás világnak kiterjesztésére tenne; – azon reménnyel bátorkodom magam mondani, hogy e művével a Tekintetes Osztály azon tagjait is, kik a mult választásnál alkalmával vele megválasztatásának nézve egy nézeményen nem voltak, – magok iránt közelebbi nézeményre hangolva, s ugyleher megválasztatásához ezennel is oldalról nem fog akadályba ütközni, – a mit szivemből óhajtok.

Mély tisztelettel lévén

A Tekintetes magyar tudományos Akademia

alázatos szolgája
Barna Ferenk
(sen. tag.)

Veszprém 1776 márcz. 29.

268.

I.

A tekintetes magyar tudo-
mányos Akademiahoz

tagajánlása

Barnaferdinánd levele tagnek

melyben kelfzingfordi egye-
temi tanár Domes ozkár
urat tiltagnak ajánlja.

Z. 56
F. 1/3

Löbliches Präsidium!

Dem in der gefertigten Zuschrift vom 17. l. M. Z. 222. mitgetheilten Wunsche entsprechend, übersende ich in der Anlage die einzelnen Blätter 529. 539. 587. 603. 606. und 615, deren Benützung für die k. k. Statthalterei Präsidial-Abtheilung auf die etwaige Bemerkung gefälligst zurückgestellt wird.

Klagenfurt am 27 März 1876

Der stellvertretende k.k. Forstinspector.
Fr. Birk

An Löbl. Präsidium der k.k. Landesregierung Abtheilung für Klagenfurt

P.

Kb. 1874 március 30.

6. könyv

268.

Szilády beadv. 1876 jún 28.
Vinkovától vendégek Bécsbe
[illegible]

Akademiának Dr. Fleischer Lebenecht Hen-

rik, a páros Vinaly belső titkos tanácsosa és a lipcsei

egyetemen több évtizeden át a keleti nyelvek rendes

tanárát a Magy. Akadémia I. osztálya külföldi

tagjának ajánlják. Fleischernek a németországi

orientálistáknak rendes nestora, a "Baidhawi"

nagy tudományu kiadója, és a "Deutsche Morgenländi-

sche Gesellschaft" alapitójának érdemeiről külön

megemlékezni most csak felesleges — Ő mélto. adós.

ja lekötve Ewald Henriknek, kit a lefolyt év alatt

külföldi tagtársainak sorából elvesztettünk, és kinek

az Akadémia nem csak a világhirü tudóst, hanem a

kiválóan magyar barátot is tisztelni meg.

Budapest Május 20-án

1876.

Vámbéry Ármin,

Budenz József

Secretaire

Erk. 1896 márc. 28

269.

I.

Tagajánlás.

Az I. osztály levelező tagjának Volf György-
gyöt ajánlom, ki egyike azon fiatalabb tanár-
oknak, a kik a magyar nyelvtudományt kitű-
nő buzgósággal mivelik, s tanulmányuk siker-
ről meggyőző bizonyítékokat adnak. Volf
György dolgozatjai a Magyar Tanügyben,
Tanár-egy-
leti Köz-
ményekben
és Nyelvőrben jelentek meg; azok részint ér-
tekezések, részint ismertetések és bírálatok. Ösz-
sze azoknak közt is szükségtelen is az egészet
felhozni, mert a ~~több~~ három folyóiratnak olvasója ösme-
rik. Tehát csak néhányat említek meg:

A bűnvádi eljárásról, Nyelvőr I, 2.
A fosztó képző " I, 7.
Az idegen szavak és a pu-
rizmus " I, 10.
A helyes magyarság elvei " II, 11. 12.
A nyelvujítás és nyelv-
tanítás " III, 2.
886. 886.
A középiskolai magyar oktatás. Tanáregyl.
Közlm. IX, 1-3.
A classicai nyelvek oktatása. Magyar
Tanügy V, 1. 886. 886.

Az ismertető bírálatokból, melyek száma tetemes,
csak egyet említek: Gyulai Béla: Magyar
Nyelvtan. M. Tanügy IV, 10.

Volf azokon kívül a Régi Magyar
Nyelvemlékek újabb kiadásában is közremű-

kódik. Az I és II. kötetet ő szerkesztette, illetőleg revideálta; az Erdy Codex is ő IV és V. kötetében az ő kéréből készült majd ki.

Mindezeknél fogva ajánlom a T. Osztály. nak, hogy levelező tagjává tegye.

Budapesten. 1876 márcz. 26.

Hunfalvy Pál

Veszem 1876 május. 29.

270.

I

Tag-ajánlás

5

Rendes tagnak arra ez alkalmas

két rendes tag választandó' ejtetik

Szilády Áron l. tagot, kinek jeles

tehetségeiben ismeretes, és ki a Schlauch

az endrődi mértéken nagy részben keresztülvitte

és a Történelmi Bizottságnak is tagja

az Akademia megbízásából,

Gulyás Ferenc

Venem 1876 március 29.

271.

1.

Tisztelt Bdi Tagunk!

Nagy Lajos Szombathelyi kanonok

az Akadémia rendes tagjává 1838 ikta,

kitől az Akadémia diszes jara ügybuzgó

voltát s hű munkái által az Akadémia

körül érdemeket szerzett

ajánlja Rudnyánszky

Veszprém 1876 márcz. 29.

272.

1

Tekintetes főtitkár úr!

A magyar tud. Akadémia ügyrendének 33. §. értelmében, bátorkodom Arbóth Lajos l. t. urat, rendes taggá megválasztásra ajánlani.

Az általam ajánlott tag urnak szabályszerű minősítvénye mellett tanulmányaim önálló nagyobb munka, melyeknek ő volt szerzője; nevezetesen

a) „emlékiratok az 1848/9-ki magyarországi hadjáratból," megjelent 1862-ben, néhány hónappal később, második kiadásban is;

b) „a hadviselés és a hadtudomány alapelvei," megjelent 1863-ban, azóta már második kiadásban is, több lapokban kedvező bírálatok jelentek meg e műről;

c) „az északamerikai polgárháború története," a mult évben jelent meg, s e mű a t. Akademia előtt, szerzőnek bemutatása után ismeretes.

E három nagyobb munkán kívül, még több kisebb dolgozatot is készített Arbóth Lajos ur, nevezetesen: a hadtudomány fejlődése az ókortól fogva a legújabb időkig, — a francia-svájczi vidék szervezete, — a Duna völgye hadászati szempontból.

Minthogy a felsorolt irodalmi munkálatok, nemcsak szigorú szakkiképzettségről, de folytonos szaktudományi buvárkodásról is tanuskodnak, bátorkodom Arbóth Lajos l. t. urat annyival is inkább a rendes tagsági megválasztásra ajánlani, minthogy a hadtudományok számára fentartott rendes tagsági hely ez idő szerint betöltetlen.

Kelt Budapesten 1876-ik évi március hó 27-én

Hollán Ernő
v. t.

Éb. 1876 március 30-án

275.

III.

Tekintetes Osztály,

Van szerencsém a III-ik osztályba levelező tagul ajánlani

Böckh János urat

a magyarhoni földtani intézet főgeologját, ki tudományos képzettségének és folytonos tudományos foglalkozásának annyi jelét adta már, hogy megválasztatása által az akademia díszre és a tudomány érdeke egyaránt lesz előmozdítva.

Nevezetesebb munkái a következők:

Brachydiastematherium transilvanicum egy új Pachydermata-nem Erdély eocen-rétegeiből; M. k. földtani intézet évkönyvében. VI köt.
A Bakony déli részének földtani viszonyai I és II rész. U. o.
Pest városa környékének földtani és vízi viszonyai. U. o.
Különösen a palaeontologiával foglalkozik, és munkái val pó nevet vívott ki a hon határain túl is.

Budapest 1876 március 29.

K. Szabó József

Érk. 1876 március 30.

276.

Tag – ajánlás

a III osztályba

Tisztelt Osztály!

Vécsey Tamás úr országos képviselő és Budapesten egyetemi tanárnak a II-ik osztály-ban levelező tagjává választatása iránt mult 1875. évi ajánlatomat az ebben felhozott iro-dalmi munkásság alapján ezennel megújítom.

Budapest 1876-ik évi Március hó 29-ik napján

Fogarasi János
rendestag

II. o.

1876: 35. sz.

Verem 1876 március 29.

277

II.

Tisztelt Osztály!

Beöthy Zsigmond úr legfőbb ítélőszéki bírót a III-ik osztályba levelező tagul ajánlja e következő irodalmi munkák tekintetéből:

1, Elemi Magyar Közjog. Megjelent 1848-ik évben. Az elsők közül való munka melyek e tárgyban magyar nyelven irattak.

2, Az Evang. Házassági Uj Törvények Gyakorlati Magyarázata. Egy történelmi Bevezetéssel a Házasságról. Megjelent 1853-ik évben.

3, A Magyarországi Protestans Egyházra Vonatkozó Összes Országos Törvények. Jog-történelmi munka. Megjelent 1876-ban.

Budapest 1876. évi Martius 29-ikén

Tiszarai Járás
rendőrtiszt
Földy

II. D.

1876: 41.12.

Verem 1876 márc. 29.

278.

II.

A 1. sz. Eggenberger-féle könyvkereskedő"
cégnek.
Budapest.

1

Mind a mellett, hogy Kegyed az 1873. s 1874. naptevek-
ről szóló fűbizományosi szám-
dásunknak beküldésén a mult
hó végére megigyérték, az mind
e mai napig kezeinkhez nem
jutott, annak beadásával ezen-
nel sürgetem, s 8 nap alatt
okvetetlenül elvárom.
Budapest, márc. 30. 1876.

12

279
1876.

Tekintetes Akademia!

Vrancsics Gyulán urat, a mezőgazdaság terén különösen a lapirodalmi téren sokat dolgozott és ismert írót, vezetőtagunk, ezen a földmivelés, ipar és kereskedelmi miniszterium által ajánlott a III osztályban levelező tagul megválasztatására.

A lapirodalmi sajtóban megjelent igen számos dolgozatán kivül, önálló munkái különösen:

A trágyakezelés népszerü kézikönyve magyargazdák számára.

A buza vetőmag nemesitéséről 1874.

Budapesten 1871 martz 28án

a tekintetes Akademia

alázatos szolgái

Konkoly László

Galgóczy Károly

2811
1876

A IX. nemzetközi statistikai
Kongressus előkészitő
bizottsága.

121 congr szám.

Budapest, 1876 március 30án

Nagyságos Titkár Úr!

A IX. nemzetközi statistikai kongressus Ő Felsége legkegyelmesebb elhatározása folytán ez év nyár utolján Budapesten fog megtartatni.

Az ez idő szerint utolsó, 1872-ben Szt.-Pétervárott megtartott VIII. kongressus határozata értelmében a következő, vagyis a Budapesten tartandó kongressuson nemzetközi grafikai kiállitás rendezendő, egyszersmind jury fogván választatni, mely a kiállitott tárgyakat birálja s a kongressus közgyülésének tanulmányai eredményéről jelentést tesz.

E kiállitáson nemcsak grafikai tárgyak (térképek, statistikai viszonyokat ábrázoló képletek és rajzok stb.) fognak szerepelni; hanem óhajtandó, hogy Magyarországnak mint a kongressust befogadó országnak összes statistikai irodalma is minél teljesebben képviselve legyen.

E czélból Magyarország összes nyilvános és kiválóbb magánkönyvtáraihoz s igy Nagy. urakhoz is azon tiszteletteljes kéréssel fordulunk, hogy minél buzgóbban méltóztassanak szándékunk elömozditásához járulni, mely ez úttal nem egyéb, mint az, hogy Magyarország statistikai szakirodalma minél fényesebben mutattathassék be ezen európai gyülekezetnek.

A kiállitás tárgyát képezheti minden, a legrégibb időktől fogva Magyarországon megjelent statistikai, topographiai, geographiai, természettani vagy társadalmi leiró és ismertető könyv vagy füzet, monographiák, térképek, grafikai rajzok és rokon tárgyak.

A beküldendő tárgyak két példányban kiállitandó lajstrom kiséretében kéretnek, melyeknek egyike az előkészitő bizottság egyik elnökének aláirásával ellátva visszaküldetvén, nyugtául fogna szolgálni, melynek bemutatása mellett a tárgyak, a kiállitás végével visszaszolgáltatnak.

A tárgyak sértetlen megőrzése iránt az előkészitő bizottság, közvetlenül pedig az országos magyar kir. statistikai hivatal vállal felelősséget, mely egyúttal a visszaküldésről is gondoskodik.

A kongressusi költségek szüken levén kiméve, tehetősb könyvbirtokosainkat kérjük, hogy a beküldést saját költségükön szivesked jenek eszközölni, tekintve a magasabb czélt, mely hazai müveltségünk becsültetését a külföld által óhajtja elérni. Különös tekintetet követelő egyes esetekben a költség a statistikai kongressus budgetjére is lesz átvehető.

A kiállitandó tárgyak f. é. junius hó folytán volnának az orsz. m. kir. statistikai hivatal czime alatt beküldendők és september hó folytán szolgáltatnak vissza.

Hazafiui bizalommal fordulunk ez ügyben Nagyságodhoz kérve kérvén, hogy az ügyet támogatni és közeli becses válaszában részvéte és közreműködése iránt bennünket előre is tájékozni méltóztassék.

Fogadja, kérem Nagyságod nagyrabecsülésünk és kiváló tiszteletünk őszinte nyilvánitását.

A IX. nemzetközi statistikai Kongressus
előkészitőbizottsága nevében az alelnök:

Keleti Károly
saját kezüleg.

Nagyságos Irany János urnak, a m. tud. academia Főtitkárának,

Budapesten

Budapest, 1876. Az Athenaeum nyomd.

Vetlem 1876 május 30.

282

Szabics Éva Szeged Tgy
az Alsó-Kőnyomás ügyében

INSTITUT
R. G.-D. DE LUXEMBOURG.

SECTION
des
SCIENCES HISTORIQUES.
(Ci-devant
SOCIÉTÉ ARCHÉOLOGIQUE.)

Luxembourg, le 28 Mars 1876.

Monsieur,

Nous avons l'honneur de vous accuser réception
1: Magyarországi Régészeti Emlékek
III Kötet 1. Rész.
2: archaeologiai Közlemények
IX Kötet. II Fuzet.
3: M. Tudom. akadémiai almanach
années 1874 et 1875.
4: Catalogue des Publications de l'académie.

dont vous avez bien voulu faire hommage à notre Société, et de vous en exprimer notre sincère reconnaissance.

Veuillez nous continuer votre bienveillance et agréer l'hommage de notre considération la plus distinguée.

Pr L'administration de la Société
Le Secrétaire
J. Vannerus

Monsieur le Président
de l'académie des sciences
de Hongrie
à
Pest.

Vienne 1876 mars. 31.

285.

Lénine

Nagyságos Főnökök úr!

Ezennel van szerencsém jelenteni, hogy a mai napon tartott osztályértekezlet a párisi geographiai congressus indítványának megvitatására alakított bizottságba, a II osztály részéről

Kalecsi Károly
Konek Sándor rendes tagokat, és
Hegedüs Lajos levelező tagot
választotta meg. Midőn ezt Nagyságodnak tudomására hozom, tiszteletel
jelentem az ezen ügyre vonatkozó hivatalos iratokat.

Egyúttal ide mellékelek három darab nyugtatványt.

Mély tisztelettel maradván

Budapesten, 1876, március 30-án

Nagyságodnak

alázatos szolgája

Frankenburg

Nemes tűzvész március 31.

286.

Mintán már a III. osztály is a bi-
zottságban Stanetzky Sándor
rendes és Grünczy Pál s
Kreuzer József tagjait
megválasztotta: a bizottság,
Ki lenen egészítve a'lé-
tezik Strausfalvy Sámuel el-
nök urhoz a következő iratot
megküldeni végett.

Budapest 1896 március 31.

Aranyossánus
Főjegyző

A M. Tud Akadémia Főtitkari hivatalának

helyben.

N.t. Haan Lajos békéscsabai evang. Lelkészt, ki a tudomány és irodalom terén, kiválólag pedig a történelmi szakban szorgalmas és alapos képzettséggel és buvárlatos tehetséggel működött és máig folytonosan munkálkodván eddig elé önállólag megjelent kéziratkéziratai által magát kitüntette, nevezetesen:

1.) B. Csaba Mezővárosa Leírása. 1847. és 1866ki kiadásai
2) C és Uj Nagylak Történetei. Borosjenő 1853.
3) Jena Hungarica, sive memoria hungarorum, in tribus proximis saeculis Academiae Jenensi adscriptorum. Gyula 1858.
4) Időszaki tábla a Magyarhoni ev. egyház történetéhez Pr. 1859. és 1860. évi kiadás
5) Időszaki tábla Magyarország történetéhez. Pr. 1864.
6) Kerkestény Egyházi története. olgym. f. Pr. 1866.
7) Énekes Könyv. Arad 1860.
8) Békés vármegye Hajdana. Pest 1869. évi kötetben, és egyik okmánytár.

Ezeken kívül az idő szaki folyóiratokban számos dolgozatokkal máig gyarapítja irodalmunkat és ezeknél fogva magát az Akadémia kebelébe leendő felvételre véleményünk szerint kitünőleg érdemesíté; az 1876ki választásokra a II. Osztálynak kegyes figyelmébe ajánljuk; tévén tiszteletteljel a főtitkári hivatalt jelen ajánlatunknak az illető helyre való átadására.

Megkülömböztetett tisztelettel maradván

Budapesten martius 28. 1876.

Nagy Iván
m. a. tag.

II. N.

1876:39.52. ✓

Vetem 1876 maius. 31.

287.

Tagyánál.

II.

Gyárfás István k. táblai ülnök úrnak van szerencsém a III-ik osztálynak, levelező tagjul ajánlani. Hivatkozom beadványában tett nyilatkozatomra, melyben Gyárfás urnak jelentékeny és nagy terjedelmű irodalmi működését – mely egyiránt kiterjed a történeti és jogi irodalomra – felsoroltam, most csak a Jászkunság Történetét említem fel, melyből eddig elé 2 vaskos kötet jelent meg. Ez monographiai irodalmunk jobb termékei közé tartozik. Nagy terjedelmű kutatás, tanulmányozás és forráskiadmányi eredménye e mű, melynek függeléke igen sok eddig nem ismert adomány levelet nagybecsűre, a történetírói igényt kielégítő közleményeinek megfelelőt: mert pártatlanul, tárgyilagosan és alaposan összehasonlításban, gondosság a feldolgozásában tűnik jellemvonásai a munkának, tételeiben, következtetései biztosak a II-ik kötetben tanulságosak és helyesek – jóval e mű eddigi ugyancsak irodalmunkban. Egy oly, több mint 60 ívre terjedő munkának kiadása csak tekintélyes áldozatokkal tehető közzé: s más érdemei miatt is megérdemli pártfogását az Akademia elismerő jóindulatát.

Budapest 1876 márcz 28.

Előadó

Szalay Imre r. t.

Ujvári Imre

Beöthy Zsolt

Nagy Iván

Wenzel Gusztáv

Pauler Gyula

Ü. O.

1876: 52. 52. ✓

Wien 1876 marcz. 31.

288.

Tagyában.

Ü.

Kölcsönösek a legközelebbi alkal. vá-
lasztások tekintetéből külföldi tagul
ajánljáK

Esquirou de Pariou franczia elsőrangu
nemzetgazdasági s pénzügyi irót, az
államtudom. elsőrét s a franczia tudo-
mányos Akadémia moral- politikai oz-
tályának r. tagját.

Munkái:

1.) Traité de Impôts 4 vastag kötet
2.) Többrendbéli alapos értekezések a
pénzügyi s valuta-kérdésről
3.) La Science de la Politique (1864.)
államtudományi Kézikönyv.

Különös ajánlatul felemlitendő kép,

hogy Tarics ur f. évi Octob. hó 22-ei nagy adó-
ügyi művében határról s megen
tékezik, Magyarország utazván, s
folytan élénk érdeklődéssel viseltetik
hazánk közviszonyai s irodalmi
mozzanatai iránt.

Budapest. Március 30-án 1876.

A Lányai elnöknek
Kautz Gyula

II. O.

1876: 57. 52.

Vétkes 1876 március 31.

289.

Tagajánál.

II.

Tisztelt Akadémia!

A M. T. Akadémia II osztályában üresedésbe jött a következőkre:

B. Orbán Balázs országgyűlési képviselőt,
Zeiliszky Mihály országgyűlési képviselőt,
Deák Farkas miniszteri titkárt.
Haan Lajos

Mint ~~barátjuk~~ a békés csabai lelkész alapos felsorolá irodalmi munkálatait, és a hazai tudományosságra kiterjedő érdemeit által kellő jogczímeznek találnak az Akadémiai elismerésére.

Budapesten 1876 március 30-án.

Szilágyi Arnold
Balogh Janka
Negedüs Lajos
Beöthy Zsolt
Gyárfás István

II. o.

1876: 38. 52.

Veszem 1876 március 31.

290.

Tegnapról.

II.

Tekintetes nyelv- és széptudományi Osztály!

Alulírtt azon indítványnyal járul a t. Osztály, illetőleg az egész t. Akademia színe elé, hogy a jövő" nagygyülés alkalmával

Ritschl (Ritschelius)

Friges Vilmos lipcsei egyetemi tanárt t. philol. seminariumi igazgatót külső" tagjának megválasztani méltóztassék.

Én csak a formalitás követelésének hódolok, mikor ezen a philologia terén Európaszerte ismeretes név mellé indítványom okait is szóba foglalom.

Ritschl hármas nagy érdemet szerzett magának a classica philologiában.

Ő alapította meg a tudományos
codex-kritikát.

Ő indította meg a latin nyelv
legrégibb emlékeinek gyűjté-
sét s nyelvészeti feldolgozá-
sát.

Ő az, ki az epigraphikának és
numismatikának a grammati-
kára való fontosságát iga-
zán fölismerte s e két tudo-
mányt a nyelvészeti kutatás
hasznára fordította.

Ritschl működése mind
a három irányban korszakot
alkot.

A philologusok java része
az ő historiai-kritikai mód-
szerét követi.

Számos kitünő tanítványai
közöl elég csak Curtius Györ-
gyöt említenem.

Hogy Plautusra nézve mily
fontos Ritschl munkássága,
világosan bizonyítja az, hogy

hoz Plautus megmentőjének
„Sospitator Plauti"-nak ne-
vezik.

Számos nagy érdemeit már-
önálló munkában is tárgyal-
ták, t. i. Brambach W.,
„Friedrich Ritschl und die
Philologie zu Bonn. Lipcséb.
1865.

A jelenleg 70 éves, de azért
még folyvást élénken munkál-
kodó tudós művei:

T. Macci Plauti Comoe-
diae ex recensione et cum ap-
paratu critico Fr. Ritschelii.
Bonn. et Lips. 1848–54. és 1871.

Parerga Plautina et Te-
rentiana. Lips. 1845.

Priscae Latinitatis monu-
menta epigraphica, ad ar-
chetyporum fidem exem-
plis lithographicis reprae-
sentata edidit Fr. Ritsche-
lius, Berol. 1862.

Érk. 1876 marc. 31.

291. I.

Die alexandrinische Bibliothek und die Sammlung der homerischen Gedichte durch Pisistratus.

Boroszlób. 1838.

Számos apróbb munkáit közli a Lipcsében megjelenő Opuscula philologica cimü gyüjteménye, melynek eddig két nagy kötete jelent meg.

A bonni egyetemi programmok s az általa és kiletle által szerkesztett Rheinisches Museum telve vannak kisebb- nagyobb értekezéseivel.

Legujabb munkája:

Neue plautinische Excurse melynek 1. füzete Lipcsób. 1869-ben jelent meg.

Az elmondottak után ujabban bátran ajánlhatom a t. Osztálynak, illetőleg az egész t. Akadémiának Ritschl külső taggá való megválasztását.

A nyelv- és széptudományi Osztálynak

Budapest. 1876. márc. 29.

alázatos szolgája
Ponori Thewrewk Emil
l. tag

Tekintetes Akademia!

A magyar tud. akadémiai ügyrendének 33. pontja alapján Dr Schenzl Guido lev. tagot szigorú szakképzettsége a tényleges és folytonos szaktudományi tanárkodása és irodalmi munkálkodása következtében rendes tagnak való megválasztására melegen ajánlom.

Ajánlásomat e következőkkel indokolom:

A midőn 1849. évben a budai csillagda széltromboldott és az ugyanott számos éven keresztül végbevitt meteorologiai észleletek sora megszakíttatott, 12 évi szünetelés után végre Schenzl Guido mint a budai realiskola akkori igazgatója és természettan tanára az intézet természettani osztályában sok fáradsággal egy meteorologiai és magnetikai észleletekre szolgáló észlelődét berendezett, hol már 1861. évben mind meteorologiai, mind magnetikai észleleteket rendesen végbevitt és e mellett még, a midőn a Gellért hegyen a déli idő jeladása megszüntetett, az idő meghatározásával és a déli idő jelzésével is buzgón foglalkozott.

Schenzlnek e munkássága a magyar kormány i a magy. tud. akademia figyelmét magára vonta, miért is egy "központi meteorologiai intézet" szervezésével megbizatott, e szervezetnek egyik fő pontja szerint a központi meteorologiai intézet tisztán tudományos tekintetben szervezetileg kapcsolatban van a magyar tudományos Akademiával. Ezen intézet létrejött, és 1870. évben az akademia ajánlatára Schenzl Guido igazgatójául kinevezetett. Ezzel egyszersmind az intézet a budai realiskolai épületből egy kibérelt magán házba i innen ismét jelenlegi helyére költözködött.

Hogy ily kétszeres kurcolkodás mily káros befolyással volt az intézet működésére, az könnyen belátható. És még is mily eredményes volt ezen intézet működése, az e következőkből világosan fog kitünni:

Már 1863-ik évben egy teljes magnetikai telep az akademia költségén megszerezetett. E műszerekkel 1864-ik évtől kezdve jelen időig helymeghatározások végbevitettek. Ehhez tudományos utazásokkal, melyek 1864., 65., 66., 67., 69., 71., 73., 74. és 75-ik években történtek, a magyar sz. Korona területén 69 állomás meghatároztatott, e tudományos utazások eredményei nagyobb részre már nyomatásban is megjelent. Ezen excursiokban egyes tudományos férfiak készségesen nyujtottak segédkezet e nehéz feladat föloldására.

Schenzl 1875. évben az akademia által meg volt bizva erdélyországnak átvizsgálásával tekintettel a magnetikai declinatiojára. E munka külföldön is közfelületben részesült, erről a többiek között Lamont így nyilatkozik:

„Schenzl hat den richtigen Weg gefunden wie solche Untersuchungen durchgeführt werden sollen. Es wäre zu wünschen dasz wir für jedes einzelne Land solche magnetische Special-Karten besässen, wie sie Schenzl für Siebenbürgen geliefert hat etc"

Haránk természeti viszonyainak kitanulmányozása végett a terrestrialis természettan terén tett fáradozásainak eredményei nemcsak bel- hanem külföldön is elismerésben részesültek.

Igazgató
1867. évben az „Academia Leopoldina" tagjának,
1871. évben a „Kaiserl. russische Gesellschaft der Naturforscher meteorologischen" rendes tagjának,
1874. évben a „naturwissenschaftliche Verein "Gratzban Külső" tagjának megválasztotta.

A központi met. intézet működése elején a magyar sz. korona területén 32 meteorologiai észlelési állomás volt működésben, 1871. évben 16 ésk. állomással szaporodott. Ezen első évi észlelési eredmények az évkönyvek I. kötetében megjelentek, melyről a „Zeitschrift für Meteorologie Bd VIII" a következő közlött e következő képen nyilatkozik:

„Auch in dem gegenwärtigen beschränkteren Umfange (: 123 Seiten Grosz Quart :) enthält der vorliegende Jahrbuch ein reichhaltiges auf einer grossen Summe von Arbeit beruhendes Material, und wir können Herrn Dir. J. Schenzl nur Glück wünschen, dasz er die nicht geringen Schwierigkeiten der ersten Errichtung des unger. meteorologischen Central-Institutes überwunden hat und es ihm möglich war, die Reihe der regelmässigen Publikationen schon jetzt zu eröffnen."

1872. évben 57 működő observatorium s 6 ésk állomás volt. Az évkönyv II. kötetének diús tartalmában a meteorologiai észleleteken kivül, absolut magnetikai meghatározások Delinhänologiai észleletek s a földmelleg 9 évi észleleteinek eredményei vannak közrétéve.

Ezen évben az 1872. nov. 27-i 170 hullócsillag pályája megmeretett, mi a genfi csillagvj észleleteivel együtt ezen hullócsillagrajnak a Biela-féle üstökössel való szoros összefüggését constatálja.

1873. évben az observatoriumok 69-re szaporodtak. Az évkönyv III. kötetében látható azon 82 observatorium, intézet, testületek, s személyekből álló jegyzék, melyekkel a központi met. intézet közlönyi érintkezésben volt, képviselve van itt földünknek minden az 5 része.

1874. évben az állomások száma 79-re, s
1875. évben pedig 100-ra emelkedett.

A párisi congrès international des sciences géographiques a központi met. intézetet diszlevéllel s a II. osztályu éremmel tüntette.

Schenzl 1874. évben Kolozsvárott Venus átvonulását a nap korongja előtt észlelte.

1875. évben Zágrábi é. Ó Gyalla közötti hasz-különbséget Konkoly Miklós segítségével vizsgáltuk.

A felsorolt munkákon kívül még felemlítendők:

1. Analysen von Hüttenproducten /Jahrbuch der k.k. geologischen Reichsanstalt in Wien:/

E munka nyomán szerző a bécsi földtani országos intézet levelező tagjává lett.

2. Einige Nickelsalze.
3. Über die Bedeutung der Hüttenproducte. 1853.
4. Az elpárolgás szabad levegőben Budán. /: Pesti Napló, Zeitschrift für Meteorologie :/
6. A meleg terjedése a föld mélyében. 9 évi észleletek eredménye /: mag. tud. Akadémia, meteorologiai évkönyvek II. Kötet :/ külön német nyelven is megjelent.
6. A levegőnek Ozon tartalma Budán /Zeits. f. Meteor.:/
7. A magyar tud. Akadémia magnetikus észleldéje.
8. A földdelejesség elméleti és gyakorlati kézi könyve.
9. A magnetikus lehajlás méréséről /: székfoglaló :/
10. A magyar Korona országainak meteorologiai viszonyai.
11. Klimatographia franczia és német nyelven is megjelent.
12. Magnetikus helymeghatározások Magyarországban I. és II. Közlemények :/. Kivonatban német nyelven is megjelent. Erről Lamont a Zeitschrift f. Met. folyóiratban így nyilatkozik:

„Es ist zu bedauern, dasz in den meisten Ländern diese wichtige Aufgabe so wenig Berücksichtigung gefunden hat und noch findet. Eine anerkennenswerthe Ausnahme macht die öster. Monarchie, wo früher Kreil durch umfassende Arbeiten die erste Grundlage festgestellt hat, und auch in unserer Zeit scheint man diesem wichtigen Gegenstande die gebührende Aufmerksamkeit fortwährend zuwenden zu wollen, wovon unter anderem die im Jahre 1864 auf Veranlassung und mit Unterstützung der ung. Akademie von Herr Dir. Schenzl unter Mitwirkung des Hrn Prof. Kruspér in Ungarn begonnenen Messungen einen erfreulichen Beweis liefern" stb

13. Magnetikus meghatározások Magyarország keleti részében /közlem:/ A magnetikai része német nyelven is megjelent /: Jahrbücher f. Met. IV Bd. :/
14. Magnetikus meghatározások Magyarország délnyugoti részében /közlemények:/. A magnetikai része német nyelven is megjelent.
15. Ezeken kívül még számos apróbb közlemények és értekezések jelentek meg a különböző folyóiratokban.

Tekintetes Akadémia! Ennyi munkásság ily eredményekkel kevéssé valóban megérdemli a kitüntetést, miért is ujból Schenzl Guidot ~~újból~~ render tagnek melegen ajánlom.

Budapest, 1876. márt. 30.

Kondor Gusztáv

Veszem 1876 március 31.

292.

III.

Tag-ajánlói

Schenzl Guido rendes

tagnak ajánltatik.

293/1876

Tiszteli ország!

Legyen szabad a legközelebb megejtendő tanárválasztás alkalmára levelező tagjaink ajánlani Dr. Bókai Jánost egyetemi tanár urat és kitűnő gyermekgyógyászt, ki szakmájában nem csak mint gyakorló orvos és tanár első helyet foglal el, hanem annak kimutatásával is, hogy tudományos tevékenysége által kiváló módon járult.

Irodalmi munkálkodása, mely neki a tudományos világ osztatlan elismerését mind hazánkban mind külföldön megszerezte, már több mint két évtized óta fogva. Addig még nálunk hazai nyelven irt orvosi folyóiratokat kiragyogtak, német tudományos hetilapok közé tette közé azon cikkeket, melyek az általa már akkor vezetett Lipp gyermekkórházban ritka szorgalommal és sikerrel gyűjtött. Így az „Österreichische Zeitschrift für Kinderheilkunde" czimü szaklapnak 1855-ik 1856-iki és 1857-iki évjárata hat nevezetes közleményt hozott, mely Bókai, az akkor még fiatal buvár-neveket kiváló helyet biztosított az önálló cikkelők sorában.

Azon időtől fogva pedig, hogy több buzgó szakember önálló működése által az Orvosi Hetilap élére lépett, ő volt egyike azoknak, kik szakirodalmunk ezen főorgánumát fáradhatlan munkálkodásával a mai tudomány színvonalára emelni és ezen magas tanban igyekeztek.

Mindjárt az első dolgozat, mely az Orv. Hetilapban 1857 ben megjelent, olyan volt, melynek maradó becse az által tünik fel, hogy az óta alig vétetett gyermekgyógyászati tankönyv, legyen német legyen más nyelven, melyben a szerző ezen munkára, tekintetre nem hivatkozzék; ez: a gerotaxiságról tályogról szóló, az Orv. Hetilap első évjárataiban folytatólag közölt tanulmánya. Egy becses közlemény követte az óta a másikat. Így 1858 ban a fej-vérdagról szóló jeles értekezést, 1859 ben pedig a végbélrepedést tárgyaló nagyobb munkálatot jelent meg, mely utóbbi az akkori évjárat legjobb közleményének itéltetett és díjjal koszoruztatott.

Ezek valamint későbben három más dolgozatok német nyelven is közöltettek, melyek közül különös emlitésre méltó: A fityma sejtes odatapadása a makkhoz gyermekeknél, és korkori tekintetben. saját észlelései nyomán. Ez friss ágyban uj adatokkal bővitette a tudományt, és épp ugy mint a végbélhabarcsról szóló és egy másik a szemérem hasadék sejtes szövét tárgyaló közlemény a Lipsiában megjelenő „Jahrbücher für Kinderheilkunde" czimü folyóiratban ismertetett meg a tudományos világgal.

Ha az idézett mellékletben felvett, Bókai által közzé tett 36 munkálat czimjegyzékét végig nézzük, ugy tapasztaljuk, hogy alig van a gyermekgyógyászat fontosabb sejtelmeinek, mely körül forgó észlelet tárgyának orvosi érdemeket. Egy munkálatok balkezére nézve legértékesebb bizonyitvány az, hogy a legjelesebb külföldi szerzők Bókaira mint elsőrangu tekintélyre hivatkoznak. Legyen szabad e tekintetben csak egy nehány példára utalnom.

Schweigger – Seidel (Virchow's Archiv 77 Bd.) für
fortgesetzte Untersuchungen eigener Beobachtungen
Hörstörungen verschiedener Art Bókai sowie mehrere
öfters erwähnt

Gautier: Des abcès rétro-pharyngiens idiopathiques
1869 erschienene Monographie in welcher sich Bókai
selbst mehrfach

Roustan Des abcès retropharyngiens 1869
finden hervorgehoben.

Vogel Lehrbuch der Kinderkrankheiten 1873,

Steiner Compendium der Kinderkrankheiten
1873

Hösel Semiotik etc 1875

Hüttenbrenner Lehrbuch der Kinderkrankheiten 1876

Gerhardt Lehrbuch der Kinderkrankheiten 1874

Ziemssen Handbuch der speziellen Pathologie und
Therapie — in welch letzterem noch viele mehr
jetzt Bókai's Verfahren in Behandlung der Kinderkrankheiten
besprochen und Bókai wiederholt citirt.

Bókai's Arbeiten über Krankheiten des Kindesalters.

Bókai hat sich durch seine Forschungen auf dem Gebiete der Kinderkrankheiten nicht nur dadurch ein Verdienst erworben, dass er seine Kenntnisse durch Vorträge und Publikationen Anderen zugänglich machte, sondern auch dadurch, dass er Viele, welche sich mit Kinderkrankheiten beschäftigen wollten, durch Rath und That unterstützte und förderte. Seine Klinik war eine Pflanzschule für Kinderärzte, und Viele, welche jetzt in Budapest oder in der Provinz als Kinderärzte thätig sind, haben ihre Kenntnisse in dieser Klinik erworben.

Bókai's Arbeiten über Krankheiten des Kindesalters sind theils in Zeitschriften, theils in Monographien erschienen. Ich will sie in chronologischer Reihenfolge anführen.

Bókai's erste Arbeit über Kinderkrankheiten erschien 1868 in Virchow's Archiv unter dem Titel: „Ueber Pharyngitis chronica hypertrophica". Diese Arbeit ist eine Monographie über die Krankheiten der Rachenmandel, welche Bókai zuerst beschrieb und deren Behandlung er zuerst lehrte. Diese Arbeit ist in der Literatur der Kinderkrankheiten so bekannt, dass ich mich nicht weiter darüber auszulassen brauche.

Bókai's Arbeiten über Krankheiten des Kindesalters sind theils in Zeitschriften, theils in Monographien erschienen. Ich will sie in chronologischer Reihenfolge anführen.

Bókai's erste Arbeit über Kinderkrankheiten erschien 1868 in Virchow's Archiv unter dem Titel: „Ueber Pharyngitis chronica hypertrophica". Diese Arbeit ist eine Monographie über die Krankheiten der Rachenmandel, welche Bókai zuerst beschrieb und deren Behandlung er zuerst lehrte. Diese Arbeit ist in der Literatur der Kinderkrankheiten so bekannt, dass ich mich nicht weiter darüber auszulassen brauche.

Bókai's Arbeiten über Krankheiten des Kindesalters sind theils in Zeitschriften, theils in Monographien erschienen. Ich will sie in chronologischer Reihenfolge anführen.

Bókai's erste Arbeit über Kinderkrankheiten erschien 1868 in Virchow's Archiv unter dem Titel: „Ueber Pharyngitis chronica hypertrophica". Diese Arbeit ist eine Monographie über die Krankheiten der Rachenmandel, welche Bókai zuerst beschrieb und deren Behandlung er zuerst lehrte. Diese Arbeit ist in der Literatur der Kinderkrankheiten so bekannt, dass ich mich nicht weiter darüber auszulassen brauche.

Bókai's Arbeiten über Krankheiten des Kindesalters sind theils in Zeitschriften, theils in Monographien erschienen. Ich will sie in chronologischer Reihenfolge anführen.

Bókai's erste Arbeit über Kinderkrankheiten erschien 1868 in Virchow's Archiv unter dem Titel: „Ueber Pharyngitis chronica hypertrophica". Diese Arbeit ist eine Monographie über die Krankheiten der Rachenmandel, welche Bókai zuerst beschrieb und deren Behandlung er zuerst lehrte. Diese Arbeit ist in der Literatur der Kinderkrankheiten so bekannt, dass ich mich nicht weiter darüber auszulassen brauche.

bensel birnak, agy magát soha meg nem tagadó tárgyilagossag mint szakatos előadái által tünnek ki oly annyira, hogy szerzőjük a most élő gyermekgyógyászok sorában mint első rangu állalo szerepel.

Ha végre tekintetbe vesszük, hogy Bókai hazánkban oskolát teremtett; hogy tanitványai és segédei, az egészben: Koller Gyula, Toldy Nándor, Feleky Géza, Szeremlei Mihály, Truhay Ferenez, Kőnig Kálmán, Fejér Lajos, Neupauer Tivadar, Wittmann Tagái tényleg jeles szolgalatot tesznek gondozóikat meg a tudományt is, hogy neki köszönhetjük, miszerint magyar nyelven sorami mára ága az orvosi tudományoknak nincs oly fokra emelve mint a gyermekgyógyászat: ugy hiszem, csak régi adósságot róvunk le, ha jeles hazánkfiát a m. tud. Akademia tagjai közé sorozzuk.

Budapesten 1876 Mart 25-én

Dr Hirschler Ignáz
a m. t. akad. lev. tagja.

Veszem 1876 márcz. 31.

293.

III.

ad 293/1876

Dr Bókai irodalmi működése.

1. Beitrage zur Lehre über die Psoas-entzündung. (Österr. Zeitschrift für Kinderheilkünd. 1855 Heft 2 Pag 53-63 Wien) von Dr Bókai dirig. Primararzt.
2. Methodische Compression gegen Paraphymosis (Österr. Zeitschrift f. Kinderheilkünde 1855 Heft 4 Pag 151-153 Wien) von Dr Bókai dirig. Primararzt.
3. Bericht aus dem Pester Kinderspitale (Österr. Zeitschrift für Kinderheilk 1855 Heft 8. Pag 381-382, Heft 9 Pag 422-423 Heft 10. Pag 474-476, Heft 11 Pag 521-522, Heft 12. Pag 571-573) von Dr Bókai dirig. Primararzt.
4. Mittheilungen aus dem Pester Kinderspitale. Chorea mit tödtlichem Verlaufe (Österr. Zeitschr. f. Kinderheilk 1856 Heft 1 Pag 19-29. Wien) von Dr Bókai dir. Primararzt.
5. Bericht aus dem Pester Kinderspitale (Österr. Zeitschr. f. Kinderheilk. 1856 Heft 2 Pag 82-85; Heft 3. Pag 136. 137; Heft 4 Pag 171-174, Heft 5 Pag. 226. 227 Wien) von Dr Bókai dir. Primararzt.
6. Winterbeobachtungen Bericht über die im Pester Kinderspitale in den Monaten Jänner, Februar und März 1857 zur Beobachtung gekommenen Krankheiten (Österr. Zeitschrift f. Kinderheilk. 1857 Heft 8. Pag. 335-345. Wien) von Dr Bókai dir. Primararzt.
7. A garatmögötti tályogról gyermekeknél (Abscessus retropharyngealis) Dr Bókai János, a pesti gyermekkórház igazgató főorvosától (Orv. Hetil. 1857 2. 4. 5. 6. 8 számaiban.)
8. Über Retropharyngeal-Abscesse bei Kindern, von Dr Bókai dir. Primararzt des Pester Kinderspitals. (Jahrbuch f. Kinderheilk. 1858 I Bnd 4ter Heft Pag 183-216. Wien)
9. A dalék a fej-vérdag (Cephalohaematoma) megismeréséhez és orvoslásához. Dr Bókai János, a pesti gyermekkórház igazg. főorvosától (Orv. Hetil. 1858, 29. 30. 31. számaiban.

10. Kephalohämatom der beiden Scheitelgegenden. Ein Beitrag zur Diagnose und Behandlung dieses Leidens. Von Dr Bókai dirig Primararzt des Pester Kinderspitales. (Jahrbuch f Kinderheilk. 1858. 2te Jahrgang 2tes Heft Pag 64–79. Wien.) 19. 20. 21.

11. A végbélszamról gyermekeknél (Prolapsus ani Mastdarmsenfall.) Dr Bókai János pesti szegény-gyermek. kórházi főorvostól. (OHL. 1859. 1. 2. 3 számaiban.) 22.

Díjjal koszorúzott pályamunka.

12. Prolapsus ani – Mastdarmsenfall. Von Dr Bókai dirig. Primararzte des Pester Kinderspitals. Mit Einwilligung des Autors aus dem Ungarischen übertragen. (Jahrbuch f. Kinderheilk 1859. 2te Jahrgang 4tes Heft Pag 81–97 Wien.) 23. 24.

13. Szemcsés vagy gümös agyhártyalob gyomros- agyvízkő- és fehér agylágyulással, jobboldali Karélycsés tüdőlob az alsó Karélyban és baloldali tüdőmellhártyalob gümös beszüremkedéssel. Dr Bókai János gyermekkórházi igazgató főorvostól. (OHL. 1859. 12, 13ik számaiban.) 25.

14. Terimbeles veselab hashártya mögötti sályoggal és mellhártyalobbal. Dr Bókai János gyermekkórházi igazgató főorvostól (OHL. 1860. 1 számában.) 26. 27.

15. A fityma sejtes odatapadása a makkhoz gyermekeknél, eji- és kórtani tekintetben. Saját ejtelei nyomán közli Dr Bókai János gyermekkórházi igazgató főorvos (OHL. 1860. 30. 31 sz.) 28.

16. Közlemény az 1860iki vörheny-járványról. Dr Bókai János gyermekkórházi igazgató főorvostól (OHL. 1860. 52, 53 számaiban.) 29.

17. Bericht über die Scharlachepidemie in Pest im Jahr 1860. Von Dr Bókai dirig. Primararzt im Pester Kinderspital. (Jahrbuch f. Kinderheilk. 1862. 5te Jahrgang 2tes Heft Pag 85–98 Wien.) 30.

18. Drei Fälle von Brandschaden der Hirnhäute und der Hirnsubstanz. Von Dr Joh. Bókai dirig. Primararzt im Pester Kinderspital. (Jahrbuch f. Kinderheilk. 1862. 5te Jahrgang, 2tes Heft Pag 99–116. Wien.) 31.

19. Néhány szó a gyermekápolás köréből (: 1861. A magyar nők évkönyvében :) Dr Bókai Jánostól.

20. Esmék a haza közegészségi ügyeinek rendezése körül. Dr Bókai Jánostól (: OHL. 1861. 4 sz. :)

21. Adatok a gyermekek agybántalmaihoz. 1. Külső agyvizkór (: OHL. 1861. 40. 42. sz. :) Dr Bókai János gyermekkórházi igazgató főorvostól.

22. Agykér-vízsérv. Dr Bókai János gyermekkórházi igazg. főorvostól (: OHL. 1861. 44. sz. :)

23. A gyermekkorban észlelt felfelé haladó bénulásnak (: Paralysis progressiva ascendens :) négy esete. Dr Bókai János, gyermekkórházi igazgató főorvostól. (: OHL. 1863. 41. 42. 46. 48. számaiban. :)

24. Körjelleni vizsgálat gyermekeknél, fej, kulacsok és varrányok, szem és környéke. Dr Bókai János gyermekkórházi igazgató főorvostól. (: OHL. 1864 Nő- és gyermekgyógyászati melléklet. :)

25. Az agyzörejek jelentősége és körjelleni becse. Bókai János tudortól (: OHL. 1864 Nő- és gyermekgyógyászati melléklet. :)

26. Homérsék gyermekeknél, Bókai János tudortól. (: OHL. 1864 nő- és gyermekgyógyászati melléklet. :)

27. Az angol- görvély- gümőkór és bujasenyv gyermekeknél. Bókai János tr. gyermekkórházi igazgató főorvostól. (: OHL. 1865. 4. 5. 8. számaiban. :)

28. A szemérem hasadék sejtes zárai kisded leányoknál. Bókai János tr. gyermekkórházi igazgató főorvostól. (: OHL. 1866. 1. sz. :)

29. Jelentés a Pesten uralgó hanyaró-járványról. Bókai János tr. gyermekkórházi igazgató főorvostól. (: OHL. 1866. 21. 22. sz. :)

30. Adatok a végbélhabarag felismeréséhez és gyógykezeléséhez gyermekeknél. (: Polypus intestini recti :) Bókai János rk. tanár és gyermekkórházi igazgató főorvostól. (: OHL. 1868. 31 sz. :)

31. Rövid útmutatás a gyermekek táplálása és ápolására nézve az első életkorban. Bókai János rk. tanár és gyermek-

kórházi

kórházi igazgató főorvostól. (OHL 1870. 32. k. közegészségügyi és törvényszéki orvostan 3. melléklet.) Pest megyei megbízása folytán iratott.

32. Über Wurstvergiftungen bei Kindern. Von Prof. Tok. Bókai dirig. Primararzt des Pester Kinderspitals. (Jahrbuch f. Kinderheilk. Neue Folge 4ter Jahrgang 4tes Heft 1871 Leipzig.)

33. Die tödtliche Wurstvergiftung (Schwindsucht) des Menschen und der Tod bei Thieren in physiologischer und pathologischer Beziehung. Nach eigenen Beobachtungen von Prof. Tok Bókai dirig. Primararzt des Pester Kinderspitals. (Jahrbuch f. Kinderheilk. Neue Folge 5ter Jahrgang 1tes Heft 1871 Leipzig.)

34. Über die tödtliche Atresie der Speiseröhre bei Kindern weiblichen Geschlechts. Nach eigenen Beobachtungen von Prof. Tok Bókai dirig. Primararzte des Pester Kinderspitals. (Jahrbuch für Kinderheilkunde. Neue Folge 5ter Jahrgang, 2tes Heft 1872 Leipzig.)

35. Dr Neupauer Jánossal együtt: A gyermekkor tüdőbetegségeiről, tekintettel a pesti szegény gyermekkórház 192 ágyából álló gyüjteményére, s az igazgató főorvos Bókai János észleleteire. (OHL. 1872. 41. 42. 44. 45. 46. 47. 48. Továbbá 1873. 27 és 1874ben 10. 11. 21. 22. 23. 24. 26. sz.) Közölve Dr Neupauer János gyermekkórházi segédorvostól.

36. Mit Dr Tok. Neupauer: Über Lymphsteine bei Kindern mit Berücksichtigung der von 192 Kleinen bestandenen Sammlung des Pester Comm. Kinderspitals, nach den Beobachtungen des dirig. Primararztes Prof. Tok. Bókai. Mitgetheilt von Dr Tok. Neupauer Assistent am Kinderspitale in Pest. (Jahrbuch für Kinderheilkunde. Neue Folge 5ter Jahrgang, 4tes Heft 1872 u. 6ter Jahrgang 4tes Heft 1873 Leipzig.)

Tisztelem levelező tagnak a II osztály számára.

Dr. Ribáry Ferenczet.

a budapesti V. egyetemi tanárát

munkái, melyek az ajánlatra érdemesítik a következők:

1. 1859. Honi való a mordvin nyelv? Magyar őstörténelmi és nyelvészeti értekezés.

2. A basq nyelv és nép. Őstörténelmi és nyelvészeti értekezés, megjelent a Nyelvtud. Közleményeknek V. K. 1866. (5 ív) Franczia nyelvre is van fordítva.

3. A pelasg kérdésnek mai állása s a jobbagyság a hellenednél és rómaiaknál 1874 (8 ív)

4. Assyria és Babylon őstörténelmének kitakítése. 1869 (8 ív)

5. Egy lap Egyptom ősbori történelméből 1875 (3 ív)

6. Tiberius Nero. Folytatva. 1876 febr. 21 és (10–11 ív) Leíró része a „Claudiusok történelmi" czímű monographiának.

Franklin-társulat kiadványai

7. Magyarország ókonyomozó története. Most kiadás 1874. (26 ív)

8. Világtörténelem I. r. Ókor II. r. Középkor III r. Legkor 1869-1875 (Összesen 45 ív)

Kivált a 4 és 5dik számú munka tömör és behatoló tanulmányozáson alapszik. Szerző a legujabb kutfőket is felhasználja, mennyiben e tekintetben még meglehetősen hiányos köz-könyvtáraink által megvannak; s ép mondhatni hogy előadásában a mai ismeretek színvonalára emelkedik.

Dr. Hunfalvy János

Pest Buda-Pesten 1876dik marcz 30kán

II. o.

1876: 37. 52.

Érk. 1876 márcz. 31.

295.

II.

Levelező tagnak a II osztály javaslatára ajánlom

Myskovszky Viktort

tanárt a kassai fő-real-tanodában.

Myskovszky ernyedetlen szorgalommal felkeresi, felméri és leírásával és stylszerű rajzokban ismerteti hazánk felföldi épitészeti emlékeit.

A nevesebbek közt közlöm Bártfának, Kis-Szebennek, Eperjesnek Kassának nem csak templomait és egyházi épületeit, hanem régi polgári épitményeit is, részint az Akad. archaeol. bizottság által kiadott "Értesítőben" és "Közleményekben", részint a bécsi "Mittheilungen d. k. k. Central-Commission zur Erhaltung d. Baudenkmäler" czimü folyóiratban. A bécsi bizottság levelezőjének nevezve.

A magyarországi müemlékek iránti (országos) bizottságba a kitünő érdemei elismeréséül küldöttjének nevezte és ismételve a felföldi emlékek kutatásával megbizta; minek megfelelve csak imént is mét 29 emlékről (hegy, sáncz, templom és Abonyban 4 levelet) és 41 igen czélszerü és stylszerü rajzból álló táblát lemásolt.

Myskovszky igen járatos a renaissance épitészetben és tektonikában is; miről tanusitottak az 1873-diki bécsi iparkiállitáson a szakférfiak által nagy megelégedéssel fogadott renaissance butor-tervezetei.

Ezért Myskovszkyt hazánk mürégészete terén igen nevezetes tényezőnek kell elismernünk.

Kelt Buda-Pesten 1876-diki marcz 30-án

Dr. Henszlmann Imre.
országos főtitkár.

Érk. 1876 május. 31.

II. O.

1876: 54.112.

296.

T.

Tagajánlás: Nyelvt. Oktáty részére.

Rendes tagságra ajánlom

Szarvas Gábor, l. tagot

ki 1871. óta, mint oktatásügyünkbeli levelező tag a belső magyar nyelvtudomány terén kitűnő tevékenységet fejt ki, — s ki különösen mint a „Magyar Nyelvőr" szerkesztője a magyar nyelvtudomány hasznára kivált a fiatalabb nemzedékben számos munkaerőt ébresztett s célszerű működésre vezérelt, úgy hogy főleg őt illeti meg annak érdeme, hogy most nyelvészeti kérdések iránt oly élénk érdeklődés uralkodik.

Budapest 1876. Budenz József
Mast.
30-kán. r. t. tag.

Érk. 1876 márcz. 31.

297.

I.

Tagajánlás: Nyelvtud. Osztály részére.

Levelező tagnak ajánlom

Dr. Goldziher Ignácz, a budapesti tud. egyetemen a sémi philologia m. tanárát,

ki a sémi nyelvek és irodalmak körében szerzett alapos ismereteit, valamint önálló nyomozó tehetségét már számos, részint magyar nyelven a m. Akadémia kiadásában, részint németül külföldi folyóiratokban és külön könyvekül megjelent dolgozatok által fényesen bebizonyította. S az illető szakértő körökben szép hírnevet vívott ki magának.

Budapest 1876. Márt. 30-kán.

Budenz József
v. r. tag.

*) P.o. „A nap és hold neved a sémi nyelvekben" (Nyelvt. Közl. XII, 2.
„A sémi faj őshazájáról és vándorlásairól" (...
„A mythosz tudomány jelen állásáról" (Nyelvt. K. XII, 1.)
„Jelentés a m. Akad. pályán kitűzött könyvekről. Értekez. IV, 5. sz.

Éb. 1876 március 31.

298.

I

A Magyar Földhitelintézet pénzügyi osztálya
T. Cz. Igazgatóságának
Budapesten.

Az ide mellékelt iratot azon tárgyra nézvést, vajjon szerencsém-e abban részemről, hogy a mennyiben az elsorolt pénzügyi tételek adóbecslésem alapul szolgálnának, a Földhitelintézet igazgatósága előadóinak pénzügyi ügyeiben leendő eljárásra nézve, úgy a Földhitelintézet igazgatósága, különösen pedig annak pénzügyi alkalmazottai, kimondottan hogy a pénzügyi előadók ezen tisztét, lelkiismeretesek; mert ez nem járna mulasztással, hanem az előadói tiszt rendes, járó szerkezeti és egyéb munkák mellett, ezen adóval tiszteletdíj, mely azon esetben, ha a pénzügy nem működik, szerint a szabályszerű és mértékszerű adóbecslés 1897. évi nov. hó 1-én lép életbe) nem is adatnék ki. Eddig ezen tiszteletdíjak is a rendes fizetések rovatába, e hibás gyakorlásból az Akadémiára meg ezen tehet is jámbor, hogy e tiszteletdíjak utáni jövedelmi adót kelljen fizetni."

Ez indokok kinyilvánítása mellett a Földhitelintézetnek az igazgatósági határozatát pénzügyi előadók fizetései az illető pénzügyek budgetjébe tekintetbe vétessenek és az államalkalmazottak díjazásuk, úgy kiegészítésük, mindenkori rendezésénél, mint eddig történt, eljárással

Budapesten 1897 nov. 31.

alázatos

299
1876

Ajánlás.

Van szerencsém a magyar tudományos Akademia lev. tagját, dr. Balogh Kálmán, budapesti egyetemi nyv. rendes tanárt cs. kir. jegyzőt, az Orvosi hetilap főmunkatársát rendes tagúl díjtalanul ajánlani.

Erre nézve az akademia szabályai értelmében 1/. alatt mellékelem jegyzékét a tanár úr által írt orvostudományi könyveknek, továbbá a magyar tudományos akademiában tartott s ez által kiadott, valamint rójzben a becsi cs. k. Akademia évkönyveiben és megjelent természettudományi értekezéseknek, végre a k. magyar természettudományi társulat közlönyében cs az orvosi hetilapban közzétett, rójzben a szének viadalomba cs árvott bírálatainak cs egyéb munkáinak.

Ezen munkák alapján van szerencsém őszinte ajánlatom támogatásával megalapítani, hogy Balogh Kálmán tanár urakban legyen.

1/.

részt a tudomány előhaladását czélzó kérdések megol-
dásával sikeresen foglalkozott s arok körében
a kijelelő új szabadon természettudományi vizsgálati
módszert alkalmazott; — továbbá hogy tanári
pályája kezdete óta, előbb mint az élettan, később
mint a gyógyszertan új átalányos kiritan előadója
ezen szakok terén tudományszan új kutatásokban
működni meg nem szünt s a hazai irodalomnak
egyik legszorgalmasabb művelője volt,
tanszékét nem csak tanítójra új orvosok alapos
kiképzésére használá fel, hanem a Természet-
vizsgálat módszerébe is avatván azokat, végre
hogy ritka szakképzettsége és munkaereje
folytán a társulati tudományos élet
egyik legtevékenyebb tagja volt.

Budapesten 1876 évi Március 31én.

K. Markusovszky Lajos

M. kir. tud. akadémiai lev. tag.

Vetem 1876 március 31.

300.

Tagajánl

III

I Könyek:

a, eredetiek:

Az ember élettana 2 Köt. Pest, Emich kiadása 1862 és 1864

Általános kór- és Kórjelzéstan. Pest Emich G. kiadása 1865

Gyógyszertan. Pest Emich G. kiadása 1866.

Magyar gyógyszer Könyv (pharmacopoea hungarica) növény-
ásvány. gyógyszerészi részre Pest 1871.

b. fordítás:

Az orvosi jogtudomány elvei és gyakorlata. Irta Taylor
Alfred Swaine. Angolból 3 Köt. Pest Kiadta a magyar
orvosi Könyvkiadó társulat 1869–1871.

II Akadémiai értekezések:

A gyk Jacobson szerve 1862. A m. tud. akadémia évkönyveiben. Ugyanez németül a bécsi akadémia „Sitzungsberichte
XLII Kötetében

Az ivaridegek végző részéről. A m. tud. akadémia mathematikai és természettudományi osztálya értesítőjének 5.
kötetében

Az agy és a kis agy működéséről. Előadatott a m. tud.
akadémia m. és természett. osztályainak 1876 május 6-ik ülésén
Eddig megjelent terjedelmes kivonatban az Orv. Hetilapban.

Der Klauenschlauch der Schafes. A bécsi tud. akadémia
értekezéseinek XXXIX kötetében.

III A Kir. m. természettudományi társulat könyvei
A bélbolyhok hámja a felszívódás különböző stadiumában.
I. Köt. Ugyanaz németül Moleschott „Untersuchungen zur
Naturlehre VII kötetében

Mókány oró a mesterséges gyomornedvről. 1861.

A tejadógító idegek újonnan felfedezett útjáról. II. köt.
Ugyan ez németül Moleschott „Untersuchungen zur Naturlehre
VIII kötetében

A finánd testek behatolásáról a bélbolyhok szövetébe
III kötet.

a „Tanévkönyvi közlöny" 1869–1875-ki folyamaiban egy emlékbeszéd és 10 nyilvános értekezés.

IV Orvosi Hetilap:

a, Méregtani értekezések:

A Lobánynak hatása az állati szervezetre. 1862. – Dohány al állati mérgezés. Közegészségügy és törvénykezés tekintetében 1862

Szénlégenysavval (Hydrocyan) hatása az állati szervezetre 1863.

Sósavval (Aconitin) 1867.

Légenysavas szerrel. (Strychninum nitricum)

Szénlégenysavval (Kohlensaures Morphin) 1868.

Cseng kéreduvényekről (Cerium praeparate) 1868.

Érvenésekről a kiniával (Conin) hatásáról. 1871

A tetrachlorkalhydrat hatása az állati szervezetre. 1875.

A higanysóról (Mercurichlorid) hatásáról 1875.

A higany-Äthylről (Mercuri-diaethyl) hatásáról. 1875.

b. Kórszövettani értekezései.

„Virchow" 1861. Ugyanaz nevéből Virchow Archivja 1861. folyamában.

A rák. 1862.

Daganatok a hüjakortan körében. 1866 és 1867.

A rákfélék. 1864.

A bőrlemenyedés újjászülötteknél.

Ezekről új kisebb értekezés.

c., Kórboncztani közlemények:

A visszeresség és a rákmak egyidejű összeférése a helyes gümő képződéssel. 1864.

Az általános elzsírosodás vilanymérgezésnél

Adatok a harhártyalob okaihoz. 1867.

Ezekről új kisebb közlemény.

d. Kísérleti kórtani értekezések:

A fiatalon nemsejtelmet az edényfalakon Ezenkívül hu, vára a lobbal és gennyedéssel mely viszonyban áll. 1868.

Ugyanez német nyelven Virchow Archivjában.

A kalyxideg sérülésének befolyásáról a diódöl kálu-
dalmazására. 1874.

A Passer-dúc és a szemgyulladás 1876. Ebből németben
rövid kivonat jelent meg a „Centralblatt für die med.
Wissenschaften" 6 számában.

Baderinumok a növényegjtek lépző+ anyagában.
Eisenkiül 5 szórint Kórdami szórint bonyolódási
érzékelés észleletek alapján.

Balogh Kálmán és társ
munkásainak jegyzéke.

Kivonat

a M. T. Akadémia 876. márcz. 24. tartott ülése jegyzőkönyvéből.

77. A pöstyéni bejelentési Warga István lev. tagnak f. hó 12-én történt elhunytáról.

Romvan tudomásul vétetvén az illető (II) osztály felhivatik, hogy emlékbeszédre irányt a szokott módon ajánlatot tegyen.

Kiadta

Arany László

főtitkár.

pöstyéni. Szakmári Viktor úrnak mint a II. osztály titkárának.

II, 2.

1876:21.12.

304

77 Ag

311
876

A beziehen.

An das kaiserl. Präfecto-
rat der K. K. Hofbibli-
othek. Wien.

p für die Ungarische
Akademie der Wiss.

Empfangsbestätigung

Der Gefertigte bestätiget hiemit die Hebraische Handschrift der K. K. Hofbibliothek (Krafft Nr. XI. IV. das Buch Mordkhai) zur Benützung auf die Dauer von Zwei Monaten richtig erhalten zu haben.

Budapest, am 4. April 1876.

316
1876.

6te értekerlet
1876 május 8.
9 ore

Érk. 1876 ápr. 3.

314.

391
125 Ak.

125.
1876. Ajánlatik különösen a III. osztály, a math. és természettudományi és az archaeologiai bizottság figyelmébe.
Budapest, a M. T. Akadémia 1876 apr. 24-i összes üléséből

Kiadta
Aranyi János
főtitkár.

M. kir. tudományos Akademia

mélyen tisztelt titkársága!

Esetleg tudomásomra jutván, hogy épen ez időtájban a m. kir. tudom. Akademia, az ezen magas társulat által közlött tudományos dolgozatokhoz tartozó ábrázatok müvészi kivitele és köre átmásoltatása végett egy vagy más körajzi intézethez szándékoznék fordulni, – ha talán az e rézben eddig igénybe vett intézet utóbbi időben nem lett volna képes az ilynemü dolgozatokat illő müvészi készséggel és értelemmet kivinni: engedelmet vettem, saját kizárólag ilynemü munkákkal foglalkozó intézetemet kegyes figyelmébe ajánlani; annál inkább, mivel nemcsak a Bécsi cs. tudományos Akademia dolgozatainak köre való átrajzolását ./.

nagyobb részint magam viszem végre, hanem mivel már előbb alkalmam is volt, a m. kir. tudom. Akademiának egyes körajzi munkák átvitelével szolgálni.

Bátorkodom a mélyen tisztelt titkárságot leginkább arra figyelmeztetni, hogy nemcsak a magyar nyelv értelme, hanem egyszersmint szakismereteim, melyeket mint végzett tudor különböző orvosi műtermekben szerextem, béztattak készségemet ezennel ajánlani.

Bécs, April 2. án 876

Dr Heitzmann Gyula

IX. Bezirk, Lackirergasse 4, 1ten Stock, Wien.

J 33
Fol 3

Löblisches Präsidium!

Dem in der gefertigten Zeitschrift vom 14. d. M. Z. 129 mitgetheilten Plane, die Herausgabe eines Urkundenbuches der ehemaligen königlichen Freistadt Ofen betreffend, hat Se. Exc. der Herr Minister für Cultus und Unterricht mit Erlass vom 2. Februar d. J. Z. 1876 die Genehmigung zu ertheilen geruht, und mich beauftragt, mit der Herausgabe dieses Urkundenbuches Sr. Hochwürden Herrn Joseph Koszay, Pfarrer in Ofen, zu betrauen.

Indem ich diesen Auftrag hiemit vollziehe, ersuche ich das löbliche Präsidium, die Übergabe des vorhandenen Materiales an Herrn Koszay gefälligst veranlassen zu wollen.

Ofen, am 24. März 1876.

Der Vorsteher der k. k. Hofbibliothek.

Dr. Birk

An das löbl. General-Sekretariat des k. ung. Ackerbau-Ministeriums

in

Budapest.

Kék. 1876 april 3-án

316.

Mordtkai könyve

Áttétetett (Mészáros Ivalga érte
jövén) az akadémiai könyv-
tárba, hogy az illető
által használhassa.
1876 april 4-én
Arany Dán

318
876.

Tisztelt bizottsági előadó úr!

Közelednek a nagy ünnepek, midőn a mathem. és természettudományi bizottság lefolyt 1875/6-ik évi működéséről a jegyzőkönyvek adatait összeállítani és titkári jelentésem számára mielőbb beküldeni szíveskedjék.

Budapest 1876. apr. 4-én

Már arra vagyok kész

Arányi Lajos
főtitkár.

Nagyb. Szabó József úrnak, mint a mathem. és term. bizottság előadójának

Adiv. tárgy 101 ülés
1876 április 7.
6ik nr.

318

1876

POSNER KÁROLY LAJOS

magy. kir. udvari papir-kereskedése.

Erzsebetter 1/52 szám.

CARL LOUIS POSNER

Königl. ungar. Hof Papier-Handlung.

Elisabethplatz No 1.

Budapest, 1876. Marcius 29-én

Excellentiád!

Kegyelmes Úr!

Az 1873-iki bécsi világkiállitás lefolyta után szerencsém volt a magyar tudományos Akademia nagytekintetü elnökségéhez a pályanyertes nagyneveztett aranykönyvet az Eotvös emlékre szére ajánlatképen elnöltetni, mely könyv fel. lett mai napig sem, az átvételi elismervényt nem kaptam meg és a mint már Excellentiádnak szobe, lileg köszönni szerencsém volt, az 1862-iki évben a fek. magyar tudományos Akademiának tőlem ajánlt két disz könyv follett még mostanáig sem

vettem az átvételi elismervényt.

Kegyelmes Úr! Az Eötvös Könyvek illetőleg, bátor kodom Excellentiádat arra kérni, miszerint kegyesen arról intézkedni méltoztassék, hogy az nekem kis időre vissza adassék, mert én hasonló könyvet egy külföldi Museum részére el kell készíttetnem és kötelezem magamat annak ellenében az Eötvös könyvet sértetlenül annak idején visszaszármaztatni

Engedje meg Excellentiád, ezen ránn néz ve igen kedvező alkalmat felhasználni, hogy magamat Excellentiádnak nagybecsü kegyébe legjobban ajánlhassam a legmélyebb tisztelettem és kiváló nagyrabecsülésem leg-
őszintébb kifejezésével maradván

a Kegyelmes Úrnak

alázatos szolgája

Ostor Károly Lajos

Åbäckra apr. d. 1876.

319.

Ax Albumet Wilhelm 4/IV.
1876

Buda 31 May. 876.

ad 319/1876

Tisztelt Barátom!

Ide csatolom Pozner K. L. levelét, melyben az Akademiának ajándékozat Eötvös könyvet magának kis időre kiadatni kéri. Ugyhiszem a tekintetben semmi nehézség nem forogfell kívánatának teljesedésére nézve. Miltoztass tehát neki a könyvet az általa kijelelendő időre elsmerving a mellett kiadatni

Őszinte tisztelő bratod

Lingay Menyhért

319
1876.

Tekintetes

Azért hogy az „Első Vaj-emlék Aranykönyvében" mely általam készítve az Első Gőzhajós - Szakácsok birtokában jelenleg található, a nevezett bizottság tagjai közül Lónyay Menyhért urnák kézirata mellett magamnak helyet vegyen.

Budapesten 1876 április 4.

319
1876

Körirat

Arról hogy az „Eötvös-emlék Arany könyvét"
mely államsegélyül az Eötvös-szobor bizott-
ságnak felajánltatott, a nevezett bizottság elnök-
ke gróf Lónyay Menyhért ur-tól, rövid kéz-
iratra, s visszaadás kötelezettsége mellett,
magamhoz vettem.

Budapest 1876. április 4.

Ipolyi Károly

Poésies

219

Erk. 1876 apr. 4.

320. Anthropological Institute
of Great Britain & Ireland,
4. St. Martin's Place, W.C.
28 March 1876.

Sir,

We have been directed by the
Council of the Institute to
convey to the Hungarian Academy
of Science their best thanks for
the present to the Library of the
Institute of Monumenta Hungarie
Archæologica, and numerous other

publications of great value
and interest.

The Council are very
sensible of the obligation they are
under to the Academy for a
contribution of so much scientific
importance.

We are Sir
Your obedient Servants

Edward W. Brabrook
Harold Dillon
} Directors

The Secretary
Hungarian Academy of Sciences

Nagyságos

Arany János főtitkár urnak.

A math. s természett. osztály 1876 április 3-án tartott értekezletén a mathematikai munkák akadémiai nagyj. és mellék jutalmának dárgya jövén szóba, egyik jelentéből az tünt ki, hogy a bíróság megállapodásra jutni adig nem bír, míg elkatérzva nem lesz, vallyon az egyes értekezések, melyek egyrészt gyüjtemények munkák, de másrészt önállólag is megjelentek, az ügyrend 89 §-ja értelmében kitanmak-e záróra vagy nem.

Praecedens lévén mind a két esetre, az értekezlet jónak látta ezen kérdést ~~döntésre~~ a legközelebbi összes ülés által döntetni el a végből, hogy az elgárás minden osztálynál egyöntetü legyen.

Van szerencsém ennek következtében tisztelettel felkérni annak kitüzésére az április 10-ki rendkivüli összes ülésen, nehogy késedelem történjék az idei nagygyülés e fontos feladatára vonatkozó bíróvái jelentésben.

Budapest 1876 április 6.

Szabó
osztálytitkár.

Vetken 1576. apr. 4.

325.

A 88. c) és 89. a) b) tárgyában
megmondja, hogyan kell eljárni.

A magyar tudományos akademia 1860. junius 18. elhatározta, hogy egy mathematikai s természettudományi bizottság állittassék fel, melynek feladata a Magyarország természettudományi s technikai megismertetésére vonatkozó adatokat gyüjteni, rendezni s közzé tenni:

E bizottság, ugyanazon (1860.) évi juliusban müködését megkezdette.

Körébe a következő tárgyak tartoznak:

a) Természetrajzi közlések: valamely vidék leirása, állat-, növény- és ásványtani tekintetben.
b) Földtani és őslénytani leirások.
c) Meteorologiai adatak, a mennyire lehet kiterjeszkedve a nedvességi, légnyomati, villanyossági, stb viszonyokra.
d) Magasság-mérések hálózatának létesitése, természettudományi és technikai szempontból.
e) Vegytani vizsgálatok gazdasági, földtani és hydrographiai tekintetben.
f) Leirása azon iparos eljárásoknak, a melyek honunknak többé kevésbé sajátjai.
g) Megismertetése a honunkban létrejött nagyobbszerü épitkezési u. m. vasúti, híd- csatornavezetési, vizszabályozási, lecsapolási stb. vállalatoknak.

A csillagászatra is kiterjeszkedni még most nem tartja idején a bizottság, azt az akademiai müködés egy fejlettebb korszakára tartván fel.

Nemcsak a jelen adatok és észleletek gyüjtése kivánandó, hanem a multban tettekre is kiterjesztendő a figyelem, s ezért egyike a feladatoknak a Magyarországról szóló nyomott munkákat és értekezéseket, ugyszintén a kéz-iratokat megismertetni, a mennyire lehet összegyüjteni s azok tartalmát vagy legalább lajstromát közölni.

E czélból a bizottság összeköttetésbe teszi magát oly társulatokkal vagy egyesekkel, melyek és kik a fenebbi pontok alatt érintett adatok birtokában vannak, vagy olyanok birtokába juthatnak, kérvén, hogy azokat a bizottsággal közölni sziveskedjenek. Ilyen egyesek a tanárok, orvosok, gyógyszerészek, bányászok, mérnökök, épitészek, iparvállalatok vezetői s általában a tudomány- és természetkedvelők, kiktől az összeköttetés kezdeményezése is szivesen vétetik.

A bizottságnak szóló összes küldemények a magyar tud. akademia titkárságához intézendők azon megjegyzéssel, *a math. és természett. bizottság számára.*

E munkákat a bizottság illető szak-emberei birálni, rendezni s külön füzetekben kiadni fogják; a szerzőt az őt illető tiszteletdíjról, vagy munkájának mibenlétéről alkalmas módon utólagosan értesitvén.

Bizottsági elnök: **Haynald Lajos** ő nagyméltósága
Alelnök és szertárnok: **Nendtvich Károly**
előadó: **Szabó József**
tagok: **Frivaldszky János**
Gönczy Pál
Jedlik Ányos
Jendrássek Jenő
Kruspér István
Margó Tivadar
Petzval Otto
Schenzl Guido
Stoczek József
Than Károly.

Budapest 1876. Nyomatott az Athenaeum nyomdájában.

Levélpapírra

1.) Szakmái: történ. bizottság
2.) Henszlmann: Archaeologia. } könyvkiadó bizottság
3.) Rabó Mach. és szemléltető
4.) Hunfalvy Pál: nyelvtud.

Tisztelt bizottsági Uraság!

Közelebben a nagy gyűlés, tisztaleszel kérem, hogy a
1-sek: történelmi és könyvkiadó bizottságnak
2-nak: archaeologiai bizottság
3-nak: machem. és szemléltetési bizottság
4-nek: Nyelvtudományi bizottság
folyó 1875/6-ik évi működ. körében a szükséges jelentéseket tett, illetőleg tenni fogott jelentéseket, valamint a beküldeni szíves volna minél előbb Pesten Redjek.

Budapest 1876 apr. 4-én

alázatos

318
1876

An

Hochlöbliche

Königl: ungar: Akademie der Wissenschaften.

Indem Unterzeichneter, durch die Einladung, zum Beitritte der Königl: ungar: Akademie der Wissenschaften, mit dem ehrenvollen Titel als Corresp.-Director der Commission für die Serbisch-Banat: Militär Grenze in den Jahren 1862 – 1868 durchgeführten 10 Stk Karten- und Grenzbegehungen für die ungar: vaterländische Archäologie von wichtigem Interesse und somit dem Aufbauwerke in dem eben jetzigen Entwicklungs-Stande zuträglich, zu sein glaubte, Einer Hochlöblichen Akademie je ehebaldigst, und diesen Antrag bekräftigend, mich mit dem Anbiethen vollkommen zu Dero Verfügung und Disposition zu gewissen

Linz am 6ten April 1876.

ergebenst

Josef Karl

ehem: Militär Grenz Corps Director
Ritter des Ö: Kaiserl: Franz Josef Ordens

Ék. 1859 apr. 7.

327.

8 papir tekercsben 10 nyílhegy
darabok.

Karg József (bánási) határnai régiviteli
erdészeti igazgató, a szerb-bánási határ-
őrvidéken 1862–8 évek közötti kormányban szolgá-
nyil és láncos hegyekes (10 db. darabból)
küldött.

469. szám. *A magyar nemzeti muzeum igazgatóságától.*

A magyar tudományos akademia Tisztelt Elnökségének Budapesten.

Miután szives volt a magyar nemzeti muzeumnak azon tíz darab vasnyil- és lándzsahegyeket, melyek a szerbbánáti határőrvidék fatő homokjában találtatva, Karg József által a Tisztelt Akademiának ajánltattak, ide ajándékozni, az igazgatóság kötelességének ismeri, azért az intézet hálás köszönetét kifejezni.

Megkülönböztetett tisztelettel

Budapest, 1876-ik *aprilkó 14-én*

alázatos szolgája

Pulszky Ferencz

361
1876

Herz János magyar k. u. könyvnyomdájából.

1 Feb 52

Ltr 200

Levéltárnok

Nagyságos Kary József Kassai
kamarai erdészeti igaz-
gató urnak az alatt jeleznek-
jószerű rend Cavagyának tisz-
telettel

Lima.

Nagyságos Úr

A Magyar Tudományos Akadémia
folyó hó 10-én tartott ülésén
ülésében Redmer fogarda úrnak
10 darabból álló régi nyil- és
láncrahegyből álló Küldeményét,
melyet Nagyságod az Akadémiá-
nak ajándékozni szíveskedett.
Midőn ezért Köszönetét fejezi
ki általam, addig is, egyszersmind,
hogy mihelt az Akadémiai régészeti
tárgyakat rendszerint a keres
Küldeményét a Magyar N. Museum
nak egyedre által.

Tisztelettel

Budapesten 1876 április 11.

Nagyt.

alázatos

szolgája

110. fk. végzés kivánandó a Museum egyrészének rának.
a nyilvántartásba már átvette Pulszky.

327
1
876

Budapest 1876 évi
Április 9 én

Nagyságos Kölcsey Úr!

Tisztelettel jelentem, hogy e folyó Április hóban Sopronyvárában közkötözködvén-fel, lakásommal oda a szín-ház udvara 22ik számu házában bérlem-ki szállást, kövá a magy. akadémiai küldeményeket- szemlye-ment, mint r. tagot irdeklöleg- irányozni méltóztassék.

Engedje meg tisztelelem őszinte kifejezését, melyel vagyok Nagyságodnak

alázatos szolgája
Kecskeméthy
v. t.

Kelt Bécsben 1876 április 10-én.

340.

Knoll urnak ő
helyében

Knolls Schein

Tabák

helyett ezennel
az almanach
franco adva van.

Lisbonne le 9 Mars 1876

ACADÉMIE ROYALE DES SCIENCES

DE LISBONNE

MONSIEUR

L'ACADÉMIE ROYALE DES SCIENCES DE LISBONNE a reçu avec le plus vif intérêt les ouvrages que

L'Académie Hongroise des Sciences

Budapest

lui a fait l'honneur de lui offrir, et en a ordonné le dépôt dans sa bibliothèque.

L'Académie m'a chargé de vous présenter ses remerciments, et de vous prier de vouloir bien les transmettre à votre savante compagnie.

Agréez, Monsieur, l'assurance de ma considération la plus distinguée.

Le Sécrétaire Général

J. M. da Latino-Coelho

À Monsieur

Monsieur le Secrétaire (Főtitkar) de
l'Académie Hongroise
des Sciences

Budapest.

T. d. t. p.

Ouvrages reçus par l'Académie Hongroise des Sciences.

Monumenta Hungariae Historica = Magyar Történelmi Emlékek. (Monuments hist. hongrois)
(Première partie - Diplômes) Első Osztály: Okmánytárak. - Tom. 18 N°41 = Tom. 19 N°40 = Tom. 20 N°46 - Tom. 21 N°45
- 22 N°47 - Tom. 23 N°48 = Tom. 24 N°52.
(Seconde partie. Écrivains) Második Osztály: Írók. - Tom. 22 N°51 = Tom. 26 N°42 = Tom. 27 N°49 = Tom. 32 N°54.
M. Tudom. Akademiai Almanach. - 1874-1875.
Table de noms et de sujets des ouvrages sur les temps turco hongrois - Livr. I-VII.
Table des noms et des sujets du Bulletin de l'Académie - pour les séries 1-8 - (1867-1874)
Travaux sur les sciences historiques = Tom 2 N°10 - Tom 3 N°1 à 10 = Tom 4 N°1 à 6 - Tom 5 N°1.
A Magyar Tudományos Akademia Értesitője - 7e Série - N°8 à 14 = 8e Série N°1 à 16 = 9e Série N°1 à 12
(Bulletin de l'académie des sciences de Hongrie)
Archives de Francois Rakoczi, comprenant des documents sur les affaires intérieures et étrangères - Tom. 2 à 4 -
Magyar Történelmi - Tar Vol. 19-20-21.
Török Magyarkori Történelmi Emlékek Vol 19. (Monuments historiques de l'époque turco-hongroise)
Hazai es Külföldi Folyoiratok Magyar Tudományos Repertoriuma: Első Osztály 1.
A. M. T. Akademia Evkönyvei = Tizennegyedik Kötet. Darab 2 à 6.
Magyarországi Regészeti Emlekek - 3 vol. 1 Resz. (Monuments anciens du royaume de Hongrie)
Archaeologiai Közlemenyek - Tom. 9.
Catalogue général des ouvrages publiés par l'Académie Hongroise des Sciences

---

Exh. 1876 apr. 10.

342.

Tekintetes Főtitkár Úr!

Bátorkodom Tetles Főtitkár Urat igész alázattal megkeresni, hogy nemre bérmentetlenül elküldetni szíveskedjék a Karácsonyi pályázatra 6. számunak beérkezett „Az Éjszakából" cimü drámát.
Mely után maradok alázatos szolgája

Szfehérvár. 1876. Apr. 8.

Gráman etz Emil,
Székesfehérvár.
Lakatos utca N^ro 2.

A bizonyító iratok: Egy feladvány. Egy részlet a drámából.

Levél quarto

T. cz. Gramanetz Emil urnak
Széker-Jehervár.
Lakatos utcza 2. sz.

Tisztelt Uram,

A Magyar Tudományos Akadémia pályá„
zati szabályai szerint, melyek minden
egyi nagygyülésen a lapokban közzé
tétetnek „a jutalmat nem nyert pálya„
müvek kéziratai az Akadémia levéltá„
rában maradnak".
Ennélfogva kérjük „az Éjszakából"
czimü Karácsonyi pályamunka vissza
küldése iránt, mely tekintetben
Tiszteletel,
Budapest 1876 apr. 10
alázatos

Ek. 1876 gr. 9.

343.

Berlin den 6ten April 1876

Die Königliche Akademie der Wissenschaften hat die ihr gefälligst übersandte, zu Ehren der Herausgeber des ersten ungarischen Wörterbuchs G. Czuczor und J. Fogarasi geprägte Denkmünze empfangen und mich beauftragt, ihren verbindlichen Dank für diese Zusendung auszudrücken.

Der vorsitzende Sekretär
der Königlichen Akademie der Wissenschaften

Mommsen

An
die Ungarische Akademie der Wissenschaften

in

Budapest

Ék. 1876 apr. 16

34.

Ármer Küzün

Société de Géographie.

Paris, le 2 Avril 1876.

N° 116

La Société de Géographie a reçu avec beaucoup d'intérêt
le dernier envoi des publications de l'Académie
hongroise (1873-74 et 1875)

que vous avez bien voulu lui adresser.

La Commission en a ordonné le dépôt à sa bibliothèque et
m'a chargé de vous exprimer ses remercîments pour cet envoi.

Je saisis, Monsieur, avec empressement cette occasion de
vous offrir l'assurance de ma considération distinguée.

Le Secrétaire Général
de la Commission centrale

CM Maunoir

A Monsieur le Président de l'Académie hongroise
à Buda-Pest.

3149

2946.

A' Tekintetes Főbiráihoz czímzett Fölyamodvány, azokról irva lett

Tekintetes Főbiráik!

Hölgyen Bihartsi Jörökváltsa mint mult évi decemb. hó 16 napján
Debreczen városa Tanácsával a' M. T. Academia ausleger, Lataro,
ratát vele szemben vélem Birtoki hozzávalóinak sanctionálását
nek megfogná rendeni: mitsoda annak hozzánk mondattatni
ígyanis Tekintetes Főbiráink ezen alázatos kérelmemnek
Legyen tárgya a' Tekintetes Főbiráinkat megkeresni i Bihartelket
megérni: hogy a' nevezett kiadványok hozzánk juthatnának
magyar nyelvünkre folytán kiszolgáltatni méltóztatnék.

Fr. 15 Decembris

Tekintetes Főbiráinknak

Szíves szolgálatokra kész

alázatos szolgája

G. Sachsenjamin mp

Szegzárdi ügyvéd.

Dk. 1876 április 13.

352.

Knoll Antal felvidéki útjai
körül, miben van azon
különösség, vagy mi
lyek az okai elhidegülése,
kutatni.

A minisz

f. é. Április 12én elkültetem

Ivánka Károly

Nr. 1378.
D. 9

Inchisa Academia regia magiana de
scientie

Inchisa Academia regia magiana de
scientia pin viedinti'a sa generala d'in 29
Novembre a. tr. a binevoitu gratiosu a
destina unu esemplaru d'in tractatele si opu-
rile academice pentru gimnasiulu rom.
gr. cat. d'in Blasiu.

Onoratu profesoratu de directiunea gim-
nasiului fiindu prin acesta a aduce co
lebrei Academia regia magiara pin nu-
mele institutului seu mai profunda
multumita pentru acestu ofertu bine-
voitoriu.

Pin conferinti'a plenaria profesorale.
Blasiu, 10 Ianuariu 1876.

Dr Ioan Tauciu
dir. gimn.

357/1876

Inchisa Academia regia magiana
de scientie

Buda Pesta

Érk. 1876 április 15.

357.

A nagyszőllősi gymnasium tanári karának
Rőszrőli az 1875 dec. 29-i alkalmi
határozatnak Királyunk hozzájárulásával
megküldése iránt.

Mélyen tisztelt Főtkör Úr!

Főtiszteleudő Szabó István kazári plebanus Úr folyó hó 6-kán ünnepelé papságának jubileumát, ezen alkalomból a nyitrai egyházmegye egyik jeles tagja által egy latin versezettel tiszteltetett meg; mely is több példányban kinyomatván, van szerencsém ezennel az ide mellékelt példányt a Magyar tudományos Academia részére megküldeni.

Egyébiránt kiváló tiszteletem nyilvánítása mellett maradtam

Kazáron Apr. 13-kán 1876

alázatos szolgája
Glósz Lajos

Ekt. 1876 april 15.

358

BUDAPEST FŐVÁROS

TANÁCSA.

10636-876-II. szám.

A Tekintetes magyar tudományos akadémiának

Budapesten

A fővárosi névtelen- és egyes valóstelekkönyvekben egyenlő név alatt előforduló utak utcák és terek névjegyzékét, mely a fővárosi hatóság és közmunkabanácsa által egyeteri tőlelég megállapittatott és élébe léptetteti, van szerencsénk f. alatt használat végett tiszteletteljel átküldeni.

Budapest 1876 április 5-én

alpolgármester

Érk. 1876 április 15-én

359

2 mell.

Közmunka-
és közlekedési
magyar királyi
MINISTERIUM.

Budapest, 1876-ik évi április hó 16-án.

2423 sz. számhoz
II

Az 1870. évi X. t. czikk rendelete folytán épült s már teljesen
elkészült Margithíd ünnepélyes megnyitására ő
császári és apost: királyi felsége idő hiánya miatt
meg nem jelenhetvén, f. évi február 11-én Bécsben
kelt legfelsőbb leiratában a kérdéses hídnak meg-
nyitásával s annak a közforgalom részére való
átadásával engemet, méltóztatott legkegyelmesebb-
ben megbízni.—

Ezen legfelsőbb parancs folytán e Szent Margit
hídját f. é. április hó 30-án déli 12 órakor fogom ün-
nepélyesen megnyitni.—

Van szerencsém e megnyitásra a magyar
tudományos akadémiát tisztelettel meghívni.—

Széchy

A magyar tudományos akademiának.

Érk. 1876 április 18.

362.

Ö. ü.

117
1876.

a kapott megbízásnak
alá-

A kérdéses órákra 50 belépő jegy
gyes átadásával a megbízásnak,
hogy a tegnapi rendőri, a bíró vég-
határozatnak szintén 12-ik
Április 26-án 1876
Arnim

Tekintetes Akadémiai Tanács!

A magyar tudományos akadémia értesítője 1874-ik évi folyam 7-dik füzetében közzé tett 165. sz. határozat szerint a Miskolci ref. líceum azon tanévében részesíttetett, hogy részére „Minden kiadvány 1873-ból" ingyen küldése határoztatott el. Ezen határozat azonban valóvá nem lőn, mert közbe jött akadályok miatt minden mai napig nincs teljesítve.

Mély tisztelettel kérjük arról a Tekintetes Akadémiai Tanácsot, hogy ezen határozat végre hajtásáról intézkedni méltóztassék, annyival inkább, mivel tanintézetünk nagyobb könyvtárának nagy szükségét nem engedi meg, hogy ama nagy becsű művekre nélkülözhetővé; már pedig arról hiányzása városunk összes polgárságának ezen egyetlen nagyobb könyvtárának nagy kárára lenne.

Maguntat a tanintézetünket a Tek. Akadémiai Tanács iránti becses pártfogásába ajánlva, mély tisztelettel maradtunk Miskolcon 1876 április 15-én

a Tekintetes Akadémiai Tanácsnak

alázatos szolgái

a miskolci ref. líceum igazgatósága

s annak nevében és megbízásából

Kun Bertalan m. k.
Superintendens.

Bitzay János m. k.
Főjegyző.

Soós János m. k.
ev. ref. igazgatósági

Érk. ápr. 20. 1876.

369.

Knoll ú. egy kéi adatot
megküldi.

Tatz.

SOCIÉTÉ
DE
GÉOGRAPHIE
DE
LISBONNE

DIRECTION

28

Lisbonne, le 10 avril 1876

Monsieur

Au nom de la Société de Géographie de Lisbonne (SOCIEDADE DE GEOGRAPHIA DE LISBOA) *nous avons l'honneur de vous annoncer et à l'Académie dont vous êtes le digne Président son installation définitive.*

La Société se félicitera hautement si son concours peut contribuer à developper les études géographiques, et obtenir la sympathie de vos dignes confréres.

Veuillez agréer, Monsieur, l'assurance de nos sentiments les plus distingués.

Le président

Vicomte de S. Januario.

Le 1er secrétaire

Luciano Cordeiro.
le fondateur

Le 2d secrétaire

Rodrigo A. Pequito.

Rue de St Paul 111

à M. le Président de l'Académie de Buda-Pesth

Érk. 1876 április 20.

375.

A lisbonai földrajzi társulat jelenti végleges megalakulását.

Vetem 1876 apr. 20.

A „NEMZETI HIRLAP" SZERKESZTŐSÉGE

378

Budapest, egyetem-utcza 4. szám.

378.

A gondnok nora bizta hogy Toldy úrral beszéljen, és az elhelyezésről gondos kodjék 21/IV 76

Mélyen tisztelt Jó titkár Úr!

A M. T. Akadémia összes ülése eltatározta, hogy boldogyám kézirateinak megvételét az igazgató tanácsnak ajánlani fogja, az igazgató tanács több befolyáros tagja, mezeteren e márodelők lír mely reményt nyujtott arra, hogy az igazg. tanács meg fogja venni e kéziratokat.

Mintám omlám május elsején költözik, nehogy a tö[illegible] ládát kitevő irományok a Sobbszörös szállítás által kárt szenvedjenek, nagyok bátor kérni, méltóztassék megengedni, hogy az emlétett kéziratokat mármost a M. Akadémia palotájába szállíttattassam, illetőleg el-

rendelni, hogy azok addig is, míg az igazgató tanács
megvételök ügyében határozni fog, őrizet
végett átvétessenek.

Megkülönböztetett tisztelettel

Méltóságodnak

alázatos polgája

Tolnay Ottóny

Szpest, apr. 20. 876.

Kedves Barátom!

Az igazgatóság összehívását most nem tar-
tom szükségesnek.

Miután Toldy kéziratgyűjteményét az akadémia
valószínűleg megveszi: kérlek intézkedjél, hogy arra
ládát a melyben azon kéziratgyűjtemény az aka-
démiába küldetik, valahova addig, míg e tárgyban az
igazgatóság határozni fog, elhelyeztessék.

Szíves üdvözlettel
Budapest, 1876 apr. 20

jó barátod
Szemere Miklós

Ekt. 1876 apr. 21.

379.

Válucz 21/18.

Mélyen tisztelt fő titoknok úr.

A legutóbbi drámai pályazatra beszolgálta-
tott Trón és szerelem czimü drámai rajz,
tévedésből, hibás példányban lévén be-
szolgáltatva; annak vissza kizbesitését
kéri - mély tisztelete nyilvanitása mellett-
/: X. X. Szécsény. Nógrád megye. poste restante:/

a szerző.

Levélynart.

X. X. úrnak

Poste restante Szécsény.
(Nógrád megye

Az Akadémia nagygyűlési pályahirdetése alkalmával egyszersmind „általános pályázati szabályait" is közzé szokta tenni, melynek 6-ik pontja így szól: „A jutalmat nem nyert pályairatok kéziratai az Akadémia levéltárában maradnak." Eszerint nem áll szabadságomban a ~~kívánatot~~ kért pályanumkát visszaküldeni.

Budapest 1876 ápr. 21.

379
1876.

T. Kisfaludy Akadémia!

A Kisfaludy-Társaság ruult évi októberben felkérte a T. Akadémiát, hogy, vele egyjátszva, az irói és müvészi tulajdonjog törvényes biztositásának érdekében lépéseket tenni méltóztassék.

A T. Akadémia készséggel járulván e kivánathoz, mult novemb. 29-én tartott összes üléséből néhai Toldy Ferenczre, továbbá Fogarassy Jánosra és Toldy Lőrinczre rendes, Lichy Antal lev. tagokat és alulirottakat oly megbizással küldte ki, hogy az emlitett ügy érdekében a Kisfaludy-Társaság küldöttei-vel egyjátszva tanácskozzán, tüzetes javaslatokat terjesztenek elő.

E bizottság, melyben a Kisfaludy-Társaság részéről Gyulai Pál másodelnök s Bartalus István, Kalati Gusztáv és Szigligeti Ede urak vettek részt, elébb Toldy Ferenczet, majd ennek gyászos elhunytát után az alulirott elnök vezetése alatt, kimerítő törvényjavaslatot és indokolást dolgozott ki, lehetőleg azon alakban, amint a törvényjavaslatok az országgyülés elé terjesztetni rendszerint szokniak.

Van szerencsénk e dolgozatot három kötyomatú példányban

t.

szemmel ide mellékelve bemutatni.

Kitünő tisztelettel

A Tekintetes Akadémiának

Budapesten 1876 április 23

alázatos szolgái:

Arany László
a bizottság előadója

Dr. Jendrassik
a bizottság elnöke

Ek. 1876 april 23.

380.

1875 dec. 7-én rendelvén el a bíróság
kinevezése, el összes jelei által.
— Nov. 27-én jelentessen de a bíróság
megalakulása.
— nov. 18-án ért. az igazságügyminiszt.
törvényjavaslatra.

Le...

Nagymélt.ságu Pesthy Béla ma-
gyar Királyi igazsági ügyi
Miniszter Urnák helyben
tiszt.

Budapesten.

Nagymélt.ságu Miniszter Úr,

A Kisfaludy-társaság, múlt évi április hó 18-án tartott ülésében, egész terjedelmében felolvasta az Akadémiának azon átiratát, melyben ez utóbbi a Kisfaludy-társaság 1875. évi deczember 4-én tartott ülésének jegyzőkönyvi kivonatával kapcsolatban a Kisfaludy-társaság pályaversenyeihez s ezeknek mindenkori pályakérdéseihez az 1875. évi XVIII. t.-cz. 6-ik §-ában biztosított befolyásának gyakorlása végett, a Kisfaludy-társaság által megbízandó tagot, kérte fel egyik, a történelmi osztályból 3-3 ülnökre, mely a Kisfaludy-társaság által megbízandó tagot, de jelenleg Zsilly Jeremes, majd ennek elhunytával Pauler Tivadar rendes tagjául jelöltetett ki.

Idézett évi deczember 18-án érkezett a Nagymélt. Igazságügyi Miniszter Úrnak legmagasabb leirata, a melyhez a mondott kivonat volt mellékelve, s a melyben a Miniszter Úr, kegyes volt tudomásomra hozni, hogy ő Felsége a Király a Kisfaludy-társaság által megbízandó tagul Pauler Tivadar rendes tagot legkegyelmesebben kinevezni méltóztatott.

Tisztelettel értesítem erről a Nagymélt. Miniszter Urat, hogy a Kisfaludy-társaság által megbízandó tag, Pauler Tivadar rendes tag, az Akadémia 1875. évi deczember 20-án tartott ülésében, egész terjedelmében felolvasta

1758
1786

Törvényjavaslat
az iróí és művészi tulajdonjogról.

Első rész.
Iróí művek.

1.§.

Iróí művek gépi munkával sokszorosítása csak a mű szerzőjének van joga.

2.§.

Másnak irodalmi alkotásából szerkesztett műre, mint egészre nézve, annak kiadója, ugyan törvény által biztosított jogok tekintetében, a szerzővel egyenlőnek tekintetik. Az egyes irodalmi alkotások tulajdonjoga szerkesztőre is illeti.

a) A szerzői jog meghatározása.

3.§.

A szerző joga átmegy örököseire; és akár egészben, akár részben, szerződés által vagy halál esetére szóló intézkedéssel, másokra is átruházható.

4.§.

Iróí műnek bármely gépi sokszorosítása, ha a jogosítottnak /1.§., 3.§./ engedelme nélkül

készült kiborlásának mondatik ki.
Alkot. Míg a kiírati jogosultság tekintetében is csak a szerző engedélyével közölhető ard.

E tilalom kiterjed a műnek akár egészben, akár részbeli többszörözésére.

Gépi többszörözésének ellenőrzésére van szánva.

5.§.

Kiborlásnak tekintendő továbbá:

a.) oklalás vagy mutatóság egészéből tartalmi felosztásának vagy előadásának a szerző engedélye nélkül kinyomatása;

b.) oly uj kiadás, melyet a szerző vagy kiadó, a kiadók szerződés ellenére szerkezi;

c.) valamely műnek a kiadó által több példányban készíttetése, mint a mennyihez szerződés szerint joga van;

d.) földrajzi, térrajzi, természettudományi; műtani, épületszerű s más hasonló műszaki rajzok és ábrák lenyomatása.

6.§.

Szóló műnek, kinek nyelvileg jelent az megrendelő,

a fordító nagy jogutódja engedélye nélkül kiadott fordítása, ha az eredeti mű címe lapján vagy élén a fordítási jog fenntartása világosan kitűnő jelentőségű, kiforrásának [1905:] tekintetik, a kétségtelen" megkülönböztetéssel.

az minden további fölfedés nélkül kiforrásának tekintetik, ha a fordítás olasz, francia, angol vagy német nyelvre történt;

b.) az előbbi pontban említett négy nyelven kívül bármely más nyelvre történt fordítás kiforrásának tekintetik oly feltétel alatt, ha a szerző által jogosított fordítás kiadása az eredeti mű megjelenése után egy év alatt megkezdetett s három év alatt befejeztetett. A naptári év, melyben az eredeti mű valósággal megjelent, nem jön számításba.

Több kötetben vagy részben megjelenő eredeti műnek minden kötete vagy része külön műnek tekintetik. A fordítási jog fenntartása minden kötet vagy füzet élén külön jelzendő".

Színművek fordításának az eredeti mű „megjelenése napja első" nyilvános elő"adatása után hat hó alatt teljesen meg kell jelennie.

A fordítás megkezdése, a kizárólag határidő" alatt, beigazolás (: 4§:3.) által igazolandó, mert különben a fordítási jogai ellenem elenyésznek.

Időszaki vállalatok oly feltétel alatt részesülnek védelemben a 6.) alatti nyolcnekre való fordítás ellen, ha jogukat minden naptári év első" hónapjában beigazolás által fentartják. Így fentartás érvénye arra egy évre terjed.

Még meg nem jelent és a bitorlás ellen biztosított művek fordítása is bitorlásának tekintetik.

A fordítások az eredeti művekkel egyenlően részesülnek az utánnyomtatás ellenni védelemben.

7.§.

Nem tekintetik bitorlásnak:

a.) már megjelent mű egyes helyeinek vagy kisebb részeinek próferenti átvétele, tovább

→

már közölteld kisebb terjedelmü
irói müveknek nagyobb egészek
fölvétele, mikebelyk ez tudomá-
ny szerint irodalmi tudomány-
műnek tekinthető; – a nagy ol-
gyüjteményebe fölvétele, mely
több iró müveiből egyházi,
iskolai, nagy irodalomtörténeti
célra szerkesztetik. Föltételül
szolgál azonban, hogy a szerző
vagy a felhasznált forrás
megnevezessék.

b) időszaki iratok és más
nyilvános lapok egyes cikk-
eimek lenyomatása, kivéve
a szépirodalmi vagy tudomá-
nyos dolgozatokat, s más na-
gyobb közleményeket, a mennyi-
ben ez utóbbiak' élén
az utánnyomatás tiltva van;

c) mindennemü törvénykönyvek, törvények, hivatalos rendeletek, nyilvános okiratok, tárgyalások lenyomatása;

d) a törvényszéki tárgyalásoknál politikai, községi és egyházi képviselő testületekben, politikai, hasonló jellegü gyülésekben tartott beszédek kinyomatása. Valamely szónok beszédeinek gyüjteményes kiadására azonban csak a

/.

szerzőnek van joga, s e jog meg-
sértése bitorlásának tekintetik,

e) egyes műszaki rajzoknak
és ábráknak /:5.§.4:/ átvétele
olyirói műbe, melyben azok
csak a szöveg felvilágosítására
szolgálnak, a szerző" nagyra
felhasznált forrás azonban
ez esetben is megnevezendő"

8.§.

b.) A szerzői jog tartama.

A védelem melyet a jelen
törvény a bitorlás ellen biztosít-
sit- az alábbi következő külön
intézkedések fentartásával
a szerző" egész életére /:1.§.2.:/
halála után még harminc
évre terjed.

9.§.

Oly műnél, melynek több
szerzője van, ezen védelem
harminc évre terjed a leg-
szerző" társ halála után, a ki
a többiek közülte.

Több munkatárs irodalmi
adalékaiból alkotott műnél
az egyes adalékok számára
biztosított védelem tartama
a szerint határoztatik meg,
a mint azon adalékok, szerző"
megvannak-e nevezve vagy
nincsenek.

10. §.

Egyes tanulmányokat, értekezéseket stb., melyek időszaki vállalatokban, mint: folyóiratokban, zsebkönyvekben, évkönyvekben stb. jelennek meg, a „szerző" egy évre a megjelenés után kiadóval is lemondhat, még pedig akkor a szerződés megkötésével vagy határozatlan időtartam alatt bármely naptári évnek valamely határidejére, melyben azok megjelenjenek, beleegyezése nélkül is. A hírlapokban közölt kisebb dolgozatok vonatkozásában a megjelenésük után a „szerző" szabad rendelkezése alá kerülnek. [: 1875. XXXVII. t. cz. 57§. :]

11. §.

A 8. §-ban körülírt védelem a megjelent irói művekkel szemben azzal a feltétellel adatik meg, ha a szerző vagy örökösei vagy ennek hiányában vagy az ajánlat után vagy a lefolyó negyedik hét során hivatalos helyen bejelentik, hogy a művet kiadják. Több munkatársú irodalmi vagy tudományos folyóiratból szerkesztett művek esetében elég, ha szerzője az adott évi vagy negyedévi vagy havi füzetről

Oly irói műnek, melyek a
szerzőnek nem valódi
neve alatt, vagy névte-
lenül jelennek meg, első
kiadásuktól számítandó
30 évig részesülnek a bitorlás
elleni védelemben. /28.§:/ Ha
azonban a kiadó "szerző" valódi neve,
vagy, vagy jogutódai által
bejelentés /47.§:/ bejelente-
tett ez a műnek 8.§- ban
megszabott korszakban határ-
időből bitorosítja.

12.§.

A "szerző" halála után ki-
adott művek a "szerző" ha-
lálától számított harminc
évre részesülnek védelemben.

13.§.

Akadémiák, egyetemek, tu-
dományos testületek, nyil-
vánosintézetek a jogi
személyek, a mennyiben
mint kiadók a szerzővel
egyenlőknek tekintendők
(:2.§:) az általok kiadott
művekre nézve ezek meg-
jelenésétől számítandó har-
minc évre részesülnek
védelemben.

14.§.

Több kötetben vagy részben
megjelenő műveknél a védelem

/.

9. §. Darlama minden egyes kötetnek nagy részének első megjelenése után füzetekben folyik.

Oly művekből azonban melyek egy vagy több kötetben egyazon tárggyal foglalkoznak s így egymással összefüggnek lehetnek, a második darlama csakis utolsó kötet nagy része megjelenése után füzetekben folyik.

Ha pedig egyes kötetek nagy részek kiadása közötti három évnél hosszabb időközt tettek az előbb megjelent kötetek, részek stb. külön önálló műnek tekintendők.

15. §.

A fordítási kiadásának tilalma a 6. §. a.) esetében az eredeti mű megjelenésétől számított öt évre, a 6. §. b.) esetében a jogosítatott fordítás első megjelenésétől számított öt évre lejár.

16. §.

Ezen törvényes határidők (1:8-15.§§.) darabjára a

perző határozási és elle-
tség a más vagy perdítés
első megjelenésének napjától
éve nem jelentkezik be.

15.§.

Az állam kincstárának kár-
talan követelésekre nézve
főnálló jogosítvák a más
személyeknek követelési jogo-
a perlő felekre jogerőre
nem lépnek ki.

Kárterítés és kiindulások

16.§.

A kir. járásbíróságnak nagy súly-
kergedelmi ügyéből valamely
sági műnek kiforrása való-
pörös, oly czéllal, hogy a való-
pörözett a tár belföldön,
ahár külföldön lenjenek,
köteles a perből nagy nemű
jogutódát kártalanítani
a nem felül lerfoglalt
ezer forintig lenjedhető
pénzbírsággal kiindulhatók.

Ha a megfizetett pénzbírság
be nem hajtható, akkor az
hat hónapig lenjedhető
fogságbüntetés lenne változ-
tatandó.

A többperes nem kiind-
landó, ha annak elbírálása
lényeges nagy jogi nehéz-
ségekbe ütközik, jóhiszeműleg
valószínű, és akkor a perre

vagy jogutódai irányában
a okozott kárért csak
ajáit vagyonának erejéig
felelős.

19.§.

Az irányt, körülmények
mekkor? valamint az
irányt, kimarad-e vagyonuk
mekkora? a bíró a körül-
mények egybevetésével, fo-
kát megyőrizése szerint
ítél.

20.§.

A ki szándékosan, vagy nélkü-
gondatlanságból más va-
melyik vár kiborlására kö,
a 18.§-ban meghatározott
büntetés alá esik a kötele
a fertőt vagy jogutódait
a 18. és 19.§§ értelmében kár-
talanítani még akkor is,
ha a körülmény teljes a 16.§.
szerint nem volna kibáz
vagy kártérítésre kötelez.

Ha a körülmény teljes
szintén szándékosan vagy
nélkülös gondatlanságból
körülte el a kiborlást, a jog-
szabály irányában minde-
kében egyetemleg felelősek.

A kiborlásban részes egyéb
társak büntetése és kártérítési

/:

kötelezettsége az általános
törvények és jogszabályok
szerint ítélendő meg.

21.§.

A lefoglalva készült s kész-
letben levő példányok és a
jogtalan többszörözésére
használt különös készületek,
minők a nyomdai formák,
lapok, kövek, stereotyp-
ütemények stb. elkobzan-
dók. Mikelyt az elkobzás
iránti bírói határozat
jogerejűvé vált, vagy meg-
semmisítetnek, vagy kiiro-
ító alakjuktól megfosztva,
a tulajdonosnak visszaa-
dandók.

Ha a műnek csak egy része
találtatik kiforgalmazottnak,
az elkobzás csak ez egy részre
s az annak többszörö részére
kiterjedő alkalmazott képző
lékekre terjed ki.

Az elkobzás kiterjed min-
azon példányokra és képzőmű-
vekre, melyeket a kiforgalmazó
tőkörtulajdonának, a nyomdász-
nak, a könyvkereskedőnek,
a kiruházásszerű terjesztők-
nek és a kiforgalmazó értesítő
szervének (§. 20.§.) vagy
jogutódainak tulajdonában

tulállabnak.

Az Akadás akkor is megtörténik, ha a bíborlás egy kiválaja is nem jámbékusan, s nem vétkes gondatlanságból cselekedett. /: 18.§ :/

A Károsultaknak fokozódó gában áll azon példányokat és készületeket egészen vagy részben átvenni azok beszerzési árában, a mennyiben azokkal kapcsolatos személyek jogai nem csorbíttatnak.

22.§.

A bíborlás utólagos be nem fejezve, mihelyt valamely minek e törvény ellenére akár belföldön akár külföldön többszörösített alaú példánya készült.

A bíborlás pusztán megkísérlése nem büntetendő nem bűncselekmény utánzat. De a készületek elkobzásra az esetben is kiterjednek.

23.§.

A bemutatás ismétlése esetében nem kalandhatja meg a törvényszéken kívüli 18:/ legmagasabb összeget.

24.§.

Ha a 7.§ a:/ és c:/ esetében a forrás vagy szerző megnevezése használatban van

vélkes gyü: Államaágból
elmulasztatik, a lenyomat
ez közlője és ez közöltetője
terminusz forintig terjed-
hető birsággal büntettetnek.

A pénzbüntetés fizetés-
ére ez esetben nem
változtatható. Részletesnek
helye nincs.

20.§.

A ki a jelen Törvényben
elrendelt módon nyomta-
tott mü példányait árul-
ja, terjesztés akar cél, akár kül-
földön árulba bocsátja,
darja vagy más után le-
ja, az illeta okozott kár
a szerzőnek vagy jog-tulaj-
nak megtérítésen kívül a
szám szerint felül a 18:§-ban fog-
lalt büntetésnek esik.

Az üzletszerü terjesztésre
szánt példányok a 21:§-ban
felsoroltak, ha a terjesztésre
bocsátnak, ha a terjesztésre
szánt készlet nem lesz

26.§.

A kártérítési igény feltalá-
lásával, valamint a jelen
törvényben megállapított
büntetések kimondásával
példányok a készletek
elkobzása iránt bíróságilag
a budapesti, kolozsvári és zágrábi

kir. törvényszékek területéhez tartozik. A budapesti kir. törvényszék illetékessége kiterjed a pesti kir. ítélő tábla területére, a kolozsvári kir. törvényszék illetékessége kiterjed a marosvásárhelyi kir. ítélő tábla területére, a zágrábi kir. törvényszék illetékessége pedig a bánsági tábla egész területére. A bírói illetékességet nem törvényszékek közül, a felperes szabad választása szerint vagy a bíróság helye, vagy a vádlottnak rendes lakhelye szabályozza.

27.§.

A bíróság eljárása nem kizárólagosan, hanem csak az érdekeltek kívánatára indítandó meg. A büntetés kiszabásától a büntetést kimondó első bírósági határozat kihirdetéséig a garasfőfelügyelő.

28.§.

A bíróság miatt keresetet indítani mindenkinek joga van, kinek sérelmi vagy kiadási

joga a jogtalan többszörözés által csorbítva nagy veszélyeztetve van.

A más közzétett műveknél mindaddig, míg ellenkezője be nem bizonyíttatik, az tartandó szerzőnek, ki a 11.§. 1 2) pontja szerint a mű szerzőjeül van megnevezve.

Névtelenül vagy álnév alatt megjelent műveknél a kiadó, s ha ez megnevezve nincs, a bizományos van jogosítva a szerzői igények védelmére. A művön megnevezett kiadó minden más bizonyíték nélkül is a névtelen vagy álnevű író jogutódának tekintetik.

29.§.

A kiadói szerződésben a felek, a nélkül, hogy a bizonyítékok joghatályáról szóló szabályokhoz lenne kötve, a tényállást és a szándékos vagy vagy nélkülözhetlen gondatlanság fokát a tárgyalásból merített meggyőződésük szerint állapítják meg.

30.§.

Ha szerkezetek előmunkálatából függő kiadói tényállásból, a kár és az illetéktelen hasz-

/.

szegének megállapítása,
a bíróknak jogában áll fo-
lyóbel (: 1865 :) alkalmazni.

31.§.

Budapesten, Kolozsvárott és
Pozsonban Ludovikából, mi-
ből, kinyuárusokból, nyom-
dászokból s más alkalmas
egyénekből fogadói állandó
bizottságok alakítandók,
melyeknek bíró által eljö-
vendőleg feltett kérdésekre vé-
leményt kötelesek adni.

32.§.

Mindenik fogadó-bizottság
hét tagból áll, elnökét is
bele számítva. Egyes tagok
akadályoztatása esetére
néhány pótlag is elő-
nevezendő kell.

33.§.

Úgy a tagok, mint a pót-
tagok s az elnök is helyettese
a m. kir. vallás és közokta-
tásügyi miniszter által ne-
veztetnek ki és mondatnak
föl s egyszer mindenkorra
esnek le.

34.§.

Az irodalmi fogadó bizottság
feladata véleményt adni
a bíróságnak oly műszaki
kérdésekben, melyekről
ítélni nincsenek a jogi ismeret-

elöadott fiumenek kikötö-
lésának kényállása es kör-
lélelei üfoeg megállapitása
függ.

35.§.

A kiroltság a kivánt vele-
ményt csak akkor kikelle
adni, ha a megkereső hiró-
ságtól hozzá álkélekek: az
ügyiratok, az összehiandó
tilendő tárgyak, a tény állás
hivatalos elöadása, a felek
nyilatkozatai és egyenkint
arra kérdések, melyekre
a kiróság véleményt kivánn

36.§.

A kiróság a kiroltság elnö
kéhez (vagy helyettesének)
intézni fölliirásait s en rend-
nal kinevez egy elöadót, a kir
elnök által egybehivandó
gyülésen irásbeli véleményt
lerjesszen elö. A gyülésre
minden tag meghivandó.
A kiroltság gyülésében fö
többség határoz; egyenlö sza
vazatok esetében arra vélé
mény válik határozatta,
a melyhez az elnök, szavazatával
járult. Érvényes határozat-
hozatalra az elnökkel együtt
legalább öt tag jelenléte
szükséges.

37.§.

A kiroltság határozatai az

levők és kétjelen volt által
aláírva, küldetik vissza a
bíróságnak.

38.§.

A közvetlen jogosítva van
a nélenényadásért kizemlő
forintból száz forintig
terjedhető díjat fölvitatni
fel, melyet a bíróság határozata
szerint a peres felek terhére
megállapítván, behajtani és
a hivatalnak elnökéhez elkül-
deni köteles.

39.§.

A fizetésre hivatalból jogo-
sítva van az érdekeltek
megegyező kívánatára, vitás
kártérítési igények a vas-
kobzás kérdésében §. 18–21. §§-ok
alkalmazott bíróságként el-
járni. A felek az iránti
folyamodásukat a hivatalnak
elnökéhez intézik. A 26–38. §§
rendeletei ez esetben is
megfelelő alkalmazással
érvényesek.

40.§.

A fizetésre hivatalnak mint
választott bíróságok ítélete
ellen felebbezésnek nincs helye.
A rendes bíróságok ítélete
ellen a felebbezés a budapesti
és marosvásárhelyi kir.

élő táblához illetőleg a bánya táblához, és kik kiirtásáig állaró határozata mellett a vm. kir. Curia legfőbb illetőségi ügyében, illetőleg a kereset-folyam határozatnak megy.

41.§.

Elévülés.

A bíborlás megtorlására, az okozott kár megtérítésére és az illetéktelen haszon visszaadására irányuló igények jogi jogának a kereseti jog három év alatt évül el.

Az elévülés azon napnál kezdődik, melyen a jogtalanul többfürösött példányok lerajzolása megindult.

42.§.

A jogtalanul többfürösött példányok lerajzolásának megtorlására és a lerajzoló által okozott kár megtérítésére irányuló keresetjog pedig három év alatt évül el.

Az elévülés ideje a lerajzolás legutolsó napjától számítandó.

43.§.

A jogtalan lerajzolás és lerajzolás nem büntetendő, ha a panaszra jogosítottól származik

panaszát kiadni. három hó alatt, azon időtől számítva, mikor a kitiltás és a tettes neke kiadás kudomására jutott.

44.§.

A jogtalan példányok és készületek megsemmisítéséről illetőleg elkobzására mindaddig nyújtható be panasz, míg ily példányok v. egy készületek léteznek.

45.§.

A szerző nagy forrás megnem nevezése /7.§. a.) által követett kihágás három hó alatt évülvén el, azon naptól számítva, mikor az ily tényállat tényleges elkövetése kerül dődött.

46.§.

Az elévülésről fentiekben állapított szabályok határozzák meg, mely cselekmények szakítják félbe az elévülést.

A büntető eljárás megindítása nem szakítja félbe a kártérítési igény elévülését, valamint a kártérítési igény perés végrehajtásának sem szakítja meg a büntető eljárás elévülését.

§. Duplum.

47§.

Az ügyfél kérelmére a 6. 11. 58. sz. jó. 88-ban int ügyfelei vélgáról a m. kir. földmivelési-ipar- és kereskedelemi miniszteriumnál vezettetik.

48.§.

A beigtatás a kérelmezőnek személyes vagy irásbeli kivánatára, jogosultságának, vagy a bejelentett tényezők valódiságának vizsgálása nélkül, teljesitendő. A kérelmező személy, vonatkozólag azonban, akár személyesen, akár irásban adjon elő kérelmét, kellőleg igazolandó.

49.§.

Az ügyfelek könyvbe mindenkinek betekintenie és abból hiteles kivonatokat venni szabad. A beigtatásért a földmivelés-ipar- és kereskedelemi miniszter által meghatározandó közlönyben nyilvánosan kihirdetendők.

50.§.

Minden beadvány, kivonat, bizonyitvány stb., mely erre beigtatására vonatkozik, bélyegmentes. Azonban minden beigtatásért, minden kivonatért, minden bizonyitványért stb. egy-egy forint 50 kr. a kincstárnak fizetendő. /1.49.§./

megbízási körébeigei megbízottak

Második rész.

Szerzői jog.

51. §.

Az 1-5. és 8-50. §§ határozatai megfelelően alkalmazandók a zeneművek szerzőit illető többszörözési jogra is.

52. §.

Birtokának nincs helye a zeneműnek a szerző engedélye nélkül kiadott minden olyan átdolgozata, mely önálló szerzeménynek nem tekintető; nevezetesen valamely zeneműi kivonatai egy vagy több zeneműszerre vagy szólamra átiratai, valamint egyszerű egyes dallamainak (: melodia :) vagy motivumainak művészileg fel nem dolgozott lenyomatai.

53. §.

Birtoklásnak nem tekintetnek: megjelent zeneművek egyes helyeinek idézése, megjelent kisebb zeneszerzeményeknek többszerzői művekből összeállított gyűjteménybe, önálló tudományos vagy iskolai célokra átvétele;

fölösleges, hogy a szerző egy
ehezmiáll fennis megjegy-
zésekkel, mind a különleges
a 18§. határozata lép érvénybe.

54.§.

Bibor Károly nem tekinte-
tek, megjelent írói műveinek
zeneműi szövegéül használata,
ha a szöveg a zenekíséretével
együtt adatott ki. Kivételnek
az oly szövegek, melyek ze-
nére tétel céljából készül-
tek; nemzeti operák,
oratoriumok, kántáták
szövegei. Ezek csak szerző-
jök engedelmével nyomat-
hatók ki; együtt a zenekí-
séretével; zenekíséret nélküli
kiadásukra pedig a szerző-
nek vagy jogutódának
külön engedélye szükséges.

55.§.

A zeneművek kiadása
által elkövetett műszaki
kihágásokra nézve Buda-
pesten, Kolozsvárt és Lá-
rábban zeneperekből, zene-
irlőkből és zenekereskedők-
ből szakértő bíróságok
alakíttatnak, mire nézve
a 30-40. §§. határozatai meg-
felelően alkalmazandók.

Harmadik rész:
Színművek, zeneművek és zenés színművek nyilvános előadása

6. §.

Színmű, zeneműa vagy zenés színmű nyilvános előadásának joga a szerzőt és annak jogutódait illeti.

Színművekre és zenés színművekre e tekintetben mindegy, akár jelentek meg azok nyomtatásban akár nem. Nyomtatásban megjelent zeneműnek előadhatók a szerző engedélye nélkül is, ha a szerző a mű címlapján vagy élén a nyilvános előadás jogát fenn nem tartotta.

A színmű jogszerű fordítója saját fordításának nyilvános előadhatása tekintetében ugyanazon védelemben részesül, mint a szerző.

Jogellenes fordítás (:6. §:) vagy jogellenes feldolgozás (:52. §:) nyilvános előadása kiborlásának tekintetik.

57. §.

Ha egy műnek több szerzője van: a nyilvános előadáshoz

valamennyi fenti engedélye
visszájára.

Könyves szerződésekre
s így szerző személyekre
is, elő a fenntartó engedélye.

58.§.

A nyilvános előadás jogának
tartama lejárásának a
8-17.§§ határozatai irányadók.

Színpadról nagy számú
dalt ferrell műnek, melyek
első nyilvános előadásuk
idején nyomtatásában
még nem jelentek meg,
első előadásuk napjától
harminc évig; határoza-
gott műnek a fenntartó ha-
lálától harminc évig
részesülnek a jogtalan
előadás elleni védelemben.

Ha a védelem nagy számú
mű szerzője nagy jogutódai
arra harminc évi idő alatt
a szerzői jogok lejáratára
[illegible] 475:/ bejelentik, nagy hu a
szerző, nyilvánosan idő
alatt, művét saját valódi
neve alatt közrebocsátják,
akkor a 8.§. határozata lép
érvénybe.

59.§.

Gépi többszörözés útján még
még nem jelent, de már

nyilvánosan előadott finomművekre, zeneművekre és zene-
finommívekre nézve, feltéve azt is, hogy az illető
ország ellenkező lé nem lévén, a kit az előadást kivadló
jelentés megnevezett.

60. §.

A ki finommívet, zeneművet vagy zenei finommívet jogosan
vagy jogosulatlanul nyilvánosan előadott, köteles a sér-
tettnek vagy jogutódainak okozott kárt megtéríteni.
E során felül a 16. és 22. §§-ban meghatározott büntetés-
ben is elmarasztaltatik.

A jogtalan előadás okozója a 20. § nyer alkalmazást
olykép, hogy a kártérítés összege a 61. § szerint vetendő ki.

61. §.

Kártérítésül (v. ö. 60. §.) fizetendő a jogtalan előadásokból be-
folyt egész jövedelem, az arra fordított kiadások levonása
nélkül. Ha a mű más művekkel együtt adatott elő, a
kártérítés összegéül a bevétel-
nek egy arányos részére vétetik ki. Ha bevétel
nem volt, vagy ki nem deríthető.

a kárlérítés összegét a tűrő lelálása szerint 5 frakja meg.

Ha az előzőtalő nem működő, saját hasznu erejéig kárlozik a jogosultnak kárpótlási adni.

62.§.

A 26–60.§§ határozatai a szín műnek, zeneműnek és zenei színműnek nyilvános előadására nézve is megfelelően alkalmazandók.

Negyedik rész.

Képzőművészetek.

63.§

Rajzoló és ideomító művészet: /ars graphica et plastica:/ alatt alkotott művek több fűrözni csak a szerzőnek van joga.

64.§.

Ily művekre nézve bárkinak lekintendő az eredeti műnek, a szerző vagy jogutódja engedélye nélkül a kár másolat /:copia:/ a kár gépi munka által készült lábbfűrözése.

Az, vagy a lábbfűrözés az eredeti műtől nagyságban, vagy egyéb tekintetben eltérésekkel találtatik, vagy az eredetinemnek

csak egy részére kerjed, vagy nem kizárólagosan az eredeti műé; ha pedig annak valamely másolata alapján készült, vagy a képzőmű részek más ágában (: például rajzmű ábrázolásában vagy megfordítva :) állíttatott elő vagy épületekre avagy ipar-készítményekre alkalmaztatott a tilalmi jog nem változtat.

65. §.

Nem tekintendők tilalomnak:

a) oly szabad földolgozás, mely által az eredeti műből lényegesen különböző új mű állíttatik elő;

b) egyes másolatok, melyek tanulmány végett, árúba bocsátás célja nélkül készülnek; ily másolatokra azonban az eredeti mű szerzőjének nevét vagy jegyét ráírni, három évig terjedhető biróság terhe alatt tilos;

c) utczán, közéleten, más hasonló nyilvános helyen maradandólag felállított művészi alkotásnak többszörözése, más művészi ágban;

d) ha egyes művek kényszerű

a ferrii nagy. használt forrás megnevezésével vky irói mübe vételik fel; melyben a fővegfő s a lenyomat csak a fővég felvilágositásául szolgál; a ferrő nagya forrás megnevezésének elmulasztása esetében a 18.§ határozata alkalmazandó.

66.§.

Fagyo másolat ugyanoly vételemben részesül, mint az eredeti mü.

67.§.

Ha valamely mü más tulajdonába bocsáttatik át, az által meg nincs átengedve annak többszörözési joga is. Megrendelt arcképek, /: mellfrobrok stb:/ többszörözési joga azonban a megrendelöt illeti.

A tulajdonos nem köteles a müvet szerzöjének többszörözés végett átengedni.

De eben esetekre nézve az "Eró" körön megállapodás nincs helyben.

68.§.

Epitészeti müvek, iparkészitmények, és iparkészitmé-

/

nyokra alkalmazott rajz- vagy idomító művek utánzása és többszörözése, nem esnek a jelen törvény rendelkezései alá.

69.§.

A rajzoló és idomító művek valamint a pénzjegyek kibocsátása által előforduló szakkérdésekre nézve Budapesten, kolozsvárt és Zágrábban festőkből, szobrászokból, művészekből, pénzjegyszakértőkből és műkereskedőkből szakértő bizottságok alakítandók.

70.§.

Egyebekben a jelen törvény 3.§, 5.§. b), c), és 8-46.§§-ai a rajzoló és idomító művekre, illetőleg ezek szerzőire, és ily művek idő szaki nagy gyűjtemények kiadásaira /10. 12. 14. §§:/ is megfelelően alkalmazandók, különösen is kijelentetvén hogy a nyilvánosságra hozott műveknek nézve a védelem időtartama a 11.§ értelmében ahoz képest határoztatik meg, hogy a szerző valósi nevét a műnyön tűn volt-e feltüntetve vagy sem /47.§/ például.

I. Volt-e.

Önálló rész
Fényképek.

71.§.

Fényképezés[1] útján készült művek, egészben vagy részben, gépi munkával, másképpen vagy eredeti fényképi felvétel készítőjének vagy jogutódainak (3.§) van joga.

A jog érvényéhez azonban szükséges, hogy az eredeti felvétel jogos levonatainak vagy másképzéseinek minden példányán kitétessék:

a.) az eredeti felvétel készítőjének (vagy kiadójának) neve és lakása;

b.) a naptári év, melyben a jogszerű levonat vagy másképzés először megjelent.

72.§.

A jelen törvény által biztosított védelem a fényképi felvételek készítőjét vagy ezek jogutódait évig illeti, avagy naptári év lefolyása után számítva, a melyben a fényképi felvétel jogos levonata vagy másképzése először megjelent. Ha pedig ily levonat vagy másképzés nem is adatott ki, az ötödik év

határidő azon naptári év végével nálam jelentendő, a melyben az eredeti fényképi felvétel történt. Több kötetben megjelenő művek fényképeire a 14. § rendelkezése alkalmazandó.

73. §.

A jogosultnak engedélye nélkül, alkotásai fényképi úton készült gépi utánképzés sértésének tekintetik.

74. §.

Fényképi által készített arcképe kizáró többszörözési joga a megrendelőt illeti.

75. §.

Nem tekintetik sértésnek:

a.) oly utánképzés, mely által a fényképi szakértő felhasználásával új mű alkottatik;

b.) a fényképnek gyári, — kézmű- és ipari cikkekre alkalmazott utánzatai.

76. §.

Egyebekben a jelen törvény-nek 3. és 18-46. §§ a fényképészetre is megfelelően alkalmazandók.

Hatodik rész.

Általános határozatok.

77. §.

E törvény 18... év ..... hó

ik napjáig lép életbe. Ezen
debne kiterjed minden arra
irási, rajzai szín és képzőmű-
vészeti műtárgyakra is, melyek
azon idő alatt jelentek meg.

78.§.

A jelen törvény életbelépte
előtt készült példányok, bár
forgalomban a jelen törvény
szerint tiltva volna is, mig
a készlet tart, elárusíthatók.

79.§.

A mondott napig valamely
nyilvános képtár, szobortár, mű-
remek tulajdonába jutott,
vagy külföldi szerzők művei-
ből tulajdoni joggal az országba
hozott képek és szobrok több-
szörözési joga azok tényle-
ges birtokosait illeti, ha ezek
az iránt kifejezett szerződési által
az ellenkező megállapítva nincs.

80.§.

A jelen törvény kiterjed
a belföldi szerzőknek minden
művére, tekintet nélkül
arra: hol vagy külföldön
jelent-e meg. Külföldi
szerzőknek magyarországi
kiadóknál megjelent művei
tekintében e törvény rendelke-
zései állanak.

Kiterjed továbbá a nyilvánosság
korlátozásának feltételek alatt
arra fiavrók műveire is
a Kik Ő Felsége többi országai
és királyságai illetékessége
alá tartoznak, nagyobb mely
műnek arra országokban
és királyságokban jelenjenek meg.

87.§.

A jelen törvény végrehaj-
tásával az igazságügyi, föld-
mivelési ipar és kereskedelem
ügyi, a vallás és közoktatási
ügyi miniszterek, illetőleg
Horvát és Szlavonországban
a Horvát-Szláron és Dalmát-
országi bán bíratnak meg.

Indokolás

az irói és müvészi tulajdonjogról szóló törvény-javaslathoz.

Az irói és müvészi tulajdonjog Európának csaknem valamennyi államában törvény által van biztositva. Nálunk évtizedek óta érezhető annak hiánya. Bizonyitják ezt az irodalomban évről évre megujuló panaszok és az irodalmi testületek s egyletek által időnként ujra meg ujra kidolgozott javaslatok s részint a kormányhoz részint az országgyüléshez benyujtott kérvények. De bizonyitják azon törvényhozási előzmények is, melyeket már országos törvénytárunkban és az országgyülések irományai között találunk.

E tárgyban már az 1844iki országgyülés elfogadott egy kész törvényjavaslatot s fel is terjesztette szentesités végett, azonban annak szentesitése akkor elmaradt.

Később 1847-ben a magyar kir. udvari Kancellariánál ismét készittetett egy ujabb javaslat, melynek az országgyülés elé terjesztését azonban a közbejött politikai események megakadályozták.

Az osztrák polg. törvénykönyvnek hazánkban életbe léptetése után az annak függeléke „Képező" 1846. októberi 19-ki iróii és müvészi tulajdonjogi törvény nálunk is érvényben állt s midőn az oszt. polg. törvénykönyv érvénye 1861-ben Magyarországon megszünt, az Országbirói Értekezlet szabályainak I. rész 23. §-ában kijelentetett: „hogy az ész szülemények is oly tulajdont képeznek, mely a törvény oltalma alatt áll."

A Magyar Korona országai és Ő Felsége többi Királyságai és országai közt 1867-ben kötött vám és kereskedelmi szerződésben (XIX. cz.) nyilvánosan ki van jelentve, hogy: „az iróii és müvészi tulajdonnak mind két állam területén leendő kölcsönös oltalmazása iránt a két törvényhozás utján fog megállapodás történni."

A Magyarország és Horvát-Szlavon- és Dalmátországok közt felmerült közjogi kérdések kiegyenlitése iránt létrejött egyezményben (1868: XXX. t. cz. 9. §.) ismét fölvétetvén ez ügy, kijelentetett: „hogy az iróii és müvészi tulajdont illető intézkedés a Magyar Korona összes országainak közös ügyéül tekintendő".

A folyó évben életbe lépett Magyar Kereskedelmi törvény pedig a kiadói ügyletet egész részletesen szabályozván, (1875. XXXVII. t. cz. 8. czim.) ez által még elodázhatlanabbá vált az iróii és müvészi tulajdonjogról szóló törvény megal-

kolása; mert kiadói ügyletről csak ott lehet valóban intézkedni a hol az ennek alapul szolgáló irói tulajdonjog is törvény által biztosítva van.

E sokszor kifejezett kívánat kielégítése és ezen a régi hiány pótlása végett készült az előterjesztett törvényjavaslat. –

Egész szerkezetében, beosztásában és intézkedéseinek és számos részletében azon törvények nyomán készült az, melyek a német birodalomban jelenleg érvényben állnak (1870. június 11-ki törvény; 1876 január 9-ki és 1876 január 10-ki törvények) és a melyek érett megfontolás után, jámos szakértőbizottság közreműködésával, a törvényszékek gazdag döntvénytárának és az irodalom nagy számú szakműveinek felhasználásával dolgoztattak ki. –

Fő elve e törvényeknek: lehetőleg elkerülni minden casuistikus intézkedést és csupán az alapelvek megállapítására szorítkozni, mert hosszú tapasztalat a törvénykezési gyakorlat bizonyítja, hogy ezen kérdésekben az elvre kimondott forrás meghatározások és szigorú definitiók könnyen bal következményekre vezethetnek; sokkal czélszerűbb tehát oly általánosságban állapítani meg az elveket, hogy azok előforduló esetekben a szakértők és a bíróság ítéletét

/.

sorosan is korlátozzák.

Ez azelv azonban csak az elkövethető" sérelmek definíciójánál szolgált irányadóul; de nem terjedt ki a javaslatnak az eljárást szabályozó részeire, a melyek, a dolog természete szerint, szabatos és világos meghatározást követelnek. -

A részletes indokolás is főleg az előbbi pontokra nézve mutatkozik szükségesnek.

Az 18-hoz.

Az első" rész védelmének tárgyát „az irói művek" képezik. Mitekintendő" irói műnek: igen nehéz volna a törvényben definiálni. A bíró azonban ha szemelőtt tartja egyfelől azt, hogy a törvénynek czélja a szellemi munkás védelmezni, másfelől pedig azt, hogy az ily munkának belső" becsét, vagy irodalmi jelentőségét mérlegelni épen nem feladata, minden előforduló esetben megfogja ítélhetni, hogy a kérdéses munka „irói műnek" tekintendő-e vagy nem.

Az irodalmi dolgozatok vagyonjogi jelentősége teljesen különböző lehet ezek irodalmi értékétől; egy-egy néhány lapból álló tankönyv, naptár vagy szakácskönyv néha nagyobb vagyont képviselhet mint a legkitünőbb tudományos könyvek s a jelen törvény főleg vagyonjogi tekintetekre vonatkozván, amazok épen egy részesülnek véde-

/.

mében, mint ezek.

Hasonló általános kifejezés a „gépi többszörözés" is. Ezzel van alatta a typographián kívül a nyomdai iparnak mindazon számos találmánya, melyek többszörözésre alkalmazhatók; a törvény ebbeli szándékát még világosabban feltüntetni a 4-ik P. utóla pontja, mely szerint még a „lemezek, gépi" munkának tekintendő, ha nyomtatási helyettesítésére van szánva.

A 2ik §-hoz.

A gyűjteményes vállalatok például: folyóiratok, zsebkönyvek, évkönyvek, hírlapok, anthologiák, imakönyvek, szótárak, encyclopaediák stb. Kiadói az ily vállalatra mint egészre nézve, a szerzővel egyenlő védelemben részesülnek, de az egyes adalékok tulajdonjoga azok szerzőjét illeti, a ki a 10-ik §. szerint bizonyos idő mulva arról szabadon rendelkezhetik.

A 3. §-hoz.

Az irói és művészi tulajdon öröklési joga minden európai törvényhozásban szentesítve van, és nagy az irók munkálkodásának kellő megjutalmazása, mint az irodalomnak legjobban felfogott érdekében is el van ismerve azon elv helyessége, hogy azok, a kik talán egész életüket irodalmi munkásságra szentelték, e munkásságuk anyagi

rászorulnak, legalább legközelebbi örököseikkel is részesíthessék. Világosul el van ismerve az is, hogyaz özvegy és nőrokonai családjának nem tekinthető körében csalódva, gyomnak s mesterkélt nemzedékre alkalmatlanoknak bizonyulhatnak. Ezért a fiscus háromlási jogát, például 17ik §.) az özvegy milvel közös tulajdonnak tekinti. E határidő az előterjesztett törvényjavaslatban 18-ik §.) 30 évre van szabva egyébiránt egyezik mind a szomszédi, mind a 1876-iki osztr. törvényekkel: ez időtartam vehető, közép számítással, egy emberöltő időnek, minélfogva a kiüzött erőtlen legkelvetésében közöltetik meg.

A 4ik §-hoz.

E §-ban elvileg ki van mondva, hogy özvegy minden akár egészben, akár részben a szerző engedelme nélkül kinyomatni tiltva van, és birtokának tekintetik. Ez általános elvtől azonban az alábbi 7ik §. szerint bizonyos elkészítéseknek van helye. A törvény átkágása által elkövetett sérelem egy régi magyar szóval „birtorlás"-nak van nevezve; mert e kifejezés egyaránt alkalmazható a törvény-

nek mind az ő részére, úgy az írói és zenei művek utánnyomására, mint a színművek és zeneművek nyilvános előadására és képző művészeti művek és fényképek kiállítására. Bár szokatlannak, idegen az első hallásra kellemetlen hangnak tetszik is a szó, megfelelőbbet nem volna könnyű találni, s példáúl az angol jogban e szerelemre használt kifejezés: piracy (eredeti értelme: tengeri rablás) minden esetre még keményebben hangzik, s vonatkozása még átvitteb.

A 6ik §-hoz.

E törvény legfontosabb kérdései nek egyike a fordítások szabályozása. Irodalmunk sokkal többet ültet át a német, francia, angol, olasz stb. irodalmak műveiből, mint a mennyit azok tőlünk vesznek, s nemzeti művelődésünk érdekében rendkivül fontos kérdés az, hogy a művelt nemzetek nagy irodalmai előttünk el ne záródjanak.

Az irói és művészi tulajdonjog kölcsönös biztosítása azonban már évtizedek óta nemzetközi szerződések által is szabályoztatik, s az ily nemzetközi szerződések rendszerint a fordításokat is eltiltják. Ily nemzetközi szerződések kötelező ereje Magyarországra nézve eddig elé nincs ugyan világosan kimondva, de ha az irói és művészi jog védelméről szóló törvény megalkotva lesz, ily szerződések kötése is valószínű-

leg elkerülhetetlennek fog mutatkozni. Ezen kívül jövőig Európa többi országaival szemben a kölcsönös oltalom, mint fentebb említve volt, - már szerződés szerint is ki van kötve: Ha ezen országokkal, és később egyenként a Külállamokkal is szerződéseink lesznek, azokban a fordításokra nézve magunknak különös kedvezményeket tartani fenn, bizonyára nagy nehézségekkel járna esetről esetre megújuló alkudozásokba és ellenvetésekbe ütközhetnek. Célszerűbb tehát a nehézségeknek már előlegesen elejét venni, vagy szerkeszteni a törvénynek ezen szakaszát, hogyha a nemzetközi szerződések szokott formája és szövege szerint a szerződő felek kölcsönösen kötelezik is magukat, a másik szerződő állam íróinak s művészeinek ugyanazon jogokat megadni a mellyeken saját alattvalóikothon, saját országos törvényeik szerint részesülnek: ily szerződés által ne legyen előttünk a külföldi irodalom fordíthatási joga, eo ipso, minden további föltétel nélkül, elzárva.

Mert valóban a fordításokra nézve, midőn Magyarország az egyik szerződő fél, a kölcsönössége legnagyobb méltánytalanságot fogalna magában. Oly kölcsönösség az, melyben az egyik szerződő fél mindent ád, a másik semmit. A Magyarországi nyelveken/magyar, horvát, szerb, román stb.

kiadóink csakkal igen ritkán fordítnak egyet-egyet franciára, angolra vagy olaszra, ily fordításért a magyarországi szerző talán soha sem kapott honoráriumot, sőt német nyelvre fordított művekért is igen ritkán. Viszont mi kívánhatjuk, hogy nemzeti művelődésünk az európai műveltség nyomain haladhasson, az ily fordítás jogát miképp nemzetközi szerződések volnának kötve, a legtöbb esetben talán kiadóink nem is volnának képesek megfizetni, mert a külföldi írók nagy része igen nagy közönséghez s ennélfogva igen nagy honoráriumhoz lévén szokva, a fordításért is oly díjat követelnek, a mit a csekély számú példányok eladásából várható haszon nem fedezhetne.

Törvényünk ezen §-át úgy kell tehát szerkesztenünk, hogy ha egy külföldi író, nemzetközi szerződés által, a belföldi szerzővel azonos jogokat nyer, ez által biztosítva legyen ugyan az ellen, hogy művét eredeti nyelven utánnyomatni, vagy oly nyelvre, mely a nemzetközi könyvforgalomban nagyobb jelentőséggel bír, lefordítani lehessen, de a magyarországi kisebb nyelvekre való fordítás kizárólagos joga csak azon feltétel alatt legyen biztosítva részére, ha bizonyos kikötésekkel egy bizonyos meghatározott "idő" alatt élegtet tesz ezen által kimutatja: hogy jogaihoz tekintetben is csakugyan

ben a Horja tartani.

A javaslat különben a téren is a német birodalmi törvény nyomán halad, mert a német irodalomba is sokkal több munka fordíttatván idegen nyelvekből, mint a mennyi németből fordíttatik angolra vagy franciára, a helyzet ott is nemileg hasonló volt a mieinkhez, ők sem akarták tehát a külföldi szerzőkkel szemben ok nélkül megkötötteni magukat. Ezért törvényükben általános elvnek, hogy fordításnak bármely művek szabad, de a szerző biztosíthatja magának a fordítás jogát is, ha eleget tesz a következő feltételeknek: a, a fordítás jogát műve címlapján fentartja; b, a fordítást az illető nyelvre egy év alatt megkezdi s 3év alatt befejezi; drámai művek fordítását pedig félév alatt be is fejezi; c, a fordítás megkezdését a lipcsei városi tanácsnál vezetett „Eintrags-Rolle" jára nézve bejelenti s a beiktatási díjat lefizeti. A német irodalmi tanácsban a törvény tárgyalása alkalmával sőt annak motivumaiban is leplezetlenül kimondatott, hogy ezen intézkedésnek fő czélja a külföldi szerzőkkel szemben, a nemzetközi eszmecsere és művelődés érdekében, a fordítás jogát maguk számára biztosítani.

Az előterjesztett magyar javaslat szerint minden velünk szerződő külállam polgára biztosítva lenne az ellen, hogy művét Magyarországon az ő engedelme nélkül eredeti nyelven kiadni, vagy a nemzetközi könyvkereskedésben jelentőséggel bíró nyelvekre (angolra, franciára, olaszra és németre) lefordí-

vani lehessen. Ha ily külföldi szerző után ezen kívül még arra is alkalmat kellene, hogy műve magyar, horvát, tót vagy szerb nyelvre se fordíttassék az ő engedélye nélkül, akkor gondoskodni kellene arról, hogy a jogosított fordítás megkezdése a kereskedelmi ministeriummal bejelentessék s bizonyos idő alatt a jogosított fordítás meg is jelenjen.—

Ezzel elégtelenné tehát véve annak, hogy valamely külföldi mű tőlünk végtelegesen elzáratnék.

A 7. §-hoz.

E §-ban vannak foglalva azon kivételes esetek, melyekben a szerzői jog a birlap irodalmi eszmecsere, a politikai tárgyalások nyilvánossága, a tudományos bonvárlat és kritika szabadsága s a nevelés és az irodalom fejlődésének érdekében korlátozás alá esik. Ezen §. megengedi:

a) bármi, megjelent mű egyes helyeit vagy kisebb részeit;

b) önálló tudományos műbe fölvenni kisebb terjedelmű irói művet;

c) iskolai, egyházi vagy irodalomtörténeti czélra anthologiákat és chrestomatiákat szerkeszteni;

d) nyilvános birlapoknak olly czikkeit, melyek szépirodalmi vagy tudományos dolgozatnak nem tekinthetők, lenyomatni;

e) minden törvény, hivatalos rendelet, úgy szinte politikai szónoklatok szabad kinyomatását, valamely szónok beszédeinek gyüjteményes kiadására azonban csakis szerzőnek van joga.

A mi az idézetek terjedelmét illeti annak szorosabb meghatározása szándékosan mellőztetett s minden előforduló kétséges

ében a bíró feladata lesz d szükség szerint a szakértő bizottság véleményének meghallgatása után, - meghatározni, hogy az idézés tárgyalásra és jellemre oly természetű-e, a mely a törvénynek megfelel, vagy pedig már bírói hatáskörét kimeríti. Szorosabb meghatározási az idézetnek quantitativ meghatározása, nem vezet czélhoz s többet árthat mint használhat. Az 1846-ki ofszt. törvény például egy nyomatott ívnyi fejezetnek nyomatni, de ezen egy ívnyi idézet némely esetekben valódi szerelem lehet az eredeti mű szerzőjére, más esetekben pedig tulságosan megnehezítheti valamely tudományos kérdés kifejtését vagy bírálatát. Mert nem az átvett sorok száma pesz valamely lenyomatnak bírálóját, hanem a lenyomatának czélja és eljárása. Aki például egy anthologiát állít össze pusztán nyeresztkedő" czélból s lenyomat abban egy egy ivet minden jeleskölto" művéből, vagy például egy szerkesztő, aki egy költőnek minden versét egymenként, de következetesen után nyomatná, bár egy szerre soha többet egy ívnél: bizonyára jobban sértene az irói tulajdonjogot, mint az a tudós, aki egy tudományos munkából, elemzés, bírálat vagy továbbfejtés végett, egy önálló tudományos műbe két-három ivet is átvenne. A megengedett egy ív némely esetekben igen sok, más esetekben igen kevés lehet; s minden eleve megvont határvonal megkötvén a bíró kezét, ez által csak a visszaélésnek nyujtana kibuvó ajtót. - A bíró azonban minden egyes esetben biztosan fog ítélhetni, ha szemelőtt tart

/.

ja, hogy a törvénynek fő czélja: védeni minden irói munkásságot s megtorolni annak ha szonleső sértéseit. –

Ez elv szerint a f. t. a, pontja alapján szabad tehát chrestomatiákat és anthologiákat kiadni, de csak azon föltétel alatt, ha azt egyházi, iskolai vagy irodalomtörténeti czél igazolja. Ily anthologiák tovább is népmesék, népdalok, közmondások, régi korbeli irók műveinek gyüjteményei, az utánnyomás ellen a 2. § által vannak védve. A gyüjtemény annyiban lesz tulajdona a gyüjtőnek, a mennyiben saját irodalmi munkásságának nyomait akárra rendezés akár a feldolgozás vagy egybeállítás által rá tette és kimutathatja, hogy valaki ezt sértette meg. Egyes népdalok, közmondások nem válnak sajátaivá; a népmese sem, de már annak stilje, elbeszélése, igen. –

A mi az ugynevezett inediták kérdését illeti, a törvényjavaslatban szándékosan van ezek védelme is mellőzve, mert igaz ugyan, hogy a ki valamely régi kéziratot, okiratot vagy többé senki tulajdonjogába nem tartozó régi irói művet felfedez és kiad, olykor sokkal több tanulmányt és munkásságot fejt ki, mint némely uj mü szerzője egyes esetekben méltán megérdemelné az utánnyomás elleni védelmet, de más részről, ezen korlátozás veszélyes is lehet a tudományos irodalomra; az első kiadás nem igen gyarló, hiányos vagy hibás lehet, nem volna helyes ezen első kiadás kedvéért más jobb kiadásokat megakadályozni, kivált ha a felfedezett régi kézirat tulajdonosa (például: közlevéltár közkönyvtár stb.) az uj kiadás ellen semmi kifogást

nem lesz. Az első kiadás során egyik részesül azon előnyben, mely egyéb jövő-
az első" kiadásra szóló szerződésnél, tovább-
bi védelem tehát e törvényben nem is
kifejezésre jutott részére.

Kifogásolja ellenkezőnek maradjon
kérdés, hogy mások levelének kinyomo-
tása milyen mértékben tiltos. Igen nehéz
volna e részben is szoros korlátokat
szabni. Egy részről bizonyos, hogy iro-
dalmi, történeti, korrajzi vagy más
hasonló érdekkel bíró levelek kinyoma-
tását megengedni nem lehet; más
részről tagadhatatlan az is, hogy egyes
üzleti levelek felhasználása még nem
tekinthető" olyszerű sérelemnek mely
a jelen törvény tilalma alá tartoz-
nék. E kettő között azonban a határ-
vonalakat eleve megjelölni alig si-
kerülhetne s célszerűbbnek látszott,
említetlenül hagyva a kérdést, annak
megoldását az 1. §-ra utalni, mely min-
den „irói művei" védelme alá vesz;
mert a ki valamely levelet irodalmi-
lag felhasznál, ezzel maga elismeri
azt „irói mű"-nek s nem fogja elkerül-
hetni a bitorlás vádját.—

A 10-ik §-hoz.

A Magyar Kereskt. törvény 517. §-a így
szól: „A kisebb dolgozatok, melyek hírlap-
nak vagy folyóiratnak engedtetnek
át, megjelenésük után a szerző sza-
bad rendelkezése alá kerülnek." Ezen
határozattól, oly kisebb dolgozatokra
nézve, minők a hírlapi czikkek,
tudósítások, levelek, iárczák stb. a je-
len §. is érvényben tartja; azonban
egyszersmind meghatározza, hogy a
folyóiratokban addott tanulmányok, ér-
tekezések stb. csak egy év multva meg-
jelenésük után kerülnek ismét a

/.

szerző rendelkezése alá. Olymegfoghatározás, mely megfelel az irodalmunkban már is általánosan követett eljárásnak.

A 12. §-hoz.

A szerző halála után kiadott művek tekintetében némely törvényhozások első közrebocsátásától számítják a védelem tartamát. Ily számítás azonban ellenkezvén azon elvvel, hogy a szerző halála után 30 év multva annak minden munkája köztulajdonná váljék, ajánlatban megegyezőleg a német birodalmi törvénnyel, a 30 év ily művekre nézve is csak a szerző halálától számittatik.

A 26. §-hoz.

A bitorlási perekben az első folyamodásu bírói illetékességet két oknál fogva látszott szükségesnek összesen 3 törvényszékre ruházni: 1ször azért mert az eljárás természeténél fogva szükséges, hogy a bíróság székhelyén legyenek a szakértő bizottságok; 2szor azért hogy e speciális természetü ügyekben, melyekre nézve a birót az alábbi 29. §. szerint még a bíróságok joghatályáról szóló szabályoktól is szoldani tartatott szükségesnek, biztosíttassék az eljárás, a felfogás és itélet lehető egyformasága. Szakértő bizottságokat csak a nagyobb városokban, az egyetemek és irodalmi központ helyén lehet szükségtelenül; ily nagyobb városi bíróságoknál ezek tagjai szükség esetén közvetlenül is érintkezhetnek a szakértő bizottsággal s egy szóval közvetlen érintkezés legalkalmasabb arra, hogy egyenlő eljárást biztositson s a törvénynek egyenletes alkalmazását segitse életbe léptni.

Fentebb már ki volt fejtve, hogy az első folyamodású törvényhozásba közösügyre Magyarországnak, Horvát-Slavon és Dalmát országgyülésével; másfelfogra egy első folyamodású törvényszék és állandó szakértő bizottságok Zágrábban is felállitandók.

A 47. §-hoz.

Az igtatókönyv azonban, a Magyar korona országainak összes területeire nézve, egy központban kell hogy vezettessék, mert ezen

intézmény csak így felelhet meg valódi czél-
jának. E tagadás rendeltetése: igazolnunk
polgárai előtt eljárásunkat, midőn a) egy nő-
telenül vagy álnév alatt kiadott mű szerzője
a mű első megjelenésétől számított 30 évi tu-
lajdonjog helyett megakarja jogát hosszabbí-
tni halála után 30 évig (11. §.); b) ha egy
névtelenül vagy álnév alatt előadott szín-
mű vagy zenemű szerzője ugyanily meg-
hosszabbítás kedvezményével akar élni (58. §.);
c) ha egy névtelenül kiadott kép vagy szobor-
mű szerzője ugyanezen kedvezményt kívánja
(70. §.); d) ha író mű szerzője a fordítás
jogát fentartotta magának s a megszabott
határidő alatt a jogositott fordítást való-
ban el is készítette (6. §.).

A bejegyzés ez esetekben nemcsak a szerző érdekében, hanem még inkább a kö-
zönség érdekében szükséges; mert a ki egy
anonym művel első megjelenése után 30 év
multva nyíltan ki akar adni vagy tudomást
akar szerezni arról hogy valamely ide-gen-
mű szerzője fentartotta-e magának a for-
dítási jogot és elegett lett-e a törvényes fel-
tételeknek, annak módot kell nyujtani, hogy
ez iránt egy központi hatóságnál biztos fel-
világosítást nyerhessen s ne kelljen sok helyen
kutatnia. E részben egy központi hatóság
kijelölése annyira szükséges, hogy az egész
német birodalomra nézve is egyetlen hely
(: Lipcse :) jelöltetett ki s annak hatáskö-
re kiterjed az egész német birodalomra.
Már csupán a külföldi szerzők iránti
méltányosság is megkívánja hogy a Magyar
Korona országaiban se legyen több egy ható-
ságnál e bejelentés elfogadására, s e czél-
ra a földmivelés-, ipar- s kereskedelemügyi
minister jelöltessék ki, melynek hatás-
köre más ügyekben is kiterjed Horvát-
Szlavon országokra.

A javaslat 2., 3., 4., és 5. részére nézve
ugyanazon elvek követtettek mint az
iróri tulajdonjog szabályozásánál. Lehe-
tőleg kerülve van minden casuisticus
rendelkezés, de gondoskodva van, hogy

szükség esetére szakértők valamennyi álljon a bíróság rendelkezésére és segítse megállapításait a tényállásról.

A szerzőnek lehet, mellőzhet szakiskeléken, tetszőleges kedvezményben részesülnek, mint az irodalmi művek, A törvény célja ezúttal is: megkísérelni minden szellemi munkát megragadni a puszta gépi utánzástól, de nem akadályozni a szabad áldozást. Ez elv van kifejezve az 52. §-ban. Egyenlő mind a tudományos könyvekről, szolgáljon a régi mű ismeretterjesztésül, újabbak megteremtésére, de lehetőleg a szellem nélküli másolatok fölé értelemben vannak megengedve megjelent zenei művek egyes helyeinek idézései is /: 53. §:/. E két szakasz alapján az u. n. kivonatok, arrangementek egyenesen tiltva vannak, de az u. n. variációk, phantasiák, potpourrik, quodlibetek, megengedhetnek, részint mint „szabad áldozatok" /: 52. §:/ részint mint „egyes helyek idézései" /: 53. §:/ szabad tul nem mennek.

/:

járja be az ország fő városait
s károsan, vagy pedig sikeresen
megforduljon-e az ország
föl, melyek ily művek kön-
nyebbülésével is ezeknek alapjai-
a kívelet kiválatlak is ez-
dalmi ellenőrzésnek egyik
járnak. Csak a legutolsó ev-
ben mert a nemzeti színhá-
az előadás jogának ez-
fönfentartása kíséretében, és
bírva kérőségainak mielő-
nyomásában, megjutalmaz
egy nyomdahoz fennmaradt
melynek indító eredmény
az óta is más lapokkal
kató; de ezen váltalat is csak
a jelen törvény által nyer
natódi törvényes védelmet
/:66.§:/ melyhez ki van mondva
hogy a nyomtatásban megjelenő
színművek a szerző engedélye
nélkül nyilvánosan elő-
adatni tilos. Ezen darabos
e tilalom, a dolog természete
szerint nem terjedhet ki,
mert a nyomtatásban kiadott
zeneművek egyenesen az eljá-
rásra van szánva és mellett
a hallgatók több vagy kevesebb
száma és nagyobb vagy kisebb
nyilvánosság, különbségek alig lehet

A képzőművészetek védelméről szóló 1963. évi I. törvény
illetve a később kiegészítő
elv alapján kivalva vannak
oltalmazva az önálló művészi
munkálkodások. A védelem a
művészeknél nemcsak a gépi
többszörözés, hanem a jogtalan
másolat ellen is fokozottabb,
bár tanulmány végett egyes
másolatok megengedtetnek
l. 65. §. A művészi jog sérelme
nemcsak az anyagi közvetlen
megkárosításban állhat, hanem
azon morális sértésben is
mely kontár másolatok által
hárul a szerzőre, s ezért vagy
nyilvános közlésen felállítások
emlékművekre nézve is, melyek
többszörözését l. fényképi vagy
rajzok által, ellátni alig
lehetne, fokozottabb a művészi
jogát legalább annyiban
megvonni, hogy a többszörözés
csak más művében megd-
kezdje meg: de ne legyen szabad
egy emlékszobrot, szoborcsoportot
szobrocskákkal, domborművet
mel domborművével stb. más
szobrok számára, a szerzőnek
egy is érdekében áll, hogy ily
másolatokat ő maga állíthasson
ki, s legyen elegendő körülmény

e névjegyei kivánatának,

kpitészeti műveire a
törvény védelme nem ter-
jeszthető ki. A mi az épitészeti
tervrajzokat illeti, azok
az 5. §. 3 d pontja által telje-
sen védve vannak. De köz-
épületeket s a tervrajzolás
vagy fényképezés e az után-
zás ellen védni nem szükséges
és nem is lehet /:68.8:/ Ipar
készitmények védelme nem
vonható e törvény keretébe,
mert arok természetőkuél
fogva az iparszabadalmak
kérdésével együtt egészen
külön intézkedéseket kiván-
nak. Emlékfogra oly müvészi
rajzok /: domborművek stb.:/
melyeket szerzőjök egyszer
megengedett iparkészitmények
alkalmazni, szintén nem
részesülhetnek tovább e tör-
vény védelmében, mert a ki
ily iparkészitménynek utánzó,
nem tudhatja, hogy az külön
művészi védelem alá tarto-
zik, arra pedig nem volna
kényszeríthető, hogy az ipar-
készitmény egyes alkatrészei-
nek külön eredetét és jogi
viszonyait ismertesse
/:68.8:/

Minden fenti nemüszerből
kelő nyersanyagok a fényképé-
szetben használtatnak a könyv
javaslat szerint 1871-ik évi
I. törvénycikk 1-ső §-ának
évre többletet igérő iparnak
oly fontos tárgya van
az általános műveltség elő-
mozdításában, különösen
a festésről és próbafestés ne-
mekről műveinek kiadásaiban
történő közzététele és négyes-
ítésére által, hogy méltán
megérdemli a törvényes vé-
delmet és egyszersmind
figyelmet minden korlátos
szerkezet és állítani fel. E
feltétlen czél van pedig előtt
tartva az előterjesztett ja-
vaslatban. A fényképész,
a ki tükörképet, épületet, tárgyat,
portrét, festményt stb. ere-
deti után készít és erről le-
nyomatot készít, védelemben
részesül a lemásolók ellen
és kapunálhatja munkája
gyümölcsét. Természetesen
feltétlen a kötelező, sem
pedig kötelező jó, sem
nélfogyva a védelem határidejét
is csupán ahhoz van mérve,
hogy az illető feltalálás egy
időre közkinccsé lesz.

ezekel
gépe i-
ésnek
76. §§-j
ének
ának
ás
ség elő-
ének
k ne-
ására-
négen-
nélkül
egyes vé-
ind
lási-
l k
ellő
ellja
ének,
ának,
ább, ez
rról le-
lalában
k ellen
kája
ésben
lekü-
, ez
ulmidzse
nérve,
ló egy

---

szabadulását el ne vár-
ja meghaladásával (: 72. §:)

Szabadságvesztésre ítélve
van a fenyítőintézetből kive-
lelt külföldi is, akkor is
mindaddig fogva tartandó, míg határoz-
latlan időtartamú kitoloncolási
intézkedés hatálya alatt áll. (: 73. §:)

Szabadságvesztésre ítélve
van a fenyítőintézetből kive-
lelt külföldi is, akkor is
mindaddig fogva tartandó, míg határoz-
latlan időtartamú kitoloncolási
intézkedés hatálya alatt áll. (: 73. §:)

Szabadságvesztésre ítélve
van a fenyítőintézetből kive-
lelt külföldi is, akkor is
mindaddig fogva tartandó, míg határoz-
latlan időtartamú kitoloncolási
intézkedés hatálya alatt áll. (: 73. §:)

A kitoncolás általános szabá-
lyai (: 77–87. §§:) a kivetett intéz-
kedésen kívül kiterjednek
a fegyház- börtön- és fogházfo-
gságra ítélt külföldi fegyenc-
re is, ha a kegyelem vagy
a büntetés hátralevő részének
elengedése folytán szabadul-
lábra kerül. (: 74. §:)

A kitoncolás általános szabá-
lyai (: 77–87. §§:) a kivetett intéz-
kedésen kívül kiterjednek
a fegyház- börtön- és fogházfo-
gságra ítélt külföldi fegyenc-
re is, ha a kegyelem vagy
a büntetés hátralevő részének
elengedése folytán szabadul-
lábra kerül. (: 74. §:)

A kitoncolás általános szabá-
lyai (: 77–87. §§:) a kivetett intéz-
kedésen kívül kiterjednek
a fegyház- börtön- és fogházfo-
gságra ítélt külföldi fegyenc-
re is, ha a kegyelem vagy
a büntetés hátralevő részének
elengedése folytán szabadul-
lábra kerül. (: 74. §:)

382
1876.

Az előbbi három
részletes életrajzot,
Csengery másod el-
nök úr tudtával,
kívánatára vissza
küldöttem. 1876
april 26-án

Arányt
fr.

Érk. 1876 apr. 24-én

Veszprém 22/IV 76.

382 Nagyságos akadémiai Főtitkár Úr!

Igentisztelt kedves barátom!!

Az akadémiai szabályok – s ezek teljesítérése lett felszólítatásom – folytán: im küldöm ezennel „Önéletleirásomat" illető, számszerint tán már IV-dik, mindenesetre á legutolsó complet Közleményt, á levéltár' számára, holtom utáni használat végett. „Fracto margine" van irva; azért ennyi;

Nem tudom, ha helyen és maga rendjén van-e azon kérelmem, hogy:

miután é Közlemény születésem idejétől kezdve, mindent magában fogla, á mit biographiámat illetőleg fölemlitendőnek tartottam, á nyilvános életből lett visszavonulásom – ésigy ugyszólván élő halottá lettem egész idejéig;

miután hát előbbi mindhárom Közleményeim, á nevezetesebbekre szánt

helyet haszontalanul elfoglaló „fölösleggé" váltak:

azoknak kezeimhez leendő meg- és vissa-küldetését kérhessem?

Ha igen; ugy kéremis azoknak minél előbb ide való juttatását, mi nekem egyszersmind megnyugtatásul szolgálandorra néztt, hogy ezen küldeményt megkapni; s illető helyre – á tán nem sokára leendő felbonthatásig – el – betemni méltóztatott.

Mig á jó Isten életemnek kedvez, én nyugalomban uggan, de tétlenségben élni nem – kivánván: folyvást foglalkozom á literaturával, és á „nulla dies sine linea" telkisméretesen s ernyedetlen buzgósággal, á lehetőségig megtartom. Mert á:

„ – – nec tristem senectam
Ducere, nec cytharâ carentem" – ért Horatiussal énis esedezem á mindenek ura, Istenének.

„Egy elhúnytnak levelei" czim alatt nagyobb, és mindig szabadon választható tárgyakat érdeklő Munkába fogtam, mellyből I. levél, ugy 90. törtiven már készenis van, s folytatom ezt mig á sors á végső pontot reá nem nyomja. Ebben leginkább á napi kérdések iránti nézeteimi fejtegetem; mi egyszersmind már készen, s letisztázva lepecsételt, és holtom után közrebocsátandó „Emlékirateim" folytatásaul-is szolgáland.

Többire mind magunk – mind észegény imádott hazára – á jó Isten minden áldását kérvén, s magamat tapasztalt szives barátsága és jóindulatiba ajánlván – s majdan jó emlékezeteért esedezvén, holtig maradok

igaz tisztelő barátja:
Csoldos Ignácz.

Levélszám

Szabó r. t.

Mélt.ságos Úr,

„Ön-életleírását" megkaptam, és le„pecsételtem, úgy a mint volt elvettem; egyszersmind hivatalára az eddig be„küldött ~~három~~ tételes életrajzo„kat, melyek közül, hivatalba lépem„kor kettőt zártam, de az 1840-ikit, mint a felül vitt processzusra is mutatja, nyitva találtam, így állapotban szerencsém volt vissza„zárni.

Maradván kiváló tisztelettel

Budapest, 1876 április 26án

Mélt.ságodnak

alázatos

382

876.

ACADÉMIE ROYALE
DES
SCIENCES, DES LETTRES ET DES BEAUX-ARTS
de Belgique.

(Place du Musée, 1, Bruxelles.)

Art. 14 des *Statuts organiques*. — La correspondance de l'Académie se tient par le Secrétaire perpétuel, organe et interprète de cette Compagnie.

Indicateur, N° 9884.

Bruxelles, le 21 avril 1876.

Monsieur le Secrétaire Général,

J'ai l'honneur de vous accuser réception de l'exemplaire de la Médaille frappé à l'occasion de l'achèvement de votre grand Dictionnaire Hongrois.

Lors des prochaines séances je ferai hommage de cette Médaille au nom de votre Académie.

Je me fais que devancer les intentions de la compagnie en vous offrant dès à présent les remercîments au sujet de ce don qui figurera avec honneur dans son Médailler.

L'Académie est heureuse de vous féliciter,

A Monsieur Arany
Secrétaire général de l'Académie
Royale des Sciences de Hongrie
à Buda Pesth

en même temps, au sujet de la
publication de l'un des plus
remarquable travaux de Votre
honorable corps savant.

Je saisis cette occasion pour vous
remercier du dernier volumineux
envoi de vos travaux

Agréez, je vous prie, Monsieur le
Secrétaire général, l'expression de mes
sentiments les plus distingués.

P. le Secrétaire perpétuel absent,
Le Secrétaire adjoint,
Edmond Maréchal

Érk. 1896 apr. 24.

383.

Érmea köszöni.

Nagyságos Titkár Úr

Magyar Királyi Tudományos Akademia.

Az alább /: alul mellékelt röpirat-ból
midőn a Nagyságos Titkár Úr m. k. Tud. Akademiának
beküldetnem, – egyszersmind tiszteletteljes kéréssel
járok arra nézve, méltóztassék elnöki hatósága
Akademiának előterjeszteni bátortalanom

Pozsonban 1876-ik évi April hó 15-én

Tisztelettel

Bernolák Nándor
ügyvéd

Ord. 1876 apr. 24.

384

6 Sunda Kärl i Lerum,
extraordo.

Lr

Nagymélt.ságú Tréfort Ágoston
cs. kir. Közoktatási magyar
Kir. Minister Excellentiás Urnak
Helyben

Budán.

386

Nagymélt.ságú Minister Úr,

Mélt.ságtokat Budapesten folyó évi márcz. 11-én 4825 szám alatt kelt leiratában felkérni az Akadémiát, hogy a magyar földrajzi társulat megalakítására, a mennyiben lehetni, anyagi segélyt nyujtson.

Az Akadémia, márcz. 27-ki tartott ülésében, dicsü, kéréséget tett, nyilvánítana valna a társulat jóltevő, lehetne, hozzájárulni, már meglevő az ide közlegyzék, abban jóltevő, akik az Akadémia, szükségesnek vélde az ügy, ügyében megkörözni az Akadémia, gazdasági, lehetséges-e az Akadémia, részéről valami segélyt nyujtani, hogy a társulat kalaptokban. Az Igazgató Tanács válasz, mely az é hó 24-ki tartott ülésén felolvastatott, közzétette, hogy kanyik: de ugyanis Tanács, kivánnyal Bizottmányt e, de dereh társulat megmentsék, de mint widen az Akadémia kudgese, vak ügyek-bajjal vala a hi, nyból megmentsék, és semely sajat bizottsága, részére maga is állomavegélyhez kénytelen vala gerbil, mi, mincsen azon helyzetben, hogy más társulatot jóltegyünken.

Miről, az április 24-ki tartott, ülés határozatából a nemes, vissza, dus Kerezturh alázatos jóltevőjére, tisztelettel tudósítom.

Budapest 1876 április 27.

Kazy titkár.

alázatos

Számvetőnek

† a folyamodvány, mellékletével

3806
476

PERSONNEL

DU COMITÉ-ORGANISATEUR DE LA 3-e SESSION DU CONGRÈS INTERNATIONAL DES ORIENTALISTES

Président du Comité

Grigorief (Basile), professeur de l'histoire de l'Orient et doyen de la faculté des langues orientales à l'université Impériale de St. Pétersbourg.

Membres du Comité

Patkanof (Kéropé), professeur d'Arménien à la même université.

Chwolson (Daniel), professeur d'Hébreu, de Chaldéen et de Syriaque à la même université.

Kuhn (Alexandre), attaché au gouverneur général du Turkestan russe pour les recherches archéologiques.

Osten-Sacken, baron (Frédéric), ci-devant vice-directeur du département Asiatique au ministère des affaires étrangères, actuellement directeur du département des relations intérieures au même ministère.

Dorn (Bernhard), membre effectif de l'Académie Impériale des Sciences de St. Pétersbourg pour les littératures et les antiquités musulmanes.

Veliaminof-Zernof (Vladimir), membre effectif de la même Académie, pour la même specialité.

Trésorier

Guirgass (Vladimir), professeur d'Arabe à l'université Impériale de St. Pétersbourg.

Pour la correspondance étrangère

Rosen, baron (Victor), professeur-adjoint d'Arabe à la même université.

Pour l'Exposition

Lerch (Pierre), Secrétaire de la Commission Impériale d'Archéologie.

Membres-correspondants

En Russie

à Moscou, pour les provinces centrales de l'Empire — Madame **Olga Fedtschenko**, veuve du célèbre voyageur en Asie Centrale.

à Kazan, pour les provinces trans-Volgiennes — M. **Joseph Gottwaldt**, ci-devant professeur d'Arabe à l'université Impériale de Kazan.

à Odessa, pour la Nouvelle-Russie — M. **Otto Blau**, consul-général d'Allemagne à Odessa.

à Dorpat, pour les provinces baltiques — M. **Wilhelm Volck**, professeur à l'université.

à Varsovie, pour la Pologne russe — M. **Vladimir Tiesenhausen**, membre de la Commission Impériale d'Archéologie.

à Helsinfors, pour la Finlande — M. **Wilhelm Lagus**, professeur à l'université.

à Irkoutsk, pour la Sibérie orientale — M. **Vsevolod Vaguine**, rédacteur du journal „La Sibérie".

à Omsk, pour la Sibérie occidentale — M. **Jean Babkof**, chef de l'état-major de l'arrondissement militaire de la Sibérie occidentale.

à Tiflis, pour le Caucase et les provinces trans-Caucasiennes — M. **Adolf Berger**, chef de la commission locale d'archéographie.

à Tachkent, pour le Turkestan russe — M. **Nicolas Maïef**, rédacteur de la „Gazette de Turkestan".

Ibidem, pour les affaires concernant spécialement l'Exposition — M. **George Yougeakof**, de la chancellerie du gouverneur-général du Turkestan.

à l'étranger

à Londres, pour la Grande-Bretagne — M. **Robert Douglas**, professeur de Chinois à l'université, conservateur au Musée Britannique.

à Paris, pour la France — M. **Charles Schéfer**, premier drogman du Gouvernement, administrateur de l'Ecole spéciale des langues orientales vivantes.

à Vienne, pour l'Autriche — M. le baron **Alfred de Kremer**, membre du ministère des affaires étrangères, conseiller aulique.

à Leipzig, pour l'Allemagne — M. **Ludolf Krehl**, professeur et bibliothécaire en-chef à l'université.

à Florence, pour l'Italie — M. **Angelo de-Gubernatis**, professeur à l'université.

à Leide, pour les Pays-Bas et les colonies néerlandaises en Asie — M. **Jean de Goeje**, professeur à l'université.

à Copenhague, pour le Danemark — M. **A. F. Mehren**, professeur à l'université.

à Lund, pour la Suède — M. **C. J. Tornberg**, professeur à l'université.

à Christiania, pour la Norvège — **M. J. Lieblein**, professeur à l'université.

à Louvain, pour la Belgique — M. **Felix Nève**, professeur à l'université.
à Bern, pour la Suisse — M. **Aloisius Sprenger**, professeur à l'université.
à Buda-Pesth, pour la Hongrie et les principautés danubiennes — M. **Arminius Vambéry**, professeur à l'université.
à Saint-Etienne (Loire), pour les colonies françaises en Asie et en Algérie — M. le baron **Textor de Ravisi**, ancien gouverneur du Karikal.

à Constantinople, pour la Turquie — M. **P. Schröder**, interprète de l'ambassade d'Allemagne près la S. Porte.
à Jérusalem, pour la Palestine — Archimandrite **Antonin**, chef de la mission religieuse russe.
à Astrabad, pour la Perse — M. **Theodor Bacouline**, * consul de Russie.
à Bombay, pour l'Inde du Sud — M. **James Burgess**, archéologue du gouvernement.
à Lahore, pour les pays dans le bassin de l'Indus — M. **Leitner**, * professeur au Collège de Lahore.
à Calcutta, pour les pays dans le bassin du Gange — M. **Henry Blochmann**, * professeur au Calcutta-Madrasah.
à Pekin, pour la Chine intérieure — Archimandrite **Palladius**, * chef de la mission religieuse russe.
à Shanghaï, pour les ports maritimes de la Chine — M. **Constantin Skatschkof**, * consul-général de Russie.
à Yokohama, pour le Japon — M. le baron **Roman de Rosen**, vice-consul de Russie.

---

au Caire, pour l'Egypte, **M. Mariette**, * directeur du Musée Égyptien à Boulak.

à New-Haven, pour les États-Unis de l'Amérique du Nord — M. **W. D. Whitney**, professeur à Jale-College.

Sont marquées d'un astérisque les personnes dont on attend encore la réponse à la proposition qui leur a été faite de la part du Comité-organisateur.

Дозволено цензурою. С.-Петербургъ, 26 Марта 1876 года.
Типографія брат. Пантелеевыхъ. Казанская ул., д. № 33.

Érk. 1876 április 25.

390.

Ö. u.

Az orvosi akadémiának nemzetközi Congressusa Bécsi ülését rendező bizottsága hozzájának névsora, s a megvitatandó kérdések.

165/1876. Átvétetik, az I. osztály, hogy tudomás és szükséges intézkedés végett.
Pesti Magy. Kir. Orvos-Sebészi Akadémia 1876 május 29-én tartandó ülésének

Kiadta
Irányadó
Főtitkár.

QUESTIONS

pour être discutées à la 3-e Session du Congrès international des Orientalistes, proposées par le Comité-organisateur de cette Session

Première série

1. Les monuments historiques nous apprennent que la Sibérie pendant plus de 2,000 ans envoyait peuple sur peuple dans l'Asie centrale: quelles étaient les circonstances qui y produisaient ce surcroît de population et pourquoi cet accroissement et ces émigrations ont-elles cessé avec la conquête de la Sibérie par les Russes?

2. Le Chamanisme qui jusqu'à nos jours predomine chez les indigènes païens de la Sibérie, est-il le même chez tous? ou bien nous présente-t-il des différences selon la famille ethnographique à laquelle appartiennent ses adhérents sibériens?

3. Nous voyons que presque tous les fondateurs de nouvelles monarchies nomades dans l'Asie centrale octroient à leurs sujets leurs codes de lois particuliers. Quels étaient les motifs et le but de ces codifications successives, étant donnée l'uniformité bien connue des coutumes et du genre de vie de ces peuples nomades?

4. Y avait-il avant Djenguis-Khan un peuple ou une tribu du nom de Mongol, ou bien le nom Mongol n'est-il qu'un nom dynastique adopté par Djenguis pour l'empire qu'il a fondé?

5. Quelles sont les preuves en faveur de l'opinion généralement admise que les manuscrits turcs en caractères Ouigours qui se trouvent dans les différentes bibliothèques de l'Europe, soient écrits réellement dans la langue des Ouigours, ces caractères étant employés aussi par d'autres peuples turcs dans le temps auquel les manuscrits en question se rapportent?

6. Les renseignements sur les fêtes annuelles du Turkestan, oriental et occidental, que l'on trouve dans les annales officielles chinoises jusqu'au temps des Thans — jusqu'á quel point s'accordent-ils avec ceux d'el-Birouni sur les calendriers des Kharizmiens, des Soghdiens (et en partie aussi des Tokhars)? En quoi ces calendriers diffèrent-ils de celui de la Perse du temps des Achéménides, aussi bien que de celui des Sassanides?

7. Que savons-nous de l'écriture soghdienne? Quels sont les monuments, où elle s'est conservée? Est-il possible de déterminer, ne serait-ce qu'approximativement, l'époque de son introduction dans la Transoxiane?

8. Jusqu'a quel point peut-on suivre dans les documents historiques les noms ethnographiques de „Sarte“ et de „Tadjik“? Quelles conclusions en pourrait-on tirer concernant la signification primitive et les acceptions successives de ces noms?

9. A quelles causes pourrait-on attribuer la stabilité de la langue néopersane qui du Xme siécle jusqu'à nos jours n'a presque pas subi de changement quelque peu remarquable dans ses formes grammaticales?

10. Les nombreux noms propres élamites qui se sont conservés, nous permettent-ils d'en tirer des conclusions décisives quant à la nationalité des Elamites?

11. Peut-on déterminer d'une manière exacte sous le point de vue ethnographique et géographique les noms „Rutenu“ et „Cheta“, qui dans les inscriptions égyptiennes de la XVIIIme et de la XIXme dynastie sont mentionnés comme les ennemis séculaires de ces deux dynasties?

12. Dans quel jour apparaît dans les inscriptions égyptiennes la population de la Palestine avant l'invasion des Hyksôs?

13. Jusqu'à quel point les rapports mutuels des tribus arabes avant Mahomet peuvent-ils servir à éclaircir l'état politique des tribus israélites du temps des Juges?

14. Les données chronologiques et topographiques fournies par les légendes des monnaies des dynasties musulmanes sont généralement considérées comme plus dignes de foi que celles des chroniques et des autres monuments non officiels: cette opinion est-elle parfaitement inattaquable? et avons-nous toujours le droit de corriger les données des chroniques à l'aide de celles des monnaies?

15. Quelles étaient les raisons qui au commencement du XIme siècle firent cesser subitement le commerce entre l'orient musulman et l'Europe septentrionale, commerce qui florissait sans interruption du VIIme au Xme siècle?

Дозволено цензурою. С.-Петербургъ 16 Марта, 1876 года.
Типографія бр. Пантелеевыхъ. Казанская ул., д. № 33.

An
die k. k. Ungarische Akademie der Wissenschaften, Budapest.

Die für den „Verein für die Kunde des Mittelalters und der Neuzeit" bestimmten Fortsetzungen des so überaus interessanten und instructiven Unternehmens sind durch die Verlagshandlung von F. A. Brockhaus in Leipzig mir zugegangen und habe ich die gewünschten Exemplare in der Sitzung am 25ten d. M. mitgetheilt worden.

Mir erlaube dafür den Dank des Vereins ganz ergebenst auszudrücken, zugleich

mit ausgezeichneter Hochachtung

Professor [illegible]
zur Zeit Vorsitzender des „Vereins
für Kunde des Mittelalters und der Neuzeit"

Breslau, d. 27ten April
1876.

Okt. 1876 ápr. 29.

402.

A berlini „Verein für die Kunst des Mittelalters" Köszöni az arch. kivonatot, nehi megküldött Rád. valaszát.

A Magyar Tudós Társaság t. tag Pesti ügyvéd Urának
T. Cz. Igazgató ságánál

Havonkint 5 ft
Ekás egy évre

Méltóságos Tagtársak! Akadémiánk szolgálatára nekem, hogy azon 60 ft Lakbér-pótlék, melyet mint segédőr a t. Igazgató ság 1874 május 30. ért 15 számú végzése által kirendelt, tartozmány levonása, elvonassék.

Miután egy pótlék Méltóságtok előtt állandóan vala határozva: kérem méltóztassanak abbeli végzésüket közölni

Budapesten 1874 május 1 ón

alázatos

1105/
896

Tekintetes Főtitkár Úr!

Tisztelettel értesítem tek. Főtitkár Urat, hogy Vasmegye Rözönsége
Berzsenyi Dániel Rezervus Költönk tiszteletére születésnap-
jának századik ésperedelője alkalmából f. é. májushó ban
Szombathelyen, és folytatólag 7-én Egyházas-Hetyén, mint Berzse
nyi születéshelyén, emlékünnepet fogtartani, és fölöttlebb ör-
vendene, ha ezen alkalommal a M. T. Akademia küldöt
tét is tisztelhetné.

Fogadja tek. Főtitkár úr kivált tiszteletem
nyilvánítását, melylyel vagyok
tek. Urnak szolgálatnak

Szombathelyen 1876 évi April 30.

alázatos szolgája

Szabó [illegible]

(vármegyei jegyző,
a rendező bizottság elnöke).

408
1876

Okt 1576 maj 1.

408.

Lr.

Mélt[óságos] és Tör[ténetes] Báró Sm[ondi]
ur úrnak, a Szombathelyi egyház
me[gye] érdemes püs[pökének] &c[.]
mege érdemes püs[pökének] &c[.]
a Berzenyi ünnepélyt rendező bi[zott]
[sá]ga
Zalaegerszegen
let.

Szombathelyt.

† A Magyar Tud[ományos] Akadémia kerebeli
czégnek

Mélt[óságos] és Tör[ténetes] Püspök ur.

Április 30-án bátor leszek megjelenő levelem
az e hó 6-án Szombathelyt és Tör-
E. Hegyi tartandó Vas megyei
zetgyi ünnepélyre Május hó 2-án
zetre, azonnal visszam — mindazáltal
dig már akadémiai ülés nem tar-
tatik — értesíteni vala gr. Lónyay
Menyhért akadémiai elnök urat,
hi Budapesten mielőbb visszaállítására
tt Külföldi és vidéki tagtársaink, fel-
vánt. Többeknek felszólalgatnunk, fel-
válasza, † kapott körül, de a felhívásuk
nagyobb részének Május 2-3
ideje tudtára, mert innen Cla-
gyi napra Gregorián Ágost rendes tag-
egy tagtársunk — Külhelyen, arra,
ur személyében — kellő helyen tako
Bell kérnünk, hogy a helyben tako
főtitkár. Nagy János kanonok urral,
mint az Akadémiának rendes tag-
járul, kellő tekintetének az
Akadémia képviselői gyanánt.

Minden esetre igen sajnos, hogy
figyelembe nem vétetett, sőt midőn
Budai hirlap annak emlékezetbe
hozza, akkor is az elsőrendű élettagi
adatnak, egy évtized hézagot akarnak
az Akadémia ugyan már az alap-
szabályaiban tagjai emlékezetébe idézni
vállalt kötelezettségének eleget tett
midőn Berzenyi emlékezetét alig fél
hi beszédével ünnepelte meg, mint
Pólay i azonban egy Berzenyi
szellemi, mely, mint a magyar ének-
le. „A kapott hitbizományi összeg
mélt. vala, hogy országosan ünnepel-
nének.

Maradván teljes tisztelettel

Budapesten, 1876 máj: 4-én

† Az illető I. rendű
magyar nyelv- és szépiro-
dalmányi osztályból

† Körülményei
által jelen
pillanatban
helyben nem
közre

† a legelőkelőbb ajánlkozás

† a legelőkelőbb felhívatnak kiküld

† a legelőkelőbb ajánlkozás

Kívánatosabb

Mélt[óságodnak]

alázatos szolgája

4108

1876

5323
876 sz.

A

Magyar tudományos academia mélyen tiszelt elnöRségének!

Vasmegye Rözönsége ama Regyeletnél fogva mellyel Börzsenyi Dániel Rozsor us Rölö"n R iránt viseltetik, születés napjának százados évi fordulóján folyó évi május 6-án Szombathelyen vagyon-e hó 7-én tagyházas Heltyén mint a nagy Rölö" születési helyén emlék ünnepélyt rendez.

A mélyen tiszt elt magyar tudományos academia a törvényhatóság Rebelében az ünnepély rendezése végett alakult nagybizottság elnökének Szabó Imre nagyos püspök ő méltóságának e tárgyu értesitéséből, az ünnepély megtartásáról már Korábban tudomást nyervén ez alkalommal van szerencsénk a mélyen tiszt elt magyar tudományos academiát a rendezendő emlék ünnepélyre tiszteletel meghivni, egyuttal jelRéni, hogy azon magát Képviseltetni méltóztassék.

Midőn tehát az emlék ünnepély programmját f. alatt Közölni szerencsénk volna, legyen szabad azon reménynünknek adni Kifejezést, miszerint a mélyen tiszt elt magyar tudományos academia

/.

Képviselőit Rozsonus Kölcsön emlék ünnepén, mint örömmel fogadott vendégein Rét tisztelhetni szerencsénk leend.

Vasmegye törvényhatósági bizottságának Szombathelyen 1876 május 3án tartott Rögyülésébol.

Vasmegye Rözönsége nevében

Sennefelder Edmund
alispán.

Érk. 1876 május 5.

421.

1 mell

Berkenyei
Károly

Vasmegye közönsége

1876. május 3-án tartott rendkivüli közgyülésének határozatához képest

Berzsenyi Dániel

születésnapjának századik évfordulóján megtartandó ünnepély részleteinek sorozata:

I.

1876. május 6-án d. e 10 órakor Szombathelyen, mint a megye székhelyén a megyeház nagy termében:

1. **Elnöki megnyitó beszèd**. Szabó Imre megyés püspöktől.

2. **Kölcsey-Hymnus**. Énekli a szombathelyi dalkar.

3. **„Berzsenyi Dániel emlékezete.“** Alkalmi költemény. Irta és előadja Éhen Gyula.

4. **Emlékbeszéd Berzsenyi Dániel felett**. Fábry Pál főgymnasiumi tanártól.

5. **„A magyarokhoz“** Berzsenyitől. Szavalja Balogh Gyula.

6. **Szózat**. Énekli a szombathelyi dalkar.

7. **Elnöki zárszò**.

II.

Május 7-én d. e. 11 órakor folytatólag Egyházas-Hetyén, mint a költő születéshelyén:

1. **Megnyitó beszéd** — a költő születésházába illesztett emléktábla leleplezésével, Kőnigmayer Károly kanonoktól.

2. **Hymnus**.

3. Az emléktábla és a költő arczképének kemenesaljai hölgyek által eszközlendő megkoszoruzásával — **alkalmi beszéd**. Nagy Károly evang. lelkésztől.

4. **„Bucsuzás Kemenesaljától“** — Berzsenyitől. Szavalja Hrabowsky István.

5. **Szòzat**.

Bertalanffy könyvnyomdája Szombathelyen.

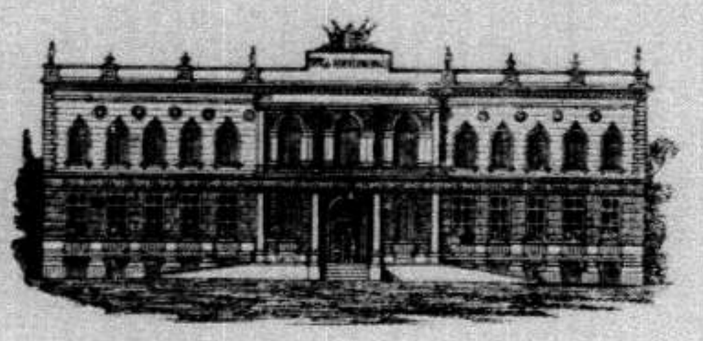

66 sz.

A Nagyteknetű
magyar tudományos akademia!

Ide j. alá kajlitva van szerencsénk egy menházi tagnak a Jeltisztelt akademiához czimzett, aláirt bizottmányhoz beküldött kérvényét és a mellékelt mathematikai és erősitési kérdés megfejtését tartalmazó munkálatát, mint a menházunk tulajdonát, ez utóbbinak szives figyelembe vétel és megbirálás végett, nevezett folyamodónak kérelme folytán ajánlólag tisztelettel bemutatni.

Kelt Budapesten a honvéd-menház bizottmányának 1876 évi April hó 25-én tartott üléséből.

Földvary Albert
alezredes a bizotts elnöke.

Tanlowsky Antal
bizottmányi jegyző

Érk. 1876 május 3-án

414.

6ik értekezlet
1876 május 8.

Értesítik a III. vizsálybiróságot
fakálysértési eljárás végett.
Budapest 1876 május 3.

Kunyadánál
Jólicskán.

Lr

Nagyságos Thun Károly úrnak
mint a magyar Kir. Egyetemi
egyetem Rectorának tiszteletével

Budapest.

Nagyságos egyetemi Rector Úr!

Folyó hó 1-jén kelt becses átiratára
tartalmát közölvén tegnap Com-
gery Árpád akadémiai Másod-
Jegyző úrnál megbízatást vettem
annak tudtulására, hogy az egyetemi
ünnepélyek az Akadémia dísztermében
minden, május 13-án leendő meg-
tartása, semmi nehézségbe nem
ütközik, s ezúttal én már tá-
gondnokkal szükségem van
előlyülési, tudja tiszteletel
vagyok

Budapest 1876 máj: 4 én

Nagyságodnak

alázatos

9.1.8

614

1. Az Erdélyi Múzeum könyvtára v. igazgatóságának.

Kolozsvár.

2. ~~A Teleki könyvtár v. igazgatóságának~~

M. Vásárhely

az 2. Számosköri Pandectes és Anonymi et Zamosii Hist. Rerum Hung.

Prágy az Akadémia

Az ide csatolt 1) három kötet kéziratot, ~~2) két~~ ~~Codex~~ u. m. 1) Számosköri Pars I. et II. "et" 2) Számosköri: "et" 1599–1603," melyeket néhai Toldy Ferencz állítólag egykor 10–12 évvel kölcsönözött volna ki, azon kéréssel van szerencsém az Akadémiai könyöreshez mellem visszaküldeni, hogy a könyvekről a boldogultól való adatot tudomást hozzám visszaküldeni méltóztassék.

Tisztelettel

Budapest, máj. 5. 1876.

alázatos szolg

420
876.

A gr. Teleki könyvtári czimzés igazgatóságának

Maros-Vásárhely.

A Magyar Tudományos Akadémia elnöke, gr. Lónyay Menyhért úr, 1874 dec. 14-iki kelő levelében jóltévő szándékát jelentette ki, hogy a Teleki-Könyvtár, kiegészítő képező számára Akadémia kezelésére, ügyrendszabályai alatt a saját alakú Szarvas-Gézával szerkesztett s mindan könyv czímlapjának kiállítási mélyzatával ellátott, Szerencsés, Szemelvényi, Péczeli Pentateuchi és „Anonymi de Scythia Hist. Regn. Hung." czímű könyvek kivételével, a Könyvtár és az Akadémia közötti, azon közös tárgyalások által szemléltetve, hogy a gr. Lónyay által tett rendelet, kiállítási mélyzatával, a Könyvtárnak átadassék.

Tisztelettel

Buda-Pesten 1876 május 5-én

alázatos

424
876.

A Kolozs-dobokamegyei tanker. tanitó-testület.

93 szám.
1876.

A magyar Tudományos Akadémia Nagyságos
Igazgató-Tanácsához!

Budapesten.

Nagyságos Igazgató-Tanács!

A f. évi április hó 22-én Kolozsvárott elkészült tüzelő szerünkön, de kétnek kétkedő kárpalommal működő tanító-testületünknek is érzékeny károkat okozott. Ekkamondt a tanító-testületnek mindegy kocsit értékel képviselő küldöttsége, mely ősi évi februárius 9-iki gyülésünknek volt eredménye, küldetésünk megvalósítására kövekezőleg ejtett tanácskozásunk is megtisztelődött, mint a küldöttek adatai szolgáltak alapul arra működési kifejtésünk, mely a nepotkozási ügye érdekében testületünk által gyakorolva lett.

Csak igen szerény jövedelmi forrásokkal rendelkező pénztárunk erejét egy ujabb küldöttség szervezni képpe-sek nem vagyunk, s így mivel kellene képviselnünk az eddig kifejtett munkásság sikerét, ha nem kívánnánk a szerény, hogy kerületünk közművelődését jóakaratkeny áldozatokkal előmozdító testületek gyámolítási kötelessége tekintetében tanácskozás tárgyát, hogy a tanítói egyesületek alakítása által elmozdítása, különösen a képesítő vizsgálatra készülő munkásságunkhoz nélkülöz-

bedenül szükséges okból szaporíttathassék.

Ez okból különkedvenk a Nagyságos Igazgató-Ta-
nácshoz a jelen határozatból járulni, miszerint erdőrend-
/" hogy-tekintetből Landerlábodúnknak a f. évi alatt kiszabadul
ide tárd alsóvadalgokban kifejtett közérdekü eljárása s le-
kintetből arra nézve, hogy Landerlábodúnkat és-
le-: a magyar Tudományos-Akadémia kiadványainak,
nagy tagsági arra kiadványok közül a közismeretek ter-
jesztésére szolgáló könyveknek 1-1 példányával Lan-
derlábodúnkat megajándékozni s ezen nagy becsü adomány
által könyvtárunk ujból szervezésére előzgalmi ke-
gyeskedjék.

Mely alázatos határozatunk előterjesztése után
Tokaji kiküldöttünk kifejtésével maradunk, Kolozsvárt,
a „Kolozs-Dobokamegyei Lander. Tanitó-testület" má-
sodik évi 1876 évi, április hó 29. én tartott
ülésében

alázatos szolgái:

Paal Ferencz
a Landertől elnöke,

Fiala Endre
a Landertől titkára.

KOLOZS-DOBOKAMEGYEI TANKER. TANITÓ-TESTÜLET

Érk. 1876 máj: 6-án.

426.

A Kolozsvárabeszterczei Lemiró Helyettes,
Négyes Könyvvára Helyre állítása
Negyes akad. Kiadmányokra
Kér.

493
162 Ad.

162
1876. Véleményre átadatnak az
állandó Könyvvári Választmány-
hoz.
Kelt Nagy-Szeben, az Ala-
démia 1876 máj. 29-éről
tartott ülésből
Kiadva
Arany László
főtitkár

1876

Nem

A KOLOZS-DOBOKAMEGYEI TANKERÜLET TANTESTÜLETÉNEK ALAPSZABÁLYAI.

A tantestület czélja.

1. §. A „Kolozs-dobokamegyei tankerület“ területén müködő nép-, felső nép-, polgári iskolai, tanitó és tanitóképezdei tanitók, s illetőleg tanárok a nmélt. vallás- és közoktatásügyi ministerium által 1872. évi szept. 2-án kibocsátott szabályrendelet értelmében tantestületté alakulnak, s illetőleg eddig „Kolozs-dobokamegyei néptanitók egylete“ czimen fönnállott egylet, minden vagyonának átvivése mellett, ily tantestületté alakul.

2. §. A tantestület alakulásának és müködésének czélja:

a) a családi és iskolai nevelés, illetve tanitás előmozditására tartozó ismeretek gyarapitása, a tanitási módszer megvitatása s a nevelés- és oktatástan helyes elveinek a tanitók és a mennyire lehet a szülők közötti átalános terjesztése; mely czélból közgyülések, értekezletek és nyilvános vitaestélyek rendeztetnek s a tantestület — a mennyire lehetővé teendik a körülmények — szaklapot ad ki a családi és iskolai nevelés- és oktatás tökélyesbitésére; a tantestület székhelyén meglevő könyvtárt gyarapitja, s ugyanott állandó olvasó helyiséget tart fönn;

b) az iskola belső élete tökéletes kifejlesztésére tartozó iskolai rendtartás és fegyelem gyakorlását illető tanulságos értekezések tartása, s ily tárgyu dolgozatoknak pályadijakkal jutalmazása; mintatanitások rendezése;

c) a tanitási eszközök javitására, szaporitására és terjesztésére czélzó véleményes javaslatok megállapitása s ennek eszközölhetése végett a testület székhelyén egy állandó taneszköz-tárlat szervezése;

d) a tankerületben székelő népnevelési intézetek müködését figyelemmel kiséri, s azok fölvirágzását erkölcsi, de a mennyiben lehet anyagi támogatás által is elősegéli; főleg törekedni fog gyermekkertek, szeretetházak, ipariskolák s egyéb közhasznu népnevelési intézetek létesitésének legalább közvetett előmozditására;

e) az országos tanitói testület körében magát képviselteti, s ennek munkálkodását előmozditandja;

f) hatni fog a néptanitói állás emelésére s a népoktatási tanintézeteknél müködő tanerők sérelmeinek orvoslása végett — tehetsége szerint — az illető helyeken közbejárand;

g) tehetetlenségre jutott tanitók, a tanitók özvegyei és árvái sorsa javitására tehetsége szerint közrejárul;

h) munkálkodásának eredményeit egybeállitja és közrebocsátja.

A tantestület tagjai.

3. §. A tantestületnek vannak: rendes, alapitó, pártoló és tiszteletbeli tagjai.

4. §. Az alapul szolgáló miniszteri szabályrendelet értelmében a tantestületnek hivataluknál fogva kötelezett rendes tagjai a Kolozs-dobokamegyei tankerület területén levő állami és községi nép-, felsőnép- és polgári iskolák tanitói, a kolozsvári állami tanitó- és tanitónő-képezdék minden tanára, tanitói és tanitónői, valamint a kerület első- és másod tanfelügyelője. Ezeken kivül beléphetnek a rendes tagok sorába a tankerület területén létező kisdedóvodák és gyermekkertek vezérlői, valamint a tankerületbeli felekezeti s engedélylyel biró magán népoktatási tanintézetek önként ajánlkozó minden tanitói, tanitónői és tanárai.

A rendes tagok tagdij fejében évenként 1 forintot tartoznak a tantestület pénztárába fizetni.

Hivataluknál fogva a belépésre nem köteles, de erre jogositott rendes tagok ezen tagdij fizetése tekintetében három egymásután következő évre kötelezik magukat, melynek lejárta után jogukban álland a kötelezettséget ismét 3 évre megujitani, vagy a tantestület tagjai sorából kilépni.

Azon rendes tagok, kik hivatalaknál fogva köteles tagjai a tantestületnek — a miniszteri szabályrendelet értelmében — a közgyülésekre és köri értekezletekre utazás alkalmával a községi s illetőleg állami pénztárból mérsékelt utiköltséget s a gyülés tartamára naponként 1 frt napdijt nyernek. Azonban a tantestület oda fog müködni, hogy az utiköltséget és a napdijt a felekezeti iskolák elöljáróságai is kiszolgáltassák a tantestület gyüléseire és köri értekezletekre utazó tanitóiknak.

A rendes tagok a közgyüléseken és köri értekezleteken szólási, inditványozási és szavazási joggal birnak, s a tisztikar tagjai csak a rendes tagok sorából választhatók. Ellenben ugy a közgyülésekre, valamint az illető kör értekezleteire tartozik minden rendes tag megjelenni; megnem jelenését a tag csak halaszthatlan hivatalos teendők, betegségi vagy családi sulyos körülményből folyó esettel igazolhatja. Az el nem fogadható ok miatt meg nem jelenő tag, a rendes köri gyülés, vagy rendes köri értekezlet minden elmulasztott napjáért 2 frtot köteles a tantestület pénztárába befizetni, melyet a testület szükség esetén biróilag is behajthat. Azonban az olyan felekezeti tanitók, a kik nem kapnak uti költséget, a birság fizetése alól fölmentendők.

5. §. Alapitó tag lehet bárki, ha egyszer és mindenkorra készpénzben legalább 10 frt alapitványt tesz le a tantestület pénztárába. Az alapitó tagok, a tisztviselőkké választhatás kivetelével, a rendes tagokkal mindenben egyenlő jogokkal birnak. A „Kolozs-dobokamegyei néptanitók egyletének“ alapitó tagjai ezen tantestület alapitó tagjai sorába, minden újabb fizetési kötelezettség nélkül, fölvétetnek.

6. §. Pártoló tag lehet mindenki, a ki három évi kötelezettséggel évenként legalább 1 frtnyi pártoló-tagsági dij fizetésére kötelezi magát. A pártoló tagok a kör- és közgyülésekben hozzászólási és inditványozási joggal birnak, de nem szavaznak s nem választhatók.

7. §. Tiszteletbeli tagokká a közgyülés által oly egyének választhatók, kik a népnevelés terén átalában, avagy ezen tantestület érdekében kiváló érdemeket szereztek. A tiszteletbeli tagok jogai egyenlők az alapitó tagok jogaival. A „Kolozs-dobokamegyei néptanitók egyletének“ tiszteletbeli tagjai a tantestületnek is tiszteletbeli tagjául tekintetnek.

A közgyülésről.

8. §. Rendes közgyülés évenként egyszer — lehetőleg az őszi hónapokban — tartatik. A közgyülés idejét és helyét a választmány határozza meg s az elnökség hivja egybe és a rendes tagokhoz különkülön meghivásokat intéz, de a meghivást a tankerület közlönyében, a „Néptanitók Lapjában“ s a kolozsvári hirlapokban is közzéteszi.

Sürgős és fontos ügyek elintézése végett az elnökség a választmány határozata, vagy 20 rendes tag indokolt s a választmány által helyeselt kivánságára — a tárgy közlése mellett — rendkivüli közgyülést tartozik egybehivni, ezen rendkivüli közgyülésre megjelenő tagok azonban a napdijhoz igényt nem tarthatnak.

9. §. A közgyülés tárgyai a következők:

a) a tantestületet a tankerület helyi vagy fekvési viszonyai szerint, körökre osztja föl;

b) a választmány által előterjesztett ügyrendi szabályzatot megállapitja;

c) a választmány által teendő jelentésből tudomást szerez a körök és a választmány egy évi müködéséről s a tantestület anyagi állapotáról és az ezen jelentés folytán szükségessé váló teendők iránt határoz;

d) a 2. §. a, b, c, d, e, f pontjai értelmében kitüzött kérdések, s ezeken kivül a választmányhoz a gyülést megelőzőleg 14 nappal irásban beadott inditványok fölött szóval, vagy irásban értekezik s határozatokat hoz;

e) a körök munkálkodására vonatkozó adatok nyomán ezen munkásság minél sikeresebbé tétele ügyében tanácskozik s a körök munkálkodásának, az alább kijelölendő alapon, elvies irányt ad;

f) a pénztári számadásokat felyül vizsgálja;

g) az országos tanitói testület közgyülése elébe terjesztendő inditványok és véleményekről tanácskozik, s gondoskodik arról, hogy tantestületünk az országos tantestületi gyülésen képviselve legyen;

h) megválasztja a tantestület tisztviselőit és a választmány tagjait.

10. §. A közgyülés, ha annak határideje a 8. §. szerint kellő időben és módon közhirré tétetett — minden esetben határozatképes. A kérdések szavazással döntetnek el; szavazatok egyenlősége esetén az elnök szavazata dönt. 10 tag kivánságára névszerinti, 20 tag kivánságára titkos szavazás rendelendő el. A tiszteletbeli tagok, a tisztviselők és a választmány tagjai azonban minden esetben titkos szavazás utján választatnak.

A körök értekezletei.

11. §. A tantestület mindenik tagja köteles a közgyülés által meghatározott körök valamelyikébe belépni.

12. §. Minden kör, a kör területén általa megállapitott helyen, évenként legalább kétszer gyülést tart.

13. §. A kör ügyeit, a kör tagjai által a rendes tagok sorából titkos szavazással egy évre választott elnök és jegyző vezetik.

14. §. A kör gyüléseinek teendői:

a) a közgyüléstől nyert irányelvek szerint ügyrendjét megállapitja:

b) gyülése helyén levő népokt. tanintézeteket meglátogatja, s ott, vagy a rendes tanitó oktatását hallgatja meg, vagy a gyülésileg meghatározott tantárgyakból bármely tagja által próbatanitást rendez s azon igyekszik, hogy néhány gyülés alatt a törvényben foglalt minden tantárgy tanitási példája előkerüljön;

c) a meghallgatott tanitás fölött biráló véleményt mond, melynek a személy iránti kiméletességgel tárgyiasan kell folyni;

d) értekezik az iskolai fegyelem gyakorlati módja fölött, s igyekszik azt javitni és egészen erkölcsi alapokra fektetni;

e) az iskolai életből, valamint a tanitás köréből vett, különösön az egyes tantárgyak tanitási módszere körül szerzett tapasztalatokat egymással közlik, s az eljárási módok javitásáról egymást kölcsönösen fölvilágositják;

f) a kör — a mennyire lehetséges — könyvtárt szervez, mely egyszersmind népkönyvtárul is szolgálhat;

g) működése eredményét a választmány elé jelentés alakjában legfellebb 14 nap alatt felterjeszti.

A központi választmány.

15. §. A központi választmány a tantestület tisztviselőiből, s ezeken kivül a közgyülés által egy évre választott 20 tagból áll, kik közül 5 az alapitó- 15 pedig a rendes tagok sorából választandó.

16. §. A választmány minden hónapban egyszer a tantestület székhelyén Kolozsvártt rendes gyülést tart; rendkivüli gyülést az elnök a szükséghez képest bármikor hivhat egybe. A választmány gyülései az egylet tagjaira nézve nyilvánosak, de öt tag kivánatára zárt ülés tartandó.

17. §. A választmány teendői a következők:

a) megállapitja ügyrendjét, s tagjai köréből a szükséges szakosztályokat megalkotja, a melyekbe azonban nem választmányi tagok is beoszthatók;

b) végrehajtja a közgyülés által hozzá áttett határozatokat;

c) alapitó- és pártoló tagokat gyüjt, jövedelmi forrásokról gondoskodik, szervezi az egylet helyiségét, könyvtárát s az állandó tanszer-tárlatot;

d) intézkedik az egylet közlönyének szerkesztése s kiadása tárgyában, s a szerkesztést ellenőrzi;

e) utalványozza a kiadások fedezésére szükséges költségeket, s a pénztári számadásokat megvizsgálja;

f) minden erejéből oda hatni törekszik, hogy a tantestület czélja valósuljon. E végből a köröket s az egyes tagokat munkásságra serkenti, felolvasásokat, nyilvános vitaestélyeket, rendez, s a tantestület működését minden irányban előmozditja;

g) a köz- és körgyülésekre meg nem jelenő tagok igazolványait átveszi, s azok fölött határoz: az indokolatlan mulasztásokért fizetendő dijakat behajtja;

h) a tagok között a tantestületi ügyekből esetleg fölmerülő viszályok tárgyában biráskodik, s ha szükségesnek találja, a viszály eldöntését az 1868. LIV. t. cz. 9-ik czimének III-ik fejezete értelmében alakult s eljáró választott bíróságra bizandja;

i) a tartandó közgyülés ügyrendjét elkésziti s a szükséges előkészületeket és kellő intézkedéseket megteszi; ügyel arra, hogy a közgyülés elé kerülő kérdések az iskolai élet minden ágát rendben érintsék, önkéntes vállalkozókat biz meg a közgyülésen, a kitüzött kérdések fölött szóbeli vagy irásbeli értekezések tartására, a közgyülés elé terjesztés végett beadott inditványokat véleménnyel kiséri;

k) minden rendes közgyülés elé a tantestület egy évi működése eredményéről s a szükséges tennivalókról tüzetes jelentést s illetőleg javaslatot terjeszt;

l) az időközben megüresült tisztviselői állásokat — a közelebbi közgyülésig — ideiglenesen betölti.

18. §. Érvényes határozat hozatalra a választmányi tagok összegéből legalább 12 tagnak jelenléte szükséges.

19. §. A választmány a vitás kérdéseket szavazás utján dönti el; szavazatok egyenlősége esetén az elnök szavazata dönt; öt tag kivánságára titkos szavazás rendeltetik el.

A tantestület tisztviselői.

20. §. A tantestületnek a rendes tagok sorából titkos szavazás utján a közgyülés által egy évre választott következő tisztviselői vannak: egy elnök, egy alelnök, egy titkár, két jegyző, egy pénztárnok, egy könyvtárnok s egy tanszer-tárnok.

21. §. Az elnök elnököl a köz- és választmányi gyülésen, őrködik az alapszabály megtartása fölött, pénztárvizsgálatokat tart, s a tantestületet a hatóságok előtt képviseli; a tantestület kibocsátványait aláirja. Az alelnök szükség esetén mindenekben helyettesitheti az elnököt, ezenkivül kiváló tiszte a választmány által rendezendő felolvasások s nyilvános vitaestélyek vezetése.

22. §. A titkár fogalmazza a tantestület mindennemü kiadványait, az előterjesztéseket s az évi

jelentést vezeti, a levelezéseket s a szakbizottságok jelentéseit átveszi; kezeli a tantestület irattárát és pecsétjét s a választmány üléseiben előadói minőségben szerepel.

23. §. A jegyzők fölváltva vezetik a köz- és választmányi ülések jegyzőkönyveit; a jegyzőkönyvi kivonatokat az illetők kezeihez eljuttatják, s a titkárnak az ő hivatalos tendőiben segélyére állanak.

24. §. A pénztárnok — a választmánytól nyerendő utasitás szerint — kezeli a tantestület pénztárát, a tagdijakat s egyébb járulékokat beszedi, az utalványozott kifizetéseket teljesiti, a pénztár állásáról a választmány elé minden hónapban jelentést terjeszt, évi számadását pedig a rendes közgyülést megelőző választmányi gyülésnek beterjeszti.

25. §. A könyvtárnok, a választmány által megállapitandó szabályzat szerint, kezeli a tantestület könyvtárát, a megszerzendő könyvek és lapok iránt a választmány elé véleményt terjeszt; ő az állandó olvasó-helyiség gazdája is, annak szerelvényeit bevásárolja, s leltár mellett kezeli.

26. §. A tanszer-tárnok, a választmány által jóváhagyandó szabályzat értelmében őrizi és kezeli az állandó tanszer-tárlat tárgyait, a megvásárlandó tanszerek ügyében a választmány elé jelentést terjeszt, buzgolkodik a tanszer-tárlatnak gyüjtések és ajándékozások által gyarapitása ügyében, a szakjához tartozó kérdésekben a választmányt és a közgyülést tájékozza s különösen a közgyülés alkalmával az ujabb tanszerek megismertetése czéljából nyilvános ismertetést tart.

Az alapszabályok módositása és a tantestület feloszlása.

27. §. Az alapszabályok a közgyülésen általános szótöbbséggel csak az esetben módosithatók, ha az inditványozott módositvány szövege az e czélra összehivandó közgyülést 30 nappal megelőzőleg a rendes-, tiszteletbeli- és alapitó-tagokkal közöltetett. A közgyülésnek az alapszabályok megváltoztatását tárgyazó határozatai foganatositás előtt a nmélt. vallás- és közoktatásügyi ministeriumhoz fölterjesztendők.

28. §. Miután a tantestület az 1868. XXXVIII. t. czikk 147-ik §-nak értelmében jön létre, s tartatik fön, annálfogva a tantestület feloszlása csak az esetben mondható ki, ha a törvényhozás netalán ujabb intézkedései az érintett törvény megváltoztatása által ez irányban is másnemü alakulást tennének szükségessé.

29. §. Föloszlása esetén a tantestület minden vagyona a tankerület népoktatási czéljaira fordítandó, e tekintetben az utolsó közgyülés szótöbbséggel határoz.

Kelt a Kolozs-dobokamegyei néptanitók egyletének, 1875. évi április 15-én Kolozsvártt tartott rendkivüli közgyüléséből.

PAAL FERENCZ,
egyl. elnök.

KOZMA JÓZSEF,
egyl. titkár.

26,344. szám.

„A fennebbi alapszabályok oly hozzáadással hagyatnak helyben, hogy ha a tanitó-testület az alapszabályokban megjelölt feladatától bármi tekintetben eltérne, a kir. kormány a testület müködését azonnal felfüggesztheti s vizsgálat után, ha arra ok találtatik, végkép fel is oszlathatja.“

Budapest, 1875. évi október hó 28-án.

P. H.

Vallás- és közoktatási m. kir. minister:

TREFORT.

Ny. Gámán J. örök. Kolozsv.

Lt

1. A Magyar Királyi államvasutaknál
2. A Kassa-Oderbergi C. Kir.
Szab. Ujfalu-Darkaújfalu
Igazgatóságánál Buda-Pest.

Tisztelt Igazgatóság!

Hanzken Miksa úr, a M. Tudományos
Akadémia rendes tagja, a magyar
állami földtani intézet igazgatója,
az Akadémia és a m. kir. termé-
tudományi társulat részéről egy
„Magyarország földtana" című tudo-
mányos munka írásával kívánván
megjelenése előtt szándékozik a
jelen évi nyár folytán az ország
Karpáti felsőbb vidékein gyakorlatokat tenni.

Ezen tapasztalt szívességénél
fogva, melyhez a hazai közlekedési
és társulatok az ily tudomá-
nyos kirándulásokat eddigelé
mindenkor előmozdítani
készek valának: felkérem a
Magyar Tudományos Akadémia ne-
vében a tisztelt Igazgatóságot,
hogy Hanzken úr részére egy
a magyar államvasutak Budapest-
1-szeri } miskolci vonalára
2-szori } a kassa-oderbergi vonalon
szóló, egy 1876 julius, augustus
szeptember hónapjaira folyó
évi ötvenes szabadjegyet
kiszolgáltatni, s kézbesítés végett
hozzám Rüldeni mérnök úrnálc.

Maradván kitűnő tisztelettel

Budapest 1876 május

A tisztelt Igazgatóságnak

alázatos szolgája

436

1876.

Tekintetes Pölitkári hivatal!

A magyar tudományos Akademia könyvkiadó Bizottságának f. é. március hó 5én kelt s. f. alatt ide mellékelt értesítése alapján, a melyben „Magyarország földtana" czimü munkám kiadatására vonatkozó, megtett intézkedések közlése mellett, a kárpátokra az e czélból teendő kirándulásaimhoz szükséges ajánló levél s szabadjegy elnyerése végett a Tekintetes Pölitkári hivatalhoz utasit; bátorkodom a Tekintetes Pölitkári hivatalhoz azon kérelemmel járulni, szivesked jék részemre egy ajánló levelet kiállitatni, valamint a magyar állami és kassa-oderbergi vasutak igazgatóságaitól a Budapest-rutkai és kassa-oderbergi vonalokra szóló és a f. é. julius, augusztus, szeptember hónapokra érvényes szabadjegyeket kieszközölni.

Kelt Budapesten 1876 é május hó 6án

Maradván kiváló tiszteletttel

alázatos szolgája

Hanelken Miksa

akad. rendes tag

Érk. 1876 máj: 8.

436.

Hantken

A szabadjegyzés elbírálásáról
szóló máj: 26.
kiadott levelét
megtettem 30
/9.

MEGHIVÓ,

az 1876. május hó 10-en déli 12 órakor

VIZKELETY FERENCZ

néhai egyetemi tanár felett

DR. CHERNY JÓZSEF

az egyházjog ny. r. tanára által

az egyetem központi épülete új szárnyának II-ik emeletén VII. sz. termében

tartandó

EMLÉKBESZÉDRE.

Budapest, 1876. Nyomatott a m. kir. egyetemi könyvnyomdában.

Ő. 1876 május 8.

437.

A többi példány ma ad
ülésen kiosztandó.

709.
M. E.

Nagyméltóságu Elnök Ur!

A közös ügyek tárgyalására kirendelt Delegatiok folyó évi május hó 15-ik napjára Budapestre hivatvan összejönnek, van szerencsém Nagyméltóságodat a közös Külügy miniszter úr megkeresése folytán tisztelettel felkérni, miszerint az osztrák Delegatio számára a magyar tudományos akademia palotájában a megkivántató helyiségeket ezen évben is átengedni sziveskedjék.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem nyilvanitását.

Budapesten, 1876. május hó 7-én

Lipthay

740
1876

Nagyméltóságu gróf Lónyay Menyhért,
országos belső titkos tanácsos urnak, mint a magyar tudományos akademia elnökének.

Budapesten.

440

1876

Nagymeltóságú gróf s akademiai elnök úr
Kegyelmes Uram!

A m. tudományos Akademiának f. é. April 2ik napon tartott igaz-
gatósági ülésében 1000 frám alatt koron, s Excellen-
tiád által velem közlött abbeli határozatát, melly-
szerént a m. évi Ügyrédi Költségi egyszékemben Lucia Ösp-
ges. – kivévén a' Másorosfalvi sperben megitélt 1000 for. – melly
erano bőrebb felvilagositas adandó – a' mulasra nézve
Kegyelmes utalvánnyozni, sőrőre nézve pedig az akade-
miai elnöbeget megbizni méltóztatok, hogy Akade-
miának Ügyészével való Viszonya rendezése eránt
javaslatot terjeszteni elő; – van szerencsém Excellentiád-
nak f. ho 5ik napon értesíteni s az akkor vett kegyes
meghagyásánál fogva alázattyelen nézetemet alázatosan
előterjeszteni: hogy az Akademiának Ügyészével
való Viszonya sőrőre alkj rendezésének, mikép az
Ügyésznek ezentúl rendes fizetése mellett, az itt előfor-
ló akademiai peres és nem peres ügyekben felmerülő
ügyvédi kiadások és irodai költségek fedezésére, minek
az egyszeri v kivételes birói v ügyészi bélyeges v bé-
lyegetlen Másolatok kiadványok kivonatok, aláirási s
egyéb hitelesitések, kocsibérek porto s egyéb levelezési
költségek, – kivévén a' peres v zárlati birosági és
végrehajtási ügyekben felmerülhető bélyeg s illetékek
valamint egyéb becslési kiadásai s kivételi illetéke

Kel

Ker és költségekben – egy évi átalánnyá lehetne megállapítani, mely a' három utolsó évi kiadások költségszámlái ker. évenkénti közepszámmal tán negyvenöt forintban lenne meghatározható' s az ügyészek egyidejüleg felelni tartoznának fizetésével évnegyedenként kimutatásokkal, miből-ez nap kiadásokat fedezhetnék. –

Ezen igénylésem tekintetes Akadémiai Elnök Urad és az akademiai igazgató tanácsnak kegyes elhatározása alá terjesztem. –

A Márton-féle ügyben megjelölt százforintnyi költség re vonatkozólag bátorkodom felvilágosításul csak annyit megjegyezni: hogy akkor 1000 f.-nyi követelésnek végrehajtásilag eladott Strabár Dániel-féle Szelevényi birtok árverésében az akademiának jutott és kifizetett részletbe, részint pedig a Márton Jánosné végrendeleti hagyomány által eddig az akademiai pénztárba befizetett ezer forintnak mint a' budapesti k. törvényszék ii. alatti végrehajtási folyamodványomra végzett végrehajtásilag eladott Végh-féle kertem fölhagyott – és az eddigi foganatosítás szerint, csak az eddigi és az ekként felmerülendő végrehajtási költségek fognak birói lag megállapíttatni, s a' végrehajtási alapból – a fenmaradt tőkehátralékkal együtt megtérítessenek.

Midőn tehát az edig előterjesztésekre néve Excellen
tiád's az akademiai igazgató tanácsnak Hegyes Uraságának
Kitérném, mély tisztelettel Maradok

Excellentiád

alázatos szolgája
Hirka József
akadémiai

Érkezett 1876 máj. 10. án.

441.

Nagymélóságú

Gróf Lonyay Menyhértnek

a' M. tudományos Akademia elnöke

Ő Excellentziájához

Kinka Béke akademiai ügynöktől

Vélemenyes jelentése

az akademiának ügyében

Vel való Viszonya – tekintetben

Dése Tárgyában. –

Kivonat

a M. T. Akadémia 1876 apr. 2-án tartott 1gaz. gatósági ülésének jegyzőkönyvéből.

16. Szintén gr. Károlyi György ig. tag ő nga jelenti, hogy ugyanazon bizottság a Hinka József akadémiai ügyész által kifizetés végett benyujtott 659 ft 92 kr-ra terjedő ügyvédi számla megvizsgalására is kiterjedvén küldve: a bizottság véleménye az, hogy bár e számlában több olyan tétel fordul elő, melyeket fizetéses ügyészi hivatalból, és így díj nélkül tartozna teljesíteni; de tekintve az ügyész mérsékelt fizetését, s hogy ezre nézve eddig szabály nem volt, ezeket a multra nézve nem lehet kinem fizetni. Jövére a Márton féle nyert perben bíróilag megitélt 100 forintot, mely iránt előbb az ügyésztől felvilágositás kérendő. Jövőre nézve a bizottság ezélszerűnek vélné egy intézkedni, hogy az ügyész, habár. t. díja emelésével, köteles legyen a rendes teendőit hivatalból végezni.

A bizottság véleménye helyeslessel fogadtatván, a számlán kitett összeg, 100 ft kiván, mely iránt az ügyész adjon bővebb felvilágositást, utalványoztatik. jövőre nézve pedig az elnökség megbizatik, hogy az Akadémiának ügyészével való viszonya rendezése iránt terjeszszen elő javaslatot.

Kiadva
Arányi Lónyai
főtitkár.

Megvan gf Lónyay Menyhért akad. elnök urnak.

328

16 Ly

Tekintetes Királyi Törvényszék. Szabad kir. Pest városa Törvényszékének 1871. május 1-én 41062 sz. alatt kelt ide hozatott beadványa alakban azt és a 1870 k. évi ítélő táblának 1872 évi február 21-én 2807/1 sz.a. hozott D) alatti határozatával helybenhagyott ítéletével néhai Meszlényi Márton János özvegyének végrendeleti örökösei, névszerint Sárossy Mihályné szül. Cserny Amália, Cserny Adolf, Kálmán Sándor és Lőrinc, úgy Bereczky Zoltánt, mint első rendű - továbbá néhai Turbényi Lajos természetes és törvényesített gyámja Rabár Mária, mint második rendű alperesek 300 db a. k. arany, annak 1856. január 1-től a kifizetés napjáig folyó 5% kamatai természetben, nem különben 100 ft perköltségnek örökösöket együtt - és pedig első rendű alperes 29/21 második rendű alperes pedig 4/21 részben lendő" ügyvédi megbízásában lett felperes magyar tudom. Akadémia javára elmarasztalva.-

A kir. ítélő táblai ítélet - mikben a reá vezetett hivatalos megjegyzés tanúsítja - jogerőre emelkedett; - alperes akkénti elmarasztalása - jogerőre emelkedett; - alperes akkénti elmarasztalása folytán végrehajtás alá vétetett, végrehajtási árverés 1873 évi szeptember 11-én tartatott meg; így:

1-ör másodrendű alperes lefoglalt a reá eső 1/21 részben tőkét - melyből a C. alatti végzés tanúsága szerint 14 6/21 db aranyat tevő valamint annak lejárt kamatait s az őket terhelő 4 ft 76 krajczár perköltség részleteket, mi több ugyancsak ő fizetése be az első rendű alperesnek terhelő 283 13/21 db a. k. arany tőkének 1871 április 30-ától - 1875. július 15-ig lejárt 5% kamatait; -

2-or Első rendű alperesek azonban tartozásuk törlesztésére ezek következő fizetésekben vettek:

a) 1875. június 10-én fizettek . . 500 frt

melyből első sorban levonván a 100 frnyi perköltség részek tőkéjük első részét . . . . 95 a 24 kr.

maradt . 404 ft 76 kr.

melly összeg aranyokra átszámítatván tesz a D alatti igazolás 27 évnyi napi árfolyam szerint . 76 4/5 db.

b) 1875. évi sept. 11-én ismét fizettek 500 frt, melyet az E alatt igazolt 5 ft 30 krnyi árfolyam mellett tesz . . 94 4/5 db.

összesen . . 171 3/8 db #

felperes m. tud. akadémiának másodrendű alperesellenében kövesztése megszünt, első rendű alperesek ellenében azon-

ban még következő követelése van:

a) tőkében 285 $\frac{15}{21}$ vagy . 285 5/7 dbH

b) camat 1856 január 1-től
1871 április 30-ig, vagyis annapig,
melyről kezdve 1873 jul. 15-ig - a fen.
tebbiek mint második rendű alperes fizetés
15 év. 4 hóra járó 5% kamatja ter 222 4/7 dbH
ebből levonva a kiét írba befizetett és
együtt véve . 171 5/8 dbH
marad 50 7/8 dbH

S 285. 5/7 dbH tőkének 1873 julius 15-től
a kifizetés napjáig tovább folyó 5% kamatai
mindhogy elsőrendű alperesek ezen határidőhöz tar-
tozásukat befizetni vonakodnak.

Ennél fogva a M. Tudom. Akadémia perben val.
lott rendes ügyészé által ama kérelemmel járul
a tek. kir. cs. f. törvényszékhez, mi szerint arról
és B. alatti iratok alapján néhai Meszlényi Márton
Sándor özvegyének végrendeleti örökösei: névszerint Ná-
ssay Mihályné szül Csernyés Amália, Csernyes Ad-
olf, Zsófián, Sándor és Lőrinez, egy Bereczky Jolán-
ka ingatlan vagyonára, jelesen: a szelevényi 23. számu
tjkben 3. 4. és 6 sorsz. a 1 nemesi birtokra 4 t. sor 255 hr.
sz. a. szőlőre, valamint a szelevényi 16. sz tjkben 1-13 sor
sz. a. 56. és 1 ház számu I nemesi birtokra a kielégítési
végrehajtást 285 5/7 db cs. k. arany tőke, ennek 1873. jul.
15-ig még hátralékos 50 7/8 db. a k. arany kamata, vala-
mint 1873 jul. 15-től a kifizetés napjáig tovább folyó 5%
kamatai, nem különben ajelenleg okozott u. m.

1) Jelen kiadvány szerkesztése . — .	30 kr —
2) Tíz példányban másolása és felszerelése	30 kr —
2) Bélyege . . .	12 kr 50
együttvéve .	90 kr 50.

s még felmerülendő költségek erejéig a m. tudom.
Akadémia javára elrendelni és a végrehajtási zálog-
jognak a pp rdtás 359 §-hoz leendő bekebelezhetése, il-
letőleg a már bekebelezett zálogjogokhoz a végrehajtási
minőség feljegyzésének elrendelése, valamint a végrehajtá-

d 67 II

si fogalalás és beesléssel az Akadémia tőrti ügyére vag
helyettese közbenjöttével teendő fogyanasztítatása ügy.
ében a Pannonzsámártoni kir. járásbíróságod, mint elrendelő
végrehajtó ságos megkeresni méltóztassék. Tisztelettel Budapest
1875. febr. 20. Gr Lónyay menyhert mint a M. Tudom.
Akadémia elnöke.

* néhai Meszlényi Márton Jánosné Csep.
nyus Katalin örökösei ellen 285 5/7 d. o. kir.
arany és járulékai erejéig elrendelt végrehajtás
foganatosítása iránti megkeresvénye 1440 szám alatt
a budapesti Kir. Járásbíróság Polgári Törvény-székének

Végzés

Ezen elrendelt végrehajtás foganatosítása ille-
tőleg az ingatlanság tartozékainak a magyar ki.
rdományos Akadémia ügyvéde közbenjöttével Fel.
becslésével Dóka Elek Pannonzsámártoni kir.
bírósági végrehajtó a végrehajtási Törvény II. és III-ad
példányai kiadásával jelenlegi kötelezettségnek
megbízatik. Miről Klinka József budapesti
ügyvéd (:l. IV. Sóház 4. sz. a.) felperes érte.
sítendő. — Pest Pannonzsámártoni 1876. április 7-én tar.
tott ülésből Krom s.k. kerületi jegyző. (pk)

másolat 14140/876

Br Lónyay Menyhértnek mezőlényi Márton és társai elleni.

Végzés

folyamodó részére az eredőben beszerzett 1871. május hó 1-én 41062/70 sz. a. kelt sz. kir. Pest város tanácsi s az ott helybenhagyó 872 január hó 30-án 28071 sz. a. kelt jog erős IIdik bírósági ítélet alapján 285 3/4 db. a. h. arany tőke, ennek 1870. jul. 15-ig még hátralékban 50 3/4 db a. h. arany tőkeösszeg után 1870 jul. 15-től a kifizetés napjáig tovább folyó kamatai erejéig 57 f 50 kra mérsékelt s a meg felmerülendő költségek erejéig a kielégítési végrehajtási néhai Mezőlényi Márton Jánosné özvegyének végrendeleti örökösei nevezetesen Nánássy Mihályné, szül. Csernyus Amalia, Csernyus Adolf, Csernyus Kálmán egyi - Csernyus Lőrinet, Csernyus Sándor szabolcsmegyei új fejértői és Berczely Jolánka, Eliássy Gyuláné váczi lakosok ellen, a benn említett ingatlanra vagyonára, jelesen a szelevényi 22 ajtóban 3-ik és 6. sor sz. alatt I nemesi birtokra 4 f 1 sor 353 hr sz. a. szőlőre, valamint a szelevényi 16 sz tabéji részben 1-13 hr a. 5-6. és 1 hr. számu I nemesi birtokra elrendeltetvén, annak a Ferenczv. 8 száma értelmében a m. tudom. Akadémia tiszti ügyészsége vagy helyettesének közbejöttével leendő foganatosításának czéljából a Kecskeméti kir. törvényszék mint dologi bíróság a IIik s IIIdik végrehajtói zálogjogának a pótlás 359. §-ához leendő bekebelezésével egyidejüleg a Pumpfermünzbrunni k. j. bíróság mint telekkönyvi hatóság a IV. példány átküldése mellett megkeresteték

miről folyamodó ügyvéde Kiss József az 1ső Csernyus Amália Nánássy Mihályné az IIik Csernyus Kálmán a IIIk. Csernyus Adolf a IVik. Csernyus Lőrinez a Vdik. Csernyus Sándor a VIk. és Berczely Jolánka - Eliássy Gyuláné a VIIk. példányokban értesítetnek.

Budapest 1876. márt. 22.

A Budapesti kir. tőrv. - Csn. nát. m. h. Eder jegyző L.H.

3278/p. 76.

Jövény székhez

Budapesten

Végrehajtási kérvénye

Br Lónyay Menyhértnek, mint a M. Tudományos Akadémia elnökének

néhai Mezőlényi Márton Jánosné Csernyus Katalin örökösei nevezetesen: Csernyus Amália Nánássy Mihályné, Csernyus Adolf és Kálmán egyi- Csernyus Lőrinez és Sándor szabolcsmegyei új fejértői- és Berczely Jolánka Eliássy Gyuláné váczi lakosok ellen

Pest szab. kir. városa volt törvényszékének 1871. május 1ső 41062 sz. a. kelt ítélete alapján 870

285 3/4 db. a. h. arany tőkehátralék erejéig

néhai

A IX. nemzetközi statistikai
Kongressus előkészitő
bizottsága

139 szám.
Congressus.

Budapest, 1876 évi Május hó 8án

A Nagymltóságu Gróf elnök ur!

A IX nemzetközi statistikai kongressus előkészitő bizottsága folyó hó 5én tartott ülésében, a kongressus helyiségeinek tanácskozván, valamennyi számba vett helyiség közül, tekintettel a kongressusnak legalább 4–500 egyénből állandó közgyülésének, s a megalkotandó öt szakosztály külön gyüléseinek, valamint a gyorsirók s a tiltári kar helyiségi szükségletére, mind diszs, mind tér és beosztás tekintetében a Magyar Tudományos Akademia palotáját találta legczélszerübbnek.

Tekintve, hogy a nemzetközi kongressusnak fővárosunkban gyülésezése megtisztelés az egész országra nézve, mely minél diszesebb, s minél szivesebb fogadtatását kötelességünkké teszi, valamint tekintve ezen kongressus tudományos czéljait és feladatait talán megengedi Nagymltóságod, hogy a m. T. Akademia épületének czélra való átengedtetését kérjük.

A kongressus f. é. augusztus 29-től szeptember 11-ig bezárolag tart, szeptember 8ig végig azonban már csak egy kisebb üléstermet venne igénybe.

A helyiségek kegyes átengedése esetében, mind a szükséges nemzetközi diszitės alkalmazásáról, mind az utólagos el és kitakaritásról, de még netalán az igénybe veendő tiszti és szolgaszemélyzet megfelelő dijazásáról is magunk gondoskodnánk, ugy, hogy a Tekintetes Akademiára ebből semmiféle teher nem háramlanék.

Engedje Nagymltóságod kérelmünk kegyes teljesedését reménlünk és fogadja kérem legmélyebb tiszteletünk kifejezését.

A IX nemzetközi statistikai kongressus előkészitő bizottság alelnöke:

Vállas Antal
miniszteri tanácsos.

Nagymltóságu Gróf Lónyay Menyhért urnak, mint a m. Tudományos Akademia elnökének

Budapesten.

Děvičan 1876 máj. 12.

447.

L. T.

52
1876. Okt. Sept. 29

Tekintetes Akadémia.

A folyó évi August-ul és September hónapjai
ban nyílt Budapesten népszínre
dig a Provinciálban történt dolgok
ból tűnik el minden Magyar em
ber szívéből most azok a magyar nem
zetnek fájdalmas életéről tanú
ságot."

Hogyan lehet hogy az ország
minden Törvényhatósága ellenére - de
a Kir. Ügyészség tudtán vagy Kor
vom Nyitra - Darf. - Kloss - Lip
tó stb. a 2 megyében talált - annak
örömére nem lehet kérdés, - mert he
nem tűnik, és nem vak aki nap
ról napra inkább és inkább halja és
látja, hogy Pilsenáson a tót elem
mennyire elnyomja a Magyart -
hogy Bilg Gy. olyan ki mindad lefolyás
ról ír vele és akar Bozonyból - Du
dapestig - az az a Dunától fel
felé hun Jog szerint Magyar
nyelvü közigazgatás egyet sem. —
Ugy látszik, hiszi hogy a Magyar
Kölnök is, - mert hogy nem fáj

hiszen magyarul volna a Csüggedőre
Kedvelt Kérő ez egy arról mit sem
tud ~~Lenni~~ a hazai Krónika, - mutha
ezen gúnyiratnak mi nem is tartozunk
nihilismus szavain dicsekedhetnek
ezek nem Gentral Lendi. —

A mit Jeruzsálemről Korponai
Vol monodott - az Galan 1000. közzül
is alig nyolcz mondani sand közül alig
kény olvasa közzül meg hiszi e sza
vat Kandelin tiszta magyar közmon
dás - mint például Verebély hol
fr. o a N. ében Sors Bál mint rad tol
más által ezzel ellentétben Kilenc
csak a rossz magyar többé - s ki ne
ne állítsa, hogy az ő szemeivében
egy fillér sem hasonlít Verebélyhez tó
tul. —

Hova fog ez vezetni. — Oda, hogy
lesz magyar tudós társaságunk de
a Magyar nyelvü nép legfelsőbb nagy
nihainy hegye ladáiból állani. —
Lesznek tudományos könyveink, de nem
lesz ki azokat használja!!!

En csak ez is Kandelinak tudtára ad-
ván Kilenc, adja hatni legy
Különösen a honoratiorok igazán
ironyja közönyükből kilepjenek. —
Bizonnal vallom hogy Nyitrán ez magyar
kati Körlény, a Nyitrai Körlény" megin
dulo még gyönge" olyan irányban, mellyik

/

Jókai, minden jóakaratu magyar emberek közös
vesztére, egy angol lapnak tömörgaadási emlékiratában
[illegible] – Ők – éjen Deák
Ferenc halálán uralma 7-ik évében bizalmas
bán egy felhivást intéztek a felföldi
honvédekhez, – az átvette Kossuth
Lajos is, – arra kérte hazánkfiait,
hogy menekülésünk mellett igazságunk
az az Orszt hátrányunk a földre. mondja
Bertha Ujfalu, a mikor végső kifejlet
elszántan egy angol lapot – e 100000
talpra fiához Ujjitva angliában. Ugy
jövőjén magyar lap nem kiján hogy
ezt 150. előfizetőt vesszen.

Aki Nagy, kinek kiséret magyar neve
Mandán, erdemi – sima. Klara, Klamer,
kis, Nagy Alisara Marangoza. is
több ily Százezer egy Hangot nem kiján
kiejtni magyarul. aki kicsi, kinek
és Nemes Vidaskodik ezalatt egy
is angyiszor kapkodják a magyar
nyelvet, mint a dicsőmagyar rabja.
Annak lelke elszomul, és kérdi hová
fog az alapos vesztni.[21]

Ott van [illegible] Augusztus 6-án
egy felhivás fogalmaztam, mikor
ezrek adtak. Egy az ittani magyar
részjeint is nyilvánt igyekvés Vidám
ják, hogy e Sebesig nyelve legyen a magyar
egy legalább is valamit nyilvánulni.
Vezért-mint a templomba – elsiőr
kinyilvánítsák az magyar nyelvnek – ezen
felhivás[illegible] rendkivüli ne nyilvánítsák –

Szlavnicky Károly urnak megküldöt
tem, mikrol Pétiinek másolatban
iratot az itt ülő circa 20. honvédek
közül csupa kettő irta alá. Egy ügyes
és egy honvéd kapitány. a többi arly
feleles adott hogy képtelen azt leir
ni. — Berzy. ha darabig körültem
volna, hogy álajtsuk meg, hol legye
a bilen a preferens partie
ák. - erre már lett volna ala cso
dálig, - de a mi a nyelvet illeti, erre
elég ügyi vitatja: bánom is, ennyi
— nagy elvégzést az orszgyülésen
s. a. t. Sőt mitöbb. a tiszen tárol
vidül ast figyelgik. legyenne
sabb intentiöit kimerteb. —

Nem volna ez ügy, ha hirneves
irónink időnkint nyilvánosságra
kiban a kassai kapuban felmutat
nának pierre Rötöst ut imitálgyan
fiának Anyanyelvén, kipesereit
nyelvünk szint. Gyalay. Irlay is má
sok közzata kán nem hanyatzódal
a pufajkában - s a mivel den tö
rödik senege magába téve
Emlékül irtam jelen levelemet
s maradtam
A Tr. Alandgnia
Debreczen 24/9. 876.

alázatos szolgája
Nagy Sándor
ref. pap

676. sz. sz.

Budenz „Etymologische Analyse der magyarischen und H. anhaltenden Worte nach chinesisch-tibetanischen Analogien", továbbá ugyanannak „Mutatványok a vilitya nyelvek rokonságából" czimü közleményeit oly kérés, sel közlöm a t. tudományos Akademiával, szivesked jék e müvek tudományos becséről nyi, latkozni s' e részbeni véleményét nekem minél előbb előterjeszteni.

Budapesten 1876 évi május hó 11-én

Fr Toldy

A magy. tudom. t. Akademiának

2 db.

Érk. 1876 máj. 13.

449.

2 mell.

43
1876. Ebk. jan. 6.

155
1876. Vélemény-re átküld.
neh az I. osztályhoz.
Kelt a M. T. Akadémiai
1876 május 29-én tartott
ülésében

Riedl
Irodalmi
Osztály

NOTA

für

Die Königl. Ungar. Akademie
der Wissenschaften
in Budapest

von **SIGMUND SOLDAN**

Hof-Buch- und Kunsthändler Sr. Majestät des deutschen Kaisers und Königs von Preußen
in **NÜRNBERG**

1875		
8 April	1 Die Schlesische Schule 1400–1550 Zeichnungen	
	in Federmanier Museum zu Nürnberg	
	II Band	20 Sgroschen

Obenstehender II Band wurde der Bestellung
von mir an die Akademie gesandt, nachdem
der I Band am 13 März 1874 bezahlt
worden ist.
Da der Werk mit diesem II Band jetzt
vollständig ist, und bekanntlich im März
1875 nur einmal gedruckt wurde, so bemerke
ich mich Ihrer gefälligen Ordre
Ihnen Betrag per Postanweisung zu erhalten

Hochachtungsvoll
Soldan
Nürnberg 11 April 1876

Erk maj. 15. 1876.

452

Sárvár vasúti állás vége

Erről a környék a hírét
sem vette ár akad.
Környéki.
Heidl.

Quarto

Euer Wohlgeboren,

Mit Bezug auf ihre Note vom
11 May l. J. muss ich Sie be-
nachrichtigen dass der I. Band
der Holzschnitte des 14. und 15. Jahr-
hunderts wohl hier übernommen
wurde, der II. Band aber we-
der mittelbar (durch irgend eine
Buchhandlung) noch unmittelbar
bis heute eingekommen ist.

Budapest, den 26. Juni 1876

mit Hochachtung

Seiner Wohlgeboren H. S. Soldan Hof-Buch- und Kunst-
händler.
Nürnberg.

Leonardo

452

1876

Lr.

A m. kir. szab. Osterr. Ung. Staats-
vasutjai I. ex. Igazgatóságá-
nak Lipcsében

Budapest (?)

Tisztelt Igazgatóság

Dr. Szabó József úr, a Magyar
Tudományos Akadémia rendes
tagja szándékozik közelebb
tudományos (geologiai) kirán-
dulást tenni, a következő irá-
nyokban:

Budapest — Abony; Abony — Szolnok
és vissza

Budapest — Vajtek; Vajtek — Oravicza
~~Vajtek~~ és Vajtek — Bergsta
és vissza.

Ezen tapasztalt tisztviselőnk fog-
va mellyel a közlekedési tárca
lesz darabos tudományos czéra-
sobat eljárni eszére mindenkor
készek volnak előzőleg jelenni a m.
T. Akadémia részéről jótékonyan a
tisztelt Igazgatóságot, hogy
Dr. Szabó József akad. rendes
tag úr részére, a fent megne-
vezett irányokban, egy, május
20-ától kezdve bárom örvényes
szabadjeggyet kiállítani és
hivatalos küldeni kegyeskedjék.

Tisztelettel

Budapest 1876 máj. 15-én

A tisztelő Igaz

alázatos

453

Érk. 1876 máj: 17.

460.

A m. tud. Akadémia titkári hivatalának
Budapesten.

Az néhai Toldy Ferencz (az erd. Museum kéziratt.-ából
kikölcsönzött 3 darab Kamosközi-féle kézirat
ról adott ~~nyugtát~~ térítvénye, – miután Toldy hagyatékából"
a Kamosközi kiadásához használt kéziratokat
az Akadémia megbízásából Szilágyi Sándor vette
át, s ő e kéziratokról újabb térítvényt adott, –
Szilágyi Sándorhoz küldöttem föl még f. évi január
havában, hogy azt Toldy özvegyének adja át.

Most pedig, miután az Akadémia által vissa
küldött 3 kötet kéziratot megkaptam, van sze"
rencsém a visszakívánt térítvényt, melyet Szilágyi
Sándor, mint a m. tud. Akad. megbízottja, 1876.
jan. 3-án adott volt, ide mellékelve visszaszolgál"
tatni.

Teljes tisztelettel
Kolozsvárt 1876. május 13.

Szabó Károly mk
az erd. Museum könyvtárnoka

Az 1876. évi magyar országos közkiállitás irodájától.

Tekintetes Igazgatóság!

A folyó év augusztus havában Szegeden rendezendő országos közkiállitás XII. csoportjába a közmüvelődési, tudományi, szépmüvészeti tárgyak, tanszerek stb. tartozván, e csoport szakbizottsága hazafiui kötelességének ismeri a kiállitás sikeresitése érdekében odaműködni, hogy az minden tekintetben, tehát a főnebbi csoport képviseltetése tekintetében is méltó legyen egy **országos,** általános kiállitás nevéhez.

Ezen, nemében hazánkban legelső nagyszabásu kiállitás kedvező, és egyhamar talán vissza nem térő alkalmat szolgáltat iparunk, kereskedelmünk és gazdaságunk mellett hazai közmüvelődési, tudományos és oktatásügyi viszonyaink jelen stádiumának föltüntetésére is, mihez hozzájárulni — szerény véleményünk szerint — annál is inkább hazafiui kötelesség, mert a kiállitás keretébe minden szakmát felölelvén, ipari és gazdászati tekintetben már is jelentékenynek mutatkozik és hogy teljes egészet képezhessen, szükségessé válik, miszerint a szemlélőnek közmüvelődési tekintetben is nyujthasson annyit, amennyit egy országos kiállitástól méltán követelhetni.

A külföldön az ilyen országos és kiválóan nemzeti jellegü kiállitások igen sokat lenditettek az illető államok gazdasági és kulturai haladásán. Kétszeres kötelesség háramlik tehát hazánk minden egyes polgárára és intézetére ez alkalommal, midőn az **első hazai közkiállitás** sikeresitéséről és eredményének minden tekintetben való emeléséről van szó.

Teljes bizalommal fordulunk tehát a tek. Igazgatósághoz és kérjük, hogy a vezetése alatt álló intézetet ezen kiállitáson képviseltetni sziveskedjék.

A szabályzat alább következő főbb pontjaiból tudomást szerezhet magának a t. Igazgatóság a kiállitásra vonatkozó föltételekről; s itt csupán a XII. (közmüvelődési) csoport tárgyainak fölsorolására szoritkozunk. Ezek a következők:

Szobrászati, festészeti és kézirajzmüvek, tanszerek, tanodai szerelvények, oktatásügyi munkák, tanodai munkalatok. — Föltüntetése a hazai közmüvelődési állapotoknak, tanodáinknak, süketnémák, vakok intézete, kisdedóvodák, gymnasium, reál, polgári és népiskoláinknak s a felsőbb tanodáknak; ide tartoznak a vallásügyi dolgok, egyházi szerelvények, müritkaságok, muzeumi tárgyak s minden az emberi közmüvelődés történetébe vágó tárgyak és munkálatok. Statisztikai adatok.

Ezek között minden tanoda, tudományos és közmüvelődési intézet megtalálhatja a maga tárgyait, és mi azon reményben intézzük jelen körlevelünket a tekintetes Igazgatósághoz, hogy a többször emlitett országos kiállitásnak hazánkra való rendkivüli fontosságát fölismerve és messzeható céljait méltányolva — becses hatáskörében odaműködni szives leend, hogy az, ugy a tek. Igazgatóság alatt álló intézet, mint más oly intézet részéről is, melyhez jelen körlevelünk talán el nem juthatott, lehetőleg, az adott körülményekhez és módokhoz képest látogatva, illetőleg kiállitási tárgyak beküldésével gyarapittassék.

A XII. csoport tárgyaira nézve a nagybizottmány azon határozatot hozta, hogy azok, ha **versenyen kivül bocsájtatnak kiállitásra, a terdij felének fizetésére**, ha pedig versenyezni kivánnának, **a teljes terdij fizetésére** köteleztetnek. Megjegyzendőnek tartjuk még, hogy versenyre csupán belföldi cikkek és tárgyak bocsájthatók, de külföldi cikkek, kizárólag e csoportban, mint „tanulmányozási tárgyak“ szintén kiállithatók. Azon tárgyak tehát, melyeknek hazánkban való készitése kivánatos, de eddig megkisértve nem volt, azon szempontból is kiállitandók, hogy a hazai ipar

nagyszámu képviselői e kiállításon ezen cikkek előállitására ösztönöztessenek; a belföldön előállitott cikkek pedig első sorban azért állitandók ki, hogy hazai iparunk szolgálatképessége e nemben megismertessék és az itt-ott fölfödözhető hiányok és elmaradottság okai kipuhatoltatván, azok orvoslása iránt intézkedések tétessenek.

A kiállitás nagyfontosságu ügyét ismételten a tek. Igazgatóság különös jóindulatába és pártfogásába ajánlva, vagyunk

hazafiui tisztelettel

Szeged, 1876. május elején

Gelléri Mór,
kiállitási titkár.

Magyar Gábor,
a közmüvelődési szakosztály alelnöke.

Jegyzet. Bejelentések legkésőbb **junius hó 15-ig** elfogadtatnak. A tárgyak beküldési határideje **julius 15-től** ugyanezen hó **utójáig** terjed.

Bejelentési iveket a kiállitási iroda (Szeged, buzatér, ipartársulat) **kivánatra bárkinek is beküld.**

A kicsomagolás és a tárgyak fölállitásával a végrehajtó bizottság fölügyelete alatt **Löwinger D. József** ügynöki irodája foglalkozik és enemü megbizásokat elfogad és mérsékelt dijért pontosan teljesit.

Szeged, 1876. Nyomatott Burger Zsigmond özvegyénél.

A szab. kir. Szeged városában tartandó

1876. évi magyar országos ipar-, termény- és állat-kiállitás

SZABÁLYZATA.

1. Ezen országos kiállitás a nagyméltóságu magyar királyi földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszter urnak fővédnöksége, Szeged város köztörvényhatóságának főpártfogósága, Magyarország több törvényhatóságának és egyesületének pártfogása alatt áll.

2. A kiállitás szellemi részére, nevezetesen az intéző és vezénylő közegek közötti érintkezésre vonatkozó levelezések a föntirt közegek közbejöttével alkotott **„országos kiállitási bizottmány elnökségéhez Szegeden“** intézendők.

3. A kiállitás kezelési ügyeire, bejelentésekre, elhelyezésekre s egyéb cselekvő intézkedésekre, valamint fölvilágositásokra vonatkozó levelezések a föntirt bizottmány kebeléből alakult **„végrehajtó-bizottság elnökéhez Szegeden“** intézendők.

4. A kiállitás Szeged városban a buzatéren épült főreáltanoda palotájában 5400, az előtte levő ligetben 2000, a mellette levő téren 10,000 s a közellevő tiszaparton 2600, összesen 20,000 □ méternyi téren, s szükségszerüleg ezen téreken emelendő ideiglenes épületekben rendeztetik.

5. Magyarország és kapcsolt részeinek arra méltó minden mű- és terménycikke, ugy az állatok a kiállitásra elfogadtatnak; kizárva csak a gyors romlásnak kitett anyagok és robbanó tárgyak vannak.

6. A bejelentések ezennel megnyittatván, 1876-ik évi május utójáig fogadtatnak el; a térbeosztás megtörténte után érkező bejelentések figyelembevételére nem vállalhat szavatosságot a bizottság.

7. A kellő időben bejelentett tárgyak 1876. julius 15-étől ugyanazon hó utójáig küldendők be; későn érkezett tárgyak elhelyezésére nézve a bizottság nem szavatol.

8. A megnyitás augusztus 20-án délelőtt 9 órakor, a bezárás szeptember 10-én délután 6 órakor történik.

9. A kiállitás egy rendkivüli országos vásárral lesz összekötve, amely vásár a consulátusok utján nemzetközivé tétetik.

10. A kiállitott általános értékü vagy közhasznu tárgyak a bizottság által részben megvásároltatnak és kisorsoltatnak, mire nézve külön szabályok alkotvák.

11. A térdij fele a tárgyak bejelentésekor, másik fele a tárgyak beküldésekor fizetendő; és pedig: a palotában szabadon álló terek 4, falmelletti tér 2, faltér 1 frtjával; az ideiglenes épületekben 2 frt, a szinekben és szabad udvarban 1 frtjával □ méterenkint. Beigazolt szegényeknek a térdij felében vagy egészben elengedhető; nagy tért igénylő kisebb értékü, s kis téren elhelyezhető nagy értékü tárgyak dijszabásánál a bizottság mértékszerüleg eltérhet.

12. Folyó asztalokat a bizottság dij nélkül ad. Szekrények, állványok a fél kivánatára mérsékelt áron a bizottság által készittetnek. Ezek dijának fele előre, másik fele használatba vételkor fizetendő. Szabadságában áll a félnek saját szekrényt használni; ezen esetben annak rajza a bizottsághoz beküldendő. A gépekhez szükséges gőz-, viz- és gázmozgató erőket a bizottság dijtalan adja.

13. A szállitási és egyéb szokásos kedvezmények kieszközlésén tul gondoskodik a bizottság, hogy a vendégek ingyen elszállásoltassanak. Közös beszállitó, csomagoló, felállitó és gondozó közegek szerveztettek, a melyek egész a tüzbiztositásig s esetleg visszacsomagolásig minden ellátást teljesitenek. Ezen szolgálmányok a felek által részben vagy egészben igénybe vehetők, de nem kötelezők. Az ezekért járó mérsékelt dij a kiállitás bezártakor fizetendő.

14. A rendezésre nézve 16 csoport, ehez képest a rendező-bizottmány 16 szakosztályba alkottatott. Általánosságban a láncolatos rendezés olyformán állapittatott meg, hogy a csoportok külön jellege kellőleg óva legyen.

15. A csoportbeosztás a következő:

I. Erdő-termények és félkészitmények, nehezebb faipar.
II. Bánya-termények és félkészitmények, nehezebb ércipar. — Nemkülönben: üveg, gyurma, agyag és kőipar.
III. Mezőgazdasági termények és félkészitmények.
IV. Malomipar és élelmi cikkek.
V. Szesz-ipar, borok és egyéb szeszes italok.
VI. Fonó-szövő-ipar, ruházati tárgyak.
VII. Háztartási és butoripar.
VIII. Vasipar.
IX. Nemes érc, nemes kő- és fémipar.
X. Bőr-, csont- és kaucsuk-tárgyak.
XI. Müipar és zenészeti tárgyak, épitészeti rajzok és tervek.
XII. Közmivelődési tárgyak, tanszerek, tudományi és szépmüvészeti tárgy.
XIII. Gazdasági eszközök, iparos-szerszámok, kézi gépek.
XIV. Gépek, gőz-, viz- és lóerő.
XV. Halászati, hajózási és vizépitészeti tárgyak.
XVI. Állat-tenyésztés, állat-kiállitás.

16. A birálatok az országos kiállitási bizottmány és a kiállitók közbejöttével alkotandó biráló bizottság által fognak végrehajtatni.

17. Jutalmul a kiállitáshoz bocsájtott minden tárgy tulajdonosa egy emlékérmet nyer; kiváló tárgyak érdemérmet, s a kitüntetést indokló diszokmányt nyernek.

18. Kiállitók s ezek munkásai, valamint a rendezésnél közremüködő tagok állandó szabadjegyet nyernek. A látogató közönség részére 50 kros egyszer érvényes bemeneti jegyek adatnak. Beigazolt munkások és 14 éven alóli gyermekek féláru jegyeket nyernek. Ünnepélyes alkalmakkor a belépti dij 1 frt leend.

19. Minden kiállitónak joga van külön képviselőt tartani; azonban a bizottság már eleve gondoskodott egy általános képviselőről is. Közlönyül az „Alföldi Iparlapot“ választotta.

20. A kötelességeiknek eleget tett kiállitok tartozának tárgyaik eltávolitására nézve szeptember 20-ig intézkedni. 30-ig el nem vitt tárgyak a tulajdonosok terhére beraktároltatnak.

Kelt Szegeden, 1875. szeptember 17-én tartott országos ipar-, termény- és állat-kiállitási bizottság üléséből.

Bakay Nándor,
végreh. biz. elnök.

Reizner János,
biz.jegyző.

Dáni Ferenc.
kiáll. elnök.

BUDAPEST 16 5 FEBRUAR

BUDAPEST 16 5 FEBRUAR

A Tud. Akadémiának

SZEGED 16 6

Budapest

Rudolfrakpart

Erk. 1876 máj. 17.

461.

Magyar kiállítás

Budapest fővárost tanácsa
1876. 1889/1. ü.

Ért. 1876 máj. 17.

462.

IX

Tárgy:

A főv. statisztikai hivatal a fővárosban lévő egyletek működésének körülményeiről összeállított kimutatásának bemutatója.

Határozati:

A m. kir. belügyminister úr 1876-ki április hó 29-én 1894. ü. a. kelt rendeletének sikeres keresztülvitele tekintetéből, különösen pedig, hogy ezen rendelet értelmében a főv. területén lévő egyletek működése és eljárása felett a közbiztonság ellenőrködés gyakoroltathassék, a statisztikai hivatal részéről az általa neveretett törzskönyv alapján összeállított kimutatás a ker. előljáróságoknak a hivatkozott belügyminisztéri rendelet értelmében eljárás végett kiadatni rendeltetik.

Hogy pedig a statisztikai hivatal a törzskönyvvezetését a belügyminisztéri rendelet értelmében vezethesse: felhivatnak a főv. területén lévő összes egyletek elnökei hogy évi jelentéseiket minden év végével a főv. statisztikai hivatalnak bemutatni kivesszék.

Ot IX. ügyosztály utasíttatik, hogy jövőre az egyleti

1

Magyar tud. academia
akademia palotája

iggyekre vonatkozó alapszabályokat az egyle-
tek évi jelentéseik azok kiegyenlítési jegyzőkönyvei
többé ne a főv. levéltár, hanem a statisztikai
hivatalban tartandó egyleti levéltárba leen-
dő elhelyezés végett a statisztikai hivatalnak
adja ki.

Miután pedig mindazonáltal minden
éjszakadás daczára a statisztikai hivatal
nem volt képes adatokat az egylet helyisé-
ge vagy annak tisztviselői iránt nyerni
ennélfogva a B. alatti kimutatás kiadá-
sa mellett felhívatnak az elöljárósági ok,
hogy az abban foglalt egyletek irodahelyi-
ségét vagy az egylet elnökének lakhelyét
lehetőleg megtudni s azt a főv. statisztikai
hivatal tudomására juttatni közreműködjék.

Miről az illetés kerületi elöljárósági ok
a B. alatti kimutatás másolatának
kiadása azonkívül, az I–IX ker. elöljáró-
ság a kerületében levő egyletekről ker.
készített kimutatás kézbesítése, s végül
a fővárosi területén létező egyletek elnöke
a III ügyosztályt is statisztikai hivatal felvétet-
értesítsék.

Budapest fővárosi tanácsa 1876
Május hó 2 án

[signature]
alpolgármester

[signature]
Dr Horváth
Gyula

Érk. 1876 máj. 19.

464

Ortvay

464

Tekintetes Jötitkári Hivatal!

Mintán f. hó 22-ikén az Akademiában „Kritikai adalékok Margum történetéhez" czímű értekezésemet személyesen felolvasni szerettem: tisztelettel kérem a Tek. Jötitkári Hivatalt, méltóztatnék nekem e czélból a Dunagőzhajózási társulatnak az Akademiai tagok rendelkezésére bocsátott szabad úti jegyet forduló postával megküldeni.

Kiváló tisztelettel maradván

a Tekintetes Jötitkári Hivatalnak

Pozsony 1876 május 18-ikán

alázatos szolgája

Ortvay Tivadar m.p.

jogakad. tanár

Elküldessen a szabad jeg

máj. 19. Takács

25 32.

Tekintetes Magyar Tudományos Akadémia!

A felsőmagyarországi museum-egylet, egyesi keverek önzetlen fáradozása, ingyenes munkája folytán ma már azon helyzetben van, miszerint bátran kimondhatja, hogy Kassán, egy kis természetrajzi gyüjteményből, régiség-, kép- és könyvtárból álló általános museumot teremtett, melynek tartalmát, – mivel a csekély tagdijból befolyó, nagyon is kimért pénztétel másképen nem engedi – jótékony adományozások által igyekszik szaporítani. Egyesteken kivül felkarolták eddig ügyünket: az erdélyi museum-egylet, a délmagyarországi történelmi és régészeti társulat, a vasmegyei régészeti egylet és a Tekintetes Magyar Tudományos Akadémiának archeologiai bizottsága.

Aziránt vagyunk tehát bátrak alázatosan kérelmezni, hogy még most – és ki tudja meddig – egyedül ajándékokból gyarapodó könyvtárunk számára, a Magyar Tudományos Akadémia öjszeri kiadványait kegyesen megküldeni méltóztassék.

Kelt Kassán, a felsőmagyarországi museum-egylet 1876 april 9-én tartott választmányi üléséből.

Klein Károly Dénes
alelnök

Dr. Stöhr Antal
titkár

Érk. máj 18. 1876.

463.

A felső-magyarországi múzeum
kéri az Akadémia könyveit
kiadatnunyait.

494
163. Ae.

163
1876 A kívánt kiadatnak
felhívatik, hogy e tárgyban
arjon nyilatkozatát,
Kelt a M. T. Akadémiától
1876 május 29-ik napján
tartott ülésében.

Riedl
Irodatnok
Titkár.

1876

Ntm Archaeol. Bri.
Lap

Ausz. kir. szab. osztrák
KÉPVISELŐSÉG
PESTEN
állami vasp. társulat.
2183
Kép.

Budapest 1876 május hó 19én

A Magyar Tudományos Akadémia
Tekintetes főtitkárságának

Budapesten.

Vonatkozással f. hó 15én kelt $\frac{453}{676}$ számú becses átiratára, mellyel Dr Szabó József úr, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja részére egy, a budapest-czegléd-abony-szolnoki, továbbá a budapest-vajtek-oraviczai és vajtek-bogsáni vonalrészekre szóló szabadjegy kiállítása kívántatik, – van szerencsénk tisztelettel tudatni, hogy Dr Szabó József úr részére f. é. január 30án $\frac{1535}{171 \text{ As}}$ szám alatt küldtünk át egy az osztrák államvasut magyarországi vonalaira, továbbá a marchegg-bécs- és bruck-bécsi vonalrészre szóló állandó jegyet, miért is az illető vonalokra szóló szabadjegy kiállításának szüksége fen nem forog.

Megjegyezni bátorkodunk azonban, hogy a czegléd-től Szolnokig terjedő vonalrészre kívánt jegy a tiszavidéki vasut igazgatóságánál kieszközlendő volna, miután az osztrák államvasut vonala a budapest-abony-szolnoki irányban csakis Czeglédig terjed.

Az osztrák államvasut
magyarországi Képviselősége:

Mauritz Vrandly

Dek. 1876 máj. 18.

466.

Vinkovics nehai Szabó Imre
Rézműves ik. 18/r Arany

Ide

Az Igazgató Tanács tagjainak

Ekint.

A Magyar Tudományos Akadémia gyülése — mint már a tegnapiaknak küldött körlevelekből is talán értesült — május hó 25. és 26-án délutáni 5 órától, 27-én délelőtti 10 órától tartatik.

Midőn ez ülésekre, az Alapszabályok 24. §-a értelmében (Számadás) tárgyai tekintetében a tagtársi jelenlét szükségével

Budapest 1875 máj.

(Számadás)

(1876-ra:)
jún. 7. és 8.
jún. 10.
jún. 11.

1876 máj.

a közgyülés, mely

akadémiai épület

Ignazio Sanáes megkérdéte

469
1875.
és
465
1876.

5

Lr.

A cs. kir. szabad. egyenes állami
Vaspálya társulat képviselőjének
Budapesten

Folyó évi 2188 sz. alatti hegyes
határozatával folytatólag dr. Szabó József
ügyvéd helyettesítésére a határidőnek
újabb meghosszabbítását a szabadegyes rendi
állítja, hogy ez ügye szabadegyes rendi
határozat. Végzésünk ellen dr. Szabó ügy-
véd a kir. szabad hegyes Cséfalvay ur
által ellenes rendi határozat ellen
panaszt emelt, a mely a kir. szabad hegyes
rendi határozatával Szabó ügyvéd
panaszát elutasította, a mely végzés
ellen dr. Szabó ügyvéd a kir. szabad hegyes
rendi határozat ellen panaszt emelt.

Mindezek tehát a tekintetes Képviselőség
figyelmének közlése mellett
van szerencsém a netalán ellenes elintézés
végett a tekintetes Képviselőség elébe
terjeszteni.

Kiváló tisztelettel

Budapesten 1896 május 22-én.

Dr. Lehoczky Zsigmond
ügyvéd

9/18
9/24

686. szám. *A magyar nemzeti muzeum igazgatóságától.*

A magyar tudományos Akadémia
Tisztelt Elnökségének
Budapesten.

Miután szives volt a magyar nemzeti muzeumnak saját
kiadványaiból negyvenegy darab nyomtatványt

ajándékozni, az igazgatóság kötelességének ismeri, azért az intézet hálás köszönetét kifejezni.

Megkülönböztetett tisztelettel

Budapest, 187 6-ik *május hó 22-én*

alázatos szolgája

Ereky Károly

479
1876

Herz János magyar k. u. könyvnyomdájából.

2

The Smithsonian Institution,

has received from the Hungarian Academy of Sciences

Budapest

1 Bronze Medal

a gift for which it returns a grateful acknowledgment.

Joseph Henry
Director S.I.

Smithsonian Institution,

Washington City, U. S. A., April 18, 1876

2

480

2

A Müvészeti Magyar Academia
Mü-ipari és Jogtudományi osztályok Elnökségének

Buda-Pesten

Mivelhogy az ide csatolt Okiratban, hiszem szerint, igen fontos ipari és jogi Kérdések fordulnak elő, melyeknek véleményes elbírálás végett az ide csatolt Két példányt szerencsés rendelkezésére fentartani és ezennel tiszteletteljesen át küldeni.

Kelt Constantinápolyban 1876. Május 1sején

A Tiszt. Magy. Academia Mü-ipari és Jogtudományi osztályok Elnökségének Buda-Pesten

legalázatosabb tisztelője és szolgája

Thuszkay Mór

Constantinápolyba

Ek. 1876 máj. 23.

481.

Kurzbay Mór (alias Friedmann.)

CS. KIR. SZAB. KASSA-ODERBERG VASPÁLYA-TÁRSASÁG

Pest, Széchenyi-tér 7. / Széchenyiplatz

K. K. PRIV. KASCHAU-ODERBERGER EISENBAHN-GESELLSCHAFT.

Nr 7647 sz. 1090 B

Kéretnek a válaszban a fenti számot idézni.

Es wird ersucht, in der Antwort die vorstehende Nummer anzugeben.

Budapest, 1886 május 28án

A magyar tudományos akadémia

I. főtitkári hivatalának

Budapesten

Folyó hó 13án 436 sz. a. kelt becses megkeresése folytán, van szerencsénk Hanuskeu Mik. sa úr részére a kívánt szabadjegyet átszármaztatni.

A főigazgatóság

Utasítás

Dakaus

13

Temesvár 1876 május 24.

483.

MAGYAR
TUDOMÁNYOS
AKADÉMIA.

Nagyságos úr!

Vonatkozással f. évi február 25-ei a Könyvkiadó Bizottságához intézett leveled van szerencsém értesíteni, hogy a Bizottság a természettudományi munkák kiadását a K. M. Természettudományi Társulatnak engedvén át, ez fel fogja hívni, hogy a részére utalványozott dotációból Nagyságodnak a kért előlegget kiszolgáltassa.

A mi az ajánlólevelet és a szabadjegyzéket illeti, amannak kiállítása és ezeknek kiszolgáltatása végett méltóztassék magát idejében az Akadémia pénztárához hivatalosan fordítani, mely készséggel fog Nagyságod óhajtásának eleget tenni.

Egyébként kiválló tisztelettel vagyok

Nagyságodnak

Budapesten, 1876. március 8-án

alázatos szolgája

Szabó József

titk.

Levélquarto

Nyo

Hunsken r. t.

Czím!

A magyar államvasút és Kasca-oder-bergi vasut részéről megirkezett szabadjegyeket szerencsém van át-küldeni.

Az ajánló levelet később is ki-állíthatjuk.

Lizzelessel

Budapest 1876 máj. 26.

Czímnek

alázatos

485
1876.

Iv.

1. A Magyar kir. Államvasutak t: Ig. Igazgatóságának titkt,
2. A cs. k. szab. déli Vaspályatársa- ság t. Ig. Igazgatóságának titkt

Tisztelt Igazgató!

A Magyar Tudományos Akadémia mathematikai és természettudományi bizottsága kiküldötte Borbás Vincze tanár urat, hogy az erdély Kövirózsa növénytani viszonyairól vásárlatokat tegyen.

Azon szívességért, mely a kir. Közlekedési vállalatok a tudományos utazók sok könnyítésében mindenkor részesítettek, szerencsém van a tisztelt Igazgatóságot, az Akadémia nevében, felkérni, hogy Borbás Vincze úr részére

1-szer: a magyar államvasutakra, Pest- egerig, tovább Zákány-Zágrábi és Károlyváros-fiumai

2-szor: a déli vaspálya Budapest-Zákányi és Zágráb- Károlyvárosi

vonalakra június hó 1-től 30-ig érvényes szabadjegyet kiállíttatni kegyeskedjék.

Tisztelettel

Budapest 1876 máj: 26.

A titkos Ügy

alatt

486
1876.

A Cs. kir. szab. osztrák KÉPVISELŐSÉG PESTEN állami vasp. ja társulat.

2308 kvy dr.

Budapest 1876 május 28-án

A M. Kir. Academia
Tekintetes főtitkárságának

Budapesten

Válaszolólag f. hó 22-én kelt becses iratára van szerencsénk tudomásara hozni, miszerint Dr. Szabó József úr számára ujonnan kiállitandó szabadalmi jegy nevezetnek kézbesitése folytán.

A képviselőség
Ughegyes által
Ekmeier

Éb. 1896 máj. 29.

489.

Lr.

Tekintetes Ónody Bertalan
urnak titkárának.

Tekintetes Úr,

A Magyar Tudományos Akadémia folyó május hó 29-én tartott ülésében, nyelv- és szépmű-tudományi osztályo jelentésére tudomásul, hogy Tekintetes Urasága ezen kívüli darab perzsa- és arab kéziratos könyvet, melyeket Körösi Csoma Sándor hagyott, egyik utazásából magával hozott, s melyek a nevezett osztály illető kezeihez mintegy 10 mérföldnyi távolságban be valának szállítva, mikorában az Akadémia Rónay ajándékozási tárgyát képezték.

Midőn e kalauzi becses ajándékért az Akadémia hálás köszönetét tudatom, maradok

Buda-Pesten 1876 május 31-én

Tekintetes Urnak

alázatos

a M. T. Akadémia
másodelnöke

491.

876.

L.

A nagyméltóságu magyar királyi Földmunka- és Közlekedési Ministe-rium-nak, tiszteletteljesen. Buda-Pest.

Nagyméltóságu Ministerium,

A Magyar Tudományos Akadémia folyó má-jus hó 29-ea tartott ülésében Smaltz, mint-egyi el. vezető tengerészeti tiszt-nek egy indítványát tárgyalás alá vette, melyet ő méltóságtok is ismernek. Az Akadémiát, hogy arra a Nagyméltóságu Ministeriumhoz pártolólag terjesz-sze föl. Célja az indítványnak a budapesti tudományos viszonylatban a Duna-nak tengerhid nyomvonalaja O pontjánál Buda-val meghatározása, melyre vonatkozólag az utóbbi, illetőleg annak mint az Akadé-mia kérése rövideden a következő pontok alatt javaltatik tétetni:

a) Ha a folyam legmélyebb és a tengerszín egybekapcsolására vo-natkozó legmélyebb megbízható ada-tok a Nagyméltóságu Ministeriumnak rendelkezésére állanak: akkor a M. T. Akadémiának, tudományos felhatal-mazást nyerjen, kiadni műtőszemeket.

b) Ha ilyenek nem léteznének, ke-gyeskedjék elrendelni, hogy a megtörő pontnak vízi legmélyebbi hálózat, a Lucza-út legmélyebb adatainak kiegészítése után, ezen a vonalban a fo-lyam tengerszín egy megbízható állá-sával egybekapcsolhatása, amaz alapjául a vízi legmélyebbek által megbízható pontok tengerszín feletti magas-ságának kitüntetésével.

c) Ha megbízható adatokból ez ki nem puhatolható: kegyeskedjék a kérelem vonatkozó kiegészítése végett elrendelni.

Midőn az Akadémia ezen kérel-mét az illető kegyes ülési határozat-ból földterjesztem, maradtunk kiválóbb tisztelettel

Buda-Pest 1876 május 31-én

A nagym. Ministernek

alázatos

Jókai.

a M. T. Akadémia Másodelnöke

498

1876

Érk. 1876 ~~maj~~ jún. 1.

501

Kérjük e lapot aláírva vételi elismervényül a Magyar Tudományos Akadémiának visszaküldeni.

Nous prions de renvoyer cette feuille signée pour servir de reçu à l'Académie hongroise.

A könyvek jegyzéke

Liste des livres.

melyek 1 csomagban szám alatt — envoyés dans — paquet sous le No — par

— gy. kir. Akadémia Könyvkiadó hivatala ~~pesti könyvkereskedő~~ által küldettek. — libraire à Pest

× Reform. Főiskola Kecskemét. À

I. A Magyar Tudományos Akadémia részéről.

I. De la part de l'Académie hongroise.

1 Almanach. 1875. 1876
Értesítő. VIII. 10–17. IX. 1–17. x. k. 1–6.
Akadémiai Könyvjegyzék.
Értekezések, nyelvtud. III. 3–10. k. V. 1–9
" " történettud. III. 1–6. V. 1–6.
" " társadalmi. II. 12. III. 1–9. k. IV 1–3
" " természettud. V. 1–11. VI. 1–6. 12 VII 1. 2
Közlem. nyelvtud. XI. 1. 2. 3. XII. 1/2 füz.
" " math. IX–XI Köt.
" " archaeol. IX. 2. füz. X. 1.
Monum. Hung. I. oszt. XXIII. XXIV. Köt XXV
" " " II. — XXVII. XXXII. Köt. XXII.
" " " III. — II. Köt III.
" " " IV. — I. II. Köt. III.
" " archaeolog. III. 1. rész. II. 2 szám
Archiv. Rákóczian. I. oszt. IV. Köt.
Magy. tört. Tár. XIX. XX. XXI. Köt
Nevés tárgymutató a Történ. tört. Emlékekhez. I–VII. Kötetekhez.
Kalchbrenner. Icones. III. füz.
Értekezések XIV. 3. 4. 5. 6. füzet.
Irományai. Repertorium. I. oszt. I. Köt. II oszt. I. Köt.
Mathematicis. Vitéz dijak.
Budenz. Magyar–ugor. Szótár. II. füz.
Nyelvemlékek. I. II. III. Köt.
Nevés tárgymutató az Értekezések I–VIII. kötetekhez.

II. Rákóczy életrajza.
Petrival, csillagászat.
Mátyáskori kápt. emlékek. I.
Erdélyi országgy. emlékek. I.
Ruffi, Magy. helyr. tört. III.
Matthaeus. értekez. III. 2–8 IV. 1. 2.

II. Mások részéről. | II. De la part d'autres instituts ou des particuliers.

Alulirt ezennel elismerem, hogy a fentebbi jegyzékben elöszámlált könyveket kezemhez vettem.

Je reconnais avoir reçu les livres énumérés dans la liste précédente

Kecskemét Május 31-én 1876

Sabai Imre
igazgató

Nyomatott az „Athenaeum" nyomdájában, Pesten, 1870.

Kivonat

a M. T. Akadémia 1876. május 29-én tartott összes ülés-ének jegyzőkönyvéből.

134. A főtitkár bejelenti gr. Teleki Domokos ig. tag. nak f. é. május 1-én – Szilágyi Ferencz l. tagnak május 20-án és Zabacky Ferencz külső tagnak május 26-án történt halálát.

Tájékozás tudomásul vételével, az illető (II.) osztály felhivatik az emlékbeszédek felőli gondoskodásra.

Kiadva
Arany János
főtitkár

Gl. Akta.

Főtitk. Evekenti vilmos úrnak.

II. 0.

1876; 60.52. ✓

504

154 Ag.

Érk. 1876 jún. 2

508.

Kérjük e lapot aláírva vételi elismervényül a Magyar Tudományos Akadémiának visszaküldeni.

Nous prions de renvoyer cette feuille signée pour servir de reçu à l'Académie hongroise.

A könyvek jegyzéke

melyek 1 csomagban szám alatt a magy. tud. Akadémia Könyvkiadó hivatala ~~posti könyvkereskedő~~ által küldettek.

R. Kath. Főgymna sium Kecskemét.

Liste des livres.

envoyés dans paquet sous le No par

libraire à Pest

à

I. A Magyar Tudományos Akadémia részéről.

I. De la part de l'Académie hongroise.

Almanach 1875. 1876.
Értesítő. VIII. 10–17. II. 1–17. tr. X 1–6 1
Nő és tárgymutató az Értesítő I–VIII. evf.
Akadémiai Könyvjegyzék.
Értekezések, nyelvtud. II. 3–10. tr. V 1–9
" " történettud. IV. 1–6. V. 1. 6
" " társadal. II. 12. III. 1–9. tr. IV 1–3
" " természettud. V. 1–11. VI. 1–6 12 VII 1. 2
Közlem. nyelvtud. XI. 1. 2. 3. XII. 1/2 fűz.
" " mathem. IX–XI Köt.
" " archaeol. IX. 2. füz X 1.
Monum. Hung. I. oszt. XXIII. XXIV. XXV.
" " " II. — XXVII. XXXII. XXII.
" " " III. — II. III
" " " IV. — I. II. III.
" " archaeol. III. 1. rész. II 2 rész
Archiv. Pákóz. I. oszt. II. Köt.
Magy. tört. Tár. XIX. XX. XXI.
Nő és tárgymutató a Történ. tört. Eml. I–VII. kötetekhez.
Kalchbrenner. Icones, III. füz.
Értekezések, XIV. 3. 4. 5. 6. füz.
Szinnyei. Repertorium. I. oszt. I. Köt. II oszt. I Köt.
Matlekovics. Vitéldijak.
Budenz. Magy. ugor szótár I. füz.
Nyelvtudéktár. I. II. III. Köt.

II. Rákóczy életrajza.
Petzval, csillagászat.
Mátyáskori Kpl. emlékek. I.
Erdélyi országgy. emlékek. I.
Rupp, Magy. helyr. tört. III.
Mathem. értekez. III 2–8. IV 1. 2.

II. Mások részéről. II. De la part d'autres instituts ou des particuliers.

Alulirt ezennel elismerem, hogy a fentebbi jegyzékben elöszámlált könyveket kezemhez vettem.

Je reconnais avoir reçu les livres énumérés dans la liste précédente

Polák Ede mk.
a rom. kath. Főgymnasium
igazgatója.

Kecskeméten 1876 évi juniushó
1-jén.

Nyomatott az „Athenaeum" nyomdájában, Pesten, 1870.

Él. jun. 3. 1876.

512.

Kérjük e lapot aláírva vételi elismervényül a Magyar Tudományos Akadémiának visszaküldeni.

Nous prions de renvoyer cette feuille signée pour servir de reçu à l'Académie hongroise.

A könyvek jegyzéke

melyek 1 csomagban szám alatt a magy. tud. Akadémia Könyvkiadó hivatala útján ~~posta könyvkereskedő~~ által küldettek.

✗ Evang. Lyceum
Pozsony.

Liste des livres.

envoyés dans _____ paquet sous le No _____ par libraire à Pest

À _____

to _____

I. A Magyar Tudományos Akadémia részéről.

I. De la part de l'Académie hongroise.

Almanach. 1875. 1876
Értesítő". VIII. 10–17. IX. 1–17. X 1–6
Név és tárgymutató az Értesítő" I–VIII. évf.
Akad. Könyvjegyzék.
Értekezések, nyelvtud. IV. 7–10. V 1–9
" " történet. IV. 1–6. V. 1–6
" " társad. II. 12. III. 1–6–9 IV 1–3
" " természet. V. 1–11. VI. 1–6–12 VII 1. 2
Közlem. nyelvt. XI. 1–3. XII. 1/2 für.
" " mathem. IX–XI Köt.
" " archaeol. IX. 2. für. X 1.
Monum. Hung. I. ord. XXIII. XXIV. XXV.
" " " II. — XXVII. XXXII. XXII.
" " " III. — II. III
" " " IV. — I. II. III
" " archaeol. III. 1. rész. II. füz.
Archiv. Rákóczi: I. ord. IV. Köt.
Magyar tört. Tár. XIX. XX. XXI.
Név és tárgymutató a Történelmi okl. tört. Eml. I–VII. Kötetekhez.
Évkönyv. XIV. 3. 4. 5. 6. füzet.
Mailáth Kovács. Vitéldijak.
Budenz. Magyar – ugor szótár. II. für.
Nyelvemléktár. I. II. III.
Kalchbrenner. Scenes. III. für.
Szinnyei Repertorium. I. ord. I. Köt. II. ord. I köt.

II. Rákóczy életrajza.
Petrival, csillagászat.
Mátyáskori sjpl. emlékek. I.
Erdélyi országgy. emlékek. I.
Ruppr, Magy. helyr. tört. III.
Mathem. értekez. III. 2–8. IV 1–2.

II. Mások részéről. | II. De la part d'autres instituts ou des particuliers.

Alulirt ezennel elismerem, hogy a fentebbi jegyzékben előszámlált könyveket kezemhez vettem. | Je reconnais avoir reçu les livres énumérés dans la liste précédente

Pozsonyban 1876 junius 2.

Csecsetka Sámuel mk
a pozsonyi ev. lyceum
igazgatója.

Firenze, 1 di Giugno 1876

Ch.mo Signore,

La medaglia fatta coniare da codesta Accademia in onore de' benemeriti Czuczor e Fogarasi, che dall'anno 1845 al 74 attesero alla compilazione del Dizionario Ungherese, è stata presentata nell'adunanza del 30 di Maggio agli Accademici della Crusca: i quali nel commettermi di ringraziare per suo mezzo, Ch.mo Signor Segretario, l'il lustre Sodalizio, mi diedero pure l'incarico di pregarla a presentare ai suoi Colleghi i nostri rallegramenti per l'opera del Dizionario compiuta, la quale ben meritava d'essere monumentata, come un fatto che attesta la operosità letteraria e la civiltà della Nazione.

Ho l'onore di segnarmi,

Della S. V. Ch.ma

Al Ch.mo Signore
Segretario dell'Accademia Ungherese
di Scienze
a Budapest

Devotissimo Servo
L. Vasticy Segretario

Érk. 1876 jún. 6.

516.

Erkes Ignácz

Vétetett 4/xi 1876.

520.

Kérjük e lapot aláírva vételi elismervényül a Magyar Tudományos Akadémiának visszaküldeni.

Nous prions de renvoyer cette feuille signée pour servir de reçu à l'Académie hongroise.

A könyvek jegyzéke

melyek 1 csomagban szám alatt a magy. tud. Akadémia Könyvkiadó hivatala vagy pesti könyvkereskedő által küldettek.

Liste des livres.

envoyés dans paquet sous le No par libraire à Pest

x Reform. Főgymnasium x

Hb. Mező-Vásárhely.

I. A Magyar Tudományos Akadémia részéről.

I. De la part de l'Académie hongroise.

Almanach. 1875. 1876.
"Értesítő". VIII. 10-17. IX. 1-17 sz. X 1-6.
Név és tárgymutató az "Értesítő" I-VIII. évf.
Akadémiai Könyvjegyzék.
Értekezések, nyelvtud. III. 3-10. sz. VI-9.
" " történettud. IV. 1-6. V. 1-6.
" " társadalmi. II. 12. III. 1-9. sz. IV 1-3
" " természettud. V. 1-11. VI. 1-bis 12 VII 1-2
Kortárs. nyelvtud. XI. 1. 2. 3. XII. 1/2 füz.
" " mathem. IX-XI. Köt.
" " archaeolog. IX. 2. füz. X 1. füz.
Monum. Hung. I. ord. XXIII. XXIV. Köt. XXV
" " " I. - XXVII. XXIII. Köt XXII.
" " " III. - II. Köt. III
" " " II. - I. II. Köt. III.
" " archaeol. III. 1. rész. II. 2 rész
Archivum Rákócziana. I. ord. IX. Köt.
Magyar tört. Tár. XIX. XX. XXI. Köt.
Nyr. és Irodalomtört. a Történ. tört. Emlék. I-VII. Köt.
Kalchbrenner. Icones. III. füz.
Értekezés. XIV. 3. 4. 5. 6. füzetek.
Történ. Repertorium. I. ord. 1. Köt II. ord. 1. köt.
Matlekovics. Vidéki díjak.
Budenz. Magyar-német szótár. II. füz.
Nyelvemlékek. I. II. III. Köt.

11. Rákóczy életrajza.
Petrival, csillagászat.
Honfoglalás kori sírl. emlékek. I.
Erdélyi országgy. emlékek. I.
Rupp, Magy. helyr. tört. III.
Matthaeus. értekez. III. 2-8. IV. 1. 2.

II. Mások részéről.

II. De la part d'autres instituts ou des particuliers.

Alulírt ezennel elismerem, hogy a fentebbi jegyzékben előszámlált könyveket kezemhez vettem.

Je reconnais avoir reçu les livres énumérés dans la liste précédente.

H. M. Vásárhelyen 1876. június 1-én.

Fusó Mihályfalvi
főgymn. könyvtárnok

Nyomatott az „Athenaeum" nyomdájában, Pesten. 1870.

Nro 59.
K. B.

Ich erfülle meine Pflicht dem Gesetze gemäss die ungarische Akademie der Wissenschaften davon in Kenntniss zu setzen, dass Herr Ernst Mach, ordentliches Mitglied der Akademie der Wissenschaften in Prag, zum Behufe der Ausübung seiner Functionen als Ordinarius der Philosophie an der Universität zu Prag, für die Zeit vom 1. October 1876 bis Ende Juli 1877 mit Beibehaltung seiner Bezüge Urlaub erhalten hat.

Budapest am 2. Juni 1876.

Der Präsident:

Eötvös

579
1876

An das geehrte Präsidium der ungarischen Akademie der Wissenschaften in Budapest.

vótok között volt minden bizonnyal a később Finnországba átvándorolt törzs. Valójában innen két törzs is áttelepedett a Finn-öböl túlsó oldalára, az úgynevezett tulajdonképeni finn törzs, amelyről később fogunk szólani, és a häméi, amely talán nem is volt más, mint az egykori vótok egy része. A vótok, Inkeri-földnek a történelemben legelőször ismert lakosai, hamarosan orosz befolyás alá kerültek, és fontos tényezők voltak az egykori novgorodi állami és kereskedelmi hatalom megteremtésében. Amikor 1617-ben Inkeri-föld száz évre Svédország uralma alá jutott, a vótokat, akik görögkeletiek voltak, evangélikus hitre kezdték téríteni, s ekkor közülük sokan beolvadtak a Finnországból kivándorolt népességbe, de sokan el is menekültek Belső-Oroszországba. Saját irodalmuk egyáltalán nincs, ezzel szemben virágzott a népköltészet, és mivel az egyházi nyelv az orosz volt, a vótok lassankint majdnem teljesen elororoszosodtak. Alig van ma már több, mint ötszáz aggastyán, aki még tud vótul.

A legkeletibb finn törzs a vepszék. Szintén, talán a vótok közvetlen szomszédságában, a Finn-öböl déli partvidékén laktak, de már korán keletebbre költöztek a Ladoga- és az Onegatavak közti vidékre. A vepsze nép kemény harcokat vívott az

521/1876

STATUTEN

der

LESE- UND REDEHALLE

an der

k. k. technischen Hochschule

ZU WIEN.

WIEN 1875.

Im Verlage der Lese- und Redehalle.

DRUCK VON R. v. WALDHEIM.

§. 1. Zweck.

Verbreitung literarischer Kenntnisse, Pflege allgemeiner und Fachbildung.

§. 2. Mittel.

Diesen Zweck sucht der Verein zu erreichen:

a) Durch Errichtung einer Lesehalle, in welcher allgemein bildende und Fachliteratur in Büchern und Zeitschriften vertreten sein sollen.

b) Durch Abhaltung von Vorträgen, Abfassung von schriftlichen Arbeiten über wissenschaftliche Themata, verbunden mit freier gegenseitiger Kritik.

c) Durch Anstrebung von Beneficien zum Besuche von Kunstanstalten und zur Erlangung von Bildungsmitteln.

§. 3. Capitalsbeschaffung.

Die Beschaffung des erforderlichen Capitales erfolgt:

a) Durch die Gründungs- und Semestralbeiträge der Vereinsmitglieder.

b) Durch Geschenke der Gönner und Freunde.

c) Durch das Erträgniss von abzuhaltenden Akademien und Vorträgen.

§. 4. Vereins- und Ehrenmitglieder, Gründer und unterstützende Mitglieder.

Jeder ordentliche, sowie ausserordentliche Hörer der technischen Hochschule, der Universität, der Hochschule für Bodencultur und der evangelisch-theologischen Facultät, der bei seinem Eintritte den Gründungsbeitrag von einem Gulden ö. W. erlegt und den Semestralbeitrag von einem Gulden fünfzig Kreuzern im Verlaufe des ersten Monates nach seinem Eintritte entrichtet, ist ordentliches Mitglied des Vereines und

geniesst die statutarischen Rechte. Unbemittelte können durch den Ausschuss von der Entrichtung des Semestralbeitrages befreit und als Mitglieder aufgenommen werden, wenn sie darum schriftlich unter Beibringung ihres Armuthszeugnisses ansuchen. Zu Ehrenmitgliedern können durch Beschluss der Generalversammlung alle Jene ernannt werden, die durch Förderung des Vereines in hervorragender Weise sich um die Interessen desselben verdient gemacht haben.

Unterstützende Mitglieder insbesondere sind solche, die durch den jährlichen Beitrag von mindestens fünf Gulden ö. W. den Verein in materieller Weise unterstützen. Ehrenmitglieder, Gründer und unterstützende Mitglieder geniessen dieselben Rechte wie die ordentlichen Mitglieder. Correspondirende Mitglieder haben den Gründungsbeitrag von zwei Gulden ö. W. zu entrichten.

§. 5. Sitz des Vereines.

Der Sitz des Vereines ist Wien.

§. 6. Constituirung des Vereines.

Der Verein constituirt sich, sobald die behördliche Genehmigung der Statuten erfolgt ist, unabhängig von der Anzahl der Personen, die sich zum Eintritte gemeldet haben.

§. 7. Eintritt in den Verein.

Die Beitrittserklärung der Mitglieder hat schriftlich unter genauer Angabe des Namens und der Fachschule oder Facultät zu erfolgen.

Jedes Mitglied hat bei seinem Eintritte die Gründungstaxe von einem Gulden ö. W. zu entrichten; die Semestralbeiträge sind im Verlaufe des ersten Monates nach dem Eintritte zu entrichten, widrigenfalls das Mitglied als ausgeschlossen betrachtet wird.

§. 8. Mitgliedskarte.

Jedem eintretenden Mitgliede wird nach Erfüllung der im §. 7 gesetzten Bedingungen eine Mitgliedskarte ausgefertigt; die Mitgliedskarten sind für ein Jahr mit fortlaufenden Nummern zu versehen.

Ein Duplicat wird erforderlichen Falles nur gegen Erlag von fünfzig Kreuzern ausgefertigt.

§. 9. Austritt.

Der Austritt aus dem Vereine steht den Mitgliedern jederzeit frei und hat unter schriftlicher Anzeige an den Ausschuss zu erfolgen.

§. 10. Ausschliessung.

Mitglieder, die sich unehrenhafter Handlungen schuldig machen, können durch Beschluss des Ausschusses aus dem Vereine ausgeschlossen werden; sie haben jedoch das Berufungsrecht an die Generalversammlung.

§. 11. Verwendung des Vereinsvermögens.

Aus den Einnahmen des Vereines werden bestritten:

Die Verwaltungskosten, die Pränumerationsgebühren für Zeitschriften und die Herbeischaffung der Bibliothekswerke.

§. 12. Rechte und Pflichten der Mitglieder.

Jedes Mitglied besitzt das Stimmrecht in der Generalversammlung, ist passiv und activ wahlfähig. Die weitern Rechte sind: die Benützung der Bibliothek, der Besuch der Lesehalle, der jedesmalige freie Zutritt zu den Vereinsabenden, der Genuss der Beneficien.

Dagegen sind die Mitglieder verpflichtet:

a) Den Bestimmungen der Statuten, den Beschlüssen der Generalversammlung, den Anordnungen des Ausschusses und den Entscheidungen des Schiedsgerichtes nachzukommen.

b) Alle, mit Ausnahme jener, die von der Entrichtung der Taxen befreit sind, haften bis zu ihrem Austritte zu gleichen Theilen für die Passiven des Vereines.

§. 13. Verwaltung.

Der Verein übt seine Thätigkeit aus:

a) Durch die Generalversammlung;

b) durch den Ausschuss.

§. 14. Die Generalversammlung.

Die Generalversammlungen werden von dem Ausschusse durch den jeweiligen Präses einberufen und sind ordentliche und ausserordentliche. Alljährlich haben mindestens zwei ordent-

liche Generalversammlungen stattzufinden, u. z. jedes Semester eine; die ausserordentlichen Generalversammlungen sind über Beschluss des Ausschusses oder auf ausdrücklichen Wunsch von einem Fünftel der Mitglieder einzuberufen. Die Einladungen zu einer Generalversammlung erfolgen 8 Tage vorher durch Anschlag der betreffenden Bekanntmachungen an den Brettern der Hochschulen. Die Generalversammlung ist beschlussfähig, wenn sich ein Viertel der Mitglieder zu derselben eingefunden hat. Im Falle der Beschlussunfähigkeit muss binnen 14 Tagen abermals eine Generalversammlung einberufen werden, welche ohne Rücksicht auf die Anzahl der anwesenden Mitglieder, jedoch nur bezüglich der für die vereitelte Generalversammlung bestimmten Tagesordnung beschlussfähig ist.

Die Gegenstände der Tagesordnung sind in der Bekanntmachung anzugeben. Eventuelle Anträge sind mindestens 5 Tage vorher schriftlich einzubringen, später eingebrachte Anträge können nur bei Zustimmung von zwei Drittel der Mitglieder angenommen werden.

Das Stimm- und Wahlrecht steht jedem in der Generalversammlung erscheinenden Mitgliede zu; Vertretung ist nicht gestattet.

Bei allen eingebrachten Beschlüssen entscheidet die absolute Stimmenmehrheit; bei Stimmengleichheit gibt die Stimme des Vorsitzenden den Ausschlag.

Bei Wahlen findet die Abstimmung durch Stimmzettel statt, und es entscheidet dabei die relative Stimmenmehrheit. Bei Stimmengleichheit entscheidet zwischen Jenen, welche gleichviele Stimmen erhalten haben, wenn nicht Alle gewählt erscheinen, das Loos.

Den Vorsitz führt bei der Generalversammlung der Präses, in dessen Abwesenheit der Vicepräses. Die Beantwortung der Interpellationen kommt dem Ausschusse zu. Der Wirkungskreis der Generalversammlung erstreckt sich auf folgende Gegenstände:

a) Wahl des Präses, Vicepräses, des Ausschusses, dreier Cassarevisoren und des Schiedsgerichtes.

b) Ernennung der Ehrenmitglieder.

c) Genehmigung des Rechenschaftsberichtes und der Bilanz.

d) Aenderung der Statuten, vorbehaltlich der behördlichen Genehmigung.
e) Aenderung der Beiträge.
f) Entscheidungen in Berufungen gegen Beschlüsse des Ausschusses.
g) Auflösung des Vereines.

§. 15. Der Ausschuss.

Der Ausschuss besteht aus 17 Mitgliedern, gewählt durch die Generalversammlung auf ein Semester durch relative Stimmenmehrheit.

Die Generalversammlung ist berechtigt, die Anzahl der Ausschussmitglieder zu erhöhen und zu vermindern; ferner auch berechtigt, über begründeten Antrag der absoluten Mehrheit ein Ausschussmitglied noch vor Ablauf des Semesters seines Amtes zu entheben.

Jedes Jahr, im November und April, erfolgt die Neuwahl des Ausschusses. Scheidet ein Ausschussmitglied noch vor Ablauf seiner Functionsdauer aus, so tritt der durch absolute Mehrheit gewählte Ersatzmann an seine Stelle.

Der Ausschuss besteht aus:

Zwei Professoren der k. k. technischen Hochschule, Präses, Vicepräses, zwei Schriftführern, dem Cassier, Zeitungsverweser, Administrator, Archivar, zwei Bibliothekaren und fünf Mitgliedern ohne Function.

Der Ausschuss hält Sitzungen nach Bedürfniss. Zur giltigen Beschlussfassung müssen nebst dem Vorsitzenden neun Mitglieder vorhanden sein. Ueber jede Sitzung ist ein genaues Protocoll zu führen.

Der Ausschuss entscheidet in allen Angelegenheiten, welche nicht ausdrücklich der Generalversammlung vorbehalten sind. Die Befugnisse desselben insbesondere sind:

a) Die Leitung des Vereines.
b) Die Prüfung der Rechenschaftsberichte und Gebahrungsergebnisse.
c) Die zweckmässige Verwendung des Vereinsvermögens.
d) Die Befreiung von der Entrichtung der Taxen.

Der Ausschuss ist ermächtigt, sobald es die Vermögensverwendung für nothwendig erscheinen lässt, einen Betrag von

fünfzig Kreuzern pr. Mitglied für das laufende Semester zu Bibliothekszwecken einzucassiren.

§. 16. Geschäftsführung.

Der Präses, welcher den Verein nach Aussen vertritt, leitet mit dem Ausschusse die Geschäfte im Vereine.

Jedes Schriftstück ist vom Präses und einem der Ausschussmitglieder als Gegenzeichner zu unterfertigen. Die Geldangelegenheiten besorgt der Cassier, der verpflichtet ist, auf jeweiliges Verlangen der Revisoren die Bücher vorzuweisen.

Nähere Bestimmungen über die Geschäftsführung enthält die Geschäftsordnung.

§. 17. Schiedsgericht.

Das Schiedsgericht besteht aus 7 Vereinsmitgliedern und 2 Ersatzmännern, welche dem Ausschusse nicht angehören dürfen. Es wird zur Schlichtung von Streitigkeiten, die sich durch das Vereinsverhältniss ergeben haben, vom Ausschusse einberufen. Dieser ist berechtigt, ungeeignete Klagen unter Hinweis auf die Berufung an die Generalversammlung zurückzuweisen.

Das Schiedsgericht ist nur bei Anwesenheit sämmtlicher Mitglieder beschlussfähig. Diese wählen für jeden besonderen Fall den Vorsitzenden. Ein Antrag kann nur durch eine Majorität von fünf Stimmen zum Beschlusse erhoben werden.

Gegen den Ausspruch des Schiedsgerichtes gibt es keine Appellation. Nähere Bestimmungen sind in der Geschäftsordnung über das Schiedsgericht enthalten.

§. 18. Auflösung des Vereines.

Die Auflösung kann nur durch Beschluss einer Zwei-Drittel-Stimmenmehrheit erfolgen. Ein Theil des restirenden Vermögens ist dem Techniker-Unterstützungsvereine zu übergeben, der andere Theil nach Beschluss der Generalversammlung zu verwenden.

Nr. 28803.

Der Bestand dieses Vereines nach Inhalt der vorstehenden Statuten wird im Sinne des §. 9 des Gesetzes vom 15. November 1867, R. G. B. Nr. 134, bescheinigt.

Wien, den 9. October 1875.

Der k. k. Statthalter:

Conrad von Eybesfeld m. p.

WARTEMBERGI Gróf WALDSTEIN Jánosné született Köröspataki Gróf KÁLNOKY Adél elszomorodott-szivvel jelenti szeretett férjének

Wartembergi Gróf Waldstein János,

Ő Cs. K. Felsége Kamarása, belső titkos tanácsosa, a Ferencz József, belga Lipót, mexicoi Guadeloupe rend nagy Keresztese, a Szent István és Máltai rend vitéze, a Lölcsészet és jog tudora, a Magyar tudományos akademia igazgató tagja, a Képző művészeti tanács és Magyar Gácsországi vasut elnöke, sat. sat.

Ő NAGY MÉLTÓSÁGÁNAK

F. év és hó 3 kán éjfél utáni fél egy órakor életének 67 ik évében, a hallotti szentségek ájtatos felvétele után rövid szenvedés okozta halálát.

A beszentelés Pünkösd másod napján f. h. 8 kán d. u. $^1/_2$3 ra a Szt. Mihályhoz Czimzett Udvari Templomban menend végbe, mire a hült tetemek Vár palotára szállitatnak és Csötörtőkön f. h. 8 kán 1. órakor örök nyugalomra tétetnek.

Az engesztelő szent Misék hétfön f. h. 12 kén 11 és $^1/_2$12 órakor a fentnevezett udvari templomban és péntéken f. h. 9. kén a Kegyuri egyházakban fognak a Mindenhatónak bemuttatni.

Bécs, 1876. Jun. 3 kán.

Entreprise des pompes funèbres.

Nyomatott F. Eipeldauer & Comp., Bécsben

Érk. 1876 jún. 6.

522.

A tábbi hebraeus a magyar gyülekezet kiszakadás.

Érk. 1876 jún. 6.

523.

Kérjük e lapot aláírva vételi elismervényül a Magyar Tudományos Akadémiának visszaküldeni.

Nous prions de renvoyer cette feuille signée pour servir de reçu à l'Académie hongroise.

A könyvek jegyzéke

melyek 1 csomagban ——— szám alatt a magy. tud. Akadémia Könyvkiadó hivatala ~~posta könyvkereskedő~~ utasítása által küldettek.

x Jogakadémia

Nagyvárad.

Liste des livres.

envoyés dans ——— paquet sous le No ——— par

libraire à Pest

À

I. A Magyar Tudományos Akadémia részéről.

I. De la part de l'Académie hongroise.

Almanach. 1875. ~~1876~~

Értesítő. VIII. 10–17. IX. 1–17. k., X 1–6

Név és tárgymutató az Értesítő I–VIII. évf.

Akadémiai Könyvjegyzék.

Értekezések, nyelvtud. IV. 3–10. k. V 1–9. mathemat. III. 2–8. IV. 1. 2.

" " történettud. IV. 1–6. V. 1. 6

" " társadalmi. II. 12. III. 1–9. k. IV 1–3

" " természettud. V. 1–11. VI. 1–6. k. 12 VII 1. 2.

Közlem. nyelvtud. XI. 1. 2. 3. XII füzet.

" " mathem. IX–XI Köt.

" " archaeolog. IX. 2. füz. X. 1.

Monum. Hung. I. oszt. XXIII. XXIV. köt. XXV

" " " I. — XXVII. XXXII. köt. XXII.

" " " III. — II. köt. III.

" " " IV. — I. II. köt. III.

" " archaeolog. III. 1. rész. II 2. rész

Evkönyv. XII. 3. 4. 5. 6 füz. 1.

Archivum Rákóczianum. I. oszt. IV. köt.

Magyar tört. Tár. XIX. XX. XXI. köt.

Név és tárgymutató a Történelmi tört. Ért. I–III. kötetekhez.

Kalchbrenner. Icones III. füz.

Finnyei. Repertorium. I. ost. I. köt. II ost. I köt.

Mastelkovics. Vocabularium.

Budenz. Magyar-ugor szótár. II. füz.

Nyelvemlék-tár. I. II. III. köt.

II. Rákovy önéletrajza.
Petrival, csillagászat.
Mátyáskori dipl. emlékek. I.
Erdélyi országgy. emlékek. I. (ez a Tolvaj lapon kívül Mon. Hung. IV. osz. I. kötete)
Rupp, Magy. helyr. tört. III.
Mathem. értekez. III. 2–8. IV. 1–2.

II. Mások részéről.

II. De la part d'autres instituts ou des particuliers.

Alulirt ezennel elismerem, hogy a fentebbi jegyzékben elöszámlált könyveket kezemhez vettem.

Je reconnais avoir reçu les livres énumérés dans la liste précédente

Kelt Nagyszombatban 1876. jun. 2-án

Dr Borovszky Samu
a k. Könyvtárnok.

Nyomatott az „Athenaeum" nyomdájában, Pesten, 1876.

Érk. 1896 jún. 6.

524.

Kérjük e lapot aláírva vételi elismervényül a Magyar Tudományos Akadémiának visszaküldeni.

Nous prions de renvoyer cette feuille signée pour servir de reçu à l'Académie hongroise.

A könyvek jegyzéke

melyek 1 csomagban szám alatt a magy. tud. Akadémia Könyvkiadó hivatala ~~pesti könyvkereskedő~~ útján által küldettek.

1 Jogakadémia Pozsony.

Liste des livres.

envoyés dans ____ paquet sous le No ____ par libraire à Pest

À ____

to ____

I. A Magyar Tudományos Akadémiától részéről.

I. De la part de l'Académie hongroise.

Almanach. 1875. ~~1876~~

Értesítő. VIII. 10–17. IX. 1–17. sz. ½ 1–6

Név és tárgymutató az Értesítő I–VIII. évf.

Akadémiai Könyvjegyzék.

Értekezések, nyelvtud. III. 3–10. V. 1–9

" " történettud. IV. 1–6. V. 1–6

" " társad. II. 12. III. 1–6–9 IV 1–3

" " természettud. V. 1–11. VI. 1–6–12 VII 1. 2

Közlem. nyelvt. XI. 1–3. XII. ½ fűz.

" " műtem. IX–XI. Köt.

" " archaeol. IX. 2. fűz. X. 1.

Monum. Hung. I. ord. XXIII. XXIV. XXV

" " " II. — XXVII. XXXII. XXII.

" " " III. — II. III.

" " " IV. — II. I. III

" " archaeol. III. 1. rész. II. (2 rész)

Archiv. Rákóczi. I. oszt. IV. köt.

Magyar tört. Tár. XIX. XX. XXI.

Név és tárgymutató a Történettud. ért. Emlékeihez. I–VIII. Kötetekhez.

Évkönyv. XIV. 3. 4. 5. 6. füzet.

Szinnyei. Repertorium. I. ord. I. köt. II ord. I. köt.

Mailáth-kovics. Vitéldijak.

Budenz. Magyar–ugor Szótár. II. fűz.

Nyelvemlék-tár. I. II. III.

Kalchbrenner Scenes III. füz.

II. Rákovy életrajza.

Petrival, csillagászat.

Mátyásfalvi dipl. emlékek. I.

Erdélyi országgy. emlékek. I.

Rupp, Magy. helyr. tört. III.

Mathem. értekez. III. 2–8. IV. 1–2.

II. Mások részéről. | II. De la part d'autres instituts ou des particuliers.

Alulirt ezennel elismerem, hogy a fentebbi jegyzékben elöszámlált könyveket kezemhez vettem.

Je reconnais avoir reçu les livres énumérés dans la liste précédente.

Pozsony, 1876 évi junius hó 1sö napján.

Dr. Fejérpataky György

akadémiai nyilv. rend. joghallgató

e. i. könyvtárnok.

Nyomatott az „Athenaeum" nyomdájában, Pesten, 1870.

„Lese- und Redehalle an der k. k. technischen Hochschule zu Wien“,
Wieden, Frankenberggasse Nr. 5.

C.-Nr. 872 WIEN, am 3/6 1876.

A magyar tudományos Akadémia
Történeti Bizottságának
Budapesten.

A bécsi cs. K. műegyetemen ezelőtt 4 évvel egy olvasó egylet alakult, melynek célja az általános művelődés azon hiányait, melyek elkerülhetlen következményei a technikus egyoldalú foglalkozásának, közös munkálkodás által helyrepótolni.

Ez eszme visszhangra talált a tanuló ifjúság körében, mit bizonyít azon körülmény, hogy tagjai száma minden félévben növekszik, de pártolásra talált tanáraink, kik mindnyájan tagjai egyletünknek, s a helybeli úgymint külföldi tudományos társulatok részéről is.

Ennek köszönhető, hogy ma már a legkülönbözőbb hazai s külföldi, műszaki, természettudományi, s politikai lapok láthatók az olvasó teremben, míg más részről az egylet tagjainak

tekintélyes, becses Könyrtári áll rendelkezésre.
Miután az egylet tagjai közt igen sok magas
ifjú van, kikat kodunk a tekintetes akadémia
elé alázatos kéréssel járulni, hogy az akadémia
évi közleményeit, úgymint saját kiadásában
megjelent nyilvánosokat, stb. egyletünknek
ajándékozni ne terhellessék
Miután a helybeli s. akadémián kívül a
münchemi és berlini is részesítenek bennün-
ket ezen kedvezményben, reménylyük, hogy
ezúttal sem lesz kérésünk sikertelen.
Bátorkodunk egyszersmind az egylet
alapszabályait tekintetbe venni.

Kitünő tisztelettel

Ludw. Rupprechter
t. i. Präsidium

Szenczy Béla
jegyző.

Érk. 1876 jún. 6.

525.

Akad. Könyvtárnyaiz
Pécsi.

1876

Akadémia es Term. Ért.

Herr Dr. Josef Szabó Mitglied
der Ungar. Akademie gedenkt in
den nächsten Tagen, mit seinem Assisten-
ten über Triest nach Griechen-
land und zurück eine geologi-
sche Studienreise zu machen.

Ich stelle demnach das dienst-
höfliche Ansuchen für Herrn Szabó
und seinen Assistenten zwei Frei-
oder Begünstigungskarten auf den
Lloyd-Dampfschiffen, Linie Triest-
Pyreus und zurück, mit freier
Unterbrechung auf den Zwischen-
stationen ~~auf die Dauer~~ und gil-
tig vom 20-ten Juny l. J. bis
20. September l. J. ausstellen
und an das Generalsekretariat
der Ungar. Akademie gelangen
lassen zu wollen.

Lr.

1 A co. kir. szabad. Déli Vasutak
társaság t. A. Igazgatóságának
Pest.

Buda-Rév.

2. An die löbliche Direction des
K. K. oesterreich-ungarischen
Lloyd Triest.

Tisztelt Igazgatóság,

Dr. Szabó József akadémiai
rendes tag, és egy segédje
a Magyar Tudományos Akadé-
mia megbízásából Stándékos-
ság, Triesten át Jörgyorsság-
ba, és vissza egy geologiai
dolmányos utazást tenni: az
Akademia nevében felkérem a
T. Igazgatóságot, hogy Szabó
úr és segédje számára
(az 1-nek:) június 20-ától Pestre
3 hóra érvényes Rév Szabad
utijegyet Buda-Triest és
vissza
(a 2-nak) június 20-ával 3 hóra
érvényes Rév Szabad utijegy-
gyel a Lloyd gőzhajóin, a
Triest—Pyraeus vonalon
oda és vissza, szabad ki-
szállással a Kikladeso-
államokon
kiállításai és alulirt fölöt-
Pári tartalmak Bulde-ig
gyűjtésére.
Tisztelettel
Buda-Pest, 1876 jún 6.
a T. Igazgatóság
alázatos

a 2-nak columnaris
mélyül is.

5.29/876

434.

Kérjük e lapot aláírva vételi elismervényül a Magyar Tudományos Akadémiának visszaküldeni.

To be receipted on the opposite page and returned to the „Magyar Tudományos Akadémia" at Pest, Hungary.

A könyvek jegyzéke

melyek csomagban szám alatt

pesti könyvkereskedő által küldettek.

A

I. A Magyar Tudományos Akadémia részéről.

List of Books

contained in package, numbered

and forwaded through Ferdin. Eggenberger bookseller at Pest

to the Asiatic Soc. of Bengal Calautta.

I Presented by the Hungarian Academy.

Almanach. 1873.
Értesítő. VI. 9-ik. VII. 1-ső sz.
Nyelvtud. értek. II 12. III. 1-ső sz.
" " közl. X. 2. füz.
A helyes magyarság elvei.
Évkönyv. XIII. 9. 10. XIV. 1. db.

The above books were received by the Asiatic Soc. of Bengal through the Smithsonian Institute. Washington.

G. S. Leonard.
Asst. Secy.

care of the Smithsonian Institution. Washington.

Ért. jún. 7. 1876.

530.

II. Mások részéről.

II. Presented by others.

Alulírt ezennel elismerem, hogy a fentebbi jegyzékben előszámlált könyveket kezemhez vettem.

I hereby acknowledge the receipt of the works mentioned in the preceding invoice.

Nyomatott az „Athenaeum" nyomdájában, Pesten, 1876.

Méhai herczeg **Odescalchi Ágoston** özvegye, született gróf **Zichy Anna**, báró **Walterskirchen Vilmosné**, született gróf **Zichy Mária** és férje báró **Walterskirchen Vilmos**, cs. kir. kamarás, gróf **Zichy József**, cs. kir. kamarás és neje herczeg **Metternich Melania**, gróf **Batthyány Lajos** özvegye, született gróf **Zichy Antónia**, gróf **Károlyi Györgyné** született gróf **Zichy Karolina** és férje gróf **Károlyi György**, főudvarmester és belső titkos tanácsos, gróf **Zichy János** és neje báró **Kray Irma**, gróf **Zichy paulai Ferencz** és neje gróf **Kornis Anna**, saját és gyermekeik és illetőleg unokáik nevében elszomorodott szivvel tudatják, szeretett édes atyjuk, illetőleg ipjuk, nagy- és szép atyjuknak

ZICHI és VÁSONYKŐI

gróf ZICHY KÁROLY,

cs. kir. kamarás úrnak és a Zichy grófi család seniorának,

1876-ban junius 1-én a halotti szentségek ájtatos felvétele után, tettekben dús életének 92-ik évében végelgyengülésben történt gyászos kimultát.

Hideg tetemei az Istenben boldogúltnak a cziffери sírkertben ez év junius 3-án 11 órakor fognak örök nyugalomra téttetni, a gyász szent misék pedig ugyan az nap a cziffери templomban, — később pedig a kegyúri többi templomokban, — az Úrnak bemutattatni.

Béke hamvainak!

Cziffer 1876-ik évi junius 1-én.

„Az első temetkezési intézet" Nagyszombatban.

Druck von Sigmund Winter in Tyrnau.

Érk. 1876 jún. 7.

533.

M. Tud.

Magyar Tudományos

Akadémiának

Pesten

Tekintetes t.m. Akademiai Rendes Ülés, es Fö. Titkar Ur.

Alárott ös kérésemmel van szerencsém tisztelni, tapasztalt jó akaró hajlamát meg nyerni, ha méltóztatnék a mellyes tiszteletes T. cll. Akademiához címzett, idemellékelt levelemet az illetékes helyen bemutatni, és alárott ös kérésem tárgyában az t. Akademia végrészét tudomasomra hozzám Öskün u.p. v. Palota. ás tétetni. kegyeskednék. tellyes tiszteletel a Tekintetes, t.m. Akademiai rendes Ülés, Titkai Urnak

"Öskü" Junius 3ª 1876.

alárendelt szolgája
Kiss Gábor önerö

Érk. 1876 jún. 7-én.

536

Tekintetes Arany János
t. m. Akademiai Rendes Tag
's Fő Titkár Urnak Teljes tisztelettel

Buda Posa

Az 1870-75 években megjelent
mathematikai munkákat kérem
Nagy Lajosnak; ő ajándékúl vissza
küldi.

Ék. 1876. jún. 7. Pozsony 1876. 7/VI.

535.

Tekintet. főbíróm Urvalat!

Szándékom levén az Al-Dunán lavaly megfordult orcha-
olaszkai kulaküromat folytatni: kalorkadom arra kérelmez-
med dőlegesítem, ha vajjon nem kaczállalkalmatik-e arra
valahol rendelkezésemre a Dunagőzhajózási társaság? Ezen
nagy kitüntetésben kőlelemre b arra kedvezni akar, tekintet.
főbírói Urvalat.

Egyszersmind kérem a tek. főbírói Urvalat,
mesterünk Magyarra és Cumbra-Magyarra vonatkozó ösmere-
tem alapján jelenő kiegészítésül nekem még e tárgyra
előlt tőrténendő elnyerésem előtt adalmányszerű javas-
latjét.

Tisztelő kötelessel

Orlay Istvánfiú

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA

194 0. *Utalvány sz.* 43.

Rovat: III. osztály

T.

Országos Földhitelintézet

Budapest,

V., Bálvány-u. 7.

Sziveskedjenek

166.-- *arany pengőt, azaz* --egyszázhatvanhat ---

--- *arany pengő*

---

fillért

a Franklin Társulat R.T. igazgatóságának

a Mat. és Termtud. Értesitő külön n.omataiért

postán

a Magyar Tudományos Akadémia I. *folyószámlája terhére kifizetni.*

Tisztelettel

Budapest, 194 0. szept. 7. 10

Fenti összeget felvette: *főtitkár.*

Másolati példány.

15592 SÁRKÁNY-NYOMDA R.T., BUDAPEST

1876

fin. 7

I. Leonardo

Tavola

A pozsonyi városi levéltárban

található birtokra jelentése

a m. t. Akadémiáról.

13

Bizottsági jelentés a hivatalos kiadványok nemzetközi kicserélése ügyében.

A Pgü vallás- és közoktatási min. államtitkár úr f. évi febr. 6-án kelt átiratában felkéri az Akadémiát, hogy a múlt ülésben Párizsban tartott nemzetközi földrajzi Congressus alkalmával a hivatalos és egyéb kiadványok nemzetközi kicserélése ügyében tartott ~~[illegible]~~ értekezlet javaslata felett véleményes jelentését tegye.

A párisi Congressuson és Kiállításon képviselve volt országok biztosai a közelkezőkben állapodtak meg: A biztosok illető kormányaiknál oda fognak hatni, hogy az egyes országokban külön központi hivatal állíttassék fel, melyre az illető országban kiadott Cartographiai, geographiai s más efféle munkálatok összegyűjtése a nemzetközi kicserélése bízassék. A különböző országok központi hivatalai közvetlenül fognak egymással ~~[illegible]~~ közlekedni, s ~~[illegible]~~ a szomszédságban levő különböző tudományos intézetek, Akadémiák és társulatok küldeményeit is ~~[illegible]~~ ők fogják közvetíteni, ha más országbeli kormányok, intézetek és társulatok magán kiadványokat óhajtanának megszerezni, akkor is (ha ez iránt megkeresnek, közbenjárjanak fognak szolgálni.) a központi hivatalok ~~[illegible]~~ közbenjárnak. Minden hivatalos kiadványból legalább 25 példány volna küldendő minden országnak, melyet ellátja egymással szemben, országonkint lépnek

A biztosság a hivatalos kiadványok nemzetközi cserélszerepének életbeléptetését és szabályozását mindenekelőtt

igen kívánatosnak és üdvösnek tartja. Nézi cserevisszony e tekintetben ugyan már nem is forgott a különböző államok korányait közik. Különösen a statistikai hivatalok már ezt is küldözik egymásnak a hivatalos kiadványokat, s néha más hivatalos kiadványokkal is kedvetlenül egymásnak a különböző kormányok. De a tudomány és közművelődés érdekében kívánatos volna, hogy minden állam a többi államokban megjelenő minden rendbeli hivatalos kiadványok birtokába jusson, s hogy az összes hivatalos küldeményeket egy helyen gyűjteménnyé össze, hol nemcsak a kormány közegei, hanem a tudvágyók hozzájok férhetnének célja végett használhatnák. Jelenleg jobbára csak a statistikai hivatalok kiadványai értékesítetnek a tudományos tanácskozásokban, a többi cserekülönlegek rendesen az illető minisztériumok levél- vagy könyvtáraiban használatlanul heverek. Ezért a bizottság pártolónak tartja a javaslatot, hogy minden országban egy központi hivatal szervezessék, mely ~~a cserekülönlegeket a hivatalos kiadványokra nézve~~ egyfelől az országban megjelenő hivatalos kiadványokat szétküldését eszközölje, másfelől pedig az idegen országok küldeményeit számba vegye, lajstromozza s használatukra felügyeljen.

~~Ha~~ ~~nem tartaná hogy a~~

Ha a mi kormányunk a párisi Congressus javaslatát elfogadja s a hivatalos kiadványokra nézve az európai országokkal a cserevizsgát életbeléptetni; mi nemcsak nyerni, hanem anyagi tekintetben is sokkal többet nyernénk, mint más országok. Nálunk aránylag kevés a tudományos értékű hivatalos kiadvány, mi tehát aránylag csak keveset adnánk, és sokkal többet kapnánk cserébe. Azután mi bárnely európai ország kiadványait kérjük és használhatjuk, míg a mi kiadványainkat a külföldön csak kevesen használhatnák.

A bizottság tehát javasolja, hogy magas kormányunk vegye az ügy
ékolását, mely kiállítják a külföldi országokkal való cserekapcsolatba
lépnünk, felkéri a kormányt a szervezet Központi hivatal
szervezésére s hagyja helyben a párisi Washington-ünnepélyek alkalmával
f. évi január 29-ik napján tartandó értekezlet határozatát.

A párisi Washington ü. a párisi Congressusnak és kiállításnak
működő bizottsági ülésén tartott, mely Párisban tartatik, új tanács-
kozás kívánatosnak tartja, hogy a nemzetközi szervezésű egyéb részletekben
formuláztassék. E tanácskozásra előleges napon tudományos szakértőket
meghívni szíves a nemzetközi szervezésű megállapítási elvekről. Ezek
szerint szíves a nemzetközi szervezésű: a csillagászat, geodézia, cartographia, geographia,
topographia, geologia, mineralogia, botanica, anthropologia, Zoologia, statis-
tika, historia, archaeologia, philologia, numismatica s a statistica
minden ágai, az ethnologia és folklore-ról. Minden kiválasztott kiadvány
és elnevezés, mely a tudományt közelebb viszi, a nemzetközi szervezésű
tárgyai valnak. Ezután a következő határozatban részletesen illetve,
hogy mit a Központi hivatal kiadványai közül s a kiadványokat módját,

I. Fejezet

Általános határozatok

1. cikk. Minden szerződő kormány a nemzetközi szervezésű
fogadtatásával vállalja központi hivatala állítását s annak szabadon
kiadványait s a többi kormányok tudományos
intézetei részére.

2. cikk. Minden hivatal az utolsó évben kiadandó kiadványairól,
ról, melyekből cserepéldányokat küldhet, bibliographiai jegyzéket készít,
s ebből minden külföldi kiadványból legalább egy példányt küld, s ezenkívül
ezeken az új kiadványokról is értesíti, a mint megjelennek.

3. cikk. Minden szerződő kormány jövőkapcsán vállalja,
a felső határon, vagyon oly kiadványokat, melyek a fölvett határozat
tudományos jellemét nem változtatják, fogadja-e a kiadványt
vételi kiadványok jegyzékébe.

II. Fejezet.

A kormányok egy ministeriumnak közötti szervezése

4. cikk. Minden kiadott kiadvány, ajánló minden kiadvány, mely állami
kölcsönös kiadót kapjon, annyi példányt küldeni meg a külföldi
kormányoknak

E tekintetben minden tervezés fel kívánt papír, hogy minden kiadványából legalább egy példányt küld minden külföldi kiadóhivatal, kivéve azon munkákat, melyeket az ország védelmére tartozónak.

5. cikk. Ha valamely ország két ország kiadóhivatalos kiadványaiból bármely célra egynél több példányt akarja, előleges egyezség alapján.

- tehet ezt a példányos kölcsönösség alapján a két kiadóhivatal közt.

III. Fejezet.

A kiadványok és tudósítások közlési szerződés.

6. cikk. Az valamely tudományos társulat vagy intézet, akár tényleg állami segélyben, akár nem, a külföldön megjelenő kiadóhivatalos kiadványainak megküldését akarja, az illető ország központi kiadóhivatalához fordul, s ez annál kedvezőbb feltételeket ~~kiegyenlítés~~ megegyezési alapján közöl ki.

7. cikk. Minden változtatás a két ország közötti szerződésben foglaltakban, egyik vagy másik kiadóhivatal megkeresésére vagy a példányok számának leszállítására nézve az érdekelt országok központi kiadóhivatalai közbejárása mellett történik.

IV. Fejezet.

A tudós társulatok közlési szerződése.

8. cikk. A központi kiadóhivatal a tudós társulatok közlöny és közbenjáró rovatát, akár tényleg állami segélyben, akár nem, mely egyezmények alapján cserekiadványokba akarnak lépni. Ugyancsak ő közbenjár a szerzőkkel, kiadókkal és műszerkészítőkkel is, kiknek kiadványait vagy készítményeit valamely külföldi állam vagy tudományos társulat és szintén megrendelni óhajtja, a két fél legkedvezőbb feltételeket eszközöl ki e részben.

9. cikk. Tudományos jellegű nélküli társulatok és körök, valamint a kiadók, nemük és műszerkészítők egyenértékűek a központi kiadóhivatalok nézetében dolgok.

V. Fejezet.

Költségek és portómentesség.

Az ide vonatkozó határozmányok csak akkor állapíthatók meg, ha a postaegyesület valamennyi tagja arra kötelezi magát, hogy a cserekiadványokat a ~~port~~ szállítási díjtól felmentsenek

A ki a nálunk felállítandó központi hivatalt s a helyiségek illeti, a bizottság a következő javaslatot teszi:

A versenykiállítási csarnokcsoport ügyében felállítandó központi hivatal dolgai: egy részt a Műcsarnok, kivéve a vallás- és közoktatási minisztert illető részt és díjak, továbbá a történeti, az akademiai, nemzeti múzeum, földtani és természettudományi intézet központi hivatal, részint pedig a külföldi intézetekkel és tudósokkal már most is érintkezésben levő ~~[illegible]~~ többi tudományos társulatok és intézetek ~~[illegible]~~ által kiküldendő vagy választandó képviselők.

A központi bizottság székhelye a Nemzeti Múzeum, s ugyanez a külföldi országok csarnokbizottságaival is felállítandó közlekedésre.

Budapest 1876 jan. 1.

Hunfalvy János
a bizottság elnöke.

Wlassics Gyula
bizottsági tag
Pl... Ábrányi Kálmán

V Klenu 1877/6 jún. J.

538.

Nagy-apponyi Gróf Apponyi Anna, született Benkendorff Grófnő, csillagkeresztes és palotahölgy, saját valamint gyermekei illetőleg veje és unokái:

Nagy-apponyi Gróf Apponyi Sándor, továbbá Gróf Apponyi Ilona férjezett Sulmona herczegné, ennek férje herczeg Sulmona Pál s gyermekeik: Camilla, Scipio és Livio nevében mélyen megszomorodott szivvel tudatja hőn szeretett férje, illetőleg édes atyjuk, ipája és nagyatyjuknak

Nagyméltóságu nagy-apponyi

Gróf Apponyi Rudolf,

császz. kir. kamarás, valóságos belső titkos tanácsos, arany gyapjas vitéz, a Szent István és Lipót rendek, úgyszinte a bajor korona, a németalföldi oroszlány, a badeni hüség és a franczia becsület rend nagy keresztese, Ő császári és apostoli királyi Felsége nagykövetének sat. sat. sat.

folyó évi május hó 31-én Velenczében, hosszas szenvedés s a halotti szentségek ájtatos félvétele után, életének 64-ik s boldog házasságának 36-ik évében történt gyászos kimultát.

A boldogultnak hült tetemei egyelőre Velenczében beszenteltetvén, folyó év october havában a nagy-apponyi családi sirboltban fognak örök nyugalomra helyeztetni.

Az engesztelő szent-mise áldozatok az illető kegyúri egyházakban ugyan akkor lesznek a Mindenhatónak bemutatva.

Kelt Velenczében, 1876 évi junius hó 1-én.

Nyomatott Gistel G. és társánal Bécsben.

Ed. jún. 10 876.

549.

1876

Tekintetes Főlilkári Hivatal!

Mindán nem tudom külön nyugta fürkészelhetik-e a kipletlesdij felvitele végett, avagy elegendő-e erre az ulal. vámporosi kudóriláira irt nyugtáram: bátorkadom mindkettőt arra kérelemmel általküldeni, hogy a tekint. Főlilkári Hivatal riverkedjék a prolyák egyike által az ulalvámporott öpreget pármanra felvitelni s nekem általküldeni.

A kérvelidő prolyák nevére ez öpregből párádorra fejében egy o.é. forintot lesznek.

Kivalló tőströnelem nyilvánitása mellett maradok a legkitünőbb tisztelettel a T.K. Főlilkári Hivatalnak

Borsony 1876 junius 9-én

Ortvay Sándor
jegyző kat. tanár

Érk. 1876 jún. 11.

554

Jelvészeti s ellenőrzési

Nagyon. Szám

Nagyonéltóságu Gróf és Elnök Ur!

Folkérem Nagyonéltóságodat, hogy a mellékelt átiratban említett ügy állásáról, illetőleg a velencei állami levéltár igazgatósának kérelme tárgyában engem minél előbb értesíteni méltóztassék; mely alkalommal a közlött iratokat vissza küldeni kérem.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Budapest, 1876. évi Junius hó 2-án

Miniszter ur meghagyásából:

Landgraf Benedek

osztálytanácsos.

3 das. mell.

Antonio Zanetti Kop

76

1195 8. szám

Nagyméltóságu Gróf és Elnök Úr!

Tőlkérem Nagyméltóságodat, hogy a mellékelt átiratban érintett ügy állásáról, illetőleg a velencei állami levéltár igazgatóságának kérelme tárgyában engem minél előbb értesíteni méltóztassék; mely alkalommal a közlött iratokat vissza küldeni kérem.

Fogadja Nagyméltóságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Budapest 1876. évi Junius hó 2-án

Miniszter ur meghagyásából:

Flamsnger Benedek
osztálytanácsos.

D. de

Nagyméltóságu Gróf Lonyay Menyhért
urnak, a magyar tudományos akadémia
elnökének

Érk. 1876 jún. 10

552

3 dar. mell.

utolsó fennálló kép.

76

N.° XXVI.

Venedig, d. 21 Mai 1876

8140 26/5 76.
VII

Hochgeborner Herr Graf!

Von einigen Jahren hatten sich die Direction des hiesigen Staats-Archives an die Präsidenz der Königl. ungarischen Academie der Wissenschaften in Pesth mit dem Ansuchen gewendet, gleich der k. k. Academie in Wien ihnen gefällige Publicationen dieses Archives zur Ergänzung seiner Bibliothek mittheilen zu wollen.

Nachdem gegen Einsendung Ihrer Publicationen abgelehnet ist: die Archivs-Direction ersucht, das Ihre gefällige Mittheilung an Ihre Adresse, welche das Archiv zu Correspondenzen benützen, einsenden, und zwar auf folgenden Wegen, in den Schätzungen Ihrer Publicationen der Königl. ungarischen Academie die Preise der laufenden und einzelnen Jahrgänge von Ihnen selbst und Herr Johann Mitrese de Baratas in Venedig

An das hohe Kais. & Königl. Ministerium des Aeussern in Wien.

Archive in pleno allein Ehrfurcht unterlegt zu finden.

Indem ich mich nahmhaft, dieselbe Allerhöchst Euerer Excellenz gnädigen Berücksichtigung zu empfehlen, bitte ich Dochdieselben den Rückstand meiner tiefsten Ehrfurcht gnädigst zu erhalten.

J. Dilas.

F 12. 1 16.

Adriatisches Archiv.

N. XXVI.

Venedig, d. 21. Mai 1876.

Fr. v. Filat

Einsendung Ihrer Direction
Dero sinnigen Königlichen
Staats-Archives
zur gefälligen Mittheilung
der historischen Publicationen
der Königlich Bayerischen
Academie der Wissenschaften

76

1 Anlage.

11358/76

738

VII

1442. szám.

A tudományos munkák kölcsönös kicserélésére „Comission royale belge des échanges" czim alatt Brüsselben fenálló bizottmány irodalmi, művészeti s tudományos osztálya, azon hivatalos határozmányok, tudós társulatok által kiadott munkák és a Belgiumban megjelenő ezek jegyzékét bocsátotta közre, melyek a külhoni tudományos intézetek és társulatok által csere útján megszerezhetők.

Az említett bizottmány jelesül azon óhajtását nyilvánította, hogy a magyar osztrák monarchiában fennálló jelentékenyebb irodalmi társulatok elnökei

A

magyar tudományos academiának

eseték esetközlése czéljából a bibliográphiai jegyzéknek előleges kikérése mellett, közvetlenül hozzá forduljanak; egyuttal megérintvén azt is, hogy a bizottmány Alvin L. nevü főnök /: Conservateur en chef :/ és Rueless Ch nevü titkár /: Conservateur :/ vezetése alatt működik.

Van szerencsém erről a tudományos academiát tudomás és miheztartás végett tisztelettel értesiteni.

Budapest, 1876-ik évi Junius hó 6-án.

Miniszter ür meghagyásából:

Pauler Gyula

minisztéri tanácsos.

Érk. 1876 jún. 12.

555.

Fr

Nagymélt.ságu Trefort Ágoston
Vallás és Közoktatásügyi M.
Kir. Miniszter urnak, Budán
tel.

Budapest

Nagymélt.ságu Miniszter Úr,

A hivatalos nyomtatványok nemzeti,
Közi Kiadóhivatalánál folyó
évi február 6-áról 2230 szám
alatt az Akadémiához intézett
leirata folytán, a melyben
leirt mintaraktárnál, szeren-
csés vagyok a kibocsátott akadémiai
példányokról, folyó évi junius 26-án
az Akadémia, ülésén, elfogadott
határozat értelmében, jelentést
tenni.

1/

Egyszersmind a Nagymélt.ságodhoz
fél évvel ezelőtt 52. a. érkezett
zett leiratra nézve, mely a Bizott-
ságban megtalálni szerencsétlen-
ségről értesít, a mondott ülésben
azt a felvilágyosítást nyertem
az Akadémiától, hogy a helyzet
változás nincs kilátásban, hanem úgy tekintik,
álló intézet, hanem úgy tekintik,
hető, mint annak [illegible] nem
zetközinek tekinti fiókját, mely
már működését megkezdette.

Maradván tisztelettel

Budapest 1876 junius 1.

Nagyméltóságodnak

alázatos

555 fr
876.

Iz

1–3 Lukács Móric
Pauler Tivadar
Than Károly
4. gr. Andrássy Gyula
ejusd. tagok

Okiratok

Az 1–3 nak A Magyar Tudományos Akadémia, folyó január hó 8-án tartott nagygyülésén

A 4-nek A Magyar Tudományos Akadémia folyó január 10-én tartott ülésében, (hir szerint) saját tagjai közé megválasztotta.

gr. Eötvös József
mpf 26-

(Lásd a jegyzőkönyvben)

Budapesten 1876 jún 12.

556
1876.

1877.-ben is
az illetőknek e szerint
expediáltatott.

Nagyv. Arany J. főtiszti ügyész.

Van szerencsém a III osztály részéről vissza küldeni a) a Fáy-alapítványi 3 fiskalelen munkát

b) a Vitéz-Kemimia féle 4 munkát, melyek közül az 1ső pár a pozsalmazott.

Budapest 1876 junius 12.

Szabó
Osztálytitkár

A magyar tudományos akademia 1860. junius 18. elhatározta, hogy egy mathematikai s természettudományi bizottság állittassék fel, melynek feladata a Magyarország természettudományi s technikai megismertetésére vonatkozó adatokat gyüjteni, rendezni s közzé tenni.

E bizottság, ugyanazon (1860.) évi juliusban működését megkezdette.

Körébe a következő tárgyak tartoznak:

a) Természetrajzi közlések: valamely vidék leirása, állat-, növény- és ásványtani tekintetben.
b) Földtani és őslénytani leirások.
c) Meteorologiai adatok, a mennyire lehet kiterjeszkedve a nedvességi, légnyomati, villanyossági, stb viszonyokra.
d) Magasság-mérések hálózatának létesitése, természettudományi és technikai szempontból.
e) Vegytani vizsgálatok gazdasági, földtani és hydrographiai tekintetben.
f) Leirása azon iparos eljárásoknak, a melyek honunknak többé kevésbé sajátjai.
g) Megismertetése a honunkban létrejött nagyobbszerü épitkezési u. m. vasúti, hid- csatornavezetési, vizszabályozási, lecsapolási stb. vállalatoknak.

A csillagászatra is kiterjeszkedni még most nem tartja idején a bizottság, azt az akademiai működés egy fejlettebb korszakára tartván fel.

Nemcsak a jelen adatok és észleletek gyüjtése kivánandó, hanem a multban tettekre is kiterjesztendő a figyelem, s ezért egyike a feladatoknak a Magyarországról szóló nyomott munkákat és értekezéseket, ugyszintén a kéz-iratokat megismertetni, a mennyire lehet összegyüjteni s azok tartalmát vagy legalább lajstromát közölni.

E czélból a bizottság összeköttetésbe teszi magát oly társulatokkal vagy egyesekkel, melyek és kik a fenebbi pontok alatt érintett adatok birtokában vannak, vagy olyanok birtokába juthatnak, kérvén, hogy azokat a bizottsággal közölni sziveskedjenek. Ilyen egyesek a tanárok, orvosok, gyógyszerészek, bányászok, mérnökök, épitészek, iparvállalatok vezetői s általában a tudomány- és természetkedvelők, kiktől az összeköttetés kezdeményezése is szivesen vétetik.

A bizottságnak szóló összes küldemények a magyar tud. akademia titkárságához intézendők azon megjegyzéssel, *a math. és természett. bizottság számára.*

E munkákat a bizottság illető szak-emberei birálni, rendezni s külön füzetekben kiadni fogják; a szerzőt az őt illető tiszteletdijról, vagy munkájának mibenlétéről alkalmas módon utólagosan értesitvén.

Bizottsági elnök: **Haynald Lajos** ő nagyméltósága
Alelnök és szertárnok: **Nendtvich Károly**
előadó: **Szabó József**
tagok: **Frivaldszky János**
Gönczy Pál
Jedlik Ányos
Jendrássek Jenő
Kruspér István
Margó Tivadar
Petzval Otto
Schenzl Guido
Stoczek József
Than Károly.

Budapest, 1876. Nyomatott az Akademiai nyomdában.

Vetteva 1876 jún. 13.

559

Ngs Arany János

fötitkár nonak

Érk. 1876 jún. 13.

561.

Válasz Quarto

~~Zitzels mérnök Úr~~

Tekintetes Úr!

Az Akadémia, midőn pályázatait kihirdeti, egyszersmind közzé teszi minden évben általános pályázati szabályait, melynek pontja szerint, a jutalmat nem nyert pályaművek kéziratai nem adatnak vissza, hanem az Akadémia levéltárában maradnak.

Ennél fogva sajnálom, hogy pályaművei visszaküldése iránt kifejezett kivánatát nem teljesíthetem

Zitzelettel

Budapest 1876 jún

Tek.

alázt

Budapesten Juniushó 12én 1876.

Mélyen tisztelt Főtitkár Úr!

Mélsóztatik nekem megengedni; ha én Önt tisztelettel jesen fölkérem a végett: kegyeskednék kieszközölni miszerint pályamüveimet visszakaphassam, jelesül a:

„Vitéz-Korizmics Jutalom"ra versenytőt, mely Ön által van nyugtatva, és a „Fáy András-félé", melynek jelígéje: „győzzön a jobb": ez erős a győzelmes".

A Befasításról Széchényi jelígés a mü!

Igen tisztelt Főtitkár Úr!

pá

2

pályázó ezen két művére – mint tám
botra – támaszkodik 64 éves minden
nélkül levő: már „öreg ember"!
Bár hogyan ütösski a bírálat: én a
zon meggyőződésben vagyok; a mű a
mértéket megütvén, én azt hasznosít
hatom, kínyomattatom; elárusítom s
eszerint „öreg napjaimban" abból egy
kevés segélyt számomra teremthe-
tek! Tehát műveimet én visszaköve
telem!
Személyesen – magammal vívén az
Ön által 1875. dec. 28án kiállított nyug
tákat – veendem át műveimet e hó 14én
délistán 4 órakor az Academiai pa
lotában. Legyen kegyes intézkedni:
hogy kérelmem teljesíttessék!
Megujított kérelmem mellett: tiszte
lettel jesen vagyok

Önnek

alázatossa

Nagy Soma
hit. mérnök

1

2

Érk. 1876. jún: 17.

575.

Budapesten Junius 16a 1876.

Méltyen tisztelt Főtiskár Úr,
Érdemdus Honfi!

Önnek hozzám intézett hivatalos és nagybecsü levetére szabad legyen egy észrevételt kockázatnom; jelesül: hogy a „Befásítást" illetőleg tán elfogadható az „antiblitzvianus" szabály: hogy a kézirat az Akad. levéltárába tétessék, azonban bocsánatot kérek arra nézve: ha azt állítom; hogy egy rajzokkal illustrált mü- mely hónapokat vett igénybe- csakamegy „per szabályol" értelme szerint letartóztatik; el koboztassék bizony én parányi és nem akadémikus eszemmel

meg

meg fogni nem bírván: ujólag egész tisztelettel kérem a T. Akademiát méltóztassanak müveimet kiadni; vagy egyszer-mindenkorra, vagy pedig lemásolhatás végett egypárhóra térítvény mellet- mely végre ezen levelem is szolgálhat!

Födolog T. Fötitkár ur reám 64 éves emberre az: hogy valamelyes meg elhetési-eszközt teremthessek! Irányom ban-(ki a Hazát 35 évig hün, odaadva szolgálsam. észszel. karral:) a Haza vagytán- a rosztörvény- kormány- igaz talan volt: mamár. csak nem kóldul hatok egyugynevezett „nagykir" Hazafi ajtaja elött is alamízsnáért azon kincsből, mely a „hivatalból épült magas palotákból" jön be bizonyos bukott nagyságok penzerszényébe!

Igen szépem kérem Önt: legyen kegyes az illetök elött ügyem szószólójáva lenni, és kérelmem teljesíteni! Ne vigyük a dolgot végletekre! mitöl ugyan vissza nem szoktam rettenni! „Etiam ache ronta movebo": és megteendem! „Uj Orso va" porladozó vára-e a m. Akademia? avagy élövár s nem „füles-baglyok" tanyája akar-e lenni!" Legyen élövár: a tudományesarnoka, melybe mindenki örömtelve járjon be- és ki: de ne szorjon átkot réa: mint a bünférszkére, melyből ártalmas állatok kellnek ki!

Én a nézetben vagyok Ön kérelmem teljesíteni fogja; és miért is ne? „Gyönge pályamunkák, melyek med dövé tessék a pályázatok": mit keresnek egy Tudór-Akad.. levéltárában! „Risum teneatis"! ide velök, legalább a nem tudórok olvassák, s kis hasznát vehessék annak!

Állhatatlan tisztelettel

Önnek

alázatossa:
Nagy Soma
Lit. mérnök

Erk. jun. 14. 1876

565

Gerevitzsz Ér.

nem referáltatva

D. + Ész

938/205 Ah.

205/1876 Ásztétesik a könyvtári bizottsághoz.

Buda-Pest az Akadémia 1876 oct. 2-i összes üléséből

Aranyháos
Főtitkár

Hamburg, Datum des Poststempels.

P. P.

Indem wir uns gestatten, Ihnen anbei Heft II der Verhandlungen unseres Vereins zu überreichen, erlauben wir uns die Bitte um Förderung unserer Bestrebungen durch Einsendung Ihrer Schriften im Austausch gegen die unsrigen auszusprechen.

Uns der angenehmen Hoffnung hingebend, unserer Bitte seitens Ihrer Gesellschaft entsprochen zu sehen, ersuchen wir Sie, Sendungen auf directem Wege an den I. Geschäftsführer, solche auf buchhändlerischem Wege an die Buchhandlung von L. Friederichsen & Co. hierselbst gelangen zu lassen.

Wir überreichen Ihnen in der Anlage noch Adressen zum Bekleben für Sendungen an uns und verharren

Hochachtungsvoll

Der Vorstand
des
Vereins für Naturwissenschaftliche Unterhaltung
in Hamburg.

J. D. E. Schmeltz,
p. t. I. Geschäftsführer,
St. Pauli, II. Bernhardstrasse 33III.

2

Érk. 1876 június 14.

566.

Kérjük e lapot aláírva vételi elismervényül a Magyar Tudományos Akadémiának visszaküldeni.

Nous prions de renvoyer cette feuille signée pour servir de reçu à l'Académie hongroise.

A könyvek jegyzéke

melyek 1 csomagban szám alatt
a magy. tud. akad. Könyvkiadó hivatala vaman
~~pesti könyvkereskedő~~ által küldettek.

Liste des livres.

1 envoyés dans paquet sous le No par
libraire à Pest

✗ Reform. Collegium
Sárospatak.

I. A Magyar Tudományos Akadémia részéről.

I. De la part de l'Académie hongroise.

Almanach. 1875. 1876.
Értesítő. VIII. 10–17. IX. 1–17. sz. X. 1–6
Név és tárgymutató az Értesítő" I–VIII. évf.
Akadémiai Könyvjegyzék.
Értekezések, nyelvtud. IV. 3–10. sz. V. 1–9
" " történettud. IV. 1–6. V. 1–6
" " társadalmi. II. 12. III. 1–9. sz. IV 1–3
" " természettud. V. 1–11. VI. 1–6 ~~12~~ VII 1–2.
Közlem. nyelvtud. XI. 1. 2. 3. XII. 1/füz.
" " mathemat. IX–XI Köt
" " archaeolog. IX. 2. füz. X. 1.
Monum. Hung. I. osz. XXIII. XXIV. Köt XXV
" " " II. — XXVII. XXXII. Köt. XXII.
" " " III. — II. Köt. III.
" " " IV. — I. II. Köt. III.
" " archaeolog. III. 1. rész. II 2 rész
Történ. XIV. 3. 4. 5. 6. füzet.
Archivum Rákóczianum. I. osz. II. Köt.
Magyar tört. Tár. XIX. XX. XXI. Köt.
Név és tárgymutató a Történelmi tört. Eml. I–VIII. Köteteihez.
Kalchbrenner. Icones III füz.
Frivaldszky. Repertorium. I. osz. I. Köt. — II osz. I Köt.
Madarász. Viselet. 1 füz.
Budenz. Magyar–ugor Szótár. II. füz.
Nyelvemlék tár. I. II. III. Köt.

II. Rákóczy életrajza.
Petrival, csillagászat.
Mátyásföldi kijl. emlékek. I.
Erdélyi országgy. emlékek. I.
Rupp, Magy. helyr. tört. III.
Mathem. értekez. III. 2-8. IV. 1-2.

II. Mások részéről. | II. De la part d'autres instituts ou des particuliers.

Alulirt ezennel elismerem, hogy a fentebbi jegyzékben elöszámlált könyveket kezemhez vettem.

Je reconnais avoir reçu les livres énumérés dans la liste précédente

Kinyei Lóránt
főiskolai könyvtárnok

Nyomatott az „Athenaeum" nyomdájában, Pesten. 1870.

K

Cs. k. közös Külügyminisztérium.

Bécs.

A Magyar Tudományos Akadémia, közelebbi nagygyűlése, Ascoli É., Gachard L., Zeller É. és Des Cloizeaux hires külföldi tudósokat pótlólagul tagválasztván, az ennél okiratolás végett levelet és diplomát, az illető közértesítés után, ajánlva mint legbizonyabb utón, továbbítani szerencsém.

Pesten, 1875 jún. 12.

A B. M.

Szász

3

12

5/81
995

Érk. 1876 jún. 16.

569.

Megt Arany aláírása

Kérjük e lapot aláírva vételi elismervényül a Magyar Tudományos Akadémiának visszaküldeni.

Nous prions de renvoyer cette feuille signée pour servir de reçu à l'Académie hongroise.

A könyvek jegyzéke

melyek 1 csomagban ——— szám alatt a magy. tud. Akadémia Könyvkiadó hivatala ~~posti könyvkereskedő~~ utján által küldettek.

Liste des livres.

envoyés dans ——— paquet sous le No ——— par

libraire à Pest

A

✗ R. Kath. Lyceum
Koloxsvár.

I. A Magyar Tudományos Akadémia részéről.

I. De la part de l'Académie hongroise.

Almanach. 1875. 1876
Értesítő. VIII. 10–17. IX. 1–17. sz. I–6.
Név és tárgymutató az Értesítő I–VIII. évf.
Akadémiai Könyvjegyzék.
Értekezések, nyelvtud. IV. 3–10. sz. V 1–9
" " történettud. IV. 1–6. V. 1–6
" " társad. II. 12. III. 1–9. sz. IV 1–3
" " természettud. V. 1–11. VI. 1–12. VII 1. 2
Közlem. nyelvt. XI. 1. 2. 3. XII. ½ füz.
" " mathem. IX–XI. Köt.
" " archaeol. IX. 2. füz. X 1.
Monum. Hung. I. ord. XXIII. XXIV. köt. XXV
" " " II. — XXVII. XXXII. XXXIII.
" " " III. — II. Köt. III
" " " IV. — I. II. Köt. III
" " archaeol. III. 1. rész. II. 2 rész
Archivum Rákóczianum. I. ord. IV. Köt.
Magyar tört. Tár. XIX. XX. XXI. Köt.
Név és tárgymutató a Történelmi tört. Eml. I–VIII. Köt.
Kalchbrenner. Scenes III. füz.
Évkönyv. XIV. 3. 4. 5. 6. füzet darab.
Kinnyi. Repertorium. I. ord. I. Köt. II ord. I. Köty.
Hatlekovics. Viteldijak.
Budenz. Magyar–ugor Szótár. II. füz.
Nyelvemléktár. I. II. III. Köt.

1 II. Rákovy önéletrajza.
1 Petrival, csillagászat.
1 Mátyáskori kýl. emlékek I.
1 Erdélyi országgy. emlékek. I.
1 Rupp, Magy. helyr. tört. III.
1 Mathem. értekez. III. 2-8 IV 1. 2

x) Monumenta comitialia Regni Hungariae II. III.

II. Mások részéről.

II. De la part d'autres instituts ou des particuliers.

185 Az ugyanaz, mint a fenebbi.

x) Monum. Hung. III. oszt. II. kötete kivételével

Alulirt ezennel elismerem, hogy a fentebbi jegyzékben elöszámlált könyveket kezemhez vettem.

Je reconnais avoir reçu les livres énumérés dans la liste précédente

Kolozsvár, 1870. junius 10.

Váradi König
Lyceumi könyvtári igazgató.

Nyomatott az „Athenaeum" nyomdájában, Pesten, 1870.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

Buda-Pest, 1876. május 29én.

A Magyar Tud. Akadémia részéről a tulsó lapon megnevezett pesti könyvkereskedönek az ide mellékelt jegyzékben kitett könyvek a végett adattak át, hogy azokat rendeltetésök helyére juttassa. Fölkéretik , hogy a vételi elismervényt aláirva visszaküldeni sziveskedjék. Ha ezen elismervény egy év leforgása alatt hozzánk viszsza nem érkezik, annak jeléül fogjuk venni, hogy a küldemény eltévedt. Kéretik továbbá , hogy ha a Magyar Tud. Akadémia könyvküldeményeiben valami hiányt tapasztal, azt az alulirt főtitkárnak jelentse be, hogy a tudomásunkra jutott hiányt, a mennyire lehet, elháríthassuk vagy utólagosan kipótolhassuk. Minden közlés, tudósitás vagy könyvküldemény a Magyar Tud. Akadémia főtitkárához czimzendő, s vagy közvetlenül ahhoz, vagy pedig valamely hiteles pesti könyvkereskedőhöz küldendő.

Teljes tisztelettel

alázatos szolgája

főtitkár.

L'Académie des sciences de Hongrie (Magyar Tudományos Akadémia) vient de confier au libraire de Pest nommé ci-dessous les ouvrages spécifiés dans la liste ci-jointe, pour qu'ils vous soient remis au nom de l'Académie hongroise. Veuillez en accuser réception. Dans le cas où ce reçu ne se trouverait pas entre les mains du soussigné dans l'espace d'un an, l'Académie en conclûrait que les paquets ont été égarés.

Si dans la série des ouvrages pésentés par notre Académie il y a quelque vide, veuillez en donner avis au soussigné pour que nous puissions y remédier et le remplir. Toutes les lettres et les paquets des livres destinés pour l'Académie hongroise doivent être adressés au secrétaire général de l'Académie soit directement, soit par l'entremise d'un libraire accrédité de Pest.

Agréez l'assurance de ma parfaite considération,

votre très humble serviteur

A Magyar Tudományos Akadémia Budapest.

A magyar orvosok és természetvizsgálók folyó évi XIX-dik nagygyülése Máramaros-Szigeten augustus 22-től — 28-ig napjáig fog megtartatni.

Midőn erről a tisztelt Nagymélt. Elnök urat tudósítani ezennel szerencsénk van, egyszersmind bátrak vagyunk Nagyméltóságodat felkérni, hogy az említett nagygyülésen személyesen is megjelenni, ugyszinten a tisztelt Akadémia kebeléből kinevezendő küldöttség által bennünket megtisztelni s a hazai tudományosság előmozditására irányzott nagygyülésünket becses és tudós közreműködésével támogatni méltóztassék.

Egyszersmind kötelességünknek tartjuk figyelmeztetni, miszerint megjelenésüket a lakás megrendelése végett idejekorán, legfeljebb aug. 10-ig Sztupa György gyógyszerész urnál, a nagygyülés pénztárnokánál (Pest, szénatér, gyógyszertár „a magyar koronához") bejelenteni sziveskedjenek.

Kiváló tisztelettel maradtunk

Máramaros-Sziget, 1876. évi junius 1-én.

A tisztelt Elnökségnek

kész szolgái

Várady Gábor, s. k.
a XIX. nagygyülés elnöke.

Dr. **Bódogh Albert,** s. k. **Prugberger József,** s. k. Dr. **Batizfalvi Soma,** s. k.
a XIX. nagygyülés alelnökei.

Szilágyi István, s. k. Dr. **Dulácska Géza,** s. k. Dr. **Badzey László,** s. k.
XIX. nagygyülés titkárai.

Ruloyszky A. könyvnyomdájából.

Okt. 1876 jún. 16.

570.

Érk. 1876 jún. 16.

572.

Kérjük e lapot aláírva vételi elismervényül a Magyar Tudományos Akadémiának visszaküldeni.

Nous prions de renvoyer cette feuille signée pour servir de reçu à l'Académie hongroise.

A könyvek jegyzéke

melyek 1 csomagban szám alatt a magy. tud. akadémiai könyvkiadó hivatal ~~pesti könyvkereskedő~~ vasuton által küldettek.

Liste des livres.

envoyés dans paquet sous le No par libraire à Pest

A Városi közkönyvtárnak Losonez

I. A Magyar Tudományos Akadémia részéről.

I. De la part de l'Académie hongroise.

Almanach. 1875. 1876

Értesítő. VIII. 10-17. IX. 1-17. X. 1-6.

Név és tárgymutató az Értesítő I–VIII. évf.

Akadémiai Könyvjegyzék.

Értekezések, nyelvtud. IV. 3–10. V 1–9

" " történettud. II. 1–6. V. 1–6

" " társadalmi. II. 12. III. 1–9 IV 1–3

" " természettud. V. 1–11. VI. 1–6–12 VII 1.2.

Közlem. nyelvtud. XI. 1.2.3. XII ½ füz.

" " mathem. IX–XI. Köt.

" " archaeolog. IX. 2. füz. X. 1.

Monum. Hung. I. ort. XXIII. XXIV. Köt. XXV.

" " " II.– XXIII. XXXII. Köt. XXII.

" " " III.–II. Köt. IV.

" " " IV.–I. II. Köt. III.

" " archaeolog. III. 1. rész. II. 2. rén.

Értekez. XIV. 3.4.5.6.7. darab.

Monum. Paläographica. I. ort. III. Köt.

Magyar tört. Tár. XIX. XX. XXI. Köt.

Név és tárgymutató a Történelmi Magyar Kori tört. Emlékekhez. I–VIII. Kötetekhez.

Kalchbrenner. Scenes II. füz.

Kinnyei. Repertorium. I. ort. I. Köt. II. ort. I. Köt.

Malletkovics. Vitéldijak.

Budenz. Magyar–ugor Szótár. II. füz.

Nyelvemlékek. I. II. III. Köt.

Lzsy. 180./876

II. Rákóczy életrajza.
Petrovai csillagászat.
Mátyáskori kápl. emlékek. I
Erdélyi országgy. emlékek. I.
Rupp, Magy. helyr. tört. III
Mathem. értekezések. III. 2-8. IV. 1. 2.

II. Mások részéről.

II. De la part d'autres instituts ou des particuliers.

Alulirt ezennel elismerem, hogy a fentebbi jegyzékben elöszámlált könyveket kezemhez vettem.

Je reconnais avoir reçu les livres énumérés dans la liste précédente

Losoncon Junius 3-án 1876.

Benko József
könyvtárnok

Nyomatott az „Athenaeum" nyomdájában, Pesten, 1870.

1. A Magyar Kir. államvasutak t. cz.
Igazgatóságának tiszteletével
2. A cs. k. szab. Déli Vasutvonal
társulat Igazgatóságának tiszt.
Budapest.

Tisztelt Igazgatóság!

A Magyar Tudományos Akadémia
mathematikai és természettudomá-
nyi bizottsága Staub Mór tanár
úrnak növénytani tanulmányok végett
Fiumébe küldi az Akadémia költ-
ségén.

Ezen szívességnél fogva, melyhez a
tisztelt Igazgatóság tudományos
utazókat pártolni, s lehető könnyítés-
ben részesíteni szokott, a M. T. Akadé-
mia nevében tisztelettel felkéretnek,
hogy nevezett Staub úrnak ezen
fiumei — menet és jö-
vet szóló szabad jegyet a
fiume-Zákány. Zágráb és Károlyváros
fiume közötte
2. Buda-Zákány és Zágráb-Ká-
rolyváros közötte vonatokra
kiadni kegyeskedjék.

Budapest 1875 márcz. 17-én
1676 ex 29.

A titkos Igaz.

alázatos szolga
a M. T. Akadémia
főtitkára.

Tanajnoka

Ellenőrző vonal 12. sz.

230
1875

382
1875. 266
1876.

Stanb rožín 576
1876.

576

Érk. 1876 jún. 18.

578.

Kérjük e lapot aláírva vételi elismervényül a Magyar Tudományos Akadémiának visszaküldeni.

Nous prions de renvoyer cette feuille signée pour servir de reçu à l'Académie hongroise.

A könyvek jegyzéke

melyek 1 csomagban szám alatt a magy. tud. Akadémiai Könyvkiadó hivatala ~~posti könyvkereskedő~~ vasúton által küldettek.

A Reform. Lyceum Miskolcz.

Liste des livres.

envoyés dans paquet sous le No par

libraire à Pest

À

I. A Magyar Tudományos Akadémia részéről.

I. De la part de l'Académie hongroise.

Akadémiai Könyvjegyzék.
Almanach. 1875. 1876
Értesítő. VIII. 10–17. IX. 1–17. r. X 1–6
Név és tárgymutató az Értesítő I–VIII. évf.
Közlem. nyelvtud. IV. 3–10. V 1–9
" " történettud. IV. 1–6. V. 1–6.
" " társad. II. 12. III. 1–9. IV. 1–3
" " természettud. V. 1–11. VI. 1–6–12 VII 1. 2.
Közlem. nyelvtud. XI. 1. 2. 3. XII. 1. 2.
" " mathem. IX. X. XI
" " archaeol. IX. 2. X. 1.
Monum. Hung. I. ord. XXIII. XXIV. XXV.
" " " II. — XXVII. XXXII. XXII.
" " " III. — III. Köt.
" " " IV. — I II. III. köt
" " archaeol. III. 1. köt. II 2 rész
Archiv. Pákön. I. ord. IV. köt.
Név és tárgymutató a Történ. tört. Eml. I–VII. kötet.
Kalchbrenner. Icones. III. füz.
Értekezések XIV. 3. 4. 5. 6. füz.
Hunfalvy Repertorium. I. ord. I. köt. II ord. I köt.
Matlekovics. Vitéldijak.
Budenz. Magyar–ugor. Szótár. II. füz.
Nyelvemlékek. I. II. III.
Magyar tört. Tár. XIX. XX. XXI. köt.

II. Rákovy életrajza.
Petrival csillagászat.
Mátyáskori kpl. emlékek. I.
Erdélyi országgy. emlékek. I.
Rupp, Magy. helyr. tört. III.
Matthaeus. értekezések. III. 2–8. IV. 1–2.

II. Mások részéről. | II. De la part d'autres instituts ou des particuliers.

Alulírt ezennel elismerem, hogy a fentebbi jegyzékben elöszámlált könyveket kezemhez vettem. Budapesten 1876 jún. 10.

Pór Jánosk.
igazgató tanár.

Je reconnais avoir reçu les livres énumérés dans la liste précédente

Nyomatott az „Athenaeum" nyomdájában, Pesten, 1870.

Kivonatilag

Lt.

Méltóságos Kerkai Károly miniszter úr, a magyar tudományos akadémia igazgató tanácsának folyó hó 10-én tartott ülésében elhatározta az Akadémia nagyobb helyiségeinek a Congressus tér felőli részét kibővítés végett a szomszédos telekkel együtt megszerezni. Mivel azonban a megszerzendő telek csak részletekben, különböző időpontokban válik szabaddá, és mivel az Akadémia a kibővítendő helyiségeket csak akkor használhatja, midőn azok egészben rendelkezésére állanak, a tudományos akadémia igazgató tanácsa a kibővítés végrehajtását egy bizottságra bízta, mely a szükséges előkészületeket megtegye, a kivitelt pedig a szükséghez képest időről időre megállapítsa.

Méltóságos Úr!

A Magyar Tudományos Akadémia igazgató tanácsának folyó hó 10-én tartott ülésében elhatározta az Akadémia nagyobb helyiségeinek a Congressus tér felőli részét kibővítés végett megszerezni. Mivel azonban a megszerzendő telek csak részletekben, különböző időpontokban válik szabaddá, és mivel az Akadémia a kibővítendő helyiségeket csak akkor használhatja, midőn azok egészben rendelkezésére állanak, a tudományos akadémia igazgató tanácsa a kibővítés végrehajtását egy bizottságra bízta, mely a szükséges előkészületeket megtegye, a kivitelt pedig a szükséghez képest időről időre megállapítsa.

Kivonatilag

Miről midőn értesítem, vagyok

Buda-Pest 1876 jún 17.

Méltóságodnak

alázatos

Lad. Szalay.

584

1876

Euer Hochgeboren,

Ich beehre mich den beiliegenden Kostenausweis über die anlässlich der Sitzungen der Delegation des Reichsrathes verbrauchte Brennholz und Gas-quantität mit der Bitte zu überstenden, den ausgewiesenen Betrag von 18 Gulden unmittelbar an die hiesigen Bodencredit-institutes (Göttergasse Nr. 5) — wo die Ministerischen Gelder verrechnet werden, ~~unmittelbar~~ gelangen lassen zu wollen.

Budapest, den 19. Juni 1876

mit Hochachtung

Finanzabtheilung des

Seiner Hochwohlgeboren Herrn Baron v. Krauss K.K.
Sectionsrath im Ministerium des Äussern
Wien

585
1876.

Érk. 1876 jún. 19.

588.

Kérjük e lapot aláírva vételi elismervényül a Magyar Tudományos Akadémiának visszaküldeni.

Nous prions de renvoyer cette feuille signée pour servir de reçu à l'Académie hongroise.

A könyvek jegyzéke

melyek 1 csomagban ——— szám alatt a
magy. tud. Akadémia Könyvkiadó
hivatala vasuton
~~pesti könyvkereskedő~~ által küldettek.

Tud. Egyetemi
Könyvkereskedése
Zágrább.

Liste des livres.

envoyés dans ——— paquet sous le No ——— par

libraire à Pest

À

I. A Magyar Tudományos Akadémia részéről.

I. De la part de l'Académie hongroise.

Almanach. 1875. 1876
Értesítő. VIII. 10—17. IX. 1—12. 17 X. 1—6
Név és tárgymutató az Értesítő I—VIII. évf.
Akadémiai Könyvjegyzék.
Értekezések. Nyelvtud. III. 3—10. V. 1—9
" " történet. II. 1—6. V. 1—6
" " társad. II. 12. III. 1—9. IV—3
" " termész. V. 1—11. VI. 1—6—12 VII 1. 2
Közlemények nyelvt. XI. 1—3. XII. 1/2 füz.
" " mathem. IX—XI Köt.
" " archaeol. IX. 2. füz. X. 1
Monum. Hung. I. ord. XXIII. XXIV. XXV.
" " " II. — XXVII. XXXII. XXII.
" " " III. — II. III
" " " IV. — I. II. III
" " archaeolog. III. 1. rész. II. füzet
Archiv. Rákóczi. I. ord. IV. Köt.
Magy. tört. emlék. XIX. XX. XXI.
Név és tárgymutató a Történelmi tört. Emlék. I—VIII Kötetekhez
Évkönyv. XIV. 3. 4. 5. 6. füzet.
Könyvei. Repertorium. I. ord. I. Köt. II ord I Köt.
Malekovics. Vitéldijak.
Budenz. Magyar—ugor tsztár. II. füz.
Nyelvemlékek. I. II III. Kötet.
Kalchbrenner. Icones. III. füz.

II. Rákóczy életrajza
Petrival, csillagászat.
mátyáskori Sipt. emlékek I.
Erdélyi országgy. emlékek. I.
Rupp, Magy. helyr. tört. III.
Mathem. értekez. III. 2-8. IV. 1-2.

II. Mások részéről.

II. De la part d'autres instituts ou des particuliers.

Alulirt ezennel elismerem, hogy a fentebbi jegyzékben elöszámlált könyveket kezemhez vettem.

Ivan Kostrencsits.

Je reconnais avoir reçu les livres énumérés dans la liste précédente

Nyomatott az „Athenaeum" nyomdájában, Pesten, 1870.

Érk. 1876 jún. 19.

589.

Kérjük e lapot aláírva vételi elismervényül a Magyar Tudományos Akadémiának visszaküldeni.

Nous prions de renvoyer cette feuille signée pour servir de reçu à l'Académie hongroise.

A könyvek jegyzéke

mely**ek** 1 csomagban szám alatt a magy. tud. Akadémiai Könyvkiadó hivatala ~~postai könyvkereskedés~~ utján által küldettek.

Liste des livres.

envoyés dans paquet sous le No par libraire à Pest

× Kir. Főgymnasium Pozsony.

I. A Magyar Tudományos Akadémia részéről.

I. De la part de l'Académie hongroise.

Almanach. 1875. 1876
Értesítő. VIII. 10–17. IX. 1–17 füz. I 1–6
Név és tárgymutató az Értesítő" I–VIII évf.
Akadémiai pecsétnyomó Könyvjegyzék.
Értekezések, nyelvtud. IV. 3–10. V 1–9
" " történett. IV. 1–6. V. 1–6.
" " társad. II. 12. III. 1–6.–9 IV 1–3
" " természet. V. 1–11. VI. 1–6–12 VII 1. 2.
Közlem. nyelvt. XI. 1–3. XII. 1/2 füz.
" " mathem. IX–XI. Köt.
" " archaeolog. IX. 2. füz X 1.
Monum. Hung. I. osz. XXIII. XXIV. XXV.
" " " II. — XXVII. XXXII. XXII.
" " " III. — II. III
" " " IV. — I. II. III
" " archaeolog. III. 1. rész. II 2 rész
Archiv. Rákócz. I. ort. IV. Köt.
Magyr tört. Tár. XIX. XX. XXI.
Név és tárgymutató a Történettár Kiadványai Ért. I–VIII Kötetekhez
Évkönyv. XIV. 3. 4. 5. 6. füzet.
Matlekovics. Viteldijak.
Budenz. Magyar–ugor Szótár. II füz.
Nyelvemlékek. I. II. III.
Kalchbrenner. Irones. III füz.
Szinnyei. Repertorium. I. ort. I. Köt. II ort I Köt.

II. Rákóczy életrajza.
Petrival, csillagászat.
Mátyáskori Nyl. emlékek. I.
Erdélyi országgy. emlékek. I.
Rupp, Magy. helyr. tört. III.
Mathaeu. értekezések. III. 2–8. IV. 1–2.

II. Mások részéről. | II. De la part d'autres instituts ou des particuliers.

93.

Alulirt ezennel elismerem, hogy a fentebbi jegyzékben elöszámlált könyveket kezemhez vettem.

Je reconnais avoir reçu les livres l'énumérés dans la liste précédente

Pisony 1876 máj. 31.

Igaz tisztelettel
Wiedermann Károly
ügyvéd

Nyomatott az „Athenaeum" nyomdájában, Pesten, 1870.

1306 szám.

A' cs: kir: apostoli királyi Deputatio Pesten évi
junius hó' 12én' kelt legfelsőbb elhatározásával
által D'r Gyulai Pált, a magyar Tudományos Academia oklevélkiadóját, és a
Kisfaludy társaság alelnökét, a budapesti
kir: egyetemen a magyar irodalom szám-
ra újabban rendszeresített tanszékére nyil-
vános rendes tanárrá a rendszeresített illet-
ményekkel legkegyelmesebben kinevezni mél-
tóztatott. Van szerencsém a magy: Tudo-
mányos Academiát e felől oly közzététellel
hivatalos tudósítással értesíteni, miszerint
kitűnő örömmel és megelégedéssel
fogtál, hogy sikerült, ily kitűnő
képességű és jeles szakférfit egyete-
münknek, és a hazai tudománynak meg-
nyerhetni. Ideiglyen, hogy nevezés-
ére kinevezés meghívás alapján történjék,

A magyar Tudományos Akademiának

Budapesten.

a kincsvezési okmány megerősítvén 1862 évi
ápr. 29-én kelt példányát kézbesítsétek.
Budapesten, 1862-ki június hó 16-án.

Trefort

Érk. 1876 jún. 19. én.

590.

Jó!

Nagyméltóságu Elnök Úr Ő Excellentiája
vallás- és közoktatási magyar
Kir. Minister Urnak eddői lévén.
Ebben[el]

Buda-Pest.

Nagyméltóságu Minister Úr,

A Magyar Tudományos Akadémia
Igazgató Tanácsának folyó évi jú-
nius 23-án tartott ülése hozá az
Akadémia Irodalmi, folyó évi febru-
ár 10-éu 109 szám alatt kelt
felterjesztése által azon alázatos kérelmet intézte
Nagyméltóságodhoz, hogy az álta-
lános Archaeologiai bizottság ré-
szére, a történelmi műemlékek fe-
nntartására és leírására vonatkozó
országos alapból most is, mint
az előbbi években összesen
a bizottságnak, mint a mely a
rendes emlékek leírásával és
kiadásával egyedül foglalkozik,
kifizetései kiegészítésül.

Miután az Igazgató Tanács
e kérelmére nyilatkozó válasz
nem érkezett, annak hova előbbi
beszerzése végett közlését annál
inkább kérjük, mert különben
a bizottság részére való tovább-
bi utalványozást, mint a melyre
az akadémiai költségvetésben
semmi fedezet nincs, kénytelen
volna az elnökség már annak
az év decemberében megszüntetni,
s ezzel a bizottság működését
felfüggeszteni.

Teljes tisztelettel maradtam

Buda-Pesten, 1876 jún. 20.

Nagyméltóságodnak

alázatos

[illegible]

főtitkár.

mándelnök

7 és kiadásáre

592. 590.
1876

Lr.

Nagyméltóságu Zichy Aguston
vallás- és közoktatási magyar
Királyi Miniszter urnak Helyben
Budapesten

Nagyméltóságu Miniszter Ur!

A M. T. Akadémia Igazgató Tanácsának folyó január hó 10-én tartott ülésében, az akadémiai könyvtár részére, arról jelentés tétetvén, hogy a m. képzőművészeti társulat a Akadémia palotája épületének II. emeletén üresen álló helyiségeket bérbe kívánja venni, s ez iránt hozzám átiratot intézett, annak megállapítása végett, hogy az igazgatóság a mondott helyiségeket bérbeadás által mennyire volna hasznosíthatja.

Miután azonban e helyiségek nek csak egy kisebb része (nagy része ugyanis könyvtárnoki szolgálati lakásul) alkalmas magán lakás, a nagyobb rész azonban, mely egyfelől világítási tekintetből, másfelől pedig a könyvek biztosabb elhelyezése végett is, inkább képzőművészeti célokra, vagy ilyeneknek lenne használható, ezen tekintetben is tekintve a terjedelmes az Egyetemház felső részét, hogy e terjedelmes II-dik emeleti helyiségek, a m. Képzőművészeti Társulat képeinek, a Szépművészeti Képtárnak, az ott állandó Képtárnak, s a Szépművészeti Igazgató Tanácsnak nyilvánosan kiállítási helyiségül is van: az Igazgató Tanács a mondott helyiségek bérletét először is az országos Képtár részére Nagyméltóságodnak ajánlani fel, annyival inkább, mert a Képzőművészeti Társulat azokat mérsékelt áron bírta, s az Igazgató Tanács bérén kívül az országos Képtárnak is hasznára válnék.

Körülmények közt bátorkodom tehát, mélyen tisztelt Miniszter Urat a bérlet iránt folyó függőben levő tárgyalásnak az Akadémia, helyes tekintetével mielőbbi

Budapesten 1876 jún. 20.

Nagyméltóságodnak

alázatos

Szilády Áron

főkönyvtárnok.

mint akadémiai

592.
1876.

Lr

A c. k. szab. osztrák államvasúti társaság
1.) ~~A M. kir. államvasutak igazgatósága~~
~~Lat~~ t. cz. Igazgatóságának ter-
ületével Buda-Pest

2) A c. k. szab. déli vasúti társ.
ság t. cz. Igazgatóságának,
területével Buda-Pest.

Pécsi Igazgatóság!

A Magyar Tudományos Akadémia
mathematikai, és természettudomá-
nyi bizottsága megbízta Bor-
bás Vincze tanár urat, hogy az
ország déli vidékein, jövőnapi cél-
ból, utazásokat tegyen.

Ezen tapasztalt Szakember él jog-
va, melyhez a hazabeli közlek-
dési tanulmányok az ily tárgyban
tudományos eredményeket előmozdí-
tani másokkal is kegyesek va-
lának, a M. T. Akadémia szélesb
felhívása a tiszteld Igazgatóság-
nevére egy ideiglenes
jegyet, folyó évi augustus
hó közepéig terjedő érvénnyel,
1-mek: a Budapest és Barcs
közti vonalra
2-nek: a Buda-Zákány és
Zágráb-Károlyváros közötti
vasuti vonalakra
kiállítani, s alulirt hivatali,
ha kívánni mélyen tisztelettel

Buda-Pest 1876 június 22.

A tiszteld Igazgatóság
alázatos

596
1876

└ II. Rákóczy életrajza.
○ Petrival, csillagászat.
└ Mátyáskori Sjpl. emlékek. I.
└ Erdélyi országgy. emlékek. I.
└ Rupp. Magy. helyr. tört. III.
└ Matthias. értekez. III. 2-8 IV. 1.2.

II. Mások részéről.

II. De la part d'autres instituts ou des particuliers.

Alulirt ezennel elismerem, hogy a fentebbi jegyzékben elöszámlált könyvek~~et kaczmhez vettem.~~ közül a következők nem voltak a czimzéhez:
1, Arch. közlemények IX k. 2 f.
2) Monum. Hung. III ort. II és III k.
3 Codex. XIV. 4 dik darab
4) Petrivall, csillagászat. A többieket
Keremhez vettem, azon felül a czimzéhez tartók:
Tam: Magyarországi régészi emlékek II k. és III k.
Kelt Kassán 1870 junius 10.

Je reconnais avoir reçu les livres énumérés dans la liste précédente

Mauritz Perse
főorvos, igazgató

Nyomatott az „Athenaeum" nyomdájában, Pesten, 1870.

Érk. 1876 jún. 22.

602.

Kérjük e lapot aláírva vételi elismervényül a Magyar Tudományos Akadémiának visszaküldeni.

Nous prions de renvoyer cette feuille signée pour servir de reçu à l'Académie hongroise.

A könyvek jegyzéke

melyek 1 csomagban szám alatt a M. Tud. akadémiai könyvkiadó hivatal vaunton
~~pesti könyvkereskedő~~ által küldettek.

x Kir. fő Reáltanoda Kassa.

Liste des livres.

envoyés dans ——— paquet sous le No ——— par

libraire à Pest

à ———

I. A Magyar Tudományos Akadémia részéről.

I. De la part de l'Académie hongroise.

Almanach. 1875. 1876.
Értesítő. VIII. 10—17. IX. 1—17a. X. 1-6.
Név és tárgymutató az Értesítő I-VIII. évfolyamaihoz.
Akadémiai Könyvjegyzék.
Értekezések, nyelvtud. I. IV. 3-10. k. V 1-9
" " történettud. II. 1-6. V. 1-6.
" " tárgyalatai. II. 12. III. 1-6 k. 9 IV 1-3
" " természettud. V. 1-11. VI. 1-6. 12 VII 1. 2.
Közlem. nyelvtud. XI. 1. 2. 3. XII 1/2 füz.
" " mathem. IX-XI. Köt.
" " archaeolog. IX. 2. füz. X 1.
Monum. Hung. I. ort. XXIII. XXIV. Köt. XXV
" " " II. — XXVII. XXXII. Köt. XXII.
" " " III. — II. III Köt.
" " " IV. — I-III. Köt.
" " archaeolog. III. 1. rész. II 2 rész.
Történ. XIII. 3. V. 5. 6. 7 darab.
Archivum Rákócianum. I. ort. IV. Köt.
Magyar tört. tár. XIX. XX. XXI. Köt.
Név és tárgymutató a Történelmi tár Ért. I-III. kötetéhez
Kalchbrenner. Jemes III. füz.
Simonyi. Repertorium. I. ort. I. köt. II ort. I köt.
Madelkovics. Vigaldjak.
Budenz. Magyar-ugor szótár. II. füz.
Nyelvemlékek. I. II. III. Köt.

Löbliche königlich ungarische
Academie der Wissenschaften!

Den fürzlich verbissen
enen Volumen im Ma-
nuskripten für Cultus
und Unterricht in Belgrad
Herr M. G. Milicsevits sur
mir ein Exemplar
seines mährend Pra-
ha „Kneževna Srbija"
(der fürstenthum Ser-
bien) mit der Bitte
übersendet selbes der löblichen Academie
mit seinen ergeben-
sten Grüßen zu übermitteln

zu kaufen, wäre dann zu
weit ein Zuschuss für die
Academie-Bibliothek fürch-
tige unzweckmässige
Ausgabe.

In Mittheilung des
an Leitha des Herrn
Militscevits erlaube ich
mir diesen diesfalls
mit dem ergebensten
Bemerken, dass
das Exemplar
seines Werkes der
löblichen Academie
mit der Leitha zu
übersenden, damit
der Leitha das gra-
phische Garnirte zu
fügen und mir die
Rechnung gütigst
bekannt geben zu
wollen um sonst

.

den Empfang zu bestätigen.

Belgrad 21. Juni 1876

Adolphus Meyer,

k. u. k. Vice-Consul

beim ausserord. ungar.

General Consulate für

Serbien

Ed jún. 24. 1876.

603.

A pénzt átalvá nyvitam jul-elején.

Érk. 1876 jún. 27.

K 616.

Nagyságos Úram!

A néh. Dr. Edl által Holzer Miklós nevére alapított ösztöndíj az alapítványi bizottság kegyes határozata szerint öcsémnek, Fankovich József zürichi műegyetemi hallgatónak ítéltetvén, a félévi műegyetemi bizonyítvány beesatolása mellett fivérem nevében azon kérelemnek adok kifejezést: miszerint kegyesrednék a második félévre esedékes összeget „Josef Jan

kovics, politechnicher,
Zürich, Schmelzbergstras-
se No 10" czimzet alatt
lehetőleg rövid alatt
elküldetni.

Alázatos kéréseim
újolagos kijelentése
mellett vagyok

Nagyságos Főtitkár Úrnak
Szabadka, 1876 Jun 26án

alázatos szolgája
Jankovicskázmér
ügyvédjelölt

Érk 1876 jún. 26.

604.

Kérjük e lapot aláírva vételi elismervényül a Magyar Tudományos Akadémiának visszaküldeni.

Nous prions de renvoyer cette feuille signée pour servir de reçu à l'Académie hongroise.

A könyvek jegyzéke

melyek 1 csomagban, szám alatt a magy. tud. Akadémia Könyvkiadó hivatala vaunton ~~posti könyvkereskedő által~~ küldettek.

Liste des livres.

envoyés dans paquet sous le No par libraire à Pest

A Jogakadémia Kassa.

A

I. A Magyar Tudományos Akadémia részéről.

I. De la part de l'Académie hongroise.

Almanach. 1875. 1876
Értesítő. VII-10-17. IX. 1-15. XI. 1-6
Női és tanügyi értesítő az Értesítő I-VIII. évf.
Akadémiai Könyvjegyzék.
Értekezések, nyelvtud. II. 3-10. sz. V. 1-9
" " történettud. II. 1-6. V. 1-6.
" " társadalmi I. 12. III. 1-9. sz. IV. 1-3
" " természettud. V. 1-11. VI. 1-6. 12 VII 1-2
Kölcsey. nyelvtud. XI. 1. 2. 3. XII 12 füz.
" " másolm. IX-XI. köt.
" " archaeolog. IX. 2. füz. X. 1.
Monum. Hung. I. ord. XXIII. XXIV. köt XXV
" " " II. — XXVII. XXXII. köt. XXII.
" " " III. — II. köt III.
" " " IV. — I. II. III. köt
" " archaeol. III. 1/2 rész. II 2. III. ?
Értekező. XIV. 3. 4. 5. 6 füzet.
Archivum Rákóczianum. I. ord. IV. köt.
Magyar tört. Tár. XIX. XX. XXI. köt.
Név és tárgymutató a Történelmi tár. Eml. I-VIII. Riteteiher
Kalchbrenner. Genes. III. füz
Szinnyei. Repertorium. I. ord. I. köt. II ord I köt.
Markovics. Vitéldíjak.
Budenz. Magyar - ugor szótár. II. füz.
Nyelvemlékek. I-II. III. köt.

1 p. II. Rákóczy önéletrajza.
1 Pitaval Csillagászat
1 Magyarországi újsl. emlékek I.
1 Erdélyi országgy. emlékek I.
1 Rupp, Magy. helyr. tört. III. Köt.
1 Mathem. értekez. III. 2–8 IV. 1. 2.

II. Mások részéről.

II. De la part d'autres instituts ou des particuliers.

Alulirt ezennel elismerem, hogy a fentebbi jegyzékben elöszámlált könyveket kezemhez vettem.

Kassán, 1870. jun. 20

dr. Rösler Károly
könyvtáros

Je reconnais avoir reçu les livres énumérés dans la liste précédente

Nyomatott az „Athenaeum" nyomdájában, Pesten, 1870.

Von der Bibliothek der k. k. technischen Akademie in Lemberg.

Z. 14.

Euer Hochwohlgeboren!

Indem ich in der Anlage das am 4. April l. J. ausgeliehene Werk: „Cziráky Disquisitio de modo consequendi imperium in Hungaria" übersende, erlaube ich mir als Leiter der Bibliothek Euer Hochwohlgeboren für die geschenkten Werke: „Stibor Vajda und Teleki Theil X" innigst zu danken.

Mit besonderer Hochachtung

Lemberg den 25. Juni 1876.

ergebenst

Actum
Budapest, 1876 jul. 1.
Hauptbuch

Érd jún. 28. 1876.

617.

Értesítés a könyvvezetés
Pmba. Pest 1876 jún. 28.
Irmay
főkönyvi kapcs.

Jivonas

A M. T. Akadémia 1876. jun. 7én tartott

Nagygyülése jegyzőkönyvéből.

I. Ct főrisbás Sájdalommal vettem be a sa-

ládi gyászjelentést Warrenburgi ff Waldstein

Jenő igazg. tag f. junius 3-án történt halaláról.

Szerencsém vétetvén tudomásul, az I-sö osztály

felhivatik, hogy az elhunyt, mint a szép művésze-

tek pártolója és jeles művésző felett emlékbe-

szédről gondoskodjék.

Kivonda

Arany János

főtitkár.

Az I-ső osztály részéről Szalai Pál úr G.

x. Libbon I
819

48
1874.

Kivonat

a m. t. Akadémia 1876. június 10-én tartott igazgató-
sági üléséről felvett jegyzőkönyvéből.

Ft. Olvastatott az Akadémia I-ső Osztályának máj. 23-i
üléséből felterjesztett javaslata, mely szerint Toldy Ferenc
tiszt. Írói tanának az Akadémiai Kézirattár számára le-
endő megszerzése, Kisfaludy Társaság részletes jelentésének
alapján, 3500 frtra, melegen ajánlja.

Az Igazgató Tanács mind e tekintet évek során gyűjtött
és másolt ily terjedelmes soha fel nem található Kézirati kin-
cset a hazai irodalom és tudomány számára megszerzése és e-
gyütt tartása tekintetéből, mind az elhunyt nagy érde-
mű tudós iránti kegyelet és a családja iránt való részvét
által ösztönözve, részt a felajánlott kéziratokat az Aka-
démiának megszerezni, miután azonban folyó évi köl-
tségvetése már teljesen megvitatva, sőt előre látható[lag] a jövő
évben sem lehet ily nagy összeget egyszerre felvenni,
azon határozatban állapodott meg, hogy az összeg fele
az 1877-ik, fele az 1878-ik évi költség előirányzatba
vétessék fel, és a költségvetés megállapítása után,
mind két évben, még január hóban folyóvá tétessék.

Kivonat
Arany László
jegyző[kön]yv.

Pest. Gyulai Pál úrnak.

49.
1814. Eck jun. 28.

620
27 Lg.

Kivonat

A M. T. Akadémia 1876. junius 10-én tartott igazgatósági üléséről jegyzőkönyvéből.

10. Az Akadémia összes ülése a III. osztály azon indítványát, hogy a physikai szemtár, mint pénzügyileg, megszüntessék, s a benne levő eszközök több tudományos intézeteink között felosztassanak, azzal vélni át, hogy minden a kérdéses eszközök akadémiai vagyont képezzenek ezek elajándékozása felett határozat az Igazgató Választ illeti.

A III. osztály előterjesztésében említi bizottsági jelentés, illetőleg határból nem lévén ki, az eszközök értéke vagy hová, ily kimutatás nélkül pedig arra sem lehet tudni, mily értékű vagyon elajándékozásáról van szó: az elnökség megbízatik, hogy a gyűjteményt összeírozza és szakértőkkel bevizsgálja meg, és akkor tegyen az Igazgatósághoz tételes jelentést.

Kiadva

Arany László
főtitkár.

mélt. Országos Levéltár

2ᵏ évfolyam
1877 febr 5.
4½ pm.

622
30 Lg.

Kivonat

a M. T. Akadémia 1876. június 10-én tartott igazgatósági ülésének jegyzőkönyvéből.

31. Az I-ő osztály jelentése, hogy 6464 forint összegből az igazgatóság által 5000 forint leszállított költségvetési tételeit miként osztotta meg a különböző numerus közt, valamint nyugtatnak kérelme, hogy a „Corpus Poetarum" I-ő kötetének eddig nagyon kibővült kinyomott ívei után nyomathassa, és a jelen évi költségvetésébe a II. kötetre fölvett összeget az 1-re fordíthassa.

Részben tudomásul vétetett, részben megengedtetett.

Kiadva

Arany László
főtitkár.

50
1876. Ekeuld juin 28

623

31 kg.

V'

1. Monsieur Esquiros de Parieu
Membre de l'Académie Française
à Paris.
2. Monsieur Paul Broca, Professeur
de la Faculté de Médicine et Secré-
taire général de la Société Anthro-
pologique &c à Paris.
3. Monsieur Alphonse De Candolle
l'éminent botaniste à Paris.

Tisztelt Uraim,

A Magyar Tudományos Akadémia
folyó — 1876. évi június 8-án
tartott nagygyülésében, szerencsés volt
Önnek fényes nevét külső tagjai
sorába igtatni.

Ezen örömmel teljesítem elnöki
kötelmemet, midőn az idézett okiratot
megküldése mellett tudatom Önnel
a tisztelt nagygyülésből, melyből ezúttal
Akadémiánk az Ön tudományos
érdemeinek ismeretében, fölkeresi
1) a politikai és közgazdasági
2.) az anatomiai
3.) a természettudományi, különösen
szakban, kitüntetve az akadémiai tagok
sorába.

Fogadja tehát tiszteletem kí-
fejezését.

Budapesten 1876 június.

Lónyay s.k.

a M. T. Akadémia
elnöke.

Monsieur,

L'académie hongroise des scien-
ces ayant eu l'honneur dans sa
séance du 8 juin 1876 d'agréger
le nom illustre que vous portez au
nombre de ses membres étrangers
c'est avec l'empressement le plus
vif que je me charge de vous
faire part du témoignage de hau-
te estime, que vous porte l'aca-
démie toute entière pour vos mé-
rites scientifiques et littéraires,
1) dans la branche de la politique et économie politique
2) dans la branche de l'anatomie
3) dans la branche de la botanique.

Veuillez accuser réception du di-
plôme ci-joint.

Agréez, Monsieur, l'expression
de ma parfaite considération.

Buda-Pest, le juin 1876.

Le Comte Melchior de Lónyay
Président de l'Académie.

633
1876
Juin

633
1876.

Jo

1. Hochwohlgebornen Herrn Heinrich Leberecht Fleischer P. O. Professor an der Universität zu Leipzig.
2. Hochwohlgebornen Herrn Otto v. Donner, Professor an der Universität zu (Finnland) Helsingfors.
3. Hochwohlgebornen Herrn Friedrich Wilhelm v. Ritschl, Professor an der Universität zu Leipzig.
4. Hochwohlgebornen Herrn Ernst v. Kunik, Museum-Director an dem Kais. Eremitage-Palais in Petersburg

Igen tisztelt Uram,

A Magyar Tudományos Akadémia folyó évi június 8-án tartott nagygyülésén, tiszteletes volt Önt Külső tagjai sorába megválasztani.

Királó örömmel fogadá, azon magasztalásból, melylyel Ön tudományunk, és irodalmunk iránt viseltetik.

Ön tudományunk nyelvének
1) Keleti ágával
2) classikai
3.) a történeti
4.) a philologiai
tudományok
mindnyájan vidékünk
tesza akadémiai oklevelünk megküldése
Je mellett Ötet értesítem.
Tisztelettel,
Pesten 1876 június

Ötödnapon

a M. T. Akadémia
elnöke.

Hochgeehrter Herr,

Die ungarische Akademie der Wissenschaften hat sich in ihrer am 8-ten Juny l. J. abgehaltenen Allgemeinen Versammlung die Ehre gegeben, Sie zum auswärtigen Mitgliede zu erwählen.

Es ist mir ein besonderes Vergnügen diese Beweis der Hochachtung, welche wir insgesammt ihren wissenschaftlichen und literarischen Verdiensten zur Bereiche
1) der orientalischen Sprachenschaft
2) der altaischen Sprachen
3) der classischen Philalogie
4.) der historischen Forschungen
freudig zollen, Ihnen, Hochgeehrter Herr, mit Beifügung unseres Diplóma Rund zu geben.

Hochachtungsvoll

Pesth, den 10ten Juny 1876

Graf Melchior Lónyay,
Präsident der Akademie.

634.

1876

Jv.

Monsieur le Chevalier Ch. Ujfalvy
Professeur, Vice-Président de la Société
de Philologie et Redacteur
de la (?) Revue de Philologie et Etno-
graphie à Paris

Igen tisztelt Uram,

A Magyar Tudományos Akadémia
folyó június hó 8-án tartott
ülése alkalmával, Önt, Külön-
ben hazafiúi érzelmeiből, ezúttal kifej-
zett a magyar és ezzel kiváló kifej-
zésnek is mennyire kiváló elis-
merése hozzájárul munkásságát meg-
tiszteltetni, Külső tagjának
választotta

Midőn Jegyzőségem van e vá-
lasztásról Önt ezennel értesíteni, vagyok
jelen egyszersmind alkalmat kérve
nekes ide nézve a tagsági okle-
vél kiállításában a szokásos adatok
Maradván szíves üdvözlettel
Budapesten 1876 jún

Önnek

alázatos szolgája

a M. T. Akadémia
Titkára.

634
876.

exp.

Ir

Nyíltlevél.

Magyar Tudományos Akadémiának.

Hunfalvy Pálnak úr, a Magyar Tudományos Akadémia rendes tagja, az Akadémia és a tudományos társulat pénzkezelőségének megbízásából, utasított ezennel, hogy a hazai földről, különösen Földvár "Tündér" magyarországi helyek megtekintésével, a jövő tavaszon két ízben, szükség adatokat kiegészítse.

Annálfogva felkérjük minden azon hazafiakat és magyarokat, kikhez Hunfalvy úr ez ügyben fordul, hogy ~~minden~~ tudományunk ügye, mint eddigelé, ezentúl is, kívánatos előmenetelre jusson.

Buda-Pesten 1876 június 30-án.

P. H.

főtitkár

a M. T. Akadémia
rendes tagja
mint
elnök

656

Sr. Hochwohlgeboren

Herrn Frany

Sekretär der Königl Ungar. Akademie der Wissenschafte.

Budapest

Durch Ihre geehrte Zuschrift vom 26 Juni
wurde ich in Kenntniss gesetzt dass die Akade-
der Wissenschaften den II Band der Holzschnitte
des 14 und 15 Jahrhunderts aus dem Germanische
Museum zu Nürnberg nicht bekäm

Ich beehre mich daher Sie zu benachrichtigen
dass das Paket am 9 April 1875 unter folgende
Adresse der Post in Nürnberg übergeben worden
ist: An die Königl Ungar. Akademie der
Wissenschaften, zu Händen des Akademikers
Herrn Karl Szabo Pest.

Das am 9 April 1875 in Nürnberg aufgegebene
Paket wird also am 11 April 1875 richtig in Post
eingetroffen und an die Adresse abgegeben worden sein.
Vielleicht ist Herr Karl Szabo unterdessen von
Post abgereist und hat es vergessen das Paket
an die Akademie der Wissenschaften abzuliefern.
Die dortige Postbehörde wird jedenfalls über
die richtige Ablieferung Weisung bestreben
und bitte ich Sie dort gefälligst nachforschen zu wollen
ebenso bei Herrn Karl Szabo, unter dessen Adresse für
die Akademie auch der I Band expedirt wurde, das sich
richtig dort findet. Die hiesige Post kann jederzeit
bestätigen dass das Paket hier richtig aufgegeben wurde
Ich hoffe dass sich die Angelegenheit aufklären wird

ersuche Sie um gef. Bestätigung
Ihrer dem Auftrag gröster Sorgfalt

ganz ergebenst

Nürnberg d 29 Juni 1876

Sigmund Soldan
Hof Buch & Kunsthandl.

Érk. 1876 jún. 30.

659.

Nagyméltóságu Elnök Ur!

T. h. 12-ről kelt becses átiratával méltóztatott a felől értesíteni, hogy a M. Tudományos Akademia utolsó nagygyülésén cselekvőségemet igazgató Tanácsa tagjául választotta meg.

Midőn ezen érdemeimet meghaladó kitüntetésért legforróbb köszönetemet kifejezni szerencsés vagyok, fogadja Nagyméltóságod abbeli igeretem nyilvánitását, hogy a mennyire tőlem telik, arra fogok lenni, hogy e kiváló bizalomnak megfelelhessek.

Budapest Junius 26án 1876

Nagyméltóságodnak

alázatos szolgája

Than Károly

a. m. t. akad. rendes tagja.

Érk. 1876 jún. 30.

660.

Vetem 1876 jún. 2.
662.

Jáy bíra
lapokat
leiratni
Küldrem

Veszprém 1/VII 76.

Nagyságos Főtiskár Ur!

Igentisztelt kedves barátom!!

Baráti és academicus collegai szives indulatiba helyezett bizalommal, egy magános kéréssel bátorkodom terhelni.

Az akadémia á Jáy féle jutalomra egy vizmérnöki kérdést méltóztatott kitüzni.

Erre á lapok' tudósításai szerint három pályamunka érkezett-be; de egyik sem találtatott kielégítőnek.

Ennek folytán ugyan azon hydrotechnicai kérdés ismét kitüzetett. – És ez mind á maga rendén van.

Hanem talán mind á tudomány érdeke, mind az Akadémia' czélja, hogy t. i. jövőre az ohajtásnak megfelelő, kimerítő

munka érkezhessék-be, nemcsak ajántatossá, de szükségessé-is teszi, hogy á publicum, különösen á pályázottak, de meg legfőkép á pályázni jövendőre kivánók tudhassák, mi féle hiányok azok, mellyek á beküldött fehletekben feltalálttattak, és így mikre kell, hogy jövendőben nagyobb figyelem fordítassék?

Hogy én nem pályáztam, és nemis fogok: azt, ha nem mondomis könnyen el méltóztatsik gondolhatni.

De annyi igaz, hogy é vidékről egy régi praesicus ahhoz érső szahférfiúis küldött be egy munkát.

Nem annyira ennek érdekében, mint inkább á tudomány's académiánk' javának előmozdítása köteleségéből vettem hát magamnak ama bátorságot, mi szerint tisztelt Kedves barátomat bizalmasan arra kérjem, méltóztassék á birálási jelentést ez irántis ugy, mint á Szindarabokra nézve történni szokott, minél előbb nyilvánosság' elébe juttatni.

Ha pedig ez, bármi okból nem történhetnék, legyen kegyes, á birálók' véleményét, természetesen azok' nevei kitétele nélkül, ezen pályamunkák' mindegyikére nézve leirasni, és nekem, még f. h. 15^he^ előtt, midőn t. i. én fürdőbe kénytelenítetem menni, ide nekem bizalmasan megküldeni. Ki többire

Nagyrabecsült barátí jó indulatiba ajánthozva maradok igaz tisztelő barátja

Csoldos Ignácz.

An das löbl. Präfectorat der k. k.
Hofbibliothek Wien

Ich beehre mich die nachstehenden Manuscripte als Eigenthum der k. k. Hofbibliothek mit dem ehrigsten Danke der kay. Akademie zurückzustellen, u. z.

1. Orientalische Handschriften: Mitt. 529. 539. 587. 603. 606; 611;

2. Eine hebräische Handschrift Nr. 2 (Krafft No. XLIV), das Buch Mordkhai" und zu bemerken, dass diese letztere ~~dass~~ durch den Betreffenden im Locale unserer Bibliothek benützt worden ist.

Levél gyanta

A cs. kir. udvari könyv-
tár ugyanezen tárgyának —
u. o. Igazgatóságának
Bécs.

Tisztelt (közl.) Igazgatóság,

Midőn a cs. kir. udvari könyv-
tár ujdonságához tartozó
könyvekre kéziratokat
1.) Kelesi D(török) kézira-
dok: Mixt. 529. 539. 587.
603. 606. 611;
2) Héber kézirat: № 2 (Kraffl
№ XLIV) „das Buch Mordkhai"
az Akadémia Lipót-rendi könyv-
készével vinták Budára, szeren-
csém van, egyszersmind az alkal-
mat megragadni, hogy az iránt
adassék ki az illetőnek, hogy az
az Akadémia könyvtárában
használhassa.
Ugyanezzel
Tisztelettel
Buda-Pesten 1876 jul.

668
1876.

Gáti Ferenc

1 2022

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

6201/82

1 2

Fidé. Geodri Jánosnak, a brassói luteránusok lelkészének 1791-ben jelent meg Kolozsvárt egyik németből fordított könyve a következő címmel: „A' nötelen és nehézkéseknek, az az anyáknak és gyermekeknek . . . gyógyitásokról . . . szólló oktatás" (az eredeti mű szerzője Dr. Marschal Henrik György; vö. SZINNYEI, Magyar írók III, 1347). Ebben találtuk a Nagy Szótár akadémiai gyűjtéseinek rendezése során a következő mondatot: „bizvást adhatok a' betegnek minden-féle vizes-leveseket Turbolyával . . . bolti laskával *(fidé)*" (17). A *turbolya* ismert erdélyi tájszó, jelentése 'chaerophyllum bulbosum' (MTsz.), de a *fidé* szót sehol szótározva nem találtam. Ezért tartom érdemesnek megemlítését, remélve, hogy a MNy. olvasói közül talán akad valaki, aki e szót a XVIII. század nyelvében másutt is megtalálta. *Fidé* jelentése tehát a szöveg szerint 'laska, bolti laska', ami mindjárt megadja a szó etimonját is. Kétségtelenül újgörög jövevényszóval van dolgunk, mert újgörögül φιδές a. m. 'vermicelle' (PERNOT, Lexique grec-moderne-français 471), s ez nem más, mint az ógörög ὄφις 'kígyó' szó származéka, mely az újgörög nyelvben φίδι változatban is előfordul. Ez a φίδι pedig egyszerűen a klasszikus ὀφίδιον (ὀφείδιον) újkori alakja, mely a népnyelvben igen gyakori lekopás révén kezdőhangzóját elvesztette; vö. ὀλίγος > λίγος 'kevés', ὀμμάτι > μάτι 'szem', ὁμιλῶ > μιλῶ 'beszélek', ὁσπίτι > σπίτι 'ház' stb. (THUMB, Handbuch d. neugr. Volksspr.[2] 1910. 11). φιδές 'laska' értelemben nyilván azért volt használatos, mert a hosszú és keskeny tésztadarabok kígyóra emlékeztettek, amint az olaszban is *vermicelli* > *verme;* (erről l. Arch. Glott. Ital. II. 345—7). Hogy ez az újgörög szó a magyarba is átkerült, abban semmi feltűnő sincsen, ha meggondoljuk. hogy eljutott az olaszba: *fidellini*, a spanyolba: *fideo* és az oláhba is: *fideà, hideà, fedè* (Cict. Acad. II. l. 155. TIKTIN, Rum. deutsches Wb. 625, CIHAC II, 666). Tekintettel arra, hogy az oláhban *fideà* tipikusan fanariótakorbeli, tehát XVIII. századi jövevényszó (egy 1792-i adatra nézve l. CODRESCU, Uricariul IV, 131). s figyelembe véve azt is, hogy Geodri, a munka fordítója Brassóban élt, nem tartjuk kizártnak, hogy a szó Havasalföld felől került át az erdélyi magyarsághoz, akár oláh közvetítéssel, akár oláh földről jövő

A magyar orvosok és természetvizsgálók XVII-ik ez idei nagygyülésének megváltoztatott elórajza és határnapja.

Az őszi katonai gyakorlatok, és tömeges beszállásolások véglegesen megállapittatván, szükségessé vált a már kihirdetett és augusztus 18-ára Győr városába alólirottak által összehivott ez idei XVII-ik nagygyülést augusztus 24—29-ére tenni át, a következő, most már véglegesen megállapitott

Elörajzzal:

Aug. 21, 22 és 23-án beiratás a városházán.
„ 23-án ismerkedési estély a kereskedelmi gyülde termeiben.
„ 24-én reggeli 9 órakor megnyitó közgyülés.
„ 25-én
„ 26-án } szakülések, ha szükséges ezen napok délutánjain is.
„ 27-én délelőtt 11 órakor bezáró közgyülés, s ha szükséges, a reggeli órákban még szakülések is.
„ 28-án kirándulás külön vonaton Lébenybe, Márialigetbe, a papréti mintagazdaságba, s onnét Magyar-Óvárra.
„ 29-én az óvári gazdasági tanintézet és kiállitások megszemlélése. Délután a rét-gazdaságok megtekintése, látogatás Mosony városában. S este a vasuton szétoszlás.

Győrből napi kirándulások lesznek Kis-Bérre és Pannonhalmára. S ugyanott mindennap nyitva lesznek közszemlére a gazdasági, ipar- stb. kiállitások.

A vendégek szórakozásáról és kellemes időtöltésről gondoskodva van.

Hogy azonban a nagygyülés tagjai minden őket megillető kedvezményben részesülhessenek, ujra emlékezetbe hozzuk, miként szükséges: hogy magukat idejekorán igazolási jegyekkel lássák el. E tekintetben a résztvevők folyó évi aug. 18-ig Sztupa György urhoz, a nagygyülés pénztárnokához (Budapest, szénatér, gyógytár a magyar koronához) méltóztassanak fordulni, ki is a hozzá intézett bérmentes levelekre, melyekhez az illető a felvételi 6 frtnyi díjt, továbbá nevének, állásának, lakhelyének és az utolsó postának pontos feljegyzését mellékli, az igazolási jegyet postán megküldi.

Figyelmeztetjük végül a résztvevőket, miként Győrbe utazásra déli és keleti Magyarországból legkényelmesebb mód a Duna-gőzhajótársaság, melynek hajói Pestről mindennap délután 3 és 6 órakor indulnak, s másnap reggel 5 órakor Győrbe megérkeznek, hol a kiszálláskor egy bizottmány várja az érkező vendégeket, s kocsin tüstént beszállitja őket a városba. Különösen ajánljuk a Pestről augusztus 22-én indulandó hajókat. A Duna-gőzhajótársaság különben azon kedvezményben részesiti a tagokat, hogy 2-ik hely fizetése mellett menet és jövet 1-ső helyen utazhatnak.

Dr. Kruesz Krizosztom,
a XVII. nagygyülés elnöke.

Fehér Ipoly,
titkár.

Xántus János,
1. alelnök.

Dr. Siklósy Gyula,
titkár.

Dr. Kátay Gábor,
2. alelnök.

Dr. Buzinkay Gyula,
titkár.

Budapest, 1874. Rudnyánszky A. könyvnyomdájából.

Ér. júl. 16. 1874.

678.

A Magyar Tudományos Akadémia
Elnökségének

Budapesten.

L.

Nagyságos Földváry Albert,
debreczeni orvos, mint a honvéd-
menház-bizottság elnökének
tiszteletével.

Buda-Pest
(a honvéd-menházban)

Nagyságos Orvos Uram,

Folyó évi April 25-ről a Magyar Tudományos Akadémiához intézett beadványom tárgyában megkeresésére, a junius 26-án tartott ülésünk akadémiai ülési határozatára vonatkozólag, tisztelettel van szerencsém értesíteni, hogy az egy honvéd-menházbeli tapasztalat részéről beküldött tudományos értekezés az illető (III.) osztálynak adatott ki bírálatra, ez, mint alapi egyszükségi kéziratot bocsátotta, a kéziratot bocsátotta ajánlat-ható, a közlésre, annak jegyzőkönyvi az őszi ülés a munkák sorába felvételre.

Melyet midőn ide zárva mellékelek, tisztelettel maradok

Buda-Pest 1876 jul 5.

Nagyságodnak

alázatos

szolgája

Fözödi.

681
1876

Érk. 1876 júl. 6.

687.

Kérjük e lapot aláírva vételi elismervényül a Magyar Tudományos Akadémiának visszaküldeni.

Nous prions de renvoyer cette feuille signée pour servir de reçu à l'Académie hongroise.

A könyvek jegyzéke

melyek 1 csomagban szám alatt a magy. tud. Akadémia Könyvkiadó hivatala ~~posti könyvkereskedő~~ által küldettek.

Liste des livres.

envoyés dans paquet sous le No par

libraire à Pest

A

I. A Magyar Tudományos Akadémiától.

I. De la part de l'Académie hongroise.

Almanach. 1875. 1876

Értesítő. VIII. 10–17. IX. 1–12–17 X. 1–6

Név és tárgymutató az Értesítő I–VIII. évf.

Akadémiai Könyvjegyzék.

Értekezések, nyelvtud. IV. 2–10. V 1–9

" " történettud. IV. 1–6. V. 1–6

" " társad. II. 12. III. 1–6. IV 1–3

" " természettud. V. 1–11. VI. 1–6–12 VII. 1. 2

Közlem. nyelvt. XI. 1–3. XII. 1/2 für.

" " mezsdem. IX–XI Köz.

" " archaeol. IX. 2. fűz X. 1.

Monum. Hung. I. ort. XXIII. XXIV. XXV.

" " " II. – XXVII. XXXII. XXII.

" " " III. – II. III.

" " " IV. – I II. III.

" " archaeol. III. 1. rész. II. 2. rész

Archiv. Tákór. I. oszt. IV. Köt.

Magy. tört. Tár. XIX. XX. XXI.

Név és tárgymutató a Történ. tört. Eml. I–VIII. Kötetekhez.

Évkönyv. XIV. 3. 4. 5. 6. 7. darab,

Fiumei. Repertorium. I. ort. I. Köt. II. oszt. I. Köt

Mailekovics. Vitéldíjak.

Pauler. Magyar–ugor Szótár. II. füz.

Nyelvemlékek I. II. III.

Kalchbrenner. Igenes III. füz

/ II. Rákóczy önéletrajza
/ Petrovai csillagászat
/ Mátyáskori dipl. emlékek I.
/ Erdélyi országgy. Emlékek I.
/ Rupp Magyy. Helyr. könyv III. Köt.
/ Mathem. értekez. III. 2-8. IV. 1-2.

II. Mások részéről. | II. De la part d'autres instituts ou des particuliers.

Alulírt ezennel elismerem, hogy a fentebbi jegyzékben előszámlált könyveket kezemhez vettem. | Je reconnais avoir reçu les livres énumérés dans la liste précédente

Die Direction des Nat. Landes Museums
Agram 1 Juli 1876
Prof. Simeon Ljubić
Director

Nyomatott az „Athenaeum" nyomdájában, Pesten, 1870.

Szolgabiróhoz

Nagyr. Szlovszky József
országgyülési képviselő
urnak tiszteletével
Budán.

Igen tisztelt Uram,

I. Elnökileg is

Miután a jelöltségi levél felbon-
tására kitüzött határidő ma
délután 3 órakor lejárván, Deme-
tria Elnökségével együtt azon
lelkiismeretes meggyőződésre
jutottam, hogy ily esetben,
midőn az Elnökség úgy, mint a
jelen a jelöltek közül senki sincs,
a Szt. Pétertől II. számú, je-
lölő ív, az Elnökség által
az Alsóvárosnál discrét ezek
szerint pályamunka jelöltségi levél
le felbontatván, constatáltatott,
hogy annak szerzője Ön.
Miről értesítvén, maradok
tisztelettel
Buda-Pest 1876 jul. 6án

alázó

688
876

1 T. cz. Horvitz Zülöp közv.
dús uznak
Budapest

2. T. cz Tettey és társa
Könyvárusy czégnek.
Budapest

Knoll Károly akad. könyvárus
ide bejelentvén, hogy az 1875. évi
számla
ad 1. 391 frt. 21 kr.
ad 2. 615 frt. 24 kr.
ezennel az ön részéről mindeddig kie-
gyenlítve nincs, ehhezmel felhívom,
hogy a mondott ölvegyet e folyó
hó végig kifizetni szíveskedjék,
mivel különben annak behajtására
az akadémiai ügyész fog utasíttatni.
Budapest, júl. 11. 1876.

697
1876.

Tek. Hunka József akadémiai ügyész

úrnak.

Helyben

Miután az Eggenberger-féle könyv-
kereskedő" czég (Hoffmann és Mol-
nár urak) mint az Akadémiának
volt főbizományosa a két utolsó
évről úgymint az 1873. és 1874.
papévről" az általa eladott a-
kadémiai kiadványok árával s
a megmaradt példányokkal mind
eddig be nem számolt, noha a
számadás beadására a pörtiltan hivatal részéről már
két izben felhivatott, tegyétek
meggyőt ügyész urat utasitani, hogy
a rendezett könyvkereskedő" czég ellen†
a törvényes lépéseket azonnal meg-
indítani és az Akadémiai követ-
telését 6000 forint erejéig elő"
legesen biztositatni szivegtedjék.

Budapest, jul. 11. 1876.

a M. T. Akadé-
mia másod titk.

† mely a kötszeri sürgetésre is
mindeddig csak egyszer forintot
fizetett be a pénztárba

Z 166.

Löbliche Akademie!

In Erwiderung der gefälligen Zuschrift vom 5. d. M. Z. 668 beehre ich mich die Empfangsbestätigung für die Löbl. Akademie über die zur Benützung übersendeten Akademiker Szilady und Dr. Roszay übermittelten und nunmehr zurückgestellten Handschriften zu übersenden.

Wien, den 7. Juli 1876.

Ehrerbietigst der k.k. Hofbibliothekar.

Dr. Birk

An die Löbl. k. ung. Akademie der Wissenschaften in

Budapest.

Érk. júl. 12. 1876

699

316
886.

Empfangsbestätigung

Der Gefertigte bestättiget hiemit die Hebräische Handschrift der k. k. Hofbibliothek (Krafft Nr. XI. IV. das Buch Mordkhai) für die ungarische Akademie der Wiss. zur Benützung auf die Dauer von zwei Monaten richtig erhalten zu haben.

Budapest, am 4. April. 1876.

Franz Delitzsch

Levél-quarto.

Magyarországi Gróf Andrássy
Gyula cs. kir. közös külügy
minister úrnak saját kezébe. Tt. cz.

Bécs.

Tisztelt Uraim,

A M. Tud. Akadémia minden
évben Almanachot adki, melyben a tagok nevei előfordulnak.
Ez egyúttal felszólítás Andrássy Gyula ő
excja közelebb igazgató taggá
való választatása, hiven, hogy
ezen előre nem látott körülmény
jelen birtokára, mely időközben, kár-
vallat ab. elnöke, vagy tagjá)
a már fajtó alatt levő 1877-i
Almanach számára, június végéig,
becsüldeni.

Tisztelettel
Budán Pesten 1876 jul. 12.

702
1876.

1 A l'université royale
Christiania
(en Norvège)

1 L'Académie Hongroise des Sciences a résolu (dans sa séance générale du 26 juin 1876) d'entrer avec l'Université r. de Christiania en relation d'échange et de lui envoyer en temps de temps ses publications physiques et archéologiques.

Nous vous fesons parvenir le premier envoi en peu de temps

Budapest, le 13 juillet 1876.

1 A felső-magyarországi Múzeum-egylet t. igazgatóságának Kassa

2 A műegyetem mellett fennálló olvasó-kör t. igazgatóságának Buda
(An den Lesevereim am k. k. Polytechnicum Wien)

A M. T. Akadémia folyó évi jun. 26. tartott összes ülésében elhatározta hogy

1 a felső-magyarországi Múzeum-egyletnek Cserepfalu archaeologiai bizottságának kiadványait

2 a műegyetemi olvasó-körnek mathematikai és természettud. értekezéseit

fogja küldeni.

Miről midőn értesítem tisztelem van, egyuttal indítványoknak mielőbbi utnak-indítását várni. Budapest, jul. 13. 1876.

706
1876

A Kassai állami főreáltanoda Igazgatójához

172 sz.

A m. t. Akadémia Nagyméltóságú Titkárinak

Budapesten.

A m. t. okt. Vallás kiadó hivatalának f. é. junius 28 án kelt átiratára van szerencsém válaszolni: hogy az ide mellékelt elismervény ben hiányzóknak feltüntetett Könyvek sohasem nem jutottak kezemhez. A csomag szerfelett gondos átvizsgálásán ezen Könyvekre következtettem, hogy Pesten vall. es. könyvárusoktól, de midőn láttuk, hogy ezen Kapcsok annyival kiakadtak keresni a csomagtól és visszatöltöm, mint ha a Könyvesbolt megvett példány már be is volt Kötve. Ha a "Magyarországi Gyülési emlékek" a Mon. Hung. Historica sorik, akkor csak a Köteteket nem kapták meg:

1) Anal. Törvénycikkek IX K. 2 f.
2) 9 ik Könyv XIV K. 4 f.
3) Petrovll. es. könyvárust.

Kelt Kassán 1876 julius 16 án

Maurik Rezső
igazgató.

Érk jul. 13. 1876

708.

Knoll úrnak viszhavá-
rás mellett.

Knoll ur a reclamálan-
dót elküldte jul. 13.

Nagyságos bizottmányi Elnök Úr!

Az A alatt ide csatolt okmány szerint nékem mint néhai Kazinczy Fe-
A. renez unokája s igy törvényes utódja részére több vérrokonaim javára szü-
letett gyermekeim nevelkedése arok és a magam tájolása okvetetlenül szük-
nagy elődöm Kazinczy Ferenez óvásai tiszteletből segélyezésképen 200 o ezüst
Ft forint rendeltetett meg évnegyedenkénti kifizetessemi.

Az A alatti okmány alapján eri á' mult 1867 1868 1869 és 1870ik
években a részemre kifizetteti rendelt 200 200 forintas évről évre egészben —
1871 1872 és 1873ik évekre az évenkénti 200 fr helyett csak 100 100 frt
1874ben pedig csak 30 harminez Forintam ki — á' több évnek a fenebbelő
sorolt évektől benn és részemre ki nem fizetve maradt — mint á' mellett is
hogy á' meg szakadott évnegyed a részemre járuló a többi vérrokonaim
két nincsenek oly nagy mértékben annak ki reá szorulva — mint p. o. Bogyó
Károlyné, Kazinczy Bálintné mind ki Kapták — én pedig kigyermekeimes
B mint á' B számuczitása szerént ferjemtől Deák Lőrinczről elvállaszto-
tatott" s kilön családot kifizető és tartó anya, — ki egyedül saját női és kézi
C.D. munkára lettem szorulva — ki á' C és D szerint gyermekeimes tartom
és mint nagyon szegény nem csak hogy minden nélkülözések mellett
ékszeggel és nyomorral saját kibámon kivül tengődöm — de bár az
E. és F. alattiak igazolása szerint magomat megalázó könyörgései ál-
tal sem tudhatván ki esztendőkre elbetegedett állapotomban néhai szü-
lőimről örökölt s legszükségesebb cipőjeimet és az éhhalálás elhárí-
tása tekintetéből eladni kivánkozásom vagyon és könyörgésem nélkül
hagyattam — holott ha en úgy mint több vérrokonaim ki Kapnám ben
maradt illetékemet — a mit a szépalmi birtok évenkénti 1200 frt tevő jö-
vedelme ki adhatna tőllem minden baj s jövőtli félelem elhárításával
lehetne.

Ha tehát Nagyságos Elnök úr a Kazinczyfele alapitványt
kezelő bizottmánnyal együtt a fent elősorolt okaimat, tekintetben állapo-
tomat komolyan és nemes kebli emberi részvéttel párosultan meg-
figyelni s tekintetbe venni méltóztatnék — — — — — a' kazinczyfé-
le alapnak fentebb említett biriok jövedelmeből az én hátrányom

Könyen Ellenének- az el sehás hogy nemes alap eret szerezni és magától
elenyészik.

Annálfogva egész alázatos tisztelettel esedezem Nagyságod előtt
mi szerént a fens előadott okaim figyelembe vétele mellett méltóztassék elma
radt határnyomás végrehajtásának elrendelni és kiadatni.

Tisztelettel vérével és emélése mellett maradvam Budapesten
1876 ik év Június hó 24 én

Nagyságos Királyi Curiamnáji Elnök Urnak

alázatos szolgálója
Varga Sarén.
Budapesti lakos
Tóth sz. utcza 32. szám alatt

A folyamodónó a mellék-
lesben ideigtenese visz-
Pénz. Aug. 28. 1876
Arany

Érk. jul. 14-én 1876.

717.

Gyarg. Com.

Nagyságos Csongori Antal úr,
hon mint a Karinczyféle alap bírat-
maiği Elnökének

Budapesten

folyamodása.

Varga Szeréń buda pesti lakosnak
mint Deák Lőrinczről törvényesen
elvált nőnek

melyben a benne előadottak
és bemellékels kimányok
alapján volts ivétől elma-
radt járadékos mint
sajelyezésre megrendelset
vetsé leggyorsan lehetsé
ragyorsitasi és Ejfelmet
ni kéré.

A D C D. E és T. alatti rendeletnek
lehetsé

Kendaf Folyamodónó"

Varga Szeréń
lakik Budapesten Zöldfa utcza
32. sz. a. házban

Hohe ungarische Akademie zu Budapest

Dem hohen gelehrten ungarischen Publikum bin ich so schuldig, eine vollständig treue Übersetzung meines Programmes für die in Wien und Budapest zu errichtende Polyglotten-Akademie zu liefern.

Vorbrauchgedacht nicht ich die ergebenste Bitte an die Hohe ungarische Akademie: Hochdieselbe gewähre die Genehmigung eines Gelehrten, oder eines geeigneten ungarischen Journales für das Übersetzen des beifolgenden Programmes gütigst zu gewinnen.

Das Wohlwollen der Hohen ungarischen Akademie allein ist der mir einzig bekannte Weg zur Erlangung der vollständig treuen Übersetzung; dafür hoffe ich auf die gefällige Gewährung dieser ergebensten Bitte, und erstatte vorauß im Namen der Wissenschaft den gebührenden Dank.

Neuhäusel 17. Juli 876

Ehrfurchtsvoll
E. J. Blücher

Anbei: das Program in Original

Derzeit Lehrer semitischer Sprachen an der k. k. Philosophischen Facultät der Franzens Universität

Vermittels hohen Ministerial-Decretes dedat 31. Juli 1850 öffentlicher Universitätslehrer semitischer Sprachen an der k. k. Philosophischen Facultät der

Kk. jul. 18. 1876.

727.

Tagavá Választó kerület jul. 18.
1876.

A m. északkeleti vasút tek. igaz-
gatóságának.

Budapesten

Borbás Vince rendkívüli tanár úr
a M. T. Akadémia Mathema-
i Természettud. Bizottságának
felkérésére egy közelebb fekvő termé-
kutatási indulvány, kiküldetésével
Ön a tek. Igazgatóságot, hogy
a kevezett részre egy összes-
vonalaira érvényes, folyó hó 6-tól
31-ig terjedő időre szóló szabad
jeggyel kegyeskedjék, s arra hi-
vatalomba küldeni méltóztassék.

Budapest, aug. 2. 1876.

750

1876.

Kivonat

Lr.

A Dugonics-szobor bizottság
t. cz. Elnökségének, tisztelt
tel.

Szeged.

Tisztelt Elnök úr!

A Dugonics-szobor bizottság nak
jelenő gyülésébül kelt, s hozzánk
aug. 3-án érkezett kedves meghívó
levele folytán, melyben a Magyar
Tudományos Akadémiát az irodalmi
és nemzeti ünnepélyre meghívni,
elhatározta, az Akadémia elnöksége
e nagy érdekű ünnepre s annak
szülővárosa által díszesebbé tétetni
szintúgy mint a lefolyó magyar írónak
fel állított szobra leleplezése alkalmával
az Akadémia, minél szélesebb tag
által legyen képviselve. Mind azon
ban, az akadémiai szünidő már a
meghívás vétele előtt beállott, és a
tagok, részint tudományos, részint
egészségi, kirándulásokra a főváros
ból folyvást elszéledtek, úgyhogy
alig a mindennapi kötelesség által
lett a jelenlevő tagok száma
itt: az elnökség kényszerült volt meg,
elégedni azzal, hogy Szász Ká,
roly rendes tagot (ki 17. vagy
18-án megy Szegedre) alig találva
nevezze ki az akadémiai küldött,
ség elnökének, hogy ő mind azon
több akadémiai tagot, kik más mi,
nőségben, vagy önként, ott megjelen,
nek, mint az Akadémia képviselőit
tekintse, és adja által e tudomá,
nyos intézet meleg üdvözletét.

Miről értesítve, teljes tisz,
telettel maradtam

Buda-Pest 1876 aug. 14-én

Tiszteli Elnök úrnak

alázatos

754

1876

A Dugonics-szoborbizottságtól.

Nagyméltóságú Elnök Úr!
Tekintetes Akademia!

Szeged szab. kir. város régi törekvése szoborral is megörökiteni emlékét kitünő szülöttének, a honfiúi erényekben oly gazdag magyar kegyes-tanitórend egyik tagjának Dugonics Andrásnak, az orszá-gos irnyvedés s elnyomatás napjaiban nemzetiségünk s nyelvünk egyik úttörő bátor harcosának.

E hazafias törekvését végre megvalósulva látandja, mert a legkitünőbb hazai müvészek által készitett szobor folyó évi au-gusztus 19-én az országos kiállitás s az országos dalaz ünnepély megnyitása alkalmával le fog leplezteini.

A szoborbizottság mindent elkövet, hogy az ünnepély a dicsőült nagy hazafi emlékéhez s érdemeihez méltó legyen. A számos meghivottak közt első sorban emlékezett meg Nagy-méltóságodról s a Tekintetes Akademiáról tisztelettel kérve Nagyméltóságodat s a Tekintetes Akademiát, hogy az ünnepély, magasztosságát becses megjelenésükkel emelni kegyeskedjenek.

Tisztelettel kérem Nagyméltóságodat, hogy a lakás meg-rendelése végett a megjelenők névsorát augusztus 12-ig velem közöl-ni kegyeskedjék.

Szegeden a Dugonics-szoborbizottságnak 1876-ki évi julíusi gyüléséből.

Nagyméltóságú Elnök Úrnak s a
Tekintetes Akademiának

legalázatosb szolgája
Magyar Gábor
bizottsági elnök.

A Tekintetes Magyar Tudom. Akademiának
Budapesten.

Érk. aug. 3. 1876

754.

Válasz 14 (16)
876.

Méltóságos úr!

A szegedi Dugonics-szobor
ünnepély létesítése a M. T.
Akadémiát, hogy Dugonics
András Szegeden felállítás
szobra ~~f.~~ f. évi augusztus
19-én, az országos kiállítás
és az országos dalaünnepély
megnyitása alkalmával,
le fog leplezetni; ~~és felkérte,~~
~~hogy egy úrnak felkérje az~~
~~Akadémia~~ és ezen ünnepélyre
az Akadémiát meghívta.

Tisztelettel Méltóságodnak,
hogy ~~ezen~~, a mennyiben
viszonyai engedik, a nevezett
napon Szegeden megjelenni
és az Akadémiát képviselni ~~szíveskedjék~~ szíveskedjék. És midőn

Tennek folytán

~~Ehhezképest~~ a bíróság,
a tabai megrendelése végett,
a megjelenők névsorát augusztus
12-ig ~~küldi~~ küldi, ~~tiszt~~ óhajtja, méltóztassék
elhatározásáról a
M. T. Akadémia főtitkárát,
hivatalát mielőbb értesíteni.
~~Tisztelettel méltóságodnak~~

Mélt. Szász Károly úrnak

Halason

Mélt Lichy Antal úrnak

Budapesten

Tek. Vadnay Károly úrnak

Budapesten

1554.
876

Tisztelt Tabáros úr!

Szíveskedjék a benfoglalt
fogalmazatot 3
példányban leiratni
— Vadnay levelében
Mélt. helyes
Tekintetes mandá —
ci, delig Csengery
által aláiratni.
Ma éjjel elutazom,
de keddős reggel ismét
Pesten vagok

— frahnóvszky

Érk. aug. 7. 1876.

757. Bánfalva 1876 aug. 3.

(u.p. Vadna Borsod megye)

A m. tudományos Akadémia

Tek. Titkári-Hivatalának

Budapesten.

Néhai Kazinczy Gábor bánfalusi könyv-
tára rendezése közben több könyv, a
„M. Academia könyvtára" bélyegével
találtatott. Nem levén itt semmi tá-
pontunk annak megítélésére, vajon az
említett könyvek Kazinczy Gábor tulaj-
donát-e képezték, mint az akadémiától
vett kölcsönök vagy pedig kölcsön kért
könyvei az akadémiának: tisztelettel

Jelentem a Selmecz-bányai kir. akad. Könyvtárának igényeit nevezett könyvek iránt Vlachár Lónyay Sarolta urnő d. magyarországi jelentése be, ki gondoskodni fog arról, hogy a reversalisok megérkezése után a megfelelő, megtalálni kívánt könyvek az akadémiának hazaszállíttassanak.

Kiváló" tisztelettel vagyok

A Selmecz. Kir. Bányai Hivatal

alázatos szolgája

Bokenyi

Egyben válasz czéljában a könyvek elkülönítését azonnal megkezdem.

Nagyságos Asszony!

Visszatérésével Bokor József urnak f. hó 3-án az Akadémia főirnoki hivatalához intézett levelére, melyben szíves volt értesíteni, hogy bold. Kazinczy Gábor könyvtárában az Akadémia bélyegével ellátott könyvek találtatnak: van szerencsém jelenteni, hogy jelenleg az Akadémia könyvtára zárva, és a könyvtárnak távol lévén, nem szerezhettem magamnak arról tudomást, vajjon bestruch-e ott Kazinczy Gáborról címkövények. Azonban a kölcsön vett könyvek az említettek többes példányokról könnyen megkülönböztethetők, mivel az utóbbiakra az Akadémiai bélyeg fölé keresztben ugyanazon bélyegzés második szakrál rá ütni.

A mennyiben tehát a kérdéses könyvek az Akadémiai bélyeggel csak egyszerűen vannak látva, azokat mint az Akadémia tulajdonát a főirnoki hivatalhoz beküldeni nincsen, a mely azoknak átvételéről elismervényt fog kiállítani.

Egyébiránt kiválló tisztelettel vagyok

Nagyságos Asszonyod Budapesten 1876 aug. 5-én alázatos szolgája Szalay Imre.

Nyo Vladár Ignácz tanoda könyvnyomdája Balassa-Gyarmaton

u. p. (Vadna Borsodm.)

757
1876.

№ 383.

Asiatic Society of Bengal,

Asiatic Society's Rooms

Calcutta 5th July 1876.

Sir

I am directed by the Asiatic Society to express their thanks for

a Bronze Medal.

and to assure You that the Society duly appreciate this mark of consideration.

I have the honor to be

Sir

Your obedient Servant

J Wilkinson

(Secretary)

To the Secretary to the

Hungarian Academy of Sciences.

Budapest.

Ek. aug. 8. 1876.

764.

Örher Lüftz

Kérjük e lapot aláírva vételi elismervényül a Magyar Tudományos Akadémiának visszaküldeni.

Nous prions de renvoyer cette feuille signée pour servir de reçu à l'Académie hongroise.

A könyvek jegyzéke

melyek csomagban szám alatt

pesti könyvkereskedő által küldettek.

A

I. A Magyar Tudományos Akadémia részéről.

Liste des livres.

envoyés dans paquet sous le No par

libraire à ~~Pest~~ ~~Leipzig~~ dijed pr Bahn

x Historische Gesellschaft
für Kärnthen
Klagenfurt.

I. De la part de l'Académie hongroise.

Akadémiai Könyvjegyzék.
Történelmi Társ. XIX. XX. XXI.
Monum. I. ont. (Diplomataria.) XVIII—XXIV.
" " II. — (Scriptores.) XXII. XXIII. XXVII. XXXII.
" " III. — (Országgyülés.) I. II.
" " IV. — (Diplomácia.) I. II.
Archivum Rákóczianum. I. ont. II. III. IV.
" " " " II. — II.
Történettud. Értek. II. 10. III. 1—10. IV. 1—6. V. 1.

Wird bestens ersucht, mit baldmöglichstem Danke den Empfang der beabsichtigten Bücher zu bestätigen.

Klagenfurt am 31. Juli 1876.

Für den Ausschuss des kärntnerischen
Landes-Geschichtsvereines:
Ritter v. Jabornegg
(Vereins-Archivar.)

Ed. aug. 8. 1876.

763.

II. Mások részéről.

II. De la part d'autres instituts ou des particuliers.

Alulirt ezennel elismerem, hogy a fentebbi jegyzékben elszámlált könyveket kezemhez vettem.

Je reconnais avoir reçu les livres énumérés dans la liste précédente

Nyomatott az „Athenaeum" nyomdájában, Pesten, 1870.

Ért. aug. 8. 1876.

Verein
für Geschichte der Deutschen
in Böhmen.

G.-Z. 5 Prag, am 8. August 1876

762.

Köszöni a
könyvküldés

Hochlöbliche Akademie!

Der ergebenst unterzeichnete Geschäftsleiter beehrt sich hiedurch den richtigen Empfang der gütigst übersandten akademischen Publikazionen:

Akadémiai Könyvjegyzék,
Történettud. Ért. II. 10. III. 1–10. IV. 1–6. V. 1. Th.
Török magyarkori tört. Eml. IX. köt.
Történelmi Tár XIX. XX. XXI. köt.
Monum. I. oszt. (Diplom.) XXVIII. – XXIV.
" II. — (Scriptores) XXII. XXVI. XXVII. XXXII.
" III. — (Országgyűlés) I. II.
" IV. — (Diplomácria) I. II.
Archivum Rákóczianum I. oszt. II. III. IV. köt.
" " II. – II. köt.

2

zu bestätigen u. Namens des Ausschu-
ßes den wärmsten Dank dafür aus-
zusprechen. Er verbindet damit zugleich
die höfliche Bitte, unseren Verein auch
weiterhin mit Ihren Schriften freund-
lich bedenken zu wollen.

Hochachtungsvoll

Dr Matth. Pangerl
d. z. in Hohenfurt.

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA.

Buda Pest, 18 /5 május 29.

A Magyar Tud. Akadémia részéről a tulsó lapon megnevezett pesti könyvkereskedönek az ide mellékelt jegyzékben kitett könyvek a végett adattak át, hogy azokat rendeltetésök helyére juttassa. Fölkéretik , hogy a vételi elismervényt aláirva visszaküldeni sziveskedjék. Ha ezen elismervény egy év leforgása alatt hozzánk viszsza nem érkezik, annak jeléül fogjuk venni, hogy a küldemény eltévedt. Kéretik továbbá , hogy ha a Magyar Tud. Akadémia könyvküldeményeiben valami hiányt tapasztal, azt az alulirt főtitkárnak jelentse be, hogy a tudomásunkra jutott hiányt, a mennyire lehet, elháríthassuk vagy utólagosan kipótolhassuk. Minden közlés, tudósitás vagy könyvküldemény a Magyar Tud. Akadémia főtitkárához czimzendő, s vagy közvetlenül ahhoz, vagy pedig valamely hiteles pesti könyvkereskedőhöz küldendő.

Teljes tisztelettel

alázatos szolgája

Arányi

főtitkár.

L'Académie des sciences de Hongrie (Magyar udományos Akadémia) vient de confier au libraire Pest nommé ci-dessous les ouvrages spécifiés ns la liste ci-jointe, pour qu'ils vous soient remis nom de l'Académie hongroise. Veuillez en accuser eption. Dans le cas où ce reçu ne se trouverait ps entre les mains du soussigné dans l'espace d'un , l'Académie en conclurait que les paquets ont égarés.

Si dans la série des ouvrages pésentés par tre Académie il y a quelque vide, veuillez en donner avis au soussigné pour que nous puissions y remédier et le remplir. Toutes les lettres et les paaets des livres destinés pour l'Académie hongroise doient être adressés au secrétaire général de l'Académie soit directement, soit par l'entremise d'un libaire accrédité de Pest.

Agréez l'assurance de ma parfaite considération.

votre très humble serviteur

1 / 1 /

1/ Arany aláírásával

Kérjük e lapot aláírva vételi elismervényül a Magyar Tudományos Akadémiának visszaküldeni.

Nous prions de renvoyer cette feuille signée pour servir de reçu à l'Académie hongroise.

A könyvek jegyzéke

Liste des livres.

melyek 1 csomagban ——— szám alatt a magy. tud. Akadémia Könyvkiadó hivatala ~~pesti könyvkereskedő~~ valutton által küldettek.

envoyés dans ——— paquet sous le No ——— par

libraire à Pest

1 Evang. Főiskola Szarvas.

À

I. A Magyar Tudományos Akadémia részéről.

I. De la part de l'Académie hongroise.

Almanach. 1875, 1876.
Értesítő. VIII. 10–17. IX. 1–17. X 1–6
Név és tárgymutató az Értesítő I–VIII. évf.
Akadémiai Könyvjegyzék.
Erdélyi. — nyelvtud. II. 3—10. sz. V 1–9
" " történ. II. 1–6. V. 1.–6.
" " társtud. II. 12. III. 1–6.–9 IV 1–3
" " termtud. V. 1–11. VI. 1–6.–12 VII 1. 2
Körösi. nyelvt. XI. 1–3. XII. 1. 2. füz.
" " " musicus. IX–X. Köt.
" " archaeolog. IX. 2. füz. X 1 füz
Monum. Hung. I. ord. XXIII. XXIV. XXV.
" " " II. — XXVII. XXXII. XXII.
" " " III. — II. III
" " " IV. — I. II. III
" " archaeol. III. 1. rész. II 2 rész.
Archiv. Rákóczi. I. ord. IV. Köt.
Magy. tört. Tár. XIX. XX. XXI.
Név és tárgymutató a történelmi Tört. Eml. I–VII. Kötetekhez.
Kalchbrenner. Icones. III. füz.
Értekezések. XIV. 3. 4. 5. 6. füzetek.
Kimnyei. Repertorium. I. ord. I. Köt. II ord. I Köt.
Markovics. Viteldíjak.
Budenz. Magyar – ugor szótár. II. füz.
Nyelv emlékek. I. II. III.

II. Rákóczy önéletrajza.
Petrival, csillagászat.
Mátyáskori Sipl. emlékek. I.
Erdélyi országgy. emlékek. I.
Rupp, Magy. helyr. tört. III.
Mathem. értekezések. III. 2–8. IV. 1–2.

Ér. aug. 7. 1876.

157.

II. Másoktól részéről.

II. De la part d'autres instituts ou des particuliers.

Alulirt ezennel elismerem, hogy a fentebbi jegyzékben elöszámlált könyveket kezemhez vettem.

Szarvason, aug 4. 1876

Mihálfi József
tanár, könyvtárnok

Je reconnais avoir reçu les livres énumérés dans la liste précédente

Nyomatott az „Athenaeum“ nyomdájában, Pesten, 1870.

IL DIRETTORE
DEL R. ARCHIVIO GENERALE
DI
VENEZIA

N° 770
ad 770.

Venise le 17 août 1876.

N° 82.
pr.

Publications
de l'Académie.

Je rends beaucoup de remerciments à cette très-honorable Académie de précieux cadeau de ses publications, qu'elle a eu la complaisance de faire à la Bibliothèque de ces Archives d'Etat et dans le même temps que je me hâte de leur renvoyer la liste des livres reglées, pour avoir de recu à cette Académie honorable je me flatte d'avoir occasion d'aider avec les riches matériaux de ces Archives, les nobles

IL DIRETTORE
DEL R. ARCHIVIO GENERALE
DI
VENEZIA

ad 770.

Venise, 7 août 1876.

N 82.
pv.

Publications
de l'Académie.

Je rends beaucoup de re-
merciments à cette très-honorable Aca-
démie de précieux cadeau de ses publi-
cations, qui elle a eu la complaisance
de faire à la Bibliothèque de ces Ar-
chives d'Etat, et dans le même temps
que je me hâte de lui renvoyer
la liste des livres reglées, pour ser-
vir de reçu à cette Académie Hon-
groise, je me flatte d'avoir oc-
casion d'aider avec les riches ma-
tériaux de ces Archives, ses nobles

études, et ses très-utiles publications.

J'ai l'honneur de me souscrire

Très obligeant et devoué
Le Surintendant.
Cachet.

A la très-honorable
Académie des Sciences
d'Hongrie
Buda-Pest.

ik e lapot aláírva vétel elismervényül a Magyar
s Akadémiának visszaküldeni.

A könyvek jegyzéke

csomagban _____ szám alatt

yvkereskedő által küldettek.

I. A Magyar Tudományos Akadémia részéről.

Nous prions de renvoyer cette feuille signée pour de reçu à l'Académie hongroise.

Liste des livres.

envoyés dans _____ paquet sous le No *M. c*

directs par la chemin de fe

~~libraire à Pest~~

À *Archivio genera*

á

Ve

I. De la part de l'Académie hongr

vénnei Könyvjegyzék (Catalogue des livres acqu

k-magyarkori Történeti Emlékek Tom. I—IX. e

egyar Történelmi Tár. Vol. XVII—XXI.

numenta Hung. Hist. I. Diplomatica Vol. 1—15.

(le XVI. vol. sous la presse.)

— , — II. Scriptores vol 1—13. 15—

(vol. 14. 28—31 sous la presse.)

— , — III. Acta Comitialia Regni Hung.

— , — , — Transyl

— , — , — IV. Acta extera ed. Wenzel

— , — , — ed. Nagy et

nar Judex

Kérjük e lapot aláírva vételi elismervényül a Magyar Tudományos Akadémiának visszaküldeni.

Nous prions de renvoyer cette feuille signée pour servir de reçu à l'Académie hongroise.

770

A könyvek jegyzéke

melyek ____ csomagban ____ szám alatt

pesti könyvkereskedő által küldettek.

A ____

Liste des livres.

envoyés dans ____ paquet sous le No M. A. par N° 3
directs par la chemin de fer
~~libraire à Pest~~

À Archivio generale
á
Venice

I. A Magyar Tudományos Akadémia részéről.

I. De la part de l'Académie hongroise.

Akadémiai Könyvjegyzék (Catalogues de livres acad.)
1. Török-magyarkori Történeti Emlékek Tom. I–IX. et Index
2. Magyar Történelmi Tár Vol. XVII–XXI.
3. Monumenta Hung. Hist. I. Diplomataria Vol. 1–15. 17–25.
(le XVI. vol. sous la presse.)
4. —, — II. Scriptores vol 1–13. 15–27. 32.
(vol. 14. 28–31 sous la presse)
5. —, — III. Acta Comitialia Regni Hung. Vol 1–3.
6. —, — Transylvan vol. 1.
7. —, — IV. Acta extera ex. Wenzel vol. 1–3
8. —, — ed. Nagy et Nyáry Vol. 1.
9. Primar Judex

770.

Erh. aug. 10. 1871.

II. Mások részéről.

II. De la part d'autres instituts ou des particuliers.

Alulirt ezennel elismerem, hogy a fentebbi jegyzékben elöszámlált könyveket kezemhez vettem.

Je reconnais avoir reçu les livres énumérés dans la liste précédente

Venise, 7 août 1876.

De la Direction des Archives d'État

Le Surintendant.

Archetti.

SUPERINTENDENZA AGLI ARCHIVI VENETI

Nyomatott az „Athenaeum“ nyomdájában, Pesten, 1870.

Ék. Aug. 10. 1876.

771.

A M. Tud. Akadémia Főtitkári Hivatalának

Budapesten.

A méltóságos másodelnök úrtól f. hó 4-kéről 754 sz. a. vett megkeresésre van szerencsém értesíteni a Főtitkári hivatalt, hogy a Szegeden, e hó 19-kén tartandó Dugonics-szobor-ünnepélyen megjelenni szándékozom s szerencsém-nek tartom ha ez alkalommal egyike lehetek az Akadémia képviselőinek.

E hó 17. vagy 18-kán szándékozom innen Szegedre utazni.

Tisztelettel

Halas, 1876 aug. 6-kán

Szász Károly
r. t. B.

Vadnay élő szóval kijelentette hogy nem mehet.

Lichy Antaltól még nem jön válasz.

A szoborbizottság 12-ig ékezésendő

771

A M. T. Akademia
Méltóságos Elnökségének

Budapesten.

Midőn idemellékelve a f. é. február 1-től egész julius végéig nyomatott Értekezéseiről és Vegyesekről szóló 3564 ft. 53 Kr tevő számláinkat benyújtanók s egyuttal a Tudományos Repertorium II-ik Kötetére még hátralékban lévő 316 ft. 74 Kr. kifizetését kérelmeznők, bátorkodunk a tudományunkra jutott azon körülménynyel szemben, hogy a M. Akademia azon osztályának, melyre az 1. alatt mellékelt számlánk vonatkozik, - a jelen évre előirányzott pénzösszege más tételesen felhasználtatott volna, s ez szerint jelen követelésünk csakis a jövő évben kiutalványozandó összegből fogna megtéríttetni, - a méltóságos Elnökséget mély tisztelettel arra kérni, hogy miután ezen körülmény bennünket üzleti szempontból igen hátrányosan érintene: az említett osztályra vonatkozó összeget kivételesen más alapból kifizettetni méltóztassék.

Egyuttal bátorkodunk megjegyezni, miszerint jövőre - nehogy ily eset ismétlődjék - számláinkat mindig havonkint fogjuk benyújtani.

A méltós. Elnökségnek
Budapesten, 1876. augusz. 12.

alázatos szolgái
ATHENAEUM
IRODALMI ÉS NYOMDAI
RÉSZVÉNYTÁRSULAT
Véré. Pénzügyi

Eth. 1876 aug. 14.

772.

eln.

lg. t.

A Magyar Orvosok és Természetvizsgálók XIX-dik nagygyülése
tiszteli Elnökségének

Máramaros-Szigetet.

A Magyar Tudományos Akadémia folyó évi június 26-án tartott ülése üdvében Reduo tudomásul vette a tiszteli Elnökség iratát, melyben a Magyar Orvosok és Természetvizsgálók XIX-dik, ez évben Máramaros-Szigeten tartandó nagygyülésére meghívni méltóztatott.

Midőn e becses meghivásért köszönetét kifejezni rendelve, egyszersmind a gyülésen leendő képviseletére az ön tisztelt, hogy az Akadémia üdvözletét, mint hivő küldöttségnek, bemutassa, mindazon akadémiai tagok részvéte felől, kik a nagygyülésen megjelenni szándékoznak.

Midőn a tisztelt elnökségnek, maradunk

tisztelettel

Buda-Pesth 1876 aug. 14.

alázatos szolgái

főtitkár. helyettes elnök

1774
1776

Z 242.

Löblicher Ackerbau!

Zu /. Dem in der gefertigten Zuschrift vom 7. l. M. Z. 946 mitgetheilten Wunsche entsprechend übermittle ich in der Anlage /. die einzige bisher gedruckt erschienene A. F. 937 der Abhandlung Koch's über Stickstoff-haltige Aschen-Gehalte mit der Bemerkung, dass die Stickstoff-Bestimmungen der Asche zwei Stunden nach der Einäscherung der Substanz beendigt wurden.

Wien, den 12. October 1876.

Der Vorstand der k.k. Hofbibliothek.

Dr. Birk

An das Kön. ung. Ackerbau-Ministerium der Staatsgeschäfte in

Budapest.

Ek. 1876 oct. 14.

972.

Tértivény.

Alulirott elismerem, hogy a bécsi cs. Könyvtár keleti kéziratai
közül a 437. számmal jegyzett vegyes tartalmú
codexet a m. kir. akademia főtitkári hivatá-
tól a mai napon 2 havi használatra át-
vettem.

Budapesten 1876 Oct. 16-án

Zilády Arnold
ak. tag.

Shilády
tértvéz

5324

A beérkezési lajstrom száma

TÁVIRAT.

A vonal száma 1794

A távirat	Állomás	Szám	Osztály	Szószám	Év, hó és nap	óra	percz	napszaka	Észrevétel
feladatott	Szeged	1734	6	23 (szó / jegy / díjszó)	1877/8	9	50	n	
megérkezett	Pest					10	18	n	

Augustus tizenkilenczedikén Dugonits szobor leleplezési ünepére academia levél által meghiva volt, kérek értesítést fogja e és kik által magát képviseltetni az academia szeguden –

Magyar Gábor Elnök

65. a) Távir. nyomtatv.

Felvette: [illegible]

Ek. 1876 aug. 17.

778.

Adóköteles már elment a válasz

A táviratok elveszése, megcsonkitása vagy elkéséséből származó károkért, a távirdaintézet semmiféle felelősséget nem vállal.

A táviratoknak a czimállomáson való kézbesitése, vagy a monarchia határain belül postával való továbbitása dijmentes.

A netán utánfizetendő illetékek a czimlapon kell, hogy feljegyezve legyenek.

25 szám. Jegyzet:

Távirat.

T. Magyar Academia

Utkárának Pest

A távirdaállomástól kézbesités végett kiadatott:	Év, hó és nap	óra	percz	napszaka
	187— 17	10	50	

Ha értelemferdités gyanuja támad, czimzett 24 óra alatt a távirat kijavitását követelheti.

Ha a ferditésben a távirda-intézet bibás, a kijavitásért fizetett dijak megtérittetnek.

Ha a feladó a válasz diját kifizette, táviratához a válasz dijára szóló utalvány mellékeltetik.

A Hughes-gépen érkezett táviratoknál az első sorban foglalt feljegyzések jelentése sorban a következő: a czimállomás; feladóállomás; távirat száma; szószám; feladás napja, órája és percze.

3677/0 szám.

A magyar tudományos akadémia igazgatóságának

Buda-Pesten.

Ellenburger Gusztáv Buda-Pest fővárosi lakosnak köz-
vetlenül hozzám benyujtott folyamodványát,
melyben az általa czélba vett országos czimertár
összeállitása érdekében a közhatóságokat a folya-
modványban megjelölt módon közreműködésre fel-
szólittatni kéri, a tervezett müvarsalmi és boszta-
dónézetével és egyéb mellékleteivel nemkülönben Bu-
da-Pest főváros főpolgármesterének folyamodó sze-
mélyi érdemességére nézve tett jelentésével együtt oly
kéréssel küldöm meg az igazgatóságnak, hogy az
iránt vajjon a tudomány érdekében figyelemre mél-
tónak tartja-e vagy sem folyamodó kérelmét - véle-
ményezőleg nyilatkozni szíveskedjék.

Buda-Pesten 1876 évi augusztus hó 18 án.

Ipolkálmán

Érk. 1876 aug. 21-én

781.

HB Nagy Iván
véleménye az
orvosával marad

781
876

Ajánlatok a II. orvosokhoz,
hogy véleményét, ha lehet,
már az utasítási órán
élére mutassa be
Budán 1876 aug. 28

Knöchel
Aranyosmarót
főjegyző

854. szám
876

Van szerencsénk a fővárosi Közmunkák tanácsának 1875. évi működéséről szóló hivatalos jelentése egy példányát tisztelettel átszármaztatni.

Kelt Budapesten 1876. Augustus hó 1-én.

1.56.

Pompéry József
elnök

796
1876

A nagytekintetü magyar tudományos Academia igazgató Tanácsának

Budapesten

K.

A magyar királyi Academia egyetem
Nagyságos rectori hivatalának
(Egyetem épülete)
Buda-Pest.

Folyó hó 20-án kelt becses átiratára,
bár az Akadémia mind két elnöke,
jelenleg távol van, az eddigi eljárás
szerint, nem habozném az Akadémia
két tagjának sept 1—3 napjai vala-
melyikére, elnöki jóváhagyás reme-
nyében, átengedni az egyetem meg-
nyitó ünnepélye helyiségeül: azonban
épen ez idő tájra az Akadémia önnek
nagyobb helyiségei már a természettu-
dományi Congressusnak vannak át-
engedve az elnökség által.

Köteles tudatásul azáu úgy ér-
tesítem, hogy a Congressus által a
két tagnak sept. 10-ea, legalább d. e.
9—11 óra közt, nem lesz elfoglalva,
mint hallva, az nap d. e. 11 órakor
a Nagy-Akadémia díszteremben ülését, a
következő. Ellenben 2-án és 3-án a
nagy-terem nem lesz a Congressus részé-
ről igénybe véve.

Minden esetre értesítésül szolgál,
hogy azon egyetemi tanárok,
kik egyébként a Congressus dolgozói
közé beiratkoztak, alkalmasint
a bizottságban, hogy az ünnepélyek elkerülésére,
mely esetben az Akadémia az illető
termet kérésére átengedi az
egyetemnek.

Tisztelettel

787.

Levél gyanu

Orvay Livarber l. t.

Tőtörökszentmiklósra.

Junius közepén szerencsém volt a duna-gőzhajóra szabadjeggyet kérelmére felküldeni.

Miután a jegyes füzetben az szabad. nagyobb közül kevesebb, a fő tiszteletbeli, sőt nagy már benügyez, de utazást, nagyon szenvedő kibocsátás viszonyok miatt, alig működik, azért a részben kérelem, szíveskedjék a szabadjegyes viszatkül kerjék a szabadjegyes viszatküldeni.

Tisztelettel

Buda-Pest 1876 aug. 26.

Tőtörök

alázatos

797
1876

Mio Illustre Signore!

Quando io ebbi l'onore di ricevere, le scorse anno, il Diploma che mi chiamava a far parte, come Membro estero, dell'Illustre Accademia Ungarica delle Scienze, accompagnato dalla gradevolissima lettera di Lei, io stava per lasciar Milano, e dovetti limitarmi a pregare quella Consolato Austro-Ungarico d'inoltrare, per intanto, in via ufficiale, l'annunzio che io avrei ricevuto, e rispettosamente gradito una così cospicua testimonianza d'onore, riserbandomi poi ad esprimere direttamente le dovute mie grazie, tosto che io mi fossi restituito a Milano.

Mi è lieta occasione da donde dipende molto
lungo e meraviglioso. Perciò oggi volentieri
mi è dato di ritrovarmi nella consueta città
del mio patriottismo; è una delle cose che
più lusinghe mi rechi è quella appunto di
presentarmi, come fo, alla Vostra
Illustrissima, per pregarla che voglia gra-
dire, e far gradire agli illustri colleghi il
ringraziamento più sentito e più affettuoso
per la molta benevolenza di cui ti com-
piacquero darmi prove, encomiandomi così
oltre ogni merito mio.
Nello stesso tempo mi permetto di porgere omaggio
all'illustre Accademia Virgiliana di cui

mia volume; e nel chiudere mio tardo
per l'involontario ritardo, mi rafferno con
altissima stima e col più profondo rispetto.

della L. V. Ill.ma

Milano, 21 agosto 1876.

Devotissimo
G. F. Nicoli

Al Signor Conte Melchiore de Lonyay,
Presidente dell'Accademia Ungarica delle Scienze
in Budapest.

Ha inviato il I° vol dell'Archivio glottologico italiano.

Ek. 1876 mg. 26.

800.

Ascoli kerületi 1048 taggá választásról.

Ék. 1876 aug. 28.

802.

Nagyrágos Jótitkár Úr!

Ma vett bennem levele alapján van szerencsém
érhesíteni, hogy az holnap, a szabadjegyet
még felhasználandó, Budapestre jövök s a
jegyet köszönettel vissza szolgáltatni fogom.

Eddigelé azt vissza nem küldhettem,
mert csak 2 napja, hogy hazaérkeztem
az aldunai kirándulásból. Ez mentse
ki tiszteletmezésemet.

Magamat nagyrabecsült hajlamai-
ba ajánlva maradok a legkiválóbb
tisztelettel

a Nagyrágos Jótitkár Úrnak

Pozsony 1876. aug. 27.

alázatos szolgája
Ortvay Tivadar

4953/876. II

néh. Miklosevik Josef volt arad felső Ker: esperes s Kevermesi plebánus végrendelet Kihirdetéséről fölvett jkönyv bemutatatik. —

Végeztetett

Tudásul vétetik s a hozzatéli ügyiratokhoz csatoltatni rendeltetik, a menyiben pedig örökhagyo végrendeletileg a magyar akadémiának 300ftot, a vaskori intézetnek pesten 150ft, a vaczi siketnémáknak 150ft. a sel. Istvan tárulatnak adosága lerovására 200ft. a szegény csango magyroknak 150ft, a csanádi elaggott papok intézetének 500ft, a papi alapra: pro fundo diocesano 100ft, a bajai polgári Kórháznak 250ft, a bajai ro. Kusi templomnak örökhagyo fiuker s rokonaiért mondando miseKért 400ft, Boto Eleonora Kevermesi lakosnőnek 600ftot, a mánalla levő Ré Rétvény perinti öftegek s több ingovagot természetben, — végre Nagy Mária Kevermesi lakosnőnek 150ftot, s aferjének Kölesönről 300ftos felül levő öftegek a Rétvénnyel együtt, végre a Kevermesi s Dbiratosi templom részére egyenként 300ftot hagyományozott, ezért ome hagyományos jogait érvényesithetése végett ezennel értesitetnek s minthogy Miklosevik Lajos örökhagyo végrendeleti végrehajtoja ome tárgyu el. rendelt a végrendelet Kihirdetése alkalmával hatafogadása iránt a végrendelet Kihirdetése alkalmával hatarozottan nyilatkozott, a többi végrendeleti végrehajtok Matkovik Lajos s az ennek akadályoztatása esetére felkért Matkovik Josef Zentai lakosok felhivatnak, hogy ome tárgyu el vagy elnem fogadása iránt e birosághoz jelen végz vételtől számitandó 8 nap alatt határozott nyilatkozatok adják be, a menyiben pedig örökhagyo végrendelete szerint neveretett végrendeleti végrehajtokhoz még hason minőségben Bodola. tol malori plébános vagy ennek akadályoztatása esetére Balatonfalvi s Csik Gergely plébános urakat ohajtja a csanádmegyei püspökség által alkalmaztatni, ezért a Nmltogi megyei püspökség megkeresteték, hogy neveretett főtisztelendő urak Körül egyetjében hagyatéki ügyneki eljárás végett megkérni s arról e biroságot a fentkitett idő alatt pontr értesiteni méltóztassék. —

Végül mivel az örökösök közült a halálesetig szerint egy ismeretes állitatól lenni, de különben s az érdekeltek távol lévők, ezért örökhagyo öcsés s pedig Kevermes. Tornya s Kuvin Községekben lévő ingo s ingatlan vagyonára a leltározás a ppnek 560 §a. b. pontjai alapjai elrendeltetik s a Kevermesen s Tornyán lévő öcsés ingo s ingatlanok, különösen a Rümlevő pár bér s egyébb követelésekre öcsére ugy a hagyatéki terhek

/.

fölvételével, egy szóval az érintett vagyonok leltározásával Jakabffy Alajos bir. végrehajtót bízták meg, figyelmeztetvén, hogy örökhagyó Rümlang Rövetelésiről találandó jegyzék vagy okmányokat, úgy az értéke tárgyalás s mint pldául ezüst, arany nemüek s Kerpénzek elárussághoz a leltári Kapcsában mutassa be.—

A Ruvini határban levő ingatlan s ingóság leltározásával végett a radnai Kir. járóság Kerestetik meg arra, hogy a Rituendő leltározás határnapjáig alább megnevezett érdekelt felekkel Közölni fivesztegjék s a leltározás a menyire lehetséges azok Közbenjöttével foganatositassék.—

Miről a magyar akademia, pesti vakok intézete, váczi siketnémák intézeti igazgatósága, a kir. Jótevői társulat igazgatósága, a szanádmegyei püspökség, a bajai polgári Kaszár, igazgatósága, a bajai R. Cath vármegyei R. Cath egyházi hivatalok, Bozi Eleonora, nagy Mária Reverman lakosok, Jakabffy Alajos bir. végrehajtó a radnai Kir. járóság, végre az örökösök Matkovits Istvánné Mikoseit Alajos, Pál Steiner Mihályné jelenleg Revermeni lakosok, Mikoseit Mária bajai lakos, Matkovits Lajos s Josef Zentai lakosok értesittettnek.—

Battonyai Kir. járóság 876. augusz 16-án

Kopácsy
Kir. aljbiró.

Eggyértette
Balla

Ért. 1876 aug. 26

803. Jg.

a 300 fr bérületes 2176
x

a 300 fr megérkezett
Kát Steiner a Pr.
Fabriczius[illegible]

Ötv. Iktár

809.

Érk. aug. 28.

1876.

Tekintetes Tiszkári hivatal!

Folyó évi október hó 25-én felvilágosítás
nyerése végett van szerencsém a Tekint. Tiszkári
hivatal szabmaiára lezárt, hozzá tartozó
Kazinczy Gábor bánfalusi könyvtárában
a Magy. Akadémia pecsétjével jelzett könyv-
vel mind keiszerei pecsétnek vannak ellátva,
az egyik szabályszerüen, a másik fölé zafor-
dulva vagy keresztbe ütve; e szerint könyv
vagy tekintendő" mint az akadémiától vásárolt
többszörös példány.

Mellékelt Érzsvat, mint ezz az elő oldalapra
irt jegyzék vannsiója a M. tud. Akadémiánál
volt szánva i mint Nagyságos Vadai Lonyay
Sarolta úrnő igazolja Ottlyk László ur szemé-
lyesen hozta Bánfalvára mig Kazinczy Gábor
életében. Hogy az adományozó valamint pénzi
Kazinczy Gábor kivánsinak hiszünk megfelelni,
midőn a kérdéses Érzivarot a M. tud. Akadémia
birto[redacted] adóczai jul.
Novalo mivelésével vagyok Bánfalván
1876 Aug. 15.

Nagyságos V. Lonyay Sarolta
úrnő nevében s megbizásából

a Tek. Tudori hiv. alázatos szolgája
Nobilis

Kérjük e lapot aláírva vételi elismervényül a Magyar Tudományos Akadémiának visszaküldeni.

Nous prions de renvoyer cette feuille signée pour servir de reçu à l'Académie hongroise.

A könyvek jegyzéke

melyek csomagban szám alatt

pesti könyvkereskedő által küldettek.

A

I. A Magyar Tudományos Akadémia részéről.

Liste des livres.

envoyés dans paquet sous le No par

Mr. F. A. Brockhaus

libraire à ~~Pest~~ Leipzig,

x Société de Physique et d'Histoire Naturelle (Genf) Genève.

I. De la part de l'Académie hongroise.

x Almanach. 1874. 1875.
Akadémiai Könyvjegyzék.
x Értesítő. VII. 8–14. VIII. 1–17. k.
x Név és tárgymutató az "Értesítő" I–VIII. évf.
x Mathem. Értekez. I. 3–6. III. 1–8. IV. 1–3. k.
x Természettud. Értek. III. 15. IV. 3–6. V. 1–11. VI. 1–6. k.
x Mathem. Közl. VII. VIII. IX. X. Köt.
x Kalchbrenner. Icones II. III. füz.
x Évkönyvek. XII. 4. 5. darab.

1876

II. Mások részéről.

II. De la part d'autres instituts ou des particuliers.

Alulirt ezennel elismerem, hogy a fentebbi jegyzékben elöszámlált könyveket kezemhez vettem.

Je reconnais avoir reçu les livres énumérés dans la liste précédente

Duplicata d'un envoi déjà reçu en Avril 1876.

Genève le 10 Octobre 1877
Pour la Société de Physique et d'Histoire naturelle de Genève
C. Marignac prof.

Nyomatott az „Athenaeum" nyomdájában, Pesten, 1870.

3385 szám
I. 2 6.

Nagymélt[ó]ságu Elnök Úr!

A magyar királyi igazságügyministerium
nak 1874-ik évi működéséről és a magyarországi igazságügy
azon évi állását feltüntető műből van szerencsém az
akadémia könyvtára számára egy példányt Nagymélt[ó]
ságodnak tisztelettel megküldeni
/ Fogadja Nagymélt[ó]ságod kiváló tiszteletem
nyilvánítását.

Budapest 1876. augusztus 21.

Lónyay

818
1876

Nagymélt[ó]ságu gróf Lónyay Menyhért
magy. tudományos akadémiai elnök urnak
Budapesten

MEGHÍVÓ

A

BUDAPESTI KIRÁLYI MAGYAR TUDOMÁNY-EGYETEM

187⁶/₇-IK TANÉVI RECTORA ÉS TANÁCSÁNAK BEIKTATÁSA ALKALMÁBÓL

1876. september hó 1-én d. e. 9 órakor

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KIS DÍSZTERMÉBEN

TARTANDÓ

KÖZÜLÉSRE.

Tárgyak:

Dr. Than Károly lelépő Rector zárbeszéde.

Dr. Laubhaimer Ferenc rectori székfoglaló beszéde.

Budapest, 1876. Nyomatott a magyar kir. egyetemi könyvnyomdában.

Ék. 1876 aug. 30.

819.

215
1876

Nagyméltóságú Elnök Ur!

Kegyelmes Uraink!

A dévai m. kir. állami főreáltanoda tanári testülete azon alázatos kérelemmel járul Nagyméltóságodhoz, hogy kegyes-kedjék a Magyar Tudományos Akademia által kiadott és kiadandó munkák példányaiból egygyel-egygyel intézetün-ket megajándékozni, illetőleg annak i-gen szerény állapotban levő "könyvtárát gyarapítani.

Ez alázatos kérelemre bátorít bennün-ket egyrészt Nagyméltóságodnak azon kegyessége, melylyel a hasonrangú tan-intézeteket mindenha készségesen gyá-molítani méltóztatik, de másrészt jóleg azon körülmény, hogy az akademiai kiad-ványok vétel utján való megszerzése a-mügy is sok tekintetben igénybe vett évi pénzátalányunkat tetemesen leapaszt-aná, nem engedne módot egyéb nélkü-lözhetetlen szükségletek fedezésére is ki-terjeszkedhetni, pedig főreáltanodánk

csak most lett magyar tannyelvű intéze-
tünk, mint e román ajkú vidéken
nemzetiségünk egyedüli palladiuma,
csak úgy oldhatja meg életfeladatát,
ha a házai művelteség útján az általános
tudomány színvonalára emelkedik,
s az ujabb vizsgálatok mindenoldalú
eredményének a közéletbe való átvite-
lére képesítve van.

Midőn ez indokok alapján
Nagyméltóságodnak a nemzeti irányu
közoktatás érdekeit mindig melegen
pártoló kegyességéhez bizalomteljesen
fordulunk: alázattal megujított kéré-
sünk meghallgatását reménykedve
várván legmélyebb tisztelettel örök-
lünk

Nagyméltóságodnak

Déva 1876. aug. 29.

a tanári testület nevében

alázatos szolgája
Matusáky Nep. Jónos
igazgató.

Ek. 1876 aug. 31.

820.

Könyvtári

Mnes elintézve

204
1876. Véleményez átküldetnek a Könyvtári bizottmány-hoz.

Buda-Pest, az 1876. évi augusztus hó 2-i ülésből

Arm. Bánó
jegyző.

937

204. Ah

Kivonat

Mélt. Keleti K. minist. tanácsa,

mint a m. k. államtitkári hivatal igazgatója.

Mélt.

Az ide mellékelt államtitkári kimutatásból ép nyomatat kívánok Dr. Göhler K. tanácsnok úr Gráczból a végre hogy ő ha szükségesnek találja, mint az ő szakbeli előadónk a m. kir. orv. szakértői hivatalnak.

Mit midőn Vezetőségének van tiszteletem, kérem egyszersmind Dr. Göhler úr egész Kiválóságának velem közölni szíveskedjék, hogy az államtitkári előadmány alkalmával midőn az államtitkár úr mint előadónk tanácsát kikéri, Dr. Göhler úr is jelen legyen.

Budapest 1876 évi

Mélt.

alázatos

823

1876

825

1876.

Br. K. Fröhlich a statistikai nevt.

Congressus tagja a nyündeházza
az Akadémia könyv- illetőleg
Kézirat-tárának: „Bilanx regni
Hungariae Conscriptionis Anno
1787/8, Anno 1804/5 Anno 1818.
és mely eredeti okiratok, össze-
sen Nd. melyek közül egy több lap-
ból álló, hiányainak látszik.

Pesten 1876 sept. 8-án

Arany

Fröhlich

L.

Herrn Dr. Karl v. Jäkkert
k. k. pens. Regierungsrath
in
Gratz.

Euer Hochwohlgeboren!

Die Ungarische Akademie der Wissenschaften hat in ihrer General-Sitzung vom 2. October l. J. mit Dank empfangen die in Ihrem beifolgenden Statistischen Handschriften, welche Euer Hochwohlgeboren der Bibliothek unserer Akademie zu schenken die Güte gehabt haben.

Indem ich Sie hievon laut Beschluss der Akademie in Kenntniss setze, verbleibe ich mit Hochachtung

Euer Hochwohlgeboren

ergebenster

Budapest 1876 Oct. 7-én

Nagyrákosnak

Akadémiai Titkár

Nagyságos Kormánytanácsos Úr!

A Magyar Tudományos Akadémia folyó október hó 2-án tartott ülésében köszönettel fogadta azon statistikai értekezéseket, melyeket Nagyságod Kegyeskedett az Akadémiai Könyvtár részére ajándékozni.

Midőn erről a határozatról értesítem, egyszersmind tudtára adom, hogy Nagyságod Budapest 1876 Oct. 7-én tartott

Nagyrákosnak

Akadémiai Titkár

H 0593/876.

Érk. 1876 szept. 12.

879.

Néhai Pirolovanszky György
hagyatéka tárgyában

V.

Lotz Arnoldnak ezen
bejelentése, mely szerint
a néhai Piralovanszky
György végrendeleti vég-
rehajtói tisztségét elfo-
gadja, és tudomásul vétetik,
és erről bejelentő Ar-
nold Sándor úgy mint
Kerékbe, a Szivárvány ásvá-
vek, az epenyéri ásvá-
vek, Piralovanszky
István, úgy mint, Csérvay
Béla, és a magyar tudo-
mányos akadémiai il-
lőkségo felvételéig értesí-
tetnek.-

Budapesten, 1876 September 2án.

A budapesti Kir. törvényszék

Sándor
Jegyző

Sándor Flórián Győrét
akad. ügyész nehrk.
Buda-Pest 1876 szept. 12.

Irány
főtitkár

Piralovánszky György
Sédely alapjára tett
hagyomány

H 0593/76

III.

Lotz Arnoldnak
a Pirt Erzsébet
utóbbi Piralovánszky Gyu-
la Botan Istvan fordan 1876
II ca 8/a Végzés kézbesítésében

876 szept 12

Pek. magy. tudományos
akadémiának

1027
21

akadémia

MEGHIVÓ

A

KIR. JÓZSEF-MŰEGYETEMNEK

1876. évi september hó 14-én délelőtt 10 órakor

AZ INTÉZET II. EMELETI NAGY TERMÉBEN

TARTANDÓ

187⁶/₇. TANÉVI

MEGNYITÁSI ÜNNEPÉLYÉRE.

TÁRGY:

Sztoczek József ujból megválasztott rector beszéde.

Budapest, 1876. Nyomatott az Athenaeum irda-nyomdájában.

Ek. 1876 Sept. 12.

880.

10,228 Szám.

A' Magyar Királyi vallás és közoktatási m: kir: miniszter úr, folyó évi augustus hó 16-án 6587 szám alatt kelt átiratában annak értesít, hogy a vallás és közoktatási cs: és kir: minisztérium folyó évi augustus hó 11-én 10,931 sz. alatt kelt jóváhagyás végett a lembergi egyetemnek czímzett megkeresést annyival inkább sajnálattal ezen Tudományos Akademia tudomására juttatja, hogy a tárgyalásoknak ezen Akademia részéről jelenlétében megkezdett megkeresés szerint sem kellett volna megtörténniök.

A' fentidézett minister úr ő kegyelmének, hogy képes és a lembergi egyetemnek czímzett megkeresést annyival inkább sajnálattal ezen Tudományos Akademiának tudomására juttatni, hogy véleményét, mely minden bizonnyal ezen Akademia előtt is tudva lesz, a

Magyar Tudományos Academiának.

Gyermeke eggyelemmel eggyik darabja a
Debreczeni és Szeged-orsztáy közti vasútnak
mely vidékeken sokan saját tanulmányai
végett járnak.
Budapesten, 1876ik évi szeptember hó 6án.

Treffort

Érk. 1876 sept. 13-án

883.

Erre vigyázzon Ujv. 27. 76.

Rt. 6.

934
198. Áll.

198
1876. Kiadatik az állandó könyvtári bizottságnak, hogy az ujonnan felhozott indok tekintetbe vételével adjon véleményt.

Kelt Buda-Pesten, a M. T. Akadémia 1876 évi dec. 2-án tartott ülésében.

Kiadva

Arany János
főtitkár.

Wien am 14. September 1876.

Einem Hochwohlgeborn

beehre ich mich mit Bezug auf das gefällige Schreiben vom 19. Juni l. J. die Mittheilung zu machen, dass ich unter Einem an die hiesige Abtheilung des k. k. Landwehr-Infanterie-Regiments in Budapest, als derzeitige Kasernen für das in den zurückgekehrten Abtheilungen, endlich den Beginn der Rekrutirung des Regiments im J. 1876 aufzunehmenden Ersatz- & Depotstand, den Befehl vom 18/ unmittelbar übermittelt.

Mit vorzüglicher Hochachtung

Krauss

Erk. 1876 dpt. 15.

885.

Lr.

Kagyagyi ci Főtiszteletű
Kovacz Krizosztom pan
monhalmi főapát urnak
delgos tiszteletével
Pannon. Halma

Melyiratu,
Kagyagyi ci Főtisz. úr,

A Magyar Tudományos Akad.
démia folyó évi 2-án
tartott ülésében bemu-
tattunk ~~egy nagybecsű mun-~~
~~kának példányai~~ a karma-
bani szőlő-egyházi arg. 27-éa
történt nyomatékos fölirattal
kapcsolatos alkalmatra beküldt
nagybecsű munkának példányai
gal az Akadémia köszö-
netét megtudni kegyed.

Az Akadémia tagjai mélyi
dicsérettel nyilatkoztak egyaránt
mind a munkának mind
annak gondos kiviteléről,
és az ügyes ülés megbízott
engem, hogy a becses küldemé-
nyért Főtiszteletedet.
Mely kedves kötelességes
tudatban tisztelettel
Buda-Pest 1876 aug. 6-án
Kagyagyadanb

alázatos Ix,
főtisztet. ~~elvtk.~~

887/875.

896.

A pannonhalmi főapáttól.

Nagyméltóságú Elnök Úr!

Tiszteletem Uram!

Hazafiui kötelességemnek tartom a pannonhalmi székesegyház aug. 27-én történt ünnepélyes felszenteltetése alkalmából kiadott szerény művek egyegy példányával a magyar tudományos Akadémiának kedveskedni.

Megragadom ez alkalmat Nagyméltóságod iránti őszinte tiszteletem kifejezésére, melylyel vagyok

Nagyméltóságú Elnök Úrnak

Pannonhalmán 1876. év szeptember hó 9-én

alázatos szolgája

Dr. Kruesz Krizostom s. k.

főapát.

A m. tud. Akademia nagyméltóságú elnökének

Budapesten.

Okt. 1876 den. 15.

887.

Kaiser Jerusalem

Vetten 1876 sept. 16.

891

Budapest
14 Septembre 1876

Excellence

Au moment de quitter votre beau pays, j'ai l'honneur d'offrir à l'Académie de Budapest des exemplaires de différents ouvrages et cartes géographiques publiés par le gouvernement de Portugal que j'ai représenté au Congrès International de Statistique.

Les rapports entre le Portugal et la Hongrie ne sont pas fréquents. Je serai toujours heureux de pouvoir contribuer à les rendre plus suivis, soit comme

Arany fordítása:

Teixeira de Vasconcellos lovag portugal királyi tanácsos az elnökséghez intézett levetében, azon pillanatban, midőn e szép országot elhagyja, felajánlja az Akadémiának a portugall kormány által kiadott azon különböző munkákat és térképeket, melyeket a nemzetközi stat. congressusban bemutatott.

Megjegyzi továbbá, hogy a Portugallia és Magyarország közötti viszony v. erinthezés (rapport) nem igen gyakori, azt folytonosabbá tenni óhajtaná, akár mint a portugal kir. tudom. Akadémia II. osztályának (Sciences politiques et morales) elnöke, akár mint magán egyén.

Königl. bizott

Vice-président de la deuxième classe (Sciences morales et politiques) de l'Académie Royale des Sciences de Lisbonne traite comme simple particulier.

J'agréez, Excellence, l'assurance de
ma plus haute considération

Le Chevalier Teixeira de Sarrancellos.
du Conseil du Roi de Portugal

à Son Excellence
Monsieur le Comte Melchior Longay
Président de l'Académie de
Budapest

k. k. Briefl. d. Kriegs Ministeriums

Expedit

ad Zahl. № 324

Dienst Zettel

Ueber die Bestellung unter Zahl № 324 am 29. Juli d. J. für Franzlau, Bezirksrichter Liberetsch, ist der zugelaufene Empfangsschein – laut Hauptmannschaft Verfügung vom 18. August – noch immer nicht eingelangt; wird daher ersucht um Einsendung desselben ersucht.

Wien am 17. September 1876

Im Stellvertretung

Kellersfeld

An

Die Municipalitäts Leitung der k. ung. Oberdonau

der Militärbehörden

in

Budapest,

Okt. 1876 sept. 19.

892.

Ung. Akademie der
Wissenschaften

Empfangschein

über 1 Exemplar „Militair Statistisches Jahrbuch für das Jahr 1873 I. Theil“ welches der Ungarischen Akademie der Wissenschaft von K. K. Reichs-Kriegs-Ministerium richtig zugesendet wurde.

Der angeblich zugekommte (unausgefüllte) Empfangschein kann nicht vorgefunden werden.

Budapest, den 19. Sept. 1876.

21

12

An die Expedits-Leitung des K. K. Reichs-Kriegs-Ministeriums Wien.

925/268

891

Jérry Répezewe

Nivette

Sherary

954.

IV/4.

Nagyságos Uram!

Az Akademia II osztályának elnöke megbízni méltóztatott, hogy Sándor János urnak, Lengyelország államterülete 1772-ig azt "címü" értekezését, melyet ugyanazon osztály valamelyik osztályában felolvasni kivan, megbirálgjam.

Ennek-ven e dolgozatot nagy találám, hogy az az Akademia értekezéseinek körébe nélkülözni. Tartalma a történeti tudományt egy nyommal sem viszi előbbre; ehhez képest minden tanulmányban, másik része pedig feldolgozásában meg-kivehető. Adatai tekintetben sem érdekesek rajta a keresztülvezetett nyomai oly mérvben, hogy felolvasatását az Akademia sem e részben ajánlhatnám.

Fogadja Nagyságod az alkalommal is mély tiszteletemet, melylyel vagyok Budapesten, 1875. September 25.

Nagyságod

alázatos szolgája

Pauler

lev. tag.

Nagyságos Arany János urnak, a m. tud. Akad. főtitkárjának

Budapesten.

II. 25.

1876:25. sz.

Pesten 1876 szept. 26.

910.

Átiratnak a II. osztály tudomására.

Budapesten 1876 szept. 26.

Arányi

L.

Nagyméltóságú
Báró-jenői Eötvös Károly
Magyar Királyi
Belügyminiszter
Úrnak
Buda-Pest.

Nagyméltóságú Miniszter Úr,

Méltóztatott Buda-Pesten folyó évi augustus hó 18-án,
3697/76 szám alatt kelt leiratában Akenburger Imre,
tav. úr. folyamodványát,
melyben az általa, Oxfordban tett
vizsgái, és ismertan dijtételi
bizonyítványok alapján a bölcsészeti
Akadémiai kerületi, a II. fokú
tanári képesítő vizsgálat alól
végezte arra nézve, vajjon a
tudományos előmenetelre figyelemmel
ne méltónak tartja-e a folyó
idő kerületben vagy tem-
ez úgy az akadémiai szün-
idő miatt csak october 2-án
lesz az ünnyeo ülés, ele
vegyendő, mely ismét az
illető (II-dik) szakosztálynak
szóván, hi tételenyre, ennek
jegyzőkönyvi tételére alapján a folyó
évi october 30-án tartott
ünnyes ülés Nagyméltóságod,
hoz a folyamodványt és
mellékleteit azon előterjesztéssel
rendelte felterjesztetni, hogy
miután ~~a felsőbirósági~~ az
osztály a gyüjtőnek járandó
záradt tudományos szempont,
ból sikertelennek tekinti,
az Akadémia e vélemenyét,
a hagyatyok felsőbirósági
legnő támogatását nem ajánl,
hatja.

Felger tisztelettel marad,

Buda-Pesten 1876
vám

nov. 2.

Nagyméltóságod

alázatos

Lövikár

a M. T. Akadémia
másodtitkára

jegyzőkönyvi tétele

914.

A II. nemzetközi statisztikai kongresszus 1876. augusztus 30-tól szeptember 7-ig Magyarország fővárosában, Budapesten ülésezett, tagjainak nagy részre pedig szeptember 8-tól 12-ig nagyobb kirándulást tett az ország különböző vidékeire, hogy honunkat közvetlen látásból s tapasztalatból megismerje.

Nem szólva a kongresszus tudományos előkészítéséről, mely a külföldi tudósok és szakférfiak elismerését már is megnyerte, örömömre szolgál kimondhatnom, hogy minden oldalról megtétetett a lehető arra nézve, hogy kitűnő vendégeink magukat körünkben jól érezzék és a lehető leggyöbb benyomásokkal távozzanak.

Nagy megelégedéssel vagyok meg tehát az alkalmat, hogy kijelentsem, miszerint e tekintetben **első** sorban közreműködött azon nagylelkű szívesség által, melynél fogva a Magyar Tudományos Akademiának ugyanúton egész palotáját bocsátotta a kongresszusnak rendelkezésére, mi által sikerült úgy a tanácskozásokat megakadás

1

A magyar tudományos akademia melyen tisztelt Elnökségének

Budapesten

nélkül folytatni, mint a grafikai kiállítást is arra egy épületben rendezni.

Az ez irányu tevékenységet s buzgóságot tel. jes méltányolni kívánván, ez „ által Mélyen tisztelt Elnökségnek őszinte köszönete, met s elismerésemet nyilvánitom.

Budapesten 1876 szeptember hó 16 án.

Trefort

minister

Ú.h. 1876. čp. 25.

915.

Lr.

Nagyságos

Dr. Gyulai Pál egyetemi tanár
s akadémiai rendes tag urnak
az Akad. I. osztálya titkárinál
Tisztelettel.

Buda. Pest.

Tanár úr!

Igen tisztelt Rendes tag úr!

A Magyar Tudományos Akadémia
folyó octobri hó 2-án tartott ülésé
nek jegyzőkönyvében, kedvezően értesve meg
vagyok levelében, hogy néh. Miko Imre
igazgató és titkosi [illegible] hagyat
magával a dicsőült férfiától ajánl.
dékba nyert olajfestésű arczképét
az Akadémia képes termei számára
felajánlani méltóztatott.

Midőn ez ügyben, egyúttal az ülés
nek köszönetet mondok: egyszers
mind szeretném tudtára adni, hogy
annak a képes teremben leendő fel
függesztése ügyében határo
zatba ment.

Maradok tisztelettel

Buda. Pest 1876 dec. 6. án

Nagyságodnak

alázatos szolgája

Arnold

földtitkár

926

876.

ex/n.

Tisztelt Szerkesztő Úr!

Nekem gróf Miko Imre igazgató s tisztelet tag ezelőtt egy pár évvel családja számára perlekedés magát Barabás által egy nagyobb s kisebb képben, a kisebbik egyik másolatát nekem emlékül ajándékozta. A boldogult ez igen sikerült arcképét bátor vagyok felajánlani az akadémiának, hogy a képes teremben felfüggesztessék, hol méltóbb helyen lesz, mint az en szobámban

Méltóztassék ajánlatomat az akadémiának bejelenteni, hogy az igyekvő szabályok szerint határozat tárgyává tehessék

Fogadja tiszteletem

Budapest oct. 1én 1876.

Határtor szolgája
Gyulai Pál

926

Excellentiás!

Kegyelmes Úr!

A legmélyebb hálával van szerencsém az Excellentiádtól a Szeged országos kiállitásra nekem kegyesen átengedett, Ezüst arany könyv et azon tiszteletteljes megjegyzéssel visszaszármaztatni, miszerint sem ezen diszkönyv, sem pedig az 1862ik évben általam a tek magyar tudományos Akadémiának ajándékozott két diszkönyv nyomtatványai nak arany könyv és a vendég könyv felett, azoknak el fogadásáról nekem jelentés nem tétetett

Ezen alkalommal legyen szabad még megjegyeznem hogy nemcsak az ugynevezett arany könyv de még annál is inkább a vendég könyv kijavitására vonatkozik és szivesen készek ugyi lat korom azt saját költségemen eszközölni

Magamat Excellentiádnak nagybecsü kegyeibe és jóakaratába legmélyebb alázattal ajánlva, van szerencsém magamat a legmélyebb tisztelettel és kitünő nagyrabecsülésem legöszintébb kifejezésével jegyezni mint

Budapest 1876 Octobr 5én Excellentiádnak

alázatos szolgája

943
1876

Posner Károly Lajos

A magyar tudományos akadémia nagyságos főtitkárának.

Alulírott, „Budapestvári főtemplom története" című művem második bővített munkálatában a vajtól kedves kötelességemnek tartom, annak egy példányával a m. tud. akadémia könyvtárát is kedveskedni.

Vagyok egyébként maradok

Budapest 87. okt. 5. én.

a m. t. akad. nagy titkárának

legalázatosabb szolgája
Némethi Károly

Lakik: Budapest, józsefvárosban.
26. sz.

Erl. okt. 6. 1876.

944.

An das löbl. Präsectorat
der K.K. Hofbibliothek.

Wien

Szilády Áron úr a Magyar
T. Akadémia tagjának sürü-
sége lévén az A. F. 437 sz. ké-
lei kézirattal; kivánsággal fél-
kéremis a t. cz. Igazgatóságot
hogy az említett kézirattal
kéz hinapi használatra, az
Akadémia jótállása mellett,
kölcsönképen átengedni és
elküldeni sziveskedjék.

Tisztelettel

Buda-Pest 1876 aug. 7-én

alázatos tr.

Herr Aron Szilády, Mitglied
der ungarischen Akademie benöthiget
die Orientalische Handschrift A. F.
Nr. 437.

Ich stelle aus diesem Anlasse
das dienstschöpfliche Ersuchen die erwähnte
Handschrift auf die Dauer von zwei
Monaten, unter Haftung der ungarischen
Akademie leihweise überlassen und
anher senden zu wollen. —

Hochachtungsvoll

946/876.

N: 372

Euer Hochwohlgeboren!

In der Ueberzeugung, dass Euer Hochwohlgeboren die Wichtigkeit gegenseitiger Beziehungen zwischen wissenschaftlichen Instituten wohl anerkennt, beehrt sich das Curatorium des Ossolinski'schen Nationalinstitutes zu Lemberg Euer Hochwohlgeboren als dem General-Secretär der ungarischen Akademie der Wissenschaften die Anknüpfung derselben vorzuschlagen.

Unser Institut wurde vom Grafen Joseph Maximilian Ossolinski gegründet und besteht schon seit funfzig Jahren. Sein Hauptzweck beruht in der Förderung wissenschaftlicher Studien durch Anhäufung und Aufbewahrung von Handschriften, Bücherschätzen und sonstigen wissenschaftlichen Sammlungen, so wie in activer Theilnahme an wissenschaftlichen Bestrebungen. Dieser letztere Zweck wird durch wissenschaftliche Publicationen erfüllt, deren Verzeichniss wir uns diesem Schreiben beizufügen erlauben.

Um diese Aufgaben würdig zu erfüllen, ist das Ossolinski'sche National-Institut in duernde Beziehungen zu mehreren Akademien und anderen ähnlichen wissenschaftlichen Instituten des In- und Auslandes getreten, um dadurch die

wissenschaftlichen Bestrebungen seiner Heimat mit denen anderer Länder in Verbindung zu setzen.

Besonders erwünscht für unser Institut wäre eine Anknüpfung derartiger Beziehungen mit der ungarischen Akademie der Wissenschaften und namentlich vom grossen Interesse wären für uns die Publicationen der historischen Classe, da, wie bekannt, beide Länder sowohl Ungarn als Polen in ihrer historischen Entwickelung sehr innig mit einander verknüpft sind.

Wir ersuchen daher Euer Hochwohlgeboren an geeignetem Orte den Antrag gütigst stellen zu wollen, die ungarische Akademie der Wissenschaften möge mit unserem Institute in nähere Verbindung treten und zwar sowohl zum Zwecke gegenseitigen Austausches von Publicationen als auch um überhaupt Beziehungen zur Förderung wissenschaftlicher Bestrebungen anzuknüpfen.

Ich habe die Ehre mit aller Hochachtung zu zeichnen

Lemberg den 3. October 1876

Der Curator

Casimir Gr. Dzieduszycki

Ért. okt. 9. 1876.

947.

A lembergi Ossolinszki nyomdai intézet megtérítési kiadványai jegyzékének a szerzői példányokra vonatkozó része.

1039

240. Ab.

240. 1.
1876

Átírtatik az állandó könyvtári bizottsághoz véleményadás végett.

Kelt Budapesten a M. T. Akadémia 1876. okt. 30-án tartott ülésből.

Riedel Ármin
főtitkár.

Kivonat

a M. T. Akadémia 1876. october 2-án tar-
tott ötödik ülése jegyzőkönyvéből.

194. Elnök úr örömmel üdvözölvén a tagokat, — a
közülök bejelenti az Akadémia halálát által a
jövő ünnidő folytán szenvedett veszteségeit, egy mint
Fényes Elek l. tagnak f. é. julius 23-án, — Szé-
kács József újra. tagnak julius 29-én Klein
L. Gyula külső tagnak aug. 3-án, — végre gró-
Mikó Imre igazgató és újra. tagnak sept. 16-án
történt gyászos elhunytát.

Az Akadémia vérző szívvel veszi tudomásul
ennyi jeles tagjától lett megfosztatását, egyszer-
smind felhívja az illető (I. II.) osztályokat
emlékbeszédek iránti gondoskodásra, különösen az
elhúnyra nézve kiemelvén, hogy a közölte mondandó
érdemeihez méltó emlékbeszéd az Akadémia ün-
nepélyes közülésén adassék elő.

Rádra

Arányi Lajos
főtitkár.

1. Közlik. Szalkai Vilma urnak.

II. 0.

1876: 23. 02.

mellékl.

948
194 Ált.

Tiszteas

A M. T. Akadémia 1876. october 2-án tartott ösztes ülése jegyzőkönyvéből.

194. Elnök úr ő nagyméltósága üdvözlően a tagokat, — a pőtiskár bejelenti akadémia halálát által a jünnidő folyán szenvedett veszteségeit, úgymint Fényes Elek l. tagnak f. é. julius 23-án, — Szókács József tiszt. tagnak julius 29-én, Klein L. Gyula küdső tagnak aug. 3-án, — végre gr. Mikó Imre igazgató és tiszteleti tagnak sept. 16-án történt gyászos elmenetét.

Az Akadémia vérző szívvel veszi tudomásul ennyi jeles tagjától lett megfosztatását, egyszersmind felhivja az illető (l. d.) osztályokat emlékbeszédeik iránti gondoskodásra, különösen gr. Mikóra nézve kiemelvén, hogy a jövőre mondandó s érdemeihez méltó emlékbeszéd az Akadémia ünnepélyes közülésén adassék elő.

Kiadva
Arany Sámuel
pőtiskár.

Igaz Gyulai Pál titnok.

87
1876. Eik ad. sæ

948
194 Alg.

Kivonat

a M. T. Akadémia 1876. oct. 2-án tartott összes ülése jegyzőkönyvéből.

209. Ferreira de Vasconcellos lovag portugall kir. tanácsos úr, a portugall kormány által kiadott azon különböző munkákat és térképeket, melyeket a Stat. Congressuson kivolnak állítva, az Akadémiának ajándékozza; egyszersmind okait adja fejteni ki, hogy Akadémiánk és a portugal kir. tud. akadémia közt élénkebb viszony jöne létre.

Közöltetik az állandó könyvtári bizottsággal, vélemény adás végett arra nézve, mi módon lehetne a portugal kir. tud. akadémiával élénkebb összeköttetésünket tenni és részünkről is kiterjeszteni.

Kiadva

Arany László
jegyzőkönyv.

Fényképi Vilma úrnak.

II. 0.

1876123.52.

dáv.

951

209 Ak.

Kivonat

a M. T. Akadémia 1876. october 2án tartott
ösz. ülése jegyzökönyvéből.

211. Nagy Mihály dsiót úr jelenti, hogy egy névtelen,
nül maradni akaró barátnöje egy költeményes philo-
sophiai munkát küldött be vizsgálás végett
„Ellenedö" czímen az 1ső osztályhoz.

Kiadatik

Arany János
Titkár.

Nagyságos Gyulai Pál úrnak.

54
1871. Ek oct. 5:-

953
211

5501 IZ.

Nagyságos Titkár úr!

Alulirt igazgatóság azon kéréssel fordul nagyságodhoz szíveskednék a m.óvári akadémia számárá a m tudományos akadémia természettudományi osztályának kiadványait megküldeni. — Ezen kérés tételére azon ok indit, hogy intézetünknek mint gazdasági akadémiának nem csak tanitani, hanem a gazdasági tudományt előbbre vinni is kötelessége és erre főkép a természet tudományok ujabb vonányainak ismerete szükséges. Az illető kiadványok megvásárlását azonban nagyon is szükre mért költségvetésünk nem engedi meg.

Bizva ezért nagyságodnak iránunk való jó indulatába reméljük, hogy kérésünk meghallgatásra fog találni a mit hinni azon körülmény is jogosit, hogy a m. kir. statistikai hivatal a bécsi tudomanyos egyetem hasonló szivességben részesiti akademiánkat.

Megkülönböztetett tisztelettel

a m.óvári gazd. akadémia igazgatósága

Nagy-Ovár november 2án 1875

Dr Wastl

Gk. 1875 nov. 3.

955.

Mathem. és Term. tud. jövöbe.

Kárándy Pál tud.

1050
251 Al.

251/1875

Észrevételek véleményre a Könyvtári bizottsághoz.
Beérkezett a M. t. Akadémián 1875 nov. 29-dén tartott ülésében

Riedl
Arányosnak
jóváhagyó -

Ék. 1876 act. 12.

966.

Kérjük e lapot aláírva vételi elismervényül a Magyar Tudományos Akadémiának visszaküldeni.

Nous prions de renvoyer cette feuille signée pour servir de reçu à l'Académie hongroise.

A könyvek jegyzéke

melyek 1 csomagban ——— szám alatt a magy. tudom. Akadémia Könyvkiadó hivatala pesti könyvkereskedő által küldettek.

Liste des livres.

envoyés dans ——— paquet sous le No ——— par libraire à Pest

A Teleki Könyvtár Maros Vásárhely.

I. A Magyar Tudományos Akadémia részéről.

I. De la part de l'Académie hongroise.

Almanach. 1875. 1876
"Értesítő". VIII. 10–17. IX. 1–17. X 1–6
Név és tárgymutató az Értesítő I–VIII. évf.
Akadémiai Könyvjegyzék.
Értekez. nyelvtud. II. 9–10. IV–9
" " történettud. II. 1–6. V. 1–6
" " társad. II. 12. III. 1–6.–9 IV 1–3
" " természet. V. 1–11. VI. 1–6.–12 VII 1.2.
Közlem. nyelvt. XI. 1–3. XII. 1.2. füz.
" " muzeum. IX. X. XI Köt.
" " archaeol. IX. 2. füz. X. 1.
Monum. Hung. I. osztr. XXIII. XXIV. XXV
" " " II.— XXVII. XXXII. XXII.
" " " III.— II. III
" " " IV. I II. III
" " archaeol. III. 1. rész. II. Kötet
Archiv. Rákóczi. I. osztr. II. Köt.
Magy. török. Tár. XIX. XX. XXI.
Név és tárgymutató a török-magyarkori tört. Emlékekhez. I–VIII. Kötetekhez.
Évkönyv. XIV. 3. 4. 5. 6. 7 darab.
Hunyadi. Repertorium. I. ont. I. Köt. II. osztr. I. Kötet.
Mailáthovics. Vitéldijak.
Pondenr. Magyar–ugor szótár. II. füz.
Nyelvemlékek. I. II. III. füzet.
Kalchbrenner. Icones. III füzet.)

II. Rákovy életrajza.

Petrival, csillagászat.

Mátyáskori Kpl. emlékek. I.

Erdélyi országgy. emlékek. I.

Ruppr. Magy. hodyr. tört. III.

Mathem. értekez. III. 2–8. IV 1. 2.

II. Mások részéről. | II. De la part d'autres instituts ou des particuliers.

Alulirt ezennel elismerem, hogy a fentebbi jegyzékben elöszámlált könyveket kezemhez vettem.

Je reconnais avoir reçu les livres énumérés dans la liste précédente

M. vásárhelyt 1876 jul. 30 kán

Thorálhkajsa

a Gr. Teleki Könyvtárnok

Nyomatott az „Athenaeum" nyomdájában, Pesten, 1870.

Még a keresztény időszámítás kezdetén, tehát vagy két-ezer éve, ezek a keleti-tengeri finn népek egy népcsaládot alkottak, valahol a Finn-öböltől délre, bizonyára a mai Észtország területén és délebbre is a Väinä-folyó táján. A finnugor népeknek ez az északi ága lassanként vándorolt oda a többi finnugor törzstől elválva. Már akkoriban megkezdődött a keleti-tengeri ős-finn nép között a különböző tájszólásokat beszélő néptörzsekre oszlás, habár nyilván még jól értették egymás beszédét.

A mostani lívek ősei eredetileg a Väinä-folyó alsó folyását tartották megszállva és a tenger partját. Róluk nyerte nevét Lívland, Lívország; ezt a nevet többek közt ismerjük az egykori orosz kormányzóság neveként is, noha ott legalább is száz éve nem lakott egy lív sem, mivel már régen beolvadtak a lettekbe. A lívek birtokában volt keleti Kúrland is, ahol ma is laknak kisszámú nyelvüket megőrzött utódaik, Lettországban, miként már mondottuk. Az azelőtti kúrok valószínűleg csak a Väinä-folyótól nyugatra lakó líveket jelentik, noha a név később egyes lett törzsekre szállott át. A lívek szabad és erős nemzet voltak, miként a krónikák előadásából tudjuk, de helyzetük földrajzilag veszélyes volt. A Väinä-folyó fontos keleti és nyugati kereskedelmi út volt. A lívek szabadságuk védelmére várakat építettek a folyó partjára, többek között a mostani Ríga, Lettország fővárosa a lívek erődítménye volt és kereskedelmi központ, — és a lívek hadiflottája őrizte a tengert az észtek híres hadihajó-hadával együtt. A líveknek sikerült is megőrizni szabadságukat addig, míg a németek el nem kezdték a kereszténységre való térítést fegyveres erővel, s a római pápa segítségével az egyik nagy hadsereget a másik után nem küldötték oda, hogy elbuktassák őket. 1203-ban a lívek királya, Kaupo Rómába ment, megkeresztelkedett és a pápa a lívek királyává koronázta. Erre a lív előkelőségek egy része elhagyta Kaupot, és a veszély még nagyobb lett, amikor a lettek is, a lívek déli germán és szláv fajú szomszédai is, a németekhez csatlakoztak. A pá-

968/1876
Kowalew

N° 154.

Musée Royal Néerlandais d'antiquités à Leide
Leide, ce 30 Septembre 1876

Monsieur le Secrétaire

J'ai l'honneur de Vous informer que j'ai fait remettre au Consulat de l'Autriche et de l'Hongrie à ~~Amsterdam~~ une caisse, contenant un exemplaire des 27 Livraisons des Aegyptische Monumenten van het Nederlandsche Museum van Oudheden te Leyden (Monuments Egyptiens du Musée Néerlandais d'Antiquités à Leide) Dapris une Dispositione Ministérielle du 20 September 1876 N° 34 VI Division, cet exemplaire est destiné pour l'Académie Royale Hongroise des Sciences (Magyar Tudományos Akadémia) à Buda Pest.

Veuillez, Monsieur le Secrétaire, agréer les expressions de ma plus haute considération,

Le Directeur
du Musée d'antiquités à Leide

A
Monsieur le Secrétaire général
de l'Académie Royale Hongroise
des Sciences
à
Buda Pest

Érk. 1876 okt. 12.

969.

A leidai régészeti muzeum igaz-
gatósága, az amsterdami orszt.
magyar követség útján követk.
czimü munkát küld: „Egy-
ptische Monumenten van het
Nederlandsche Museum van
Oudheden te Leyden rajzok
peres táblázatokkal" fac-si-
milékkel és rajzokkal.

A Monsieur C. Leemans
Directeur du Musée Royal
Néerlandais d'antiquités
à Leide

Tisztelt Igazgató úr,

A Magyar Tudományos Akadémia folyó október hó 30-án tartandó ülésében Szerencsém volt bemutatni az „Aegyptische Monumenten" cz. kitünőleg becses munkának eddig megjelent tizes füzetét, melyet a tisztelt Igazgatóság a hollandi kir. Kormány kegyességéből, Akadémiánknak megküldeni méltóztatott.

Az Akadémia folyó évi október 30-án tartott összes ülésében benmaradtakból, kedvestelen Tekintetünknek tartjuk a német alföld királya ő felsége magas Kormányának Akadémiánk nevében is megbízásából, forró köszönetünket nyilvánítani és magasztos nevét megörökíteni.

Legyen, tisztelt Igazgató úr, szíves tájékoztatásul kifejezve.

Budapesten 1876 nov.

Tisztelettel

Eötvös Elemér ür
Leemans ür a leideni német alföldi régiségi museum igazgatója megküldötte a M. T. Akadémiának megküldeni az „Aegyptische Monumenten" cz. nagybecsü munka eddig megjelent füzeteit s egyuttal tudatni, hogy e becses ajándéktól Akadémiánk a német alföldi magas Kormány Kegyességének köszönheti.

Miután e munka már a M. T. Akadémiának folyó évi october 30-án tartott összes ülésében bemutattatott, kedvestelen Tekintetünknek tartjuk a német alföld királya ő felsége magas Kormányának Akadémiánk nevében is megbízásából, forró köszönetünket nyilvánítani és magasztos nevét megörökíteni.

Legyen, tisztelt Elemér ür, szíves tájékoztatásul kifejezve.

Budapesten, 1876 nov. 7.

elnök. Gr. Teleki, főtitkár.

Monsieur le Directeur,

J'ai eu l'honneur de présenter à l'Académie Hongroise des Sciences dans la séance générale du 30 octobre a. c.) les livraisons jusqu'ici parues de l'ouvrage très précieux „Aegyptische Monumenten" que Vous avez bien voulu lui envoyer comme offre gratuite du gouvernement Néerlandais.

Notre Académie a exprimé ses remerciements les plus sincères pour cet envoi et m'a chargé en même temps de Vous en faire part.

Agréez, Monsieur, l'assurance de ma considération la plus distinguée.

Budapest, le 7 novembre 1876.

Président. Gr. Teleki, Sec. général.

Monsieur le Président,

Monsieur Leemans directeur du Musée Néerlandais d'antiquités ayant la bonté de faire parvenir à l'Académie Hongroise des Sciences les livraisons jusqu'ici parues de l'ouvrage très précieux „Aegyptische Monumenten" a fait connaître en même temps que c'est à l'obligeance du haut gouvernement des Pays-Bas que nous devons ce précieux cadeau.

Cet ouvrage ayant été présenté à notre Académie dans la séance générale du 30 octobre a.c., nous nous aquittons, par son ordre, d'un devoir des plus agréables en offrant les remerciements les plus sincères au haut gouvernement de Sa Majesté le roi des Pays-Bas pour cet ouvrage de grande valeur.

Agréez, Monsieur le Président, l'assurance de notre considération la plus parfaite. Le Secrétaire Général

A Monsieur le Président du haut gouvernement des Pays-Bas
à la Haye.
(en Hollande)

969

1876.

N° 103
Sujet
Envoi de livres

Musée Royal Néerlandais d'antiquités à Leide
Leide ce 30 Sept^bre 1876.

Monsieur le Secrétaire

J'ai l'honneur de Vous faire parvenir avec la présente un exemplaire des livraisons qui ont paru jusqu'à présent de l'ouvrage: Aegyptische Monumenten van het Nederlandsche Museum van Oudheden te Leyden (Monuments Egyptiens du Musée d'antiquités des Pays-Bas), ouvrage que je publie d'après les ordres du Gouvernement.

Cet exemplaire est offert à l'Académie des Sciences (Magyar Tudományos Akadémia) de Pest, au nom et de la part du Gouvernement, d'après une disposition Ministérielle du 20 Septembre 1876 N° 34 VIe Division, en conformité d'une proposition faite par moi à ce but

Je Vous prie, Monsieur le Secrétaire de vouloir m'accuser la reception de ce paquet, d'agréer Vous-même et de présenter en mon nom à Votre illustre Académie les assurances de ma plus haute considération

Le Directeur du Musée Royale
Néerlandais d'antiquités à Leide

C Leemans

A
Monsieur le Secrétaire Général
de l'Académie des Sciences
de Hongrie
(Magyar Tudományos
Akadémia)
à
Buda-Pest.

N.B. Veuillez avoir la bonté de me rappeler au bon Souvenir de Mr le Prof F. F. Rennes et à l'occasion, également à celui de M. le Ct de Gendecker Wrumbrand.
Vôtre tout dévoué
f Kónerek

Nagyságos Ádám J. főtitkári urnak

Van szerencsém tudtul adni Lossy a III osztály részéről
Dr Wartha Vincze l. t. úrnak felkérve arra hivatásbeli
részt venni, mely a Budai Tr. Kir. Á. és Szinnyei J.
féle Kézikönyv tárgyában a magyar írók levelének kutatása
iránt illetőleg véleményt adni van megírva.

Budapest 1876 okt 13.

Szabó.

U. J. octobere a III osztály részéről minden képen emlékeztető!

A magyar tudományos akademia 1860. junius 18. elhatározta, hogy egy mathematikai s természettudományi bizottság állittassék fel, melynek feladata a Magyarország természettudományi s technikai megismertetésére vonatkozó adatokat gyüjteni, rendezni s közzé tenni:

E bizottság, ugyanazon (1860.) évi juliusban müködését megkezdette.

Körébe a következő tárgyak tartoznak:

a) Természetrajzi közlések: valamely vidék leirása, állat-, növény- és ásványtani tekintetben.
b) Földtani és őslénytani leirások.
c) Meteorologiai adatak, a mennyire lehet kiterjeszkedve a nedvességi, légnyomati, villanyossági, stb viszonyokra.
d) Magasság-mérések hálózatának létesitése, természettudományi és technikai szempontból.
e) Vegytani vizsgálatok gazdasági, földtani és hydrographiai tekintetben.
f) Leirása azon iparos eljárásoknak, a melyek honunknak többé kevésbé sajátjai.
g) Megismertetése a honunkban létrejött nagyobbszerü épitkezési u. m. vasúti, hid- csatornavezetési, vizszabályozási, lecsapolási stb. vállalatoknak.

A csillagászatra is kiterjeszkedni még most nem tartja idején a bizottság, azt az akademiai működés egy fejlettebb korszakára tartván fel.

Nemcsak a jelen adatok és észleletek gyüjtése kivánandó, hanem a multban tettekre is kiterjesztendő a figyelem, s ezért egyike a feladatoknak a Magyarországról szóló nyomott munkákat és értekezéseket, ugyszintén a kéz-iratokat megismertetni, a mennyire lehet összegyüjteni s azok tartalmát vagy legalább lajstromát közölni.

E czélból a bizottság összeköttetésbe teszi magát oly társulatokkal vagy egyesekkel, melyek és kik a fenebbi pontok alatt érintett adatok birtokában vannak, vagy olyanok birtokába juthatnak, kérvén, hogy azokat a bizottsággal közölni sziveskedjenek. Ilyen egyesek a tanárok, orvosok, gyógyszerészek, bányászok, mérnökök, épitészek, iparvállalatok vezetői s általában a tudomány- és természetkedvelők, kiktől az összeköttetés kezdeményezése is szivesen vétetik.

A bizottságnak szóló összes küldemények a magyar tud. akademia titkárságához intézendők azon megjegyzéssel, *a math. és természett. bizottság számára.*

E munkákat a bizottság illető szak-emberei birálni, rendezni s külön füzetekben kiadni fogják; a szerzőt az őt illető tiszteletdíjról, vagy munkájának mibenlétéről alkalmas módon utólagosan értesitvén.

Bizottsági elnök: **Haynald Lajos** ő nagyméltósága
Alelnök és szertárnok: **Nendtvich Károly**
előadó: **Szabó József**
tagok: **Frivaldszky János**
Gönczy Pál
Jedlik Ányos
Jendrássek Jenő
Kruspér István
Margó Tivadar
Petzval Otto
Schenzl Guido
Stoczek József
Than Károly.

Budapest 1876. Nyomatott az Athenaeum nyomdájában.

Vetlem 1876 ad. 14.

970.

Nagyságos

Arany János fötitkár urnak.

Lv'

Tiszteletes Kovács József
hely. kisv. tanítónak
Jörgeteg.

Tiszelendő Úr,

A Magyar Tudományos Akadémia, folyó évi október 30-án tartott ülésében Hunfalvy János úr javaslatára a Magyar Nyelvtörténeti Szótár gyűjteményét, melyet Volf Gyula úr, Abaffy (Aigner) Lajos úr, Abaffy Endre úr, Lyka Károly úr, Akadémiai levelező tagokból álló bizottság vizsgált meg, a Tudományos Akadémia könyvtárába felvette, a gyűjtőket pedig, kik a szótárt eddig is ingyen készítették, tiszteletbeli levelezőivé választotta.

Midőn tehát megbízatásomnak eleget teszek, szerencsém van Tiszteletes Urat a Tudományos Akadémia e határozatáról értesíteni, és Tiszteletes Urnak a szótár ügyében eddig kifejtett buzgalmáért, mind Önnek, mind a Tiszteletes Urat tisztelő családnak legmelegebb köszönetét nyilvánítani.

Buda-Pesten 1876 nov. 4.

Tiszteletes Urnak
alázatos

Szalay

Levélcsarnok:

Tek. Abaffy (Aigner)
Lajos úrnak, Tiszteletes
Buda-Pest

Tekintetes Úr

A Magyar Tudományos Akadémia, október 30-i ülésében, Hunfalvy János úr ajánlatára, Volf Gyula úr, Abaffy (Aigner) Lajos úr, Abaffy Endre úr, Lyka Károly úr, Akadémiai levelező tagokból álló bizottság vizsgált meg, a Tudományos Akadémia könyvtárába felvette, a gyűjtőket pedig, kik a szótárt eddig is ingyen készítették, mind Önnek, mind a Tisztelő családnak legmelegebb köszönetét nyilvánítani.

Buda-Pesten 1876 Nov. 3

Tisztelője

971.
1876.

Veszem 1876 okt. 15.

ABAFI LAJOS,
a „FIGYELŐ“ c. irodalomtörténeti közlöny szerkesztője.

971.

BUDAPEST, (IV. Váci utca 18.) 187 6. okt. 10.

Tekintetes Akadémia!

Kovács József, görgetegi k. l. lelkész ur megbízása folytán ezennel van szerencsém, Horváth Ádám egy kéziratát, mint azt ő adományát megküldeni.

Erre vonatkozó nyilatkozatát ide csatolom.

Egyébiránt bátorkodom megjegyezni, hogy a kéziratot a „Figyelő“-ben ide ő tőle számában röviden már ismertettem, és nyugtatott a Kazinczyhoz intézett levelet is közöltem; a mi ezeken kívül közlésre méltó foglaltatik a kéziratban (melyet tüzetesen átvizsgáltam), azt szintén közölni fogom a „Figyelő“ következő füzeteiben.

Kiváló tisztelettel maradok

A Tekintetes Akadémiának

alázatos szolgája

Abafi Lajos

Nyilatkozat.

Alólirottak, kiknek fényképezetével ismertetett boldog emlékezetü Horváth Józsival, a hazai tudományosság, a nemzeti s nyelvünk egyházi irodalom egyik kiváló bajnokával, „Holmi" czimü nagy tapasztalású folyóirat kiadásában a Magyar Akadémiával, melynek, Abafy (Tigyi) Lajos ur által nem csupán fényképezetét, Horváth Józsival több levelezéseit is közzétenni vannak: örök tulajdonul átadják azon kéréssel, hogy az Akadémia e mü tényt ismertetése közzétevén, azon alkalmat fényképét, hogy az irodalom különböző nemei s ágazataira kiterjeszkedő „Holmi" folyóirat kiváló szakértő-sok, e mü keletkezésével tudományával kiszolgálnak.

Kelt Görgetegen Sept. 2. 876.

Horváth József

görgetegi Helv. Hitv. lelkész.

Ad Pgrms

971
1876.

BUDAPESTER TURNVEREIN.

Conto-Nummer

Gb. 1876 ad n. 15. 974.

Indem wir uns erlauben, im Interesse des so sehr erwünschten Erfolges der durch unseren Verein behufs **Beschaffung des zur Erbauung einer ständigen Turnhalle erforderlichen Kapitals veranstalteten Lotterie** die gütige Mitwirkung **der vaterländischen Vereine** zu erbitten, geben wir uns der angenehmen Hoffnung hin, dass dieselben ihre auf dem Gebiete des Gemeinwohles und der Wohlthätigkeit, sowie behufs Förderung aller gemeinnützigen Zwecke bei jeder Gelegenheit manifestirte Opferwilligkeit und Grossherzigkeit auch unserem Unternehmen nicht versagen werden.

Gestützt auf diese Hoffnung, sind wir so frei, Ihnen anruhend zu behändigen:

1. Einige Spielpläne zur gef. Orientirung;
2. Ein Plakat;
3. ..... Stück Lose mit der patriotischen und vertrauensvollen Bitte, **durch die im Kreise der s. g. Vereinsmitglieder oder auch anderwärtig zu bewerkstelligende Verwerthung derselben,** uns in dem auf die Erbauung einer ständigen Turnhalle gerichteten Streben nach Möglichkeit unterstützen zu wollen;
4. Einen — **den Empfang** der Lose bestätigenden **Schein,** welchen Sie mit Ihrer w. Unterschrift versehen **im Wege der Post sogleich an uns absenden wollen.**

In Anbetracht des in den Vereinen herrschenden Gemeingeistes und mit Rücksicht auf deren Sinn für alles Schöne und Edle, erwarten wir von der auf die Verwerthung unserer Lose abzurichtenden Wirksamkeit derselben den besten Erfolg.

Den Werth der abgesetzten Lose, sowie die etwa nicht verkauften Lose bitten wir — wenn nur möglich — **bis 15. Dezember l. J.,** spätestens jedoch **noch vor dem Tage der Ziehung, das ist vor 28. Jänner 1877** in beiliegendem Retour-Couvert auf die Post gegeben umso gewisser an uns abzurichten, **da wir die über den Ziehungstag hinaus zurückbehaltenen Lose als verkauft betrachten müssen.**

Für den unwahrscheinlichen Fall, als Sie Ihre gef. Mitwirkung versagen sollten, ersuchen wir die Lose in erwähntem Retour-Couvert — **wenn möglich frankirt als recommandirten Brief ohne Werthangabe,** eventuell als Werth-Sendung unfrankirt — **sogleich an uns zurückgelangen lassen zu wollen.**

Bei dem Umstande, dass im Interesse der Stabilisirung und Verbreitung des Turnens — als eines unentbehrlichen Erfordernisses der Erziehung und Volksbildung — in unserem Vaterlande in allen Schichten der Gesellschaft ein lebhaftes Streben und eine lobenswerthe Opferwilligkeit zu Tage tritt, sind wir der Ueberzeugung, dass sich unser Unternehmen allerorts der besten Unterstützung erfreuen und es mit dem gewünschten Erfolge gekrönt werden wird.

Für den durch Sie im Interesse unseres Unternehmens zu entfaltenden Eifer im Vorhinein dankend, zeichnen wir

Mit besonderer Hochachtung

Budapest, im Oktober 1876.

der Ausschuss des Budapester Turnvereins:

Franz Mihályfy,
Schriftführer.

Graf Guidó v. Karátsonyi,
lebenslänglicher Ehren-Präses.

Gustav Kerntler,
Präses.

Stefan Horn,
Controllor.

Emerich Brunner sen.,
Cassier.

BUDAPESTI TORNAEGYLET.

5379 számlaszám.

A magyar Tudományos akadémia egylet
Tekintetes elnökségének
Budapesten

Midőn egyletünk által **egy állandó tornacsarnok épitéséhez szükségelt tőke beszerzése czéljából rendezett sorsjáték annyira kivánatos sikerének érdekében hazánk egyleteinek** szives közreműködését kikérni bátrak vagyunk, azon kellemes reményt tápláljuk, hogy azok a közjó és a jótékonyság terén valamint minden közhasznú czél előmozditása körül általuk minden alkalommal tanúsitott áldozatkészséget és nagylelkűséget nemesczélü vállalatunktól sem fogják megtagadni.

Támaszkodva ezen reményünkre, van szerencsénk a t. czimnek ide mellékelve kézbesiteni:

1. néhány játéktervet szives tájékozásúl;
2. egy fal-hirdetményt;
3. 20 darab sorsjegyet azon hazafias és bizalomteljes kérelemmel, miszerint **azoknak a m. t. egyleti tagok körében vagy egyébként leendő elértékesitése által** egy állandó tornacsarnok épitését czélba vette nemes törekvésünkben lehetőleg támogatni sziveskedjék; és
4. egy a sorsjegyek átvételét igazoló **elismervényt**, melyet becses aláirásával ellátni és **pósta útján azonnal visszaküldeni** kérünk.

Tekintettel az egyleteknek minden szép és nemes iránti fogékonyságára és az azok keblében uralkodó közszellemre, azoknak sorsjegyeink elárusitására irányzandó működésétől a legjobb eredményt várjuk.

Az eladott sorsjegyek értékét valamint a netalán el nem adott sorsjegyeket — hacsak lehetséges — **f. évi deczember hó 15-ig**, legkésőbb azonban a **húzás napját azaz 1877. évi január hó 28-ikát megelőzőleg** a mellékelt visszboritékban póstára feladva annál bizonyosabban hozzánk beküldeni kérjük, **mivel a húzás napján túl visszatartott sorsjegyeket eladottaknak kell tekintenünk.**

Azon nem remélt esetben, ha szives közreműködését megtagadná, sziveskedjék a sorsjegyeket az emlitett visszboritékban — **amennyire lehet bérmentve mint ajánlott levelet és érték megnevezése nélkül** esetleg mint érték-küldeményt bérmentetlenül — **azonnal hozzánk visszaszármaztatni.**

A tornázásnak mint a nevelés és közmivelődés egyik nélkülözhetlen kellékének hazánkban való meghonositása és terjesztése érdekében társadalmunk minden körében élénk mozgalom és dicséretreméltó áldozatkészség lévén észlelhető, meg vagyunk győződve, hogy vállalatunk mindenütt kellő pártfogásban fog részesülni és a kivánt sikerrel fog koronáztatni.

Vállalatunk érdekében kifejtendő buzgalmáért már előre köszönetet mondva, maradunk

megkülömböztetett tisztelettel

Budapest, 1876. évi október havában

a budapesti tornaegylet választmánya:

Mihályfy Ferencz,
jegyző.

gróf Karátsonyi Guidó,
örökös tiszteletbeli elnök.

Kerntler Gusztáv,
elnök.

Horn István,
ellenőr.

id. Brunner Imre,
pénztárnok.

Nyomatott Ihrig és Weinrauch

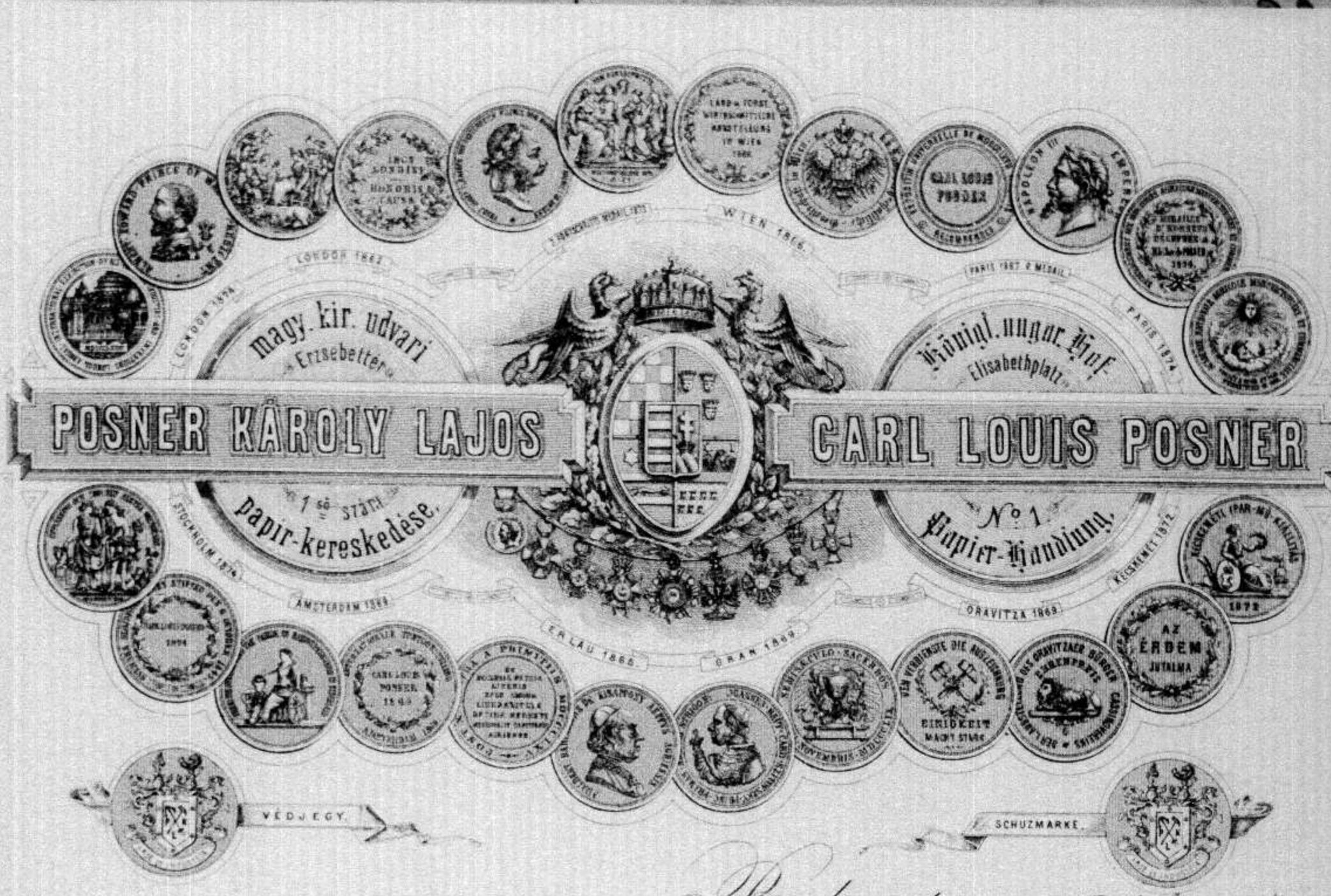

Budapest, 1876. Octobr 12én

A magyar tudományos akadémia lek. könyvtári hivatalának

Budapesten

Bátorkodom annak egy példányát, a saját gyáramban ké-
szült és kiadásomban megjelent, a magyar korona országainak új körül-
gatási beosztása" cimü térképnek átnyujtani, azon remélvén, hogy
jeremind kifejezést, mindenkint e hazai munkák, csinos kiállitása által ké-
jes helyzést megnyeri.

Kiválo tisztelettel

Posner Károly Lajos

9 85
1876

Gyulai
Kaknói
Szabó } orsz. tiskár urabnak

Tisztelt Orsz. tisk. úr

Az october 30. i ön tes ülésre
nem lerén bejelentve emlékbeszéd:
szíveskedjék az orszülyban oda
hatni, hogy e hiány valamikép
pótoltassék.

Tisztelettel
Buda-Pest 1876 oct. 16.

Orsz. tisk. urnak

Lázár

986/876

Ét. okt. 17. déli 12 órakor. 1876.

Földmivelés-
ipar- és kereskedelemügyi
magyar királyi
MINISTER

PÁRISI VILÁGKIÁLLITÁS
1878.

987. Budapesten, 1876 október hó 16án.

A magyar tudományos akadémia
tisztelt elnökségének.

Budapesten.

A franczia kormány a tervezett párizsi világkiállitásra vonatkozó, 7 ujabb mellékelt „általános szabályzatok" és „csoportozati felosztások" közölte a ministeriummal.

Én e szabályzatok magyar nyelvre fordittatnám, a végből, hogy azt mielőbb országszerte ismertethessem.

Tekintettel arra, hogy ezen első közlemény alapján képezni minden következő publicationak, és az abban előforduló szakszos technikai kifejezések helytelen fordítása igen kellemetlen következéseket vonhatna maga után, bátor vagyok a tisztelt elnökséghez azon

kérelemmel fordulni, mélt. óztassék a mellékelt
fordítást, illetékes szakértőkkel és nyelvészek bírá-
lata alá bocsájtani, megjegyezvén még, hogy e
publicatiónak Októberhó folyamában lezajlandó kö-
zététele felette kívánatos, miért is a felülvizsgálat meg-
történte után annak gyors visszajuttatását tisztelettel
kérem. –

Kiválasi üdvözlettel,

987
1876.

Átkészült az I. osztály-
hoz, sürgős elintézés
végett.

Buda-Pest 1876 okt. 16

Arányi Ármin
Jegyző

Ar 1876 Okt. 19.
Kei jegyzőkönyv
2 portiához.

Érk. 1876 oct. 17.

994.

a három fsat
atadtam Rüngnek
17/X Arnz

Veszprém 15/X 76.

Nagyságos Főtiskár Ur!

Igentisztelt kedves barátom!!

A' legközelebbi Vizi-mérnöki pályakérdésre érkezett Munkák' birálatát, mai napon, a' legszivesb köszönettel vettem. Leirasi díjul 3. fsat idemellékelvén, ennek az illető' kezeihez szolgáltatásáért tisztelettel csedezem. Egy szersmind bátorkodom tagsági illetményeim – i jelesen a' már eddig tán megjelent ujabb Almanachnak megküldetése iránti kérelmem ismételni.

Ki többire igaz tisztelettel maradok alázatos szolgája

Csoldos Ignácz.

Érk. 1876 oct. 17-én

997

Vitéz pályabírálatokat Szabó J. úttol elkérni.

Meghüldtem 19/X.

Kulonösen tisztelt tekintetes főtitkár ur!

Mult év Deczember hó végén a nagytekintetü academiához a fatenyésztés ügyében „A fatenyésztés haszna" czim és S. Stuart Mill tól vesztjelige alatt egy pályamü lön beküldve, – minthogy érdekemben van tudni, vajjon az ezszabbéli müvek bírálása alkalmával a hivaskozott czimü pályamü nimö bírálatos nyert? bátorkodom felkérni, mitsvétasnél a fennebbi czimü pályamüre vonatkozólag a bírálatot részemre egyszerü másolatban – sajátköltségemre, mit postainsánvésbe lehetne venni – mennél előbb meghüldeni. –

Maradtam hazafien üdvözlettel

Kapusvárott (Somogy megye) Oct. 16. 876.

Kertessi Elek

Tekintetes Kelemen Elek úr-

nak.

Kaposvár.

Midőn a kívánt bírálatot ide

küldöm, észlelhető lesz-

az on figyelmeztetést, hogy az ily bírá-

latok az illetőktől hivatalból tüzet-

tetni nem szoktatnak, s hogy ennél

fogva a lemásolás díja, a jelen eset-

ben 1 forint, az illető költségére esik.

Mely összeget az 1 forintot tüze-

tenül Ring Adorján akadémiai ér-

nek ide (lakik az Akadémia palo-

tájában) megküldeni.

Budapest, 1876. okt. 19.

9 77

876.

ad 999 1876.

Pater patriae.

Deák XXXVIII.

Szász Károly

SOCIÉTÉ NATIONALE

DES SCIENCES NATURELLES DE CHERBOURG

Reconnue comme Établissement d'utilité publique par Décret du 26 Août 1865.

Cherbourg, le 12 Octobre 1876.

Monsieur le Président,

J'ai l'honneur de Vous informer que la Société nationale des Sciences naturelles de Cherbourg, fondée le 30 Décembre 1851, va accomplir la 25e année de son existence. Durant cette période, la Société s'est efforcée, autant que ses faibles moyens pouvaient le permettre, de contribuer au progrès des Sciences, notamment par la création d'une riche bibliothèque scientifique et par la publication de ses Mémoires, dont le Tome XX est actuellement sous presse. Elle serait donc heureuse si, à l'occasion de ce 25e anniversaire, les Corps savants qui ont bien voulu entrer en correspondance avec Elle, daignaient lui accorder une nouvelle marque de leur sympathie, en l'encourageant à poursuivre ses travaux.

Comme Fondateur de la Société, dont j'ai constamment dirigé les publications, je serais personnellement flatté d'obtenir une réponse à cette communication, et dans cet espoir, j'ai l'honneur de me dire, avec le plus grand respect,

Monsieur le Président,

Votre très-humble Serviteur,
Le Directeur et Président de la Société,

Dr Auguste LE JOLIS.

Imp. Bedelfontaine et Syffert.

Érk. okt. 19. 1876.

1006.

A cherbourgi Société des Sciences Naturelles
jeneállása 25 éves jubilaeumára meghivója az
Akadémiához.

1042
246 Ak.

246
876. Tudomás végett a III. o. szakülléshez tétetik át.

Kelt Budapesten a M. T. Akadémia 1876. October 20án tartott ösztöndíjából.

Kiadta
Arany János
főtitkár.

Lev.

Tisztelt Igazgató úr,

Nagy örömmel értesült a M. T. Akadémia a Ön levelétől arról hogy az ottani Természettudományi Társulat fennállása 25-dik évét rövid napok alatt ünnepli.

Ön levele a folyó évi nov. 27 tartott ülés ülésben felolvastatván, az Akadémia annak igazán nagy engedett hogy e 25-dik esperdulas alkalmából fejezem ki a tudományos intézet virágzása iránt őszinte óhajait s kérjem fel ön egyszersmind arra hogy Akadémiának szívesen tudatni a részéről legyen szíves tudatni a részéről legyen szíves tudatni a részéről legyen szíves

1006
1576

Kivonat

a M. T. Akadémia III. osztálya 1876 nov. 6-án tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

3. Felolvastatik a főtitkártól átvéve:

a) Felhívás egy távolságmérő mondolat megfejtésére.

Ez kiadatott véleményezésre Konkoly Úrnak ki arra magával vitte.

b) Dr Augustre Le Jolis mint a société nationale des Sciences naturelles de Cherbourg igazgatója tudatja, hogy ezen társulat 25 évi fé-nek ünnepélyi ünnepélyi 1876. dec. 30-án ülésében az Akadémiát, hogy annak emlékére az revisorumba lépjen, ő e felszólításra választási fővadászok.

Minthogy az Akadémia már régtől összeköttetésben áll a Cherbourgi Société des Sciences naturellesel, az ügyet azon nézetben van, hogy az üdvözlő sorok December 30-ig megküldendők volnának.

Az őszi ülés elé
terjesztei végett, a
III. osztály részéről

Budapest 1876 Nov 25. Szabó

Tekintetes magyar tud: Társaságnak

Budapesten.

A magyar orvosok és természetvizsgálók által ez évben Máramaros Szigeten tartott XIX ik nagygyülés alkalmára alakult megyei központi választmány intézkedései következtében „Máramaros vármegyének egyetemes leirása" kiadatván, kedves kötelességünkül ösmerjük ezen monografia megjelent első részét az említett Központi választmány részéről nyert megbizatásunkhoz képest a tekintetes magy: tudományos Társaságnak a kezelése alatti könyvtár gyarapitására tisztelettel megküldeni.

Nem fogunk késni a második, tehát történelmi rész megküldésével sem, mihelyt az a sajtó alól kikerül.

Egyszersmind itt küldjük az említett alkalomra készült s Máramaros vármegye és Sziget város czimerét előtüntető bronz érmet is.

Házafiui üdvözlettel vagyunk

M Szigeten 1876 évi szeptember hó 4ik napján

alázatos szolgái
a központi választmány nevében:

Várady Gábor

Grugberger József

titkárok

Ex. 1876 an. 20.

1009.

Ir.

Nagyságos Váródy Jáber urnak
mint a Magyar Orvosok és ter.
mészetvizsgálók XIX. nagygyű.
lése kitűzött időpontjának
közeledtével

Buda-Pest

a Nagyságos Elnök úr!

A Magyar Tudományos Akadé.
mia, folyó évi october hó 20-
án tartandó ülése alkalmá.
ból ezen fogadta a Magyar Orvosok
és Természetvizsgálók XIX-dik
nagygyűlése üdvözletét be.
mutatni Önöket egyszers.
mind Önöket egyszers.
mind kérni szívesek lenni,
hogy ezen ünnepélyes
alkalommal egyik
vagy másik Nagyságtok
helyett
Buda-Pesten 1876 nov. 3-án

Nagyságtoknak

alázatos szolga
Z

1009
1876.

Lugano

Br. Schindler, Barna Ignácz
nemak, mint a M. Tud.
Akadémia l. tagjának leiró,
jelentek.

Buda-Pest

Igen tisztelt Uram,

Alólirt akadémiai okleve-
lei, az Alapszabályok 70.
§-a értelmében, megkö-
veti, szerencsém van,
Önt, Barna Ignácz l. t.
Vál. 1876 jún. 8.
Kelt " oklev. 16
radott

Buda-Pesten 1876 aug. 21.

alázattal

1010/
516

Tárgy

A M. T. Akadémia 1876. okt. 23-án tartott ülése jegyzőkönyvéből.

229. A főtitkár bemutatja a Deák Ferenc emlékpályázatra oct. 17-ig beérkezett pályaműveket I – XI.

Mind e pályaművek, a III. számúval kivételével melynek szerzője magyarországi, s nem is magyar nyelvű, – versenyre bocsáttatván, átíratnak az I. osztályhoz megbírálás végett; jeligés leveleik pedig felbontási rendszerint alá adatnak.

Riedl

Arányi Lajos
főtitkár

I. ülés.

55
1876. Ek. okt. 26

1018

229 Hz.

Lydlæge ord-
bøker m.

Nagyméltóságu Elnök Ur!

Van szerencsém Nagyméltóságodnak rend.
tartományunk legujabb Növényából
4 példányt tisztelettel felajánlani.
Ki egyébiránt magamat ajánlva,
mély tisztelettel maradtam
Nagyméltóságodnak
Pozsony 1876 Okt. 25-én
alázatos szolgája
Fajmady Mariánn
ferenczrendi tartományi főnök

A magy. tudományos Akademia ntn. Elnökének
Budapesten.

1021

1876

Groff Lónyay Menyhért urnak

mint a magy. tud. Akademia mélyértekü Elnökének!

A magy. tud. Akademia két év elött egy— hazafiirtekben megjelenö nemzetgazdaságí folyóirat kiadását határozta el, melynek czélja: a kormonkint elötérbe-lépö fontosabb nemzetgazdasági kérdéseket fejtegetni. . . . .

A „Nemzetgazdasági Szemle" mely ezen feladatnak 1 éven át hiven megfelelt, a multakban, — kellömérü pártolásbeli hiány miatt megszünt.

A nemzetgazdasági kérdések azonban gyorsan elötérbetoltak s némelyik „égetövolta" miatt a körülmellödést is mindinkább felkölti.

„Vasuthálózatunk élethkérdései" cz. mellékelt munkában, a közlekedés ily kérdéseivel foglalkozom s alapul véven az emlitett „Szemle" és magyarországod „Közügyeinkről" (1873-ban) irt munkáját. nemzetgazdasági ügyeink emlitett ágában, munkám nemileg kiegészítö lehet — addig is amig a folyóirat megszünte folytán támadt ür teljesen betöltetik.

Azon kérelemmel nyujtom tehát át Nagyméltóságodnak munkámat: méltóztatnék azt a magy. tud. Akademia nemzetgazdasági bizottságával megvizsgáltatni s ha a kitüzött feladatnak nemileg megfelelhet: közrebocsátására iránt kegyesen intézkedni.

Maradok, Budapesten 1876. október 3-án

Nagyméltóságodnak

hódoló mély tisztelője

Kubinyi László

VII Barátutca 6.

Akadémiai 1876 act. 28.

1022.

Gróf Lónyay Menyhért ur ő nmlga

gához, mint a Magy. tud. Akadémia

m. t. Elnökéhez intézett

Tisztelettel jes kérelme

tartalmát: „Vasuthálózatunk elleni

kérdései" cz. munkája iránt.

1041

243 A.

243.

1876. Átteszem a nemzetgazdasági bizottsághoz, bíráló vélemény adása végett.

Kelt Budapesten a M. T. Akadémia 1876. oct. 30-án tartott ősszülésében

Kiadva

Arányossal

főtitkár

III mintára 6.

Méltóságos Gróf Lónyai Menyhért

a magy. tud. Akademiai elnöke

urnak.

Budapesten.

Méltóságos Elnök úr!

Dugonics András, legelső nemzeti regényirónk szobrának f. é. augusztus hó 19-én történt ünnepélyes leleplezése alkalmából a mély tisztelettel aláirott kiadóhivatal erkölcsi kötelességének tartotta Szeged városával, legnagyobb fiának, emlékét irodalmilag - egy „Dugonics-Album" kiadása által is megörökíteni, melyet teljes tisztelettel ide mellékelve bemutatni szerencsél tetünk!

Minthogy említett iró a magyar irodalom történetében előkelő helyet foglal el; az ismertetésére szolgáló album pedig azon biztos reményben lőn szerkesztve, hogy azon körök melyek ez idő szerint a magyar szellem's a nemzeti müvelődésnek képviselői's zászlóhordozói, e hazafias vállalatot támogatni fogják; bátorkodunk a m. kir. Akademiához azon alázatos kéréssel folyamodni, hogy fentemlített müvet megszerezve tagjai között kiosztani méltóztassék.

/

Azon kéretes reményben, hogy a magyar kir.
Akadémia erkölcsi és hazafiás vállalattól nagyobbadási tá-
mogatását meg nem vonandja van szerencsénk kérésünket is-
mételni.

Szeged, 1876. aug. 29én.

Mély tisztelettel

Burgerzeigmeister
üvegye.

1023
1876

Levélquarto

Fr. Tekintetes Patachich
Károly Barnabás, titkos
Buda
Albrechts ür. 9. Fi
Lónyay ház Tekintetes Ür.

1024. A Magyar Tudományos Akadémia
mint, folyó évi október 30-án
ertett ülésében, tárgyal
vám Tekintetes Urnák gondnok
ax Akadémia ez ügyekkel,
„Magyar Zene-történet" czimü
nmunkája segélyezése czimü
benyujtott folyamodásában ér,
sajnálattal mondhatja ki, hogy
jelenlegi pénzviszonyainál fogva
szerü segélyezésére semmi
alap, sőt nincs pénz, sőt még
re is csak oly mutha segély
zésének sőlvezésére gyanithat
ra az Igazgató Bizottság
nely kérvényét elfogadta
é bizonyára ala bánitana
ván Kiadás és millionak
találgatásával
tiszteli ezen
tisztelettel maradva

Buda. Pest 1876 nov. 2.

Tek.

alázatos

Tisztelt Asszonyom,

Levélquarto

T. cz. Bu öcsv. Burger
Zsigmondné anzonynak
tiszteletteel Szeged.

1023.

NB!

A Magyar Tudományos Akadémia
ez évi octóber 30-án tar-
tott ülésében, Tisztel-
Asszonyságodnak az elnökségnek
tudtára irattatni tárgyalva,
teljes mélyabbal venne annak
kiadása körül tanusitott valamint
honleányi buzgalmát, valamint
megküldött példányát is
a Röstiekel fogadta Lónyayné,
s részére hálás köszönetét
Akadémia
hasonló értelemben nincs alap,
alap, az Akadémia nincs jelen
helyzetben, hogy szám ara jel-
dány megrendelése által tá-
jai szám ára azon vállal-
kot elősegitsene.

Tisztelettel

Buda. Pest 1876 nov. 2.

alázatos

1024/876.

Nagymeltóságu Elnök Úr!

Mely tiszteletteel alulirt a tudomanyos Akademia, es a' nemzeti zenelde tőbb tagjainak felszólitására egy magyar Zene szótárt irtam, mely a' zeneművészet minden ágaira ugymint az énekre, hangszerjátékra, zeneszerzésre, a' hangszergyártásra, ugy szinte a' költészetre, szinművészetre, es tánczra, a' mennyiben ezek a' zenészettel összeköttetésbe vannak, felhozvan egyszersmind a' 14 nyelvből vett müszavakat. E' munkám a' nemzeti zenelde által attó'ró' munkának ismertetven-el, hosszu szándékom azt vagyis alá bocsájtani, s azáltal közhasználatra tenni; mintsem hogy pedig az arra szükséges nyomtatási költségek fedözésére erömet teilhaladja, bátorkodom Nagy Méltóságod, mint a tudomanyos Akademia Elnöke elött ezennel esedezni, miszerint ezen hazafiui ügyet hathatos pártfogásába venni, s nekem a tudomanyos Akademiától az elmintett költségek fedözésére némely segédpénzt kieszközölni, amaz inkább kegyeskedjek, minthogy ő Császári, s apostoli Királyi Felsége szint ezen czélra magán pénztárából 200 forintot kiutalvanyozni legkegyelmesebben méltóztatott.

Gyözven átengedven magam, azon kegyeletó'ró' reménynek, miszerint Nagy Méltóságod Abéli Királyi Országnak magas figyelmére méltatni kegyeskedendi Nagy Méltóságod hathatós pártfogásába ujra ajánlkozok mély tisztelettel vagyok. Budapesten 1876 évi October hó' 19kén.

Nagy Méltóságodnak

alázatos szolgája
Dr. Patachich Károly

Akt Vecsem 1876 okt. 28.

1024.

Gróf
Károlyi Sándor Úrhoz
Ő Excellenziájához
a Magyar tudományos Aka-
démia Elnöki Széhez

alázatos felyamodása

Dr. Patachich Károlynak.
Lakik Budán Albrecht
uton Gróf Károlyi házában
melyben a magyar zeneszo-
lár nyomtatási Körlevelét fo-
dőzéseie végett pehzt Kéw.

206.

Tekintetes Főtitkár Úr!

Vette lyceumunk igazgatóságа a t. Akadémia által könyvtárunk számára küldött újabb kiadványokat. Hálás köszönetét fejezi ki ajándékáért a nagylelkű pártolásért, s kéri ezt a t. Akadémiának bejelenteni.

Megkülönböztetett tisztelettel maradván

A tek. Főtitkár Úrnak

Eger, 1876. okt. 27.

alázatos szolgája

Bilczó László
igazgató.

Mellékelem a nyugtatványt.

ad 1031
1876

Érk. 1876 okt. 30.

1031

Kérjük e lapot aláírva vételi elismervényül a Magyar Tudományos Akadémiának visszaküldeni.

Nous prions de renvoyer cette feuille signée pour servir de reçu à l'Académie hongroise.

A könyvek jegyzéke

Liste des livres.

melyek 1 csomagban szám alatt a magy. tud. Akadémiai Könyvkiadó hivatala vasúton
~~posti könyvkereskedő~~ által küldettek.

envoyés dans paquet sous le No par libraire à Pest

× Reform. Főtanoda
Máramaros-Szigetre.

λ

I. A Magyar Tudományos Akadémia részéről.

I. De la part de l'Académie hongroise.

Almanach. 1875. 1876.
Értesítő. VIII. 10–17. IX. 1–17. sz. X. 1–6.
Akadémiai Könyvjegyzék.
Értekezések, nyelvtud. II. 3–10. sz. V 1–9
" " történettud. II. 1–6. V. 1–6.
" " társadalmi. II. 12. III. 1–9. sz. IV 1–3
" " természettud. V. 1–11. VI. 1–6. 12. VII 1. 2
Közlem. nyelvtud. XI. 1. 2. 3. XII. ½ fűz.
" " mathem. IX–XI Köt.
" " archaeolog. IX. 2. fűz. X 1.
Mon. Hung. I. ort. XXIII. XXIV. Köt. XXV.
" " II. – XXVII. XXXII. Köt XXII.
" " III. – II. köt. III.
" " IV. – I. II. Köt. III.
" archaeolog. III. 1. rész. II. 2 rész
Archiv. Rákóczianum. I. ort. IV. Köt.
Magyar tört. Tár. XIX. XX. XXI. Köt.
Név és tárgymutató a Történ. tört. Ens. I–VII. Kötet.
Kalcbrenner. Icones. III fűz.
Értkönyv. XIV. 3. 4. 5. 6. 7 darab.
Szinnyei Repertorium. I. ort. I. Köt. II ort. I. Köt.
Medicovics. Vitéldijak.
Budenz. Magyar–ugor szótár. II fűz.
Nyelvemlékek. I. II. III. Köt.
Név és tárgymutató az Értesítő I–VIII. évf.

II. Rákóczy, életrajza.
Petrival, csillagászat.
Mátyásfalvi Kipl. emlékek. I.
Erdélyi országgy. emlékek. I.
Rupp, Magy. helyr. tört. III.
Mathem. értekezések. III 2-8. IV 1-2.

II. Mások részéről. | II. De la part d'autres instituts ou des particuliers.

Alulirt ezennel elismerem, hogy a fentebbi jegyzékben előszámlált könyveket kezemhez vettem.

Je reconnais avoir reçu les livres énumérés dans la liste précédente

Sziget, 1876. jun. 6

Szilágyi Sándor
lyceum igazgató

A SZIGETI HELV. HITV. LYCEUM IGAZGATÓSÁGA

Nyomatott az „Athenaeum" nyomdájában, Pesten, 1870.

Eidgenössisches Polytechnikum.

MATRIKEL-AUSZUG.

Herr Joseph Jankovics von Thusicpul (Ungarn)

war im **Sommer-Semester 1876** als Schüler

des III. Jahreskurses der Ingenieurschule

für folgende Unterrichtsfächer eingeschrieben und erhielt in den obligatorischen Fächern die beigesetzten Noten.

(**1** ist die geringste, **6** die beste Note.)

1. Obligatorische Fächer.	Lehrer.	Fleiss.	Fortschritte.
Hölzerne und eiserne Brücken	Professor Culmann	5	4½
Konstruktionsübungen	Derselbe	5	5
Geodäsie	Professor Wild	5	4½
Kartenzeichnen	Derselbe	5	5
Geographische Ortsbestimmung	Professor Dr. Wolf	4½	4
Uebungen im Beobachten	Derselbe	4½	4
Allgemeine Rechtslehre	Professor Dr. Treichler	—	—

2. Nicht obligatorische Fächer.

Lithurie Darstellen	Privatdoz. Valat
Tracieren der Verbalformanga	Privatdoz. Beel
Graphische Statik	Prof. Culmann

Bemerkungen: Promovirt.

Zürich, den 12. August 1876.

Der Vorstand der Fachschule: C. Culmann

Der Director des eidgenössischen Polytechnikums: A. Kenngott

Druck von Zürcher & Furrer.

Laukowitz 1032
1576.

Nagys. Neuderich
" Krueger
" Stiby v. d. Wraknak.

Tekintetes Akademia!

Alulirottak, a bölcsészeket segélyző egylet nevében, azon alázatos kérelemmel vagyunk bátrak a Tekintetes Akademiához járulni, hogy egyesületünk saját kiadványaiból bizonyos mennyiséggel egyesületünket segélyezni.

Kérelmünk támogatásaul egyletünk korlátolt anyagi körülményeit kérjük fel s reménylyük annál is inkább kiesegetést, minthogy a Tekintetes Akademiának minden jelentékenyebb vagyontárgya nélkül, egyletünk nagyban garantálva lesz. —

Kérelmünk alázatos ismétlése mellett maradunk

Budapesten a

Tekintetes Akademiának

alázatos szolgái:

Jaszenovákszendey
Főjegyző.

Laklyi Gyula sk.
Elnök.

BUDAPESTI M.K.T. EGYETEMI
BÖLCSÉSZEK
SEGÉLY-EGYLETE

Vétetett 1875 nov. 29.

1038.

A magy. kir.
Természettudományi Akadémiának

Budapesten.

1049
251 Ak.

Nem helyeztetik
legyen kiv.

A Bölcsészet-segélyző egylet
választmányának kérvénye,
melyben azon egylet részére
akadémiai kiadásu könyv-
vételét eszközli. —

251
1875 Átteszem véleményezés
végett bizottsághoz
Budapest, a M. T. Akad.
Értesítés 1875 nov. 29-ei
ülésből

Rónay
Irodalmi
Titkár.

Ek. okt. 16. 1876. Pécs, October 11en 876.

983.

Tekintetes Tudóstársaság!

Az alsóit Pécsi Mechitharista-
Társulat bátorkodik ezennel elkül-
deni a Tekintetes Tudóstársaságnak
Armeniaca I feliratával megjelent
munkáit, és kéri ennek közhirré
tételét bármely lehetséges módon.
Midőn örömlelve lekötelezi magát
a fennemlített Társulat a to-
vábbi megjelenendő, az illető mun-
ka előbeszédjében a szerkesztőől
megnevezett részek, úgymint más
nem nemzeti nyelven a Társulat
tagjai által szerkesztett könyvek
elküldésére, bizodalmi reményli ő
is a Tekintetes Tudóstársaság ir-

kezeiének mindenkori kegyes
beküldését.

Kérelmünknek Rendező elin-
tézését minél előbb elvárva,
van szerencsém mély tisztelettel
magamat jelelni

a

Tekintetes Tudóstársaságnak

a bécsi Mechitharista - Tár-
sulat helyett

P. Duha J. Dávid

Mechitharista - Könyvtárnok

1040

242 Ak.

242.
876. Véleményre kiadatik a könyvtári bizottságnak.

Pest Budapestre a M. T. Akadémia 1876. oct. 30-án tartott üléséből

Kiadva
Arányi Lajos
főtitkár.

Zl. 403

Hochlöbliche K. K. ung. Academie
der Wissenschaften!

Die hierortige Universitäts-Bibliothek ersucht gratis die Schriften der k. k. Academie der Wissenschaften in Wien und Krakau und ersucht selbst von der Akademie in Berlin und München einen Theil ihrer älteren Schriften auf das bloße schriftliche Ansuchen.

Von den Schriften der hochlöblichen Akademie besitzt dieselbe gar nichts und darf wärmstens dieselben für die hiesige Hochschule auf das wärmste empfohlen haben.

Die Bitte wendet sich die Bibliotheks-Direktion an das hohe Präsidium der hochlöblichen Akademie mit der Bitte um Berücksichtigung mit einem kompletten Exemplare sämtlicher akad. Schriften und um die weitere Verfügung, dass solche an die Lemberger Universitäts Bibliothek direct hinversendet werden.

Lemberg am 24 November 1875.

Dr. Adolf Urbański
k. k. Bibliotheks-Vorsteher

Érk. 1875 nov. 30.

1041.

A lembergi egyetem könyvtára
részére kéretnek az Akad.
mia kiadványai.

Egyetemeknek
Akad. nem ad

1130
273. Ak.

273
1875 – a könyvtári bizottság
hoz tétetett által.
Budapest 1875 dec. 20-i
ülésében

Kiadta
Arányi Lajos
főtitkár.

A Magyar Földhitel-intézet pénzügyi Osztálya
f. évi Január hó 31-ről

B. Ackél Jenőné 525-ik alapú
ványa fejében, a b. Ackél Béla
ellen lefolyt Csődper folytán bíró
ilag megállapított osztály rész 19 fo
6 kr. Január hó 31-ről arra való
lési ür által, Pesti arravonyá
nyal felküldetnek: Szerencsém
van ez utalványt, az Alsódunai
pénztár részére teendő fölvétel
végett, átkenni.

Kitűnő tisztelettel

Buda-Pest 1876 évi J.

1052

1876.

exp.

Kivonat

A M. T. Akademia 1876. octob. 30-án tartott
összeülése jegyzőkönyvéből.

235. A főiskolai könyvtárnak a gyászjelentést
6. Prokesch Osten Anzat tiszteletének okt. 26-án
történt haláláról.

Tájékozás végett közlöm, a II. Osztály
felhívásának mielőbbi eleget tenni gondoskodást.

Pulszky
Arany János
főtitkár.

Főlgt. Szalnói v. urh.

II, 8.

1876:58.57. ✓

1053

235. 57. Ag.

Berlin

Illustre Accademia delle Scienze in

Pest.

Dopo alcuni anni di lavoro avendo il sottoscritto apparecchiato per la stampa la sua opera sulle monete degli Slavi meridionali, e considerando la gran spesa che doveva incontrare per la pubblicazione della stessa, sia per la molta varietà di caratteri, che dovevansi appositamente fondere onde il testo nelle sue forme corrisponda alle esigenze dell'arte presente, sia per le molte tavole (in numero di 20 in 4to) che dovevano illustrarla, e non trovandosi fornito di mezzi per sopperire a così ingente spesa, rivoglievasi sommessamente a tre fonti principali, da cui per loro vocazione poteva sperare un valido sussidio in simile materia, cioè all'i. r. Accademia delle scienze in Vienna, a cotesta Illustre Accademia Ungarica in Pest, e all'Accademia delle scienze in Agram. L'Accademia di Vienna e di Agram di buon grado rispondevano alla sua dimanda, avendogli tosto la prima rimesso fñi 1000 e la seconda fñi 800 a quell'uopo in forma di sussidio e senza alcuna condizione.

La supplica però, che il sottoscritto rassegnava pure a cotesta Illustre Accademia di Pest a 18 febbrajo 1874, non ebbe fin'oggi alcuna evasione. Veniva intanto a conoscenza dello stesso sottoscritto, che cotesta Accademia erasi pronunciata ancor durante l'anno 1874 favorevole alla sua dimanda, assegnando un' importo a suo sussidio, ma che il consiglio amministrativo della stessa nella seduta del 24 gennajo 1875 fu costretto stante altri bisogni più urgenti differire l'esecuzione del deliberato Accademico all'anno seguente 1876. Essendo stata in questo

frattempo pubblicata la più sopra indicata opera, l'umile scri=
vente a 27 febbrajo 1875 rassegnava a cotesta Illustre Accademia
un'esemplare, affinché ne prenda notizia del suo tenore e valore
scientifico, rinnovando la preghiera anteriormente fatta d'un
sussidio a copprimento della gran spesa assuntasi dallo scrivente
con quella stampa che ridonda a lustro anco della Corona Ungarica,
o se non fosse possibile il sussidio, ch'Essa Ill. Accademia si degni
almeno per una data somma aquistare da lui un numero d'e=
semplari della detta opera già stampata per distribuirli poi ai
signori membri accademici ed agli Instituti del Regno. Anco
questa seconda umile instanza dello scrivente rimane tuttora
inevasa.

Per la qual cosa il sottoscritto insta di nuovo rispettosamente,
affinché Essa Illustre Accademia si degni prendere in proposito
una finale a lui favorevole risoluzione.

In attesa di tale deliberato lo scrivente umilia quattro opus=
coli da lui pubblicati in quest'anno, ed ha l'onore di rassegnar=
si con istima ed ossequio

Agram 3 novembre 1876.

Devotissimo Servitore

Prof.re Simeone Ljubic'

Direttore

del Museo del Regno

E. L. 1876. nov. 6.

1057.

referáltatott
nov.

Lipkic Simon úr, a Zágrá-
bi múzeum igazgatója
megnyitja kérelmét pénzse-
gély iránt, a délszláv érmek-
ről kiadott nagy munkája
költségei fedezhetése végett,
melyre nézve a beiri c. k.
akadémiától 1000, a Zágrá-
bitól 500 frtot nyert,
de ezek távolról sem fedezik
a rézbe vésett rajzokkal és tá-
blákkal megjelent munka
költségeit, folyamodik te-
hát a Magyar Tud. Akadé-
miához ezzel, a mint
érdekére is,
határozatot is nyerni, azon
nézve az Egarguro Tancáis neve-
zetes fel az Akadémia által
megajánlott segélyt az 1875
és 1876-i budgetbe, kéri
mása azon felvételeni.

13.700 szám.

A magyar képző művészeti társulat által eddig a m. tud. akadémia palotájában használt helyiségeknek az országos képtár kézrajzi és részmetszet gyüjteményei nek elhelyezése czéljára évi egyezer forint lakbér mellett lett szíves felajánlása tárgyában hozzám f. é. június 20án 592 sz. a. kelt becses közleményére vonatkozólag van szerencsém az elnökséget tisztelettel értesíteni, miszerint ezen ajánlatot az országos képtár nevében köszönettel elfogadom s egyuttal felhívlam a m. n. muzeum igazgatóját, miszerint e tekintetben magát az elnökséggel érintkezésbe tegye.

Budapest 1876é. november hó 7én

Trefort

A magy. tudományos akadémia elnökségének.

6

Erk. 1876 nov. 11ta.

1066

Lg. S.

Levélquarto

Goldziher Ignácz l. t.

igy!

Vál. 1876 jún. 8.
Székes — nov. 13.

Czím.

Midőn akadémiai Oklevelés, az Alapszabályok 20-dik §-a értelmében megküldeni szerencsém van,
Tiszteletel maradok
Buda-Pest 1876 nov. 14.

Czímnek

alázt

1068

1876.

Paris 11 Novembre 1876

Monsieur le Secrétaire général

Le Conseil de la Société Asiatique, dans sa séance d'hier, a reçu la médaille que l'Académie des Sciences a fait frapper pour célébrer l'achèvement du Grand Dictionnaire hongrois.

Je suis chargé par le Conseil de transmettre ses remerciements à l'Académie en ajoutant que si je les fais parvenir tardivement, c'est que la lettre d'envoi de l'Académie ainsi que la Médaille sont restés longtemps parmi les papiers de notre regretté Président M. Mohl.

Agréez, Monsieur le Secrétaire général, l'assurance de ma profonde considération

Barbier de Meynard

Ed. 1876 nov. 15.

1069.

A „Société Asiatique“
Röszkövi a Schötár-
ékrıl.

A Székely gazdasági és közművelődési egye-
sületnek válaszolandó:

Hogy a M. Földhitelintézetnél a lejárt
végén (junius 30-án) 2899 fr 73 kr forgó-
ni a Székely-kirendeltségi alap.

Ezen tőkét Kovács-Károly 10.000 fr ala-
pítványt tett, mely összeg annak idején befi-
zetve, sőt zálogjogi biztosítását sem eszközölve
ki ón akadémia ez ideig bírói úton.

Az Földhitelintézetnél ezen Kovács-Károly
végrendelete nincs meg másolatban.

Nem tudjuk a Székely Szövetségi-
nek egyéb ügyeit illetőleg.

Annak ezért az Akadémia által kezelt
Székely alap: a Földhitelintézet nem tudja.
A mely összeg ára az Akadémia pénzvisszatérítő,
az ottani kezelés is hasonszőrűnek.

(Az összeg kezelése tehát az Akadémia régibb
határozatai és jogszabályai szerint történik át
tétetni.)

Ezen most említésből, hogy Hacker Rózsa
új kérvényében csak gyors segélyt a Székely-alap-
ból kér. Ez ugyan per folyó ügyekből eller. Ha
ezen most kért összeg 12 év perköltség vonalában
lépne, a mit a Székely alap terhére utalványozni
is. Az Akadémia ügyi, hogy a Kormány ezentúl
ezen alapra több. Mindazon „országos Kormány" nem
lévén az első (bár most is be nem
fizetett) alaptőkény; most pedig mint országos hatás-
kör van: ezen kérvények, a magyar Kormányhoz, az
Akadémia bármikor küldi ki az alapra.

(A mellékelt utalvány Hindrikon Éva Esther-

Arany Jánz sięz. bowiżonnych

(Tóth L.)

ad 1077

1876

Lr

Méltóságos Tóth Lőrinc úrnak.
Buda-Pest

Méltóságos Úr,

1077
1876

Iktat. 1877-diki
26/1877 sz.

Az akadémiai pénztárnak 1869
dec. 31-én történt átadása alkal-
mával, mélóztatnak a Széchy-
féle vándordíjú alapítványt úgy üt-
negben számolni át a mi pénzünk-
inkre, hogy az utolsó, 1876.
dec. 31-én lezárt vagyon-mérlegé-
ben, mint semmi nyilt adósság
e czélra hozzá be nem folyt,
a Széchy vándordíjú alapot
1299 ft 26 krban mutat-
hatta ki.

Miután az intézet e tőkének
tőke állítása szerint, a nevezett
alapnak takarék pénztári
könyvecskén történt átutalása
alkalmával, semmi az alapra
vonatkozó iratok, sőt még an-
nak keletkezését felderítő egyé-
ni okmány sem volt, Kimutatás szerint
tak át; minden tovább, az
Akadémia jegyzőkönyvében,
néhai Murányi Ignácz 1000 ft
végrendeleti hagyatékán kívül,
mint a mely az illető igénylők
tett, semmi e czélra adott vagy
hagyományozott pénz el nem
fordult, minden végre Méltóságod
pénztári naplóiban sem talál-
hatók feljegyezve az e czélra
követett adományok:

Könyvtelen vagyok Méltóságodat
— mint egyetlen élő szerelmi kincs
e részben is tanácsnak kell kérnem
tisztem is, felszólítani, hogy akár
az Akadémiánál levő, akár ma-
gán iratokból kideríteni és
felvilágosítást adni szíveskedjék,
kik, mikor, és mennyi összeggel
járultak ez alaphoz, s ezek
közben a takarékpénztár köny-
vecskében igénybe vétetett, minden
úgy hallom, hogy e pénzek külön
— mint szelvény kiszámolás alap-
voltak kezelve a takarékpénztári
vált Valamint tisztem kérve
maradok

Buda-Pest 1876 nov. 21.

alázatos
Méltóságodnak

A M. T. Akadémia mindenkori

1077
1876.

Nagyságos Arany J. főjegyző úrnak.

Van szerencsém Reviczky Gyula * értekezésétől „A betűvető
vagy jövendőmondó" melyet az osztályhoz megbírálás
és érdemre emelés czéljából beterjesztett azon
eredményről tudtul adni, hogy a mellékelt bírálat
alapján /. nevét az osztály nem fogadja el.
Kérem őt erről értesíteni, valamint arról is
hogy értekezése az osztály levéltárában nyilvános
marad.

Budapest 1876 Nov 23.

Szabó
osztálytitkár.

* Revisnyén Abaúj-Torna megyében

Veszem 1876 nov. 29.

1092.

Az összes ülés
számára.

1

1876.
ekv. 676 sz.

Nagyságos Arany János úrnak,
a magyar tudományos Akademia főtitkárának.

Budapesten.

Van szerencsém Nagyságodnak a magyar
korona országainak 1875-ik évi állami zárszám-
adásával a részletezésekkel, és az állami számvevő-
széknek arra vonatkozó jelentésével együtt 1 pél-
dányban az akademia-könyvtár részére ivsz-
telettel megküldeni.

1 példány

Budapesten 1876. november 20-án.

Gorove

1084
1876

Érk. 1876 nov. 25.

1093. Sárospatak 1876 nov. 22.

Tekintetes Főtiskár ur!

A m. tud. Akademia az 1877-ik évi nagy jutalmát s a Marczibányi díjat az 1871-75 évek alatt megjelent legjobb bölcseszeti munkák jutalmazására szándékozvan fordítni, felhivást intézett hasont tárgyu munkák szerzőihez, hogy munkáikat a tetsz. főtiskári hivatalhoz küldjék be. Ez okból van szerencsém a mai postával „a Középiskola eszmenye" cimü 1874 ben megjelent munkámat beküldeni.

Azon utasitáshoz képest, hogy szerzők feköljék ki, mit tartanak munkájuk figyelemre méltobb oldalának, batorpagyok megjegyezni, hogy munkámban a kettős középiskola megszün-

tesziét s helyébe állitandó egységes középiskolának bizonyitsáit sarkom legkiemelendőbbnek. Igaz, hogy az é nemü törekvés nem uj s nem csupán é kis munkáé. De ha t. bizálóim kegyesek lesznek figyelembe venni azon érveleit, melyel a technikailag berendezett középiskoláket, azeknek céljait s logikailag várható eredményeiket bizálat alá vesszem, maifelöl ha nem egeizen itegen sollaknak fognák tulajdonitni azon önsudatos célt, a törvényszerüség belátására való emeleit, melyet a középiskola elé tüzsem: hiszem tulálni fognak é kis munkában a bölacizesi önállóságra törekvés némi nyomaira.

Fogadja kérem t. főristák ur mély tisztelesem kifejezéset

Tekintetes főristák ur

alázatos szolgája

Bolossóth

s. patrik prof.

Nagyteküntetü igazgatóság!

Hogy hazánkban a geographiai Kézikönyvek nem igen Kitünöen vannak Képviselve, tudva lévö dolog; az eredeti müvek, melyek – mellesleg legyen monda – a fehér festék számát nem igen muljáik fel, vagy igen hiányosok vagy egészen czéltévesztettek.

Ezen eventuálitás arra bírt, hogy egy önálló, úgy a magán- mint a felsöbb iskolai használatra alkalmas földrajzi Kézikönyvet irjak. Sajnálatra ki Kell azonban jelentenem, hogy egy mü irására a magyar nyelvet eléggé nem birom, s igy ezt német nyelven tettem; s e mellett anyagi Körülményeim sem olyanok; hogy e mü Kiadását önmagam eszközölhetném.

Amiért is a Nagyteküntetü Igazgatósághoz Következő Kérelmet intézem, illetve Kérdéssel járulok:

„Ha a mü jó és czéljának megfelelönek találtatnék: valljon forditása magyar nyelvre és Kiadatása a melyen tisztelt M. T. Academia Költségén eszközöltetnék-e?"

A midőn még megjegyzem, hogy a mü revideálásig Készen van, s igy rövid idő alatt birálat végett beküldhetném, maradtam legkitünőbb tisztelettel nyilvánitással mellett

A Nagytekintetü Igazgatóság
alázatos szolgája

Budapest 1876iki novemberhó 27én

Bauer Miksa

Becses válaszát, Kérem Következő czimem alatt beküldeném:

Bauer Miksa

Budapesten.
O-utcza 11ik szám
3 ajtó.

Ex k. 1876 nov. 28.

1100.

Német nyelven irott geographiai munkáját magyarra fordítás végett be akarja küldeni

Levélcsarnok

T. cz. Hauer Dukova utcza
sükedetted.

Buda-Pest
Ferenczváros: O- utcza 11 sz.
3½ ajtó.

Tisztelt Uram,

A M. T. Akadémiának ezelőtt
kétévnek, földrajzi munkája,
nak lefordítására és kiadása
ra, a folyó hó 18-dik tar,
tott ülésében akadémiai ülés elé
terjesztendő: annak határozta,
ából vezetem Önt, értesí
teni, hogy az Akadémia ezek
ben bekívánja közvetetlen
szakavatott bírálatra, mái nyelvnek
tudott szakavatott munkák lefor,
dítására okvetlen vagy vállalkoz,
hatik.

Tisztelettel
Buda-Pesth 1876 dec.

alázatos

1100
1876.

Érk. 1876 nov. 30.

1104
a helsingforsi tud. társ.
ermet küszön.

Suomalaisen Kirjallisuuden Seura
(La Société de la litterature finnoise)

a l'honneur d'accuser la reception de l'envoi sous dit de la part de

L'Académie Hongroise des Sciences

savoir:

un exemplaire de la médaille frappée pour solenniser l'accomplissement du grand Dictionnaire Hongrois,

dont la Société exprime sa plus vive reconnaissance.

Helsingfors,
le 23 Nov. 1876.

F. W. Rothslen
Secrétaire

2

Díszes úr

Méltóságos
~~Nagy~~ Sárvári és felső-vidéki gróf
Széchenyi Béla úr ő
nagyságának kelpes
kézhez!

Méltóságos Gróf úr,

A Magyar Tudományos Akadémia
folyó évi decz. hó 2-án tar-
tandó nagygyűlésén kéretnek
arra, mely: hogy a Gamma sáp-
síremléhez jerseyi, melyet ~~Nagy~~ Méltóságod
god, díszül, úgy gr. Széchenyi
Istvánt határozata értelmében
Pöxöl, az Akademiának felaján-
lani, és hozzája küldeni
méltóztassék.

Az Akademia kegyes ke-
gyelettel fogadá e nagyhatású em-
léket úgy is, mint a honkegyö
hantalan hűségadóra, de még in-
kább úgy, mint ~~első~~ tudomá-
nyos tettének első jegyé-
nek lapidáris emlékezetű drá-
gakövét; s midőn a most
bírvai, de az Akademiát hozzá
gazó közelebbi összeköttetésbe el-
jövendő helyen megörökítse el
rendelte, egyszersmind megkéri
bíztatva engem, hogy
hálájáról Méltóságodnak alá-
ki az adomány által magát
oly bensőleg indúlt, ezen tettől fosz-
zátja meg, sőt
jegyezzem ki.

Midőn ezt jelen soraim-
ban örömmel teljesítem,
szívemből vagyok,
Méltóságodnak
Buda-Pesth 1876 nov. 30.

alázatos hű,

a M. T. Akademia
elnöke.

N.B.

Kiigazítatlan!

1105.

exp.

Lr

Nagyméltó Trefort Ágoston
magyar Kir: Vallás és
Közoktatási Miniszter
Urnak helyben kézbesítés végett.

Nagym. Miniszter Ur,

A magyar Tudományos Akadémia
f. évi Nov. 27-én tartott ülésé-
ben elhatározván az általa
alapítandó Történelmi bizottság fe-
adatául kitűzni, hogy Nagyméltó-
ságodnak javaslata, hogy Nagyméltó-
ságod Kívánja fel vélemé-
nyezés végett az Akadémia Károlyi Árpád tag
Levelező Egyetemi tanárt az 1877. évre
a bizottság tagjául a következő
okok
okok
okok

1107.

ext.

K'

Nagyméltóságu Lovag Ágoston
magyar kir. vallás és közok
tatásügyi Miniszter ur.,
mint elnök tanácsának

Budán Pest.

Nagyméltóságu Miniszter ur!

Mellékletileg a tisztelt tanácsnak megküldöm.

Oszk jegyz. 12. tét

Folyó évi május hó 9-én 4668 sz. a. kelt
intézvényem folytán van szerencsém a
tisztelt tanácsnak alázatosan jelenteni, hogy
a Kelet Magyarországi Irodalmi Társaság
Tudományos Akadémiának hozzám intézett
Irományából kitünőleg a Kisfaludy Társaság
Jutalom

1108

1876.

Levélcsarnok

Barkai Zsigmond

Rekkelendő a végzés

Ozmán,

A Magyar Tudományos Akadémia 1876-ik évi 27-ik tartandó ülésében, elfogadva akkor bírósági végzést, mely Ozmán Károly tárgyában kérvénye tárgyában Kivánata szerint az akadémiai határozatot mellékelve megküldeni fentemlített vissza rendelet maradván.

Buda-Pest 1876 dec 1.

(Zimmel)

alaxt

1109.

ex.

Levélgyarló

Tekintetes Revizsnyei Károly.
Ily Pénzes nemes Levéltárnok
Revizsnyén
Alsó-Kubin vasút
Arva m.

Tekintetes Úr,

Midőn a „beirató" vagy „lenyíró"
Károly úrnak Tekintetes Úrhoz „
Pozsonyból az akademiai jövő félévi
Menő leg a III. osztály számára „
Latin a bírálati „ tételeiről „
nyelv egyúttal Megküldeni
szíveskedik Vagy,
Maradok tiszteletével
Szives. Pest 1876 dec. 1.

Tek.

alázatos

Kellékeket a vegyészeti
és a bírálatot.

1110
1876.

Levél-gyakra

Tek. Bizottsági Tagtárs
urnak a kg. Akadémiai
családban
tekintetes Pozsony
Honor. utcza 9 J. sz.

Tiszelt Barátom,

Ehó 1-ei kelt levelemre,
ra fiszek válaszolni, hogy igy
jó magyar szónoklatban
valóban régiesen hangzik,
szöldene be szabadalmunkban is, és
nincs is Régi benne, hogy egy
ilyen az Akadémia birálatba
elfogadja, illetőleg ő ekezáleg
közzéjárulna annak szabadsága
dönyitéséhez is, ezt nézve azon,
hogy minden esetre sürgetjük,
hogy a munka, vagy egyelőre
elegendő példán mutatvány ő
tetődjék, mert e nélkül az
Akadémia végleményt nem hoz,
mihez és a továbbiakat irám
igéretem nem lehet.

Tiszteddel maradtam
Buda-Pest 1876 dec. 4.

T. barátságodnak

szívest

1111
1876.

B.

Bab (faba) s ritkan való babual, repaual, lenczeuel elegedhetnek megh Vg. 147.

Baba 1) ? werd atal te zenth felelmednec czwczayaual en zyuemnekh babayth akaratyth es keuansagyth Thr. 229. **2)** (vetula). kyrôl sok baba hyr bezeed vagyon Érd. 18.

Bába (obstetrix). hozya hyua az babakat Dm. 175. baba dolgat be tellyesitted Érs. 781.

Bábavíz l. **Víz.**

Babuk (upupa). ezek az eghy madarak, kykkel nem yllyk elny: keselyẃth, heeyaath, heryoth, baglyoth, babwkoth J. 94.

Bacsátni l. **Bocsátni.**

Bádog, bátok: stannum, aereus, harmad orzag badog: tertium regnum aereum B. 123. badog kigo Vt. 3. 11. arany, ezysth, ercz, es vass, oon, batok: stannum J. 182.

Bagoly: noctua J. 94. Érs. 457. nycticorax Db. 165. Kcs. 140.

Bagozni l. Bakozni **Bak** a.

Bággyad . . . . .

El-bággyad (languescere). rézégséggel elbagyaduan: ebrietate sopitus B. 37. mind el baggadtac vala: fatigati sunt G. 58. a sirasba eel bagyadoth vala W. 116. 159. keserwsegben bagyadott el Érs. 778. Érd. 666.

Meg-bággyad (languescere). nagh bwzgosagws hewsegh sẃthy uala. ees megh bagyadoth P. 60.

Baj (lucta). bayt vy: in agone contendit. Érd. 88. en meg vywom a bayt 396. 594. myndennel bayt vonzon 593.

Baj-vivó, Bajvivás l. **Vivó, Vivás**

Vívni a. Baj-lódni: luctari mene eztendeg baylodoth es munkalodóth vele Tl. 260.

Bajnok, bajnak (athleta). vr istennek erôs baynoka Vg. 103. yo hadakozo ees baynok P. 66. a baynak ighen nehezen awagh souha megh nem gôztetyk W. 131. nezik a felsegôs baynakokat: vronk seregenec vezerit Tl. 161. Érd. 450. 594. Gys. 4.

Bajnoklat (luctatio). ôlôletnec bainaklatnac vôttô nevet B. 266.

Báj . . . . .

Bájos: incantans Db. 102. Kcs. Ért. bayosok: venefici J. 929.

Bájol . . . . .

Bájolás: veneficium. az the bayolatodban: veneficiis tuis J. 920.

Bak: hircus, aries, kečkeknec baka: hircus caprarum B. 152. Db. 93. J. 814. aries J. 62.

Bakos: ragadaa bakosath hogy meg öllye Érd. 153.

Bakozni (subare). Sodoma es Gomorra zeplessegben eelwen, es mas testh vtam bagozwan: carnem alteram sectatae J. 880.

Bakdácsolni. eegyeb zentôknek halalara meg azonkeppen elbagdacholwan ha mit kaphatna Érd. 479. 480.

Bakancs, bokancs: sandalium. paranczola hogy czak bokanczot venneenek labokban: ut calcaearentur sandaliis T. 471.

Bakolcza. bakolcza ffa: sycomorus Érd. 140.

Bal: sinistra, laeva (manus, pars). te balod: sinistra tua M. 23. ne thwga te balod T. 369. Fl. 23. a bironak bala felôl Tl. 245. bal felôl B. 13. Vg. 119. J. 39. Érd. 430. Érs. 284. balra: ad sinistram J. 237. bal kez Vg. 34. J. 82. Tl. 276. Érd. 379. Érs. 481. bal lab Vg. 114. bol oldal Vt. 39.

Balgatag: fatuus M. 21. 60. insanus Fl. 2. Cr. 470. Ml. 156. Dm. 216. Db. 234. J. 366. N. 14. Érd. 429. Érs. 78. 905. stultus Th. 51. insipiens Fl. 151.

Balgatagság: vesania B. 82. stultitia M. 85. Fl. 157. Cr. 87. 619. Dm. 167. Th. 2. Érs. 831. Érd. 517.

Balgatagságos (stultus). balgatagsagos parancolatod meg mőuettőc Nd. 140. Érs. 631.

Balgatagoslik: insanit M. 191. kezdenec balgatagoslani a bortol: coeperunt insauire a vino B. 189.

Balgatagosló. balgatagoslo nemberiec B. 266.

Balaton (lacus). Balas pispôkôt eleiben hozata nagi kôvet kôttete az ô niakara es a Balatomba uettete D. 177. Érd. 397.

Ballagni 1) (incidere). vtannunk ballag eyel nappal keresuen, kit meg čalhatna Bd. 17. Érs. 808. **2)** latitare. ott ballagyatok harmadnapyg: ibi latitate tribus diebus J. 228.

Bálvány 1) statua, sculptile. ne faragy magadnak balwanth: non facies tibi sculptile J. 53. 74. Db. 161. Kcs. 193. **2)** idolum. B. 173. aldozatok teenek a balvannak: obtulerunt sacrificium idolo T. 730. 103. Cr. 191. Érd. 337. Érs. 141. 475. 798. balwal J. 766.

Bálványhitel (idololatria). balwan hytel Érd. 572.

Bálványimádó (idololatra). balwan ymado bolond poganok Érd. 93. Cr. 353. Érs. 1005.

Bálványimádás (indololatria). baluań imadasnac bűne B. 178. Cr. 615. Th. 151. J. 762. Érd. 4. 535.

Bálványisten (idolum) Cr. 191. D. 10. Érd 64. 338.

Bálványpap. hethwen balwan papy fejedelmek Érd. 598.

Bálványszolgálat: idolorum servitus Db. 307.

Bálványtemplom. az balwan tem-

Kivonat
a Nyelvtudományi Bizottságban 1876.
Nov. 29-kén felolvasott Jegyzőkönyv-
ből.

2.) A Bizottság tudomásul veszi, hogy a M. Kir. Kereskedelmi minister úrtól az Akadémiához s ettől a bizottsághoz áttett ügyben Pulszky Ferenc osztály elnök, Hunfalvy Pál és Szarvas Gábor akként jártak el, hogy a Párisban 1878-ban megnyitandó egyetemes Kiállítás tervének magyar fordítását, a fordítóval együtt átnézték s a hol lehetett meg is javították. Keresztül nézvén így a munkán, azt közvetlenül az illető Ministeriumnak adták vissza.

Erről tehát az osztályértekezletet tudosítja a bizottság, hogy továbbá az osztály ülés is tudomásul vehette, hogy az illető ügy el van intézve.

Kelt mint fentebb

Hunfalvy Pál
a Előadó.

59
1871. Ék. dec. 1.

Az Osztályoknak
tétetett

A
Nyelvtudományi Bizott.
ság
1876 Nov. 29-kei tart.
ott ülésének
jegyzőkönyvéből.

§

Kivonat

a M. T. Akadémia 1876. nov. 27-én tartott

Összes ülésének jegyzőkönyvéből.

265. A főtitkár bejelenti Ritschl Frigyes külső tagnak nov. 9-én történt halálát.

Fájdalmas tudomásul veszem az I-ő osztály tekintetes elhivatik emlék beszéd iránti gondoskodásra.

Kiadta

Szamy Károly
főtitkár

H
1876. E:h dec. 1.

1112
265 Ak.

Kivonat

a M. T. akadémia 1876. nov. 27-en tartott összes ülésének jegyzőkönyvéből

270. Ljubič Simon úr, a Zágrábi museum igazgatója, megújítja kérelmét pénzsegély iránt stb.

Tekintve azon körülményt, hogy az említett munka az óta, bár kézség fűzül tetemes áldozatokkal, megjelent: a folyamodvány átiratok a III. osztályhoz annak kijelentése, ragaszkodik-e még többi ajánlatához, hogy Ljubič úr részére 1000 ft segély szavaztassék az akadémiai költségvetés-ből; és ha igen, az ennek nyilvánosítását az Igazgató Tanácsnak kijében nyujtsa be.

Kiadva
Arany László
főtitkár

főtitk. Szalay Vilmos úrnak

II, 5.

1876:59.52.

1114

270 M.

Költségvetés készítése
a III osztály tiltakozási adatai
alapján.

1. Értekezések átlag 30 értekezés, 450 ív
terjedelem, honorált nyomda s lektordíjjal 3500 f.
(1876-ban volt 18 értekezés vagy 32 ivvel)

2. Vegyes munkajára pótlólag még 800 f.

4300 f.

Budapest 1876 dec 4.

Szabó

Tokaan ynnä
Kieren lemmittyä
nei nätkä

Kivonat

a M. T. Akadémia 1876. nov. 27-én tartott összes-
ülésének jegyzőkönyvéből.

275. 7 Egyszam. (: a főtitkár :) felolvasá javasolja az Akadémia osztályait és bizottságait, hogy költség előirányzatukat decemb hó folytán készítsék el és adják be.

Mire az osztályok és bizottságok szükséget felhivatnak.

Kiadva

Arany János
főtitkár.

11k értekezlet
1876 dec 4.
6k fns.

(Költségvetés a III k
ossály répéről)

1115
275 ftig.

III. ovr.

Kivonat

a M. T. Akadémia 1876. nov. 27-én tartott
összesülésének jegyzőkönyvéből.

2 §. Elnyomor (cholera) felhivni javaslat
ja az Akadémia osztályait és bizottságait,
hogy tőlség előirányzatnak december hó folyam
beterjesztek és adják be.

Mire az osztályok és bizottságok czélnek
felhivatnak.

Kiadta
A magyar Akadémia
főtitkára.

Pesten, nyomtatá Emich Gusztáv.

1115
275 Ab.

Kivonat

a M. T. Akadémia 1876. nov. 27-én tartott ülésének jegyzőkönyvéből.

75. Nagynak. (a főtitkár) felhívatni javasol, ja az Akadémia osztályait és bizottságait, hogy költségi irányzatukat dec. hó folytán beküldjék el és adják be.

Mire az osztályok és bizottságok azonnal felhivatnak.

Kiadta

Arányi Lajos
főtitkár.

Föl. Bizottság

Főtitk. Irattárt vissza várni.

Kivonat

a M. T. Akadémia 1876. nov. 27-én tar-
tott ösztönös ülésének jegyzőkönyvéből.

275. Ugyanaz (a főtitkár) felolvasott javaslatja az Akadémia osztályait és bizottságait oly körlevél előirányzatokra nézve, mely folytán kérjék el és adják be stb.

Mire az osztályok és bizottságok ezennel felhivatnak.

Kiadta

Arany László
főtitkár.

60
1876. Eh dec. 1e

1115
275 Ag.

STATISTIQUE INTERNATIONALE
des
GRANDES VILLES.

Nr.

Budapest, 1876 December 1jén.

A nemzetközi statisztikai kongressus által, Berlin városa statisztikai hivatalának igazgatójával egyetemben, azon megbízásban részesülvén, hogy a világ nagyvárosainak statisztikáját elkészítsem, van szerencsém ezen munkának általam szerkesztett első részét, mely 38 nagy. városnak népesedési mozgalmát és klimatologiáját tartalmazza, azon kéréssel átnyújtani mélyen tisztelem ezen mély tisztelem nyomán elfogadni

Kegyesen elfogadni

Budapest, 1876 December 1jén

Körösi József
a fővárosi statisztikai hivatal igazgatója.

Tekintetes Magyar Tudományos Akadémiának

Ék. dec. 5. 1876.

1122.

A „Határvédő Szabadtűzkápász"
„megkülde

Veszprém $\frac{1}{X}$ 76.

Nagyságos akadémiai Főtitkár Ur!

Igen tisztelt barátom!!

Semmit nem akarálom ha sok, és fontosabb elfoglaltatásai közöt talán elis feledte, a'mire én kérni bátorkodtam, hogy a' legközelebbi Faj alapirány-ból kitüzött vizmérnöki pályakérdésre beküldött, s jutalomra elégtelenecknek ítélt Munkák fölött kelt részletes birálatokat velem közölni szivesked jék; s a' minek teljesítésén szokott baráti szivességgel megajándani kegyeskedjen.

Én ezt mindeddig, talán Dr. Szabó osztálytitkár Urnak mindeddig távol maradta miatt sem tudtam meg: bocsássa meg, ha ugyanarra karácsonyi birálatommal ujból meg-és fölkérni bátorkodom.

Az akadémiai kiadványokból (nem a' külön könyvkiadást érve) szinte jö ide-je nem kapcsom semmit.

Stz

Ha tehát illyes tagsági illeményis vol-
na ez számomra: annak elküldésétis díjszeer-
tel kérem annál inkább, mert ez „in paradisus
infidelium" vagyni jól ezik a' fellemi éhdelet u-
tán sorvadózó – mert akkor sokan – a' nagy világ-
tól nem annyira elszakadt, mint kore'könyte-
rítő Körülményei által elszakasztva emberek-
ünnen illyes.

Engedjé kérem – engedelemkérésem'meg-
ujtása mellett – kivaló tiszteletem'kijelenté-
vel, maradván alázatos szolgája, és kolleg társ-
szerint díjszedő barátja

Szoldos Ignácz.

Erk. 1876 acc. 2.

923.

Hohes Präsidium!

Mit Bezug auf den unter dem 29. Jänner d. J. von den verehrten Mitgliedern der k. ungar. Academie gefaßten Beschluß: das anläßlich des Ablebens des Herrn Deák, den nächsten unter so vielen edlen Patrioten Ungarns, dem Orte der Aufstellung seines Denkbildes durch Lorbeer-Kränze zu verherrlichen, — erlaube ich mich ehrerbietigst Unterzeichneter den Muth, die Gefühle, welche das hochherzige Mitglied der großen Nation in seinem Innersten wach ruft, in unterthänigster Demuth zu Füßen zu bringen, und sie als Ausdruck freudiger Bewunderung und Verehrung des großen Verewigten dem hohen Präsidium hiemit zu überreichen.

Nicht ein eitel Eindruck, so mit der gegenwärtig Lebenden großen Geistern der edlen ungarischen Nation auf einer Linie zu können, und ihnen den Preis streitig zu machen, setzt den Unterzeichneten zu diesem Schritte vor allem, sondern lediglich der Gedanke, daß Dieses Ergebniß seinen Muth vielleicht das nicht ganz unthätig sei, wenn sie seinem Herzen den Wunsch entströmt, einen einzigen geistigen Antheil an diesen Nationalfeiern zu nehmen.

Das hohe Präsidium wolle meinen ehrerbietigst Ergebenheit gütigst genehmigen.

Anton Jak. Petritsch,
Lehrer-Verweser, und titl. Professor am k. Obergymn. und an der k. Ober-Realschule in Agram.

Agram 28. September 1876.

Ek. 1876 szept. 30.

922.

1 mell.

értesíti abaúr kir. főjegyzőt,
hogy vezetőnyeiről a tar
a magyar Külsőkkel.

Den 28. Jänner 1876.

Dort oben, wo das Thal des blauen Bächleins
Im Frühling sind, in rosige Schleier weht
Den Obstblütt, und wo der Rundbau eines Kirchleins
Und nie und nirgends seinen Aufgang sieht,
Hebt majestätisch sich bis zu den Sternen
Der Alpenriese schon, umstrahlt von ew'gem Licht,
Und, unbekannt wohin? neues Wetter fernen,
Den ungeschrunnen Raum umlagernd, bricht. —

Ein Thränenwort, wie dessen weiten Bann
Der Hoffnung Jubelruf kaum fördern kann,
Hand nicht, — von vielen Tausend von Thränen —
Hat dunkel den Altenrecht Meisterhand ergraben, —
Den Raum, wo sich zwischen den Alpenwällen
Unwandelbaren die Ewige mag denken,
Und seinen Zielen zu den buntesten Zielen,
Das Nimmerend ganz, und wird sie nimmer lassen. —

Im Riesensaal seinen geordnet stehen
Zerfloss'ne Fetz' verschied'ner Stufenweis.
Da, dass Bergen drei schon völlig sein sehen,
Die sie bestehenden sind in diesen Kreis; —
Ein Blick, den, in nimmer müden Reisen
Unblinkend gab den Vater mit der Hand,
Sinnigste, dass Sein über wüsten Eisen,
Sein Wort verwirklicht, seine Stille stand. —

Er wand des Vaters Antlitz huldvoll nieder,
Er sang zu seinem Lobpreis Lebenlied:

"Du, nile in Franconinus Jrfilde
Nach Budapest ins Haus des Kálmán Szell, –
Dort liegt unser Deák Ferenz schon krank darnieder,
Und weil sein Leid uns dauert mehr und mehr,
So rufen wir dich Leib zu gesunden wieder,
Drum steig du heute ihn zu besuchen her.

Dort wirst du Manikel den Engel sehen:
Trost zu bringen unserm Deak glatt,
Und ihn auf seinen Schwingen herzutragen
Zum Lohn für seine Tugend in unser Rat; —
So fort den Weg, – was recht ist, nicht zu scheuen,
Sagt den Landsöhnen zuversichtlich,
Und Jedem, der sie meint, ihn nicht zu gönnen,
Sind so, wie wir, vereint im Land und groß. —

Denn Niemand seht mit unserm Willen
Gemütlich als Mann zu jeder Zeit gelabt, –
Es wird, uns andern Flüchten zu verhüllen,
Als Engen stets gewissenhaft bestrebt, –
Es kannte das Gebot der Ehrbarkeit vor allen,
Die unentgeltlich sind in jedem Streit,
Es dient darauf, sie zeitig recht zu kennen,
Und zeigte sich dabei als weisen Rat. —

Und als durch Stufen fünfter Gewalten
Die Eintracht zwischen Volk und Königlich,
Damit wir klag den Feinden Macht zu spalten,
Den Herrscher bringend, wo wir wider steht,
Mit seinem Sinn wird nicht den Kreuzer wissen.
Den Augenblick zwischen Fürst und Land vollbracht,

Und ungesäumt gewirkt zum Fortgedeihen
des Reiches mit vereinter Kraft und Macht. –

Noch mehr, ihm war in seinen Thun und Lassen
Das Freud die wilde Glut und Ehr' und Gold;
Nur nutzenützig über alle Massen,
Einst' an dem Land, – ehr Menschheit ohne Sold; –
Ihm wurd ob Lust den Todesgang zu messen,
Er war zu ringen mit Gefangenschaft,
Drin Vaterland nur wollt' er glücklich wissen,
Und diesem Glück galt seine Müh und Zeit. " —

Noch wenn er zuletzt gesprochen Worte
Des Vaters in den Künsten nicht gefallt,
Als weit entfernt des Todes goldne Pforte
Und Meeres Tiefe hold ihn festgehalt,
Auf weißem Flügelpaar mit goldnen Bändern
Hinübergeschwebt ins ewig Heimatland,
Ein Engel mit verklärtem Angesichte
Mit dem geweihten Palm in der Hand. —

Er war entrückt in Glanz und Seligkeit
Für Alle in den nächtenwüsten Zeiten;
Doch kündigte der Vatern Glück in Freude,
Als sich ihm nahte der edle Greis; –
Er streckte ihm entgegen beide Hände,
Und sprach: " Willkommen hier, mein lieber Sohn!
Genieße nun in Ehren ohne Ende
Mit meinen Ahnen als Erwartungsgrund Lohn. –

Mit ihm bekannt, daß du von ihm angestrengen,
Als ihr zur Arbeit auf der Schule kamst,
Hast wissen du und endlich umgegangen,
Und setzt ihn Ziele zu Handlungen gemeinsam;
Du wirst von Allen, die ihn Tugend üben,
Mit Freud' die Tugend'sten aus meinen Haus,
Und mit den Frau'n, die treu zu ihren Männern halten,
Die Frau'n, - mit Recht gewinnt ihr Lob.

Ant. Jak. Petritsch,
Lehrer der Franz. und Ital. Sprache
am k. Obergymn. und an der k. Ober-
realschule in Olmütz.

160.

Kelt 1876

Nagy tekintélyű" Magyar Tudományos Akadémia!

Helmár Agost sörtéspelmi tanárnak
nak megkeresése folytán s könyvtárunk
érdekében is azon alázatos kéréssel fordulok
a „nagytekintélyű" m. t. Akadémia elé:
hogy rendeljék a pozsonyi kir. főgymnasium
könyvtárának, mely az akademiai kiadvá-
nyokat megkapni szerencsés, az Akademia
pártfogása alatt kikerült, vagy megjelenendő
munkákat is, különösen pedig: a „Harcai
Okmánytár Codex Diplom. pat. Hung.
kiadját Szoly. Arnold, Nagy Imre, Vaghely
Dezső" is megküldeni.

Kérésem ismétlése mellett maradtam
Pozsonyban kiváló tisztelettel
1876-évi dec. hó 3-án.

M. t. Akadémia

legalázatosabb szolgája
Wiedermann Károly
kir. i. d. főigazgató és gymn. igazgató

Érk. 1876 dec. 5.

1123.

Ö. ü.

1177
303 Sk.

Expon. £ 120 pk.

A pozsonyi kir. kath. fő-gymnasium példányát Kér. a Lazai Okmánytárból melyet Ipolyi, Nagy Imre Véghelyi urak szerkesztenek.

Pelk.

303.
1876. A Könyvtári bizottsághoz tétetik át.

Kelt Buda-Pesten, a M. T. Akadémia dec. 18-án tartott ösz. ülésében.

Pl. adassa
Arany János
fő titkár.

Levél-guarso

Tekintetes Kremser
József múzeumi tit. őr,
akad. lev. kay nonak
kézbesítésül Buda-Pest
(Museum)

Tisztelt Uram,

Miután akadémiai oklevelét,
az Akadémiától 20. f. é.
érkezésében, megküldeni
szándékom van,
kérlelem maradok
Buda-Pest 1876 dec. 5

alázatos

Vál. 1874 máj. 28.
Lef. 1876 dec. 4.

1127

876

Mélyen tisztelt magyar
tudományos Akademia!

Van szerencsém „Magyarország hanyatlásá-
nak okai" első kötetét, mint idő szerint
korszerü munkát, azon alázatos kérelem
kíséretében a Tisztelt Akademia figyel-
ébe terjeszteni, méltóztassék azt megbírál-
tatni, s azon esetben, ha arra érdemesnek
fog találtatni, azt, kegyesen Akademiai
költségen kinyomattatni.

Kitünő tiszteletével maradván. Kassán
1876: évi decemberhó 4-én

A mélyen tisztelt
tud. Akademiának

alázatos szolgája
Korponay János
lev. tag.

1° ülésekből.
1877 jan 8.
6 pms

Ed. dec. 6. 1876.

1129.

„Magyarország kárpátontúlinak"
„Ökrös" mindcsaja I. Rétegei
Rüdeli Kiadási rétegek.

296/1876. Ns. részesíti a III-ik osztály bővebb véleményadás végett.

Kelt Buda-Pesten, a M. Tud. Akadémia dec. 18-án tartott összes ülésében.

Kiadva
Arany Dániel
jó'titkár.

1180
296. Ak.

1876

T. G. Arany Jánosnak, a magyar
tud. Akademia főtitkárának.

Kedves mélyen tisztelt barátom!

Derese bátorításodnál fogva, bejegyzem „Magyar
ország hazafiúdalmének" első kéziratát
a magyar tudományos akademia elébe, és csak
arra kérlek, légy úgy szíves a munkát, az illető
szakférfiakkal annyiban egyáltalán, hogy az,
ha érdemesnek fog találtatni, minél hamarabb napvilágot láthasson, mire, talán a
nemzetnek, ez idő szerűleg, igen nagy szükség
ge is lehet.

Küldöm egyen alkalommal Johann Gustaw Cuno
die Skythen munkáját, az akademiai könyv-
tárnak, légy szíves nevemben egyen munkát
Thunfalvy Pál barátomnak átadni.

Fogadjátok legszívesebb jóbom kéz-
szorításait, melyet övéllek

Pesten 1876 4/12

igaz hű barátod
Torma János

A vallás és közoktatási m. kir. minisztertől

1459 eln. sz.

Nagymélt.ságu gróf Elnök Úr!

A hazai hatóságok már ismételve figyelmez-
tetve lettek, hogy a külföldön székelő osztrák-ma-
gyar követségek s ügynökségekhez intézett levelei-
két vagy az Ő Felsége személye körüli minisz-
rium közvetítése mellett a jenálló rendes futár-
összeköttetések igénybevételével, vagy pedig a mely-
nyiben sürgős ügyek forognának szóban, a posta
útján még pedig kellően bérmentve juttassák el
rendeltetésök helyére.—

Ennek daczára főleg utóbbi időkben ismét
gyakoribb panaszokra adtokot azon körülmény,
hogy ilynemü levelezések, posta-bérmentesítés mel-
kül a „hivatalból" való egyszerü megjegyzéssel
küldetnek külföldi rendeltetésük helyére.

Miután ily esetekben a nem ritkán tetemes pós-

Nagymélt.ságu gróf Sónyay Menyhért
urnak, mint a magy. tudományos academia
Elnökének.

tadijon kívül, még bizonyos büntetési illeték is fi-
zetendő", másrészt pedig a hazai hatóságainknak által
külföldre küldött levelek száma évről évre szaporodik, —
a fentebb jelzett eljárás folytán az „illető" követségekre,
s illetőleg a külügyministerium budgetjére nem
csekély kiadások nehezednek. —

A belföldi hatóságok ezen eljárása annyival
kevésbé igazolható, mert a cs. és kir. követségek és
ügynökségek a belföldi hatóságokhoz intézett levelei-
ket, ha az ügy sürgős voltánál fogva a rendes ju-
táröltségtöltetést nem vehetik igénybe, — mindig
bérmentve küldik meg. —

A magyar kir. miniszterelnök urnak f. é. Nov.
hó 3-án 1917 fr. a. e tárgyban kelt átirata folytán
van szerencsém Nagyméltóságodat sajátha-
tásköreben leendő szives intézkedés végett felkérni;
miszerint netán előforduló esetekben külföldre szóló
leveleket, mindenkor kellően bérmentve, méltóztassék
postára adatni.

Legyen szíves Nagyméltóságod kivánó tiszte-
letem őszinte nyilvánításait

Budapesten, 1917 évi november hó 21-én

Steffan

Veteau 1876 dec. 5. éa

1130.

A vallási és közoktatási minisztér — a külföldi követségek s consulatusok intézete Királyi kéményseprő Cséma-

Zahl 144
1876/7.

An
das hohe Präsidium
der königlich ungarischen
Akademie der Wissenschaften
in
Budapest.

Die ergebenst gefertigte Direction beehrt sich ein hohes Präsidium der k. Akademie der Wissenschaften um gütige Überlassung eines Gratisexemplares sämmtlicher Publicationen, oder falls dies nicht thunlich wäre, jener mathematischen und naturwissenschaftlichen Inhaltes für die Lehrerbibliothek der Gewerbeschule in Bistritz vom Jahre 1876 an ehrerbietigst anzusuchen und erlaubt sich zu bemerken, dass die Anstalt wegen Unzulänglichkeit ihrer Geldmittel leider nicht in der Lage ist, die sehr wertvollen Publicationen von der hohen k. Akademie anzukaufen.

In Erwartung einer günstigen Erledigung der gefertigten Bitte zeichnet mit vorzüglichster Hochachtung

Für die Direction
der Gewerbeschule
Wolkonyi
Director.

Bistritz, am 23. November 1876.

DIRECTION DER GEWERBESCHULE BISTRITZ IN SIEBENBÜRGEN

Ék. 1876 dec. 7-én

1132 l. n. ü.
Ö. w.

Könyvtárba küld.

A beszerzési igazgatóság kéri az Akadémia Könyvtárát.

1175
304. Ak.

304
1876. Átvételi a Könyvtári bizottsághoz.

Felv. Buda-Pesten a M. Tud. Akadémia dec. 18-án tartott ösztöv ülésében.

Kiadta.
Arányi Lajos
főtitkár.

GRÜNHUT HERMAN

Épületfa kereskedő

NAGYVÁRAD am 7. Decemb. 876

Hochwohlgeboren

Euer Hochwohlgeboren ersuche ich mir gefälligst zu gütigen Handen, selben in mir zu belieben beifolgende Broschure mit der innigen Bitte zu übersenden, dieselbe als gütigen Beweis meiner Hochachtung entgegennehmen und da ich mich persönlich Ihrer Profession bin, selben mich nachsichtigen Augen zu betrachten.

In diesem Sinne wallte ich darthun, daß mich die Gottheit Sondern der Mensch aus seiner eigenen Freiheit beschuf, und daß der Mensch besser ist, als der Göttliche Geist, deswegen wir ein Menschenleben führen.

Indem ich mich Ihrem gnädigen Wohlwollen bestens empfehle verharre ich mit besonderer Hochachtung

Euer Hochgeboren

ergebenster Diener

Herman Grünhut

GRÜNHUT HERMAN

Épületfa kereskedő

NAGYVÁRAD

Szám 1140

Kelt 1874 dec. 8.

Június 16-án 1876.

Igaz

Tiszteles magyar tudományos akadémia!

Figyelemmel a jelen forgó nagy érdekü és indítatva elfoglalt állásunkból egyik kapcsolt kötelességünk tudata is érdekünk előmozdítási czélzatnak emlékét hő óhajtása által, hazafiui kötelesmulasztásával kérjük fel a tekintetes magyar tudományos akadémiát, hogy a mulasztásra nézve a nemzeti történelem és tudományok köréhez tartozó, az 1876-ik év januariusától kezdve jövő összes kiadványaiból egy egy teljes példánnyal czélunk tudományi intézetünk könyvtárát megajándékozni kegyeskedjék.

Ezen kérésünk támogatására a következő indokokat van szerencsénk felhozni:

Gymnasiumunk a székhelyének egyik igen nevezetes pontján áll, mely hivatva van időnkel egy szeptemvir nagy urdok szellemi és tudományos központjává lenni, egyfelől védve a szegedvárról terjeszkedni vágyó germanismussal szemben a magyar nyelvet és nemzetiséget, másfelől terjeszkedve a határokon túl fekvő felé a magyar tudomány és irodalom termékei által a határok nemzeti

vészt és nemes – és önmagukat kizárólag

tudni.

Most vizsgálunk meg alaposabban egy tekintélyes könyvtárt, a' sikeres tanulók

jutalmul kiosztott példányait és magyar történeti gyűjteményét, mely kivétel nélkül

gymnasiumainkban a' tudós tanárok és

tanulók közös munkálatai közül alapíttatott. De hogy ez szándékunkat közelebbről megismerjük, az iránt magyar

nemzeti irodalmunk classicusi termékeire van

szükségünk, a' miket az Akadémia kiadványaiban bír a' nemzet.

Egy virágzó állami tanítói képezde

van Székely Keresztúron, melynek tanári kara

és ifjúsága a' mi – egy kicsiségünk könyv

tárumban a' magasb tudományi fejlődés

emelkedését fogná bírni.

Könyvtárunk oly ritkaságokat bír

mára, hogy az ehajdott nagy tekintély csak

által az egész világ minden részében – és intelligens halandóra nagy előmenetelt fogna

tenni.

Keresztúr vidéke mind általában az

egész székelyföld vagyoni tekintetben szegény; de bír oly népet, mely tanulni szeret, és

műveltségre fogékony, azonban további áldozatokra immár nem képes. Gymnasiumaink ön

erején emelve, a közelebbről angol segélyt

igénybe –

Legyen szabad tisztelettel megemlítenünk,

hogy Farkas Sándor a hivo iozat ámi-
ban utazo ie gymnasiumban tanuló, azon
veino jeles de akademiai tag, a ki az Ezent-
Imreitaban tett utazásáról ezámára ki-
tünteiéül adott 200 magyar ötöst az
akademia tőkéje gyarapitására angya
lom ez előtt már 40 évvel.

Ugyu tőke megfeiteiében elhatározám
a' melyen diszlete akademiának, hogy az Akadémia
ezpen a' nemzeti irodalom ie nemzeti müveltség
terjeszteiére van alapitva, melyhez a' dicsőségi
gel erüzleti áldozat müvelődése ezközeit, s' magyar
hazag leghálásabbanak nyujtsa ezt, i
az ide vonatkozó ezabami tőke gyarapitá-
lom ezéljaira kamatokban.

Megujitni tehát ezeiu bizalommal
elől kijelentt kérelmünket ezen reményben, hogy
a' mint ily jótékonyban Magyarország ka-
mas kőzintézete már eddigie részesitni ez-
ezemeié vala: ugy a' ezerény anyagi helyzetü
ü ezerzi eddig ezőli unitáriusoknak ezen tan-
ló- ie nevelő- intézetétől ezen fog e kegyesé
megtagadtatni.

Kivalo tiszteletteel kérem a

Tekintetes magyar Tudományos Akademiának

alázatos ezolgai

Farkas Sándor
pénztk.

Barabás Lajos
igazg. jegyző

Székely Keresztur unitárius Kőzep-
tanoda igazgatóságának 1876 évi okto-
ber hó 2. napján tartott üléséből.

Az erdélyi unitárius egyház Közönsége Jegyzőkönyvéből.

Szám 16 1876.

A Tekintetes magyar tudományos akadémia.

Azon folyamodványt, melyet a' székely Rendszéki unitárius Közös tanodánk igazgatósága az akadémiai Kiadványoknak ajándék Képen leendő megküldése tárgyában folyó évi 19 számu jelentésével elömbe terjesztett, alább azon fel Kéréssel van szerencsém mély tisztelettel benyujtani, hogy a' folyamodvány rendén előadott indokokat szivesen tekintse méltóztassék, és ezáltal fogyó intézetünket nagy becsü Kiadványaival megajándékozni méltóztassék.

Mély tisztelettel leszek

A Tekintetes magyar tudományos Akadémiának

alázatos szolgája

Jánosi Gyula

főjegyzőnök

Székely-Udvarhelyt 1876ik évi November 20án.

Ő. c. Simén és Lázár

Veszem 1876 dec. 9.

1146.

Ö. n. Ü.

Kérik az Akadémia Királyunyai Meghívó-dését.

1176
302 Ak.

302
1876. Vélemény ze átté-tetik az állandó Könyv-kiadói bizottsághoz.

Kelt Buda-Pesten a M. Akadémia dec. 18-án tartott Őszs ülésében.

Kiadta
Arany János
főtitkár.

4. cikk.

1.

A keleti-tengeri finn népek.[1]

[1] A debreceni Tisza István Tudományegyetem finn-észt matinéján 1937. május 30-án tartott népszerű előadás.

Most, hogy magyar hallgatóság előtt nyílik alkalmam arra, hogy kutatásaim körébe vágó tárgyról, tudniillik a keleti-tengeri finn népekről szóljak, szeretném mindjárt bevezetőnek megemlíteni, hogy mind Finnországban, mind pedig Észtországban évtizedek óta ismerik a magyar rokonságot, s ez az ismeret nemcsak a tanult emberek társaságában van elterjedve, hanem az iskolakönyvek és az újságok révén a nagy közönség körében is. Azelőtt még az volt az ünnepi szónokok szokása, hogy szomorúan emlegették, hogy a finnugor néptörzs a történelem mostohagyermeke maradt, — akkoriban Finnországnak is csak félig-meddig volt állami önállósága —, de miként mondották, távoli testvéreink, a magyarok, kivételt tesznek, mert nekik megvan ezeréves birodalmuk, és nemzeti kultúrájuk világhírű. Azóta bizony nagyot fordult az idő kereke. Nem abban az irányban, hogy a magyar nemzet iránt érzett rokonszenv kihűlt volna Finnországban, ellenkezőleg évről-évre egyre növekedik és mélyül, hanem úgy, hogy a trianoni békével Magyarországot sújtó igazságtalanság mély együttérzést keltett a finnekben a magyarok bánatával. Annyival változtak csak meg az idők, hogy Finnországnak és Észtországnak nincs többé oka panaszkodni, hogy a történelem mostohagyermeke, mert most már büszkélkedhetnek, éppen úgy, mint Magyarország is, sőt néha túlzottan is büszkélkednek elért eredményeikkel.

Nem megtévesztő talán az állítás, hogy Finnország és Észtország önállósága nyitotta meg az igazi utat Magyarországon a tulajdonképeni néprokonsági munka számára. Mindig igaza volt a régi közmondásnak, hogy a „szegény rokont nem ismerik", de ezenkívül Magyarországon a tudósoknak az a megdönthetetlen megállapítása, hogy éppen a szegény vogulok és osztjákok a magyarok legközelebbi rokonai, sem nagyon messze jutott a tudósok körein túl. A nagy közönség még a régi elméletben ringatózott, mely szerint a magyar nemzet gyökerei a törökével azonosak, sőt még a hunok is, az ókor bar-

1141/1876

Kondor

Vetem 1876 dec. 9.

10 9bre

1145

Esquirou de Parieu
Kültaggá válasz
tatásáért mond
köszön etet.

Monsieur le Président,

Je viens de recevoir le diplôme
que vous avez bien voulu m'adresser
il y a plusieurs mois.

Je suis très sensible à
l'honneur que me fait
l'Académie Hongroise des
sciences et je l'en remercie vivement.

Cet honneur n'est d'autant
plus précieux qu'il m'est

M. le Cte Louyaï

transmis par l'homme distingué
qui m'a fait, il y a quelques
années, connoître une partie de
la Hongrie par sa grandeur
hospitalité, dont je ne
saurois oublier le souvenir. . .

Veuillez Monsieur le
Président, être mon interprète
auprès de l'Académie Hongroise,
et recevoir l'assurance de
mes sentimens de haute
considération et de dévouement

Eug. Pazier

Az Ossolinski-féle nemzeti intézetnek.

Lemberg

A M. T. Akadémia, folyó évi nov. 27. tartott ülésében elfogadta a csere viszony iránt tett ajánlatot s elhatározta hogy az Ossolinski-féle nemzeti intézetnek Monumenta Hung. Historica c. müvét fogja rendesen megküldeni.

Mely határozatáról azon megjegyzéssel van szerencsém tudatni, hogy saját könyvkereskedőnk egyúttal utasíttatott az első példányt mielőbb megküldeni.

Budapest, dec. 11. 1876.

Az állami főreáltanoda igazgatóságának.

Déva.

A M. T. Akadémia ~~van~~ a folyó évi nov. 27. ülésében elhatározta az orsovai állami főreáltanoda részére ~~Értekezések, Nyelvtudományi kiadványai, történelmi, philosophiai és társadalmi kiadványait~~ folyóirat küldeni.

Miről a t. igazgatóságot van szerencsém tudósítani, hogy az első küldemény szállítását iránt egyúttal intézkedtem. Pest. dec. 11. 1876.

An das Ossolinski-sche Nationalinstitut.

Lemberg.

Die ungarische hat dem jenseitigen Ansinnen wegen gegenseitigen Austausches der Publicationen in ihrer Sitzung vom 27. Nov. l. J. Folge gegeben, und beschlossen dem Ossolinski-schen Nationalinstitut die Monumenta Hung. Historica regelmässig zuzusenden.

Ich beehre mich hievon mit dem Bemerken die Mittheilung zu machen dass unsere Buchhandlung wie angewiesen wurde die erste Expedition ehemöglichst zu veranlassen.

Értekezések math. és természettud. darabjait s a math. és természettud. kiadványokat valamint az Értekezések, nyelvtud. philosophiai, történelmi, Mathem. Természettud. Értekezések

11418
876.

Levél quarto

Szilády Áron r. t.

Vál. 1876 jún. 8.
Szf. 1876 dec. 11.

~~Nagy isztelés~~

Zizsels Jagtárs,

Mitőn rendes tagi oklevelét, az Alapszabályok 20. §. a értelmében, megküldeni szerencsém van,

Szives üdvözlénel maradok

Buda-Pest 1876 dec 12

igaz tisztelője

1149
876

MTA KÖNYVTÁRA
KÉZIRATTÁR
AKADÉMIAI LEVÉLTÁR

1876

KÉZIRATOK

FOLYTATÁSA KÖVETKEZIK